

BARCELONACULTURA

BALANÇ
10

Jordi Martí

Informe del Consell
de la Cultura

Octavi Rofes
Xavier Fina
Núria Benach Rovira
Eulàlia Bosch
Eduard Miralles i Ventimilla
Josep Ramoneda

SUMARI

NOTA A AQUESTA EDICIÓ

Aquest any us presentem l'edició de *Barcelona cultura* en tres parts: una primera part és l'edició en paper, en la qual trobareu, d'una banda, la presentació i el balanç institucionals i, de l'altra, els articles coordinats pel Comitè Executiu del Consell de la Cultura de Barcelona, que constitueixen l'*Informe anual de la cultura*; una segona part, en edició digital, que recull la memòria de l'activitat més destacada de la ciutat en els diferents àmbits de la cultura, i, finalment, també en edició digital, els indicadors culturals de la ciutat, que resumeixen quantitativament aquesta activitat.

Pel que fa al resum de l'activitat cal tenir en compte que el present balanç s'ha elaborat a partir de la informació que han facilitat les entitats que hi apareixen, tant la que s'ha escrit expressament per a aquesta publicació com les dades que han fet públiques les diverses entitats als seus webs o en altres mitjans de comunicació. El material recollit ha servit de base per a la redacció dels textos, que s'han hagut d'adaptar amb l'objectiu de presentar la informació de la manera més clara i entenedora possible. Un recull d'aquesta mena obliga a prendre decisions respecte a l'estructura, l'ordenació, la selecció i la prioritització dels continguts. En aquest sentit, el balanç que teniu a les mans és el resultat d'una de les moltes possibles maneres d'enfocar la mirada sobre l'activitat cultural de tot un any a la nostra ciutat. Evidentment, n'hi pot haver d'altres d'igualment vàlides.

Per acabar, agraïm la col·laboració de les entitats, organitzacions, associacions i institucions que apareixen en aquesta publicació, sense les quals aquest recull no hauria estat possible.

Imatge de la coberta: esplanada de la plaça de la Rosa dels Vents, Barcelona.

3 >> APUNTS PER A UN BALANÇ

Jordi Martí. Delegat de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona (2007-2011).

7 >> INFORME ANUAL DE LA CULTURA

Balanç del desplegament de les polítiques culturals municipals.

25 >> SIS MIRADES SOBRE BARCELONA CULTURA

OTAVI ROZAS, IVIER FINA, NÚRIA BENAC, H ROVIÑE, LÀLIA BOSCH, EDUARD MIRALLES I VENTIMILLA, JOSEP RAMONE, DA

53 >> ACTIVITAT CULTURAL DE BARCELONA

Resum de l'activitat cultural de la ciutat de Barcelona i indicadors de l'any 2010.

INSTITUT DE CULTURA DE BARCELONA

CONSELL D'ADMINISTRACIÓ

PRESIDENTA

Imma Moraleda i Pérez

VICEPRESIDENTA

Montserrat Ballarín i Espuña

VOCALS

Jaume Ciurana i Llevadot

Àngeles Esteller Ruedas

Ricard Gomà i Carmona

Antonio Monegal Brancós

David Albet i Sunyer

Josep Ma. Montaner i Martorell

Flavia Company Navau

Maria del Mar Dierssen i Soto

Daniel Giralte-Miracle

Pius Alibek

Carmen Cazalla Ocaña

Josep Sánchez i Baró

DELEGAT DE CULTURA I VOCAL

Jordi Martí i Grau

GERENT

Marta Clari i Padrós

SECRETÀRIA

Montserrat Oriol Bellot

COMITÈ EXECUTIU DEL CONSELL

DE LA CULTURA DE BARCELONA

Antonio Monegal Brancós, PRESIDENT

Flavia Company Navau

Xavier Cordoní Fernández

Daniel Giralte-Miracle

Joan Ollé Freixas

Rosa Pera Roca

Eva Vila Purtil

BARCELONA CULTURA. BALANÇ 2010

DIRECCIÓ

Montserrat Tort

Pilar Roca

COORDINACIÓ

Assumpta Manils

Isis Olba

REDACCIÓ

Laia Cabal

Marta Pérez

DOCUMENTACIÓ

Marta Pérez

Clàudia Alemany

INDICADORS

Isis Olba

Pere Casas

COORDINACIÓ EDITORIAL

Meritxell Téllez

DISSENY GRÀFIC

Luz de la Mora

CORRECCIÓ DE TEXTOS

Laia Cabal

Isabel Clapés

Taduccions Món

IMPRESSIÓ

Syl Creaciones gráficas y publicitarias, S.A.

Dipòsit legal:

© Edició 2011: Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona

© Textos: els autors

© Fotografies de l'edició impresa: Javier Carles

© Fotografies de l'edició digital: Josep Aznar, Jordi Casañas, Mariano Herrera, Pep Herrera, Robert Justamante, Gunnar Knechtel, Alfred Mauve, Jordi Mota, Eva Ruiz, Manel Sala, Jordi Ollé Macià i Giannina Urmeneta

LA CULTURA, GARANTIA DE PROGRÉS

JORDI MARTÍ

DELEGAT DE CULTURA DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA (2007-2011)

En moments de canvi profund, de sacsejada social, política o econòmica, com els que vivim actualment, l'art i les pràctiques artístiques, la recerca científica o el pensament constitueixen finestres obertes a noves perspectives, que fugen del pensament lineal i fan de la crítica la seva raó de ser.

L'any 2010 tanca la primera dècada del segle XXI. Han estat uns anys de transformacions profundes de les bases socials, econòmiques i culturals; i també temps d'incerteses i temors. La crisi ha mostrat la cara més fosca de la globalització. Una crisi que es genera lluny, que apareix gairebé per sorpresa, que irromp de manera brutal a la ciutat i que triga massa a abandonar-la. La ciutat d'avui esdevé una mena de contenidor dels problemes globals. Estem immersos en una realitat urbana que pren la forma de la xarxa, el paradigma d'aquest segle. I la xarxa, com ens ha ensenyat internet, no ofereix una única narració, ni una estructura jerarquitzada, sinó un hipertext que condueix d'un punt a l'altre amb itineraris infinits; en poques paraules, la ciutat és avui un oceà, tan apassionant com inabastable. Aquesta és la nostra Barcelona, una realitat urbana a la qual han canviat el sistema operatiu.

En aquest nou entorn caracteritzat pels canvis estructurals, la cultura que es produeix a la nostra ciutat disposa de moltes de les respostes que exigeix el panorama actual. Per això, és important articular programes públics que garanteixin el desenvolupament cultural de Barcelona i assegurin el paper vertebrador dels equipaments i les polítiques culturals: les biblioteques, com a centres d'accés al coneixement i generadores de ciutadania; les Fàbriques de Creació i els centres de recerca, com a proveïdors de la creativitat que necessita un entorn que vol ser competitiu en innovació; els museus i centres d'art, com els mitjans que exploren i expliquen la

complexitat del món contemporani; els espais escènics i els festivals, com a proveïdors d'experiències culturals compartides en un món massa individualitzat; les festes al carrer que afavoreixen l'apropiació de l'espai públic per part dels ciutadans; els programes dedicats al patrimoni i a la memòria que contribueixen a la construcció de relats en el temps, fugint d'un present continu on es perd tota mena de narració.

Resulta evident que les pràctiques culturals generen comunitat i ciutadania, allò que molts defineixen com la dimensió social de la cultura. Viure a la ciutat és viure en comunitat i, avui, les pràctiques culturals enteses de manera àmplia fan aflorar noves formes de viure plegats. Són perceptibles en moltes de les celebracions que prenen el carrer com a escenari, en els moviments socials que reivindiquen la memòria dels llocs, en els clubs de lectura de les biblioteques, en el ric teixit d'ateneus i associacions de barri o en les pràctiques artístiques amateurs.

Barcelona, una ciutat amb caràcter, valors i sensibilitat, no és una capital econòmica o financera, tampoc una capital política, però la seva ubicació geogràfica, la seva mediterraneïtat, el seu catalanisme cosmopolita, la llengua i la cultura pròpies són elements que treballen en

la consolidació d'una capital cultural que miri de fit a fit qualsevol altra realitat urbana internacional. Les ciutats europees poden optar a ser ciutats museu, susceptibles de ser visitades i consumides, o ciutats laboratori, espais urbans que als seus atractius històrics i naturals hi afegeixen la capacitat creativa i la generació d'idees en qualsevol àmbit o sector. Aquesta és la bona direcció, la magnífica vitalitat que expressen les arts escèniques, els diferents festivals i la producció audiovisual que es registra a la ciutat; en resum: la que afavoreix un teixit empresarial vinculat

**ÉS IMPORTANT
ARTICULAR
PROGRAMES
PÚBLICS QUE
GARANTEIXIN EL
DESENVOLUPAMENT
CULTURAL DE
BARCELONA
I ASSEGURIN
EL PAPER
VERTEBRADOR
DELS
EQUIPAMENTS
I LES POLÍTIQUES
CULTURALS.**

a la cultura i a la creativitat, que és un dels sectors econòmics que millor estan suportant els efectes de la crisi econòmica a Barcelona.

En temps de crisi, però, sempre surten els que malden per empètir l'Estat, entonant les salves a favor del mercat i menystenint la intervenció pública. Resulta curiosa aquesta capacitat per culpar el sector públic d'una crisi provocada pels mercats financers i per desdibuixar la importància de les polítiques públiques. A la capitalitat cultural només hi

arribarem amb un ecosistema que equilibri les lògiques del mercat i els seus agents empresarials amb una potent intervenció pública acompanyada de la complicitat del tercer sector cultural. Des de l'Ajuntament de Barcelona hem estat demostrant els darrers anys que l'augment del percentatge dels pressupostos públics dedicat a la cultura és una inversió estratègica, una inversió de futur, una inversió per a la ciutadania i per a una ciutat millor, més culta, més ben posicionada i més competitiva.

CONSELL DE LA CULTURA DE BARCELONA

INFORME ANUAL 2010

Aquest és el segon any que el Comitè Executiu del Consell de la Cultura de Barcelona assumeix la responsabilitat de redactar un balanç de les polítiques culturals. El 2009, l'objectiu que el Comitè es va proposar va ser el de valorar la implementació del *Pla estratègic de cultura. Nous accents 2006* i analitzar en quina situació es trobava el seu desplegament: quines fites s'havien assolit, quines iniciatives estaven en marxa i ben encaminades, quins temes quedaven pendents i era necessari abordar, i quins passos no s'havien fet i no semblava recomanable emprendre o, com a mínim, no eren prioritaris. Aquesta mena de diagnòstic, contrastant una estratègia a mitjà i llarg termini amb els resultats assolits, no té sentit fer-lo cada any. A més, aquell primer informe es va fer prenent com a base l'experiència del primer any de treball del mateix Comitè i l'expertesa concreta dels seus membres, sense haver disposat de temps per recollir contribucions externes i sense pretensions de dur a terme una recerca documentada sobre un ventall sectorial complet. Es tractava de recórrer els diversos apartats del Pla estratègic i contrastar-los amb els

trets més notables de la situació present. Els temes tractats eren sobretot els que havien reclamat l'atenció del Comitè al llarg del 2009, i el diagnòstic era el resultat d'un procés de debat entre els seus membres: una visió informada però inevitablement limitada pels punts de vista particulars.

Aquest balanç del 2010 tampoc pretén ser exhaustiu, i les valoracions també són responsabilitat exclusiva dels membres del Comitè, però amb més temps i premeditació ha estat possible aprofitar-se de les valuoses aportacions de representants dels diferents sectors de la cultura a la ciutat. Al llarg de la tardor del 2010 es van convocar les onze comissions sectorials del Consell de la Cultura de Barcelona: Arts Visuals, Ciències, Cinema, Circ, Cultura Popular i Tradicional, Dansa, Disseny, Lletres, Música, Patrimoni i Teatre. A aquestes comissions se'ls va encarregar que discutissin i proposessin quins eren els temes i els problemes que preocupaven el sector, com descriuriem el seu estat i les seves circumstàncies actuals, per tal que aquest debat alimentés l'informe del Comitè Executiu. Hem d'agrair primerament, i sobretot, aquesta feina feta per les comissions, sense la qual aquest informe no hauria pogut gaudir d'una visió panoràmica, encara que no sigui completa.

La presentació de l'informe com a tal no està organitzada sectorialment, sinó per una selecció de grans temes transversals. Hem escollit una agrupació temàtica per tal d'evitar redundàncies i solapaments en les qüestions que es tracten, i perquè ens sembla que la funció del Comitè no pot ser perdre's en el detall de la casuística concreta, sinó que hem de mantenir la perspectiva del conjunt. Tampoc podem ser la veu de les reivindicacions d'un col·lectiu específic, sinó que aquestes s'han d'equilibrar sempre amb les necessitats, els interessos i les demandes de la resta, en la permanent negociació entre el que és desitjable i el que és possible, que, avui

més que mai, regeix les polítiques culturals. S'ha d'afegir que la divisió de les comissions tampoc s'ajusta amb exactitud a la varietat de pràctiques que componen la cultura contemporània: hi ha agents culturals que potser no tenen veu a cap comissió, activitats que pertanyen a diverses comissions o que no acaben d'encaixar en una d'específica, mentre que d'altra banda és cada cop més freqüent la presència d'iniciatives i projectes basats en la recerca, la innovació i la creativitat aplicada, fortament transversals, i, per tant, absents en qualsevol categorització merament sectorial. Tot i això, la informació recollida ha estat vital per fonamentar les reflexions del Comitè i valorem molt positivament la participació de les comissions en aquest balanç.

Hem comprovat que hi ha moltes preocupacions compartides i temes recurrents, que són els que han facilitat l'agrupació de l'informe al voltant d'uns pocs eixos. També és cert que el punt de vista expressat en un entorn com el d'aquestes comissions és sovint unilateral, més representatiu dels plantejaments i reclamacions dels agents del sector que de les necessitats dels ciutadans. Per això s'ha de posar en perspectiva el conjunt de les carències del sistema i distingir entre les que demanen una atenció inexcusable i les que són aspiracions molt respectables però difícils de satisfer des del sector públic.

El suport públic a les iniciatives culturals s'ha de guiar per certs criteris que no es poden perdre de vista, com l'excel·lència, la sostenibilitat, la competitivitat i el retorn social, és a dir, una sèrie d'indicadors que no sempre són fàcilment mesurables, però que representen la necessitat de rendir comptes del suport rebut més enllà de la mera justificació comptable. Un informe com aquest, que parteix d'haver escoltat les veus dels sectors, és un exercici d'equilibri entre la valoració dels resultats assolits, dels desitjos pendents de satisfer i

del que és raonable esperar de les polítiques culturals.

Els debats generats en cadascuna de les comissions del Consell, al marge dels temes específicament sectorials, han animat el Comitè Executiu a proposar sis categories d'anàlisi en aquest informe anual del 2010: la creativitat, l'economia, els públics, els espais, la internacionalització i, finalment, el coneixement.

CREATIVITAT

Aquests dies es parla insistentment de la creativitat, fins i tot com a eslògan polític, com si fos la panacea de tots els mals associats a la crisi d'un model de societat.

També circula amb gran fortuna el concepte de ciutat creativa, que desplaça cap a la dimensió col·lectiva una capacitat que és pròpia dels individus.

El concepte de creativitat és molt ampli, vol dir massa coses

diferents, i en l'àmbit de la cultura sembla que identifiqui una característica dels que la produeixen, que sigui patrimoni dels creadors. Però el que significa és que una societat capaç de ser una fàbrica d'idees noves, de produir coneixement innovador, té millors possibilitats de respondre i adaptar-se als desafiaments i les transformacions dels temps actuals.

Vista així, la creativitat no és un tret exclusiu dels artistes i els creadors, sinó un concepte mare, vinculat a tota la resta de categories que es discuteixen en aquest informe: s'ha de fomentar la creativitat en

la gestió econòmica, en l'atracció i fidelització de públics, en l'optimització de les infraestructures, en la projecció internacional i, per descomptat, en últim lloc però com a màxima prioritat, en la producció de coneixement.

Assumim que haurem de ser imaginatius perquè no podem ser rics, però la realitat és que l'abundància de recursos no està necessàriament en relació directa amb l'excel·lència. Hem de ser creatius perquè és l'única manera d'assolir una producció cultural de qualitat, no redundant ni subsidiària. L'excel·lència de la creació artística no es pot inventar ni gestionar ni regular des de les administracions públiques. Però sí que es pot treballar políticament per desenvolupar un entorn favorable, una societat oberta i acollidora, amb infraestructures de suport que permetin al creador donar el millor de si mateix, i amb ciutadans formats en la pràctica i la recepció de la cultura.

Per aquest motiu parlem de la creativitat com un concepte mare: ser creatius en la producció cultural no és el mateix que ser creatius en les polítiques culturals. En termes de producció es detecten símptomes molt positius en diversos sectors, reconeguts en les reunions de les comissions, i es tracta d'identificar les iniciatives més prometedores per donar suport a aquesta tendència. En un article publicat a *El País* el 15 de febrer del 2011, Josep Ramoneda comenta que un dels grans reptes de la ciutat de Barcelona és consolidar la seva condició de capital de la creativitat en el món global. Si es tracta de consolidar, vol dir que aquesta condició ja es dóna o està en camí de fer-ho, i això implica un reconeixement del capital creatiu de la ciutat: estem parlant a la vegada de capitalitat i capitalització. I la possibilitat de consolidar aquest potencial, de treure un màxim rendiment a aquest capital, sí que depèn d'iniciatives polítiques, no està a l'abast del ciutadà individual.

**EN UN ARTICLE
PUBLICAT A
EL PAÍS EL 15 DE
FEBRER DEL 2011,
JOSEP RAMONEDA
COMENTA QUE
UN DELS GRANS
REPTES DE LA
CIUTAT DE
BARCELONA ÉS
CONSOLIDAR LA
SEVA CONDICIÓN
DE CAPITAL DE LA
CREATIVITAT EN
EL MÓN GLOBAL.**

Fins ara les polítiques culturals s'han regit per una divisió, sovint artificial, entre creació, difusió i formació; en l'àmbit municipal l'èmfasi s'ha posat habitualment en la difusió. Per exemple, en el repartiment de les subvencions de l'any 2010 la difusió es va emportar més del 65 % dels diners. Si hi afegim els recursos dedicats a equipaments, com museus, considerats en part com a espais de difusió, i esdeveniments de producció municipal, com el Festival Grec, s'aprecia en quina direcció va l'esforç. I si aquí estem parlant de fomentar la creativitat, és evident que fa falta un lleuger realineament de les prioritats, reequilibrant-les, entre altres motius, perquè la difusió sense creació

i producció romandria buida de continguts.

S'ha de reconèixer que aquestes tres categories no són del tot útils perquè no estan prou diferenciades i se solapen en molts aspectes. Certes formes de difusió representen una via de suport a la creació perquè redunden en benefici dels creadors i intèrprets que hi participen, i per tant a aquest tipus d'iniciativa se li hauria de reconèixer aquest valor afegit. L'equilibri és difícil, perquè les circumstàncies varien molt entre els diferents sectors.

A la Comissió de Teatre es feia un diagnòstic optimista de la situació del sector, i es felicitava per l'eclosió de noves dramàturgies catalanes en un context de creixement del nombre de sales, però a la

vegada es constata l'existència d'una llacuna entre la sortida de la formació i la producció a les sales. A la de Circ, en canvi, es valoraren positivament els últims quatre anys en termes d'espais de formació i creació, amb la inauguració de La Central del Circ, però l'exhibició es considera encara insuficientment resolta, i es pregunten què passarà amb els creadors que surtin de La Central. Els artistes visuals, d'altra banda, tenen majoritàriament una dinàmica de treball més individual, i demanen que s'ampliï el suport a més varietat de projectes, no tan enfocats a la difusió, que incloguin la creació i la producció. Per a aquest col·lectiu, es tracta de relativitzar la inversió en infraestructures i donar suport a processos, pensant en termes d'inversió humana i de recerca: en la necessitat de productors, de públic i d'una xarxa d'intercanvis. Per al sector de l'audiovisual el suport a la creativitat passa per l'atenció a altres suports audiovisuals digitals, a nous formats tecnològics, reconeixent un canvi de model en què juguen nous agents que ho fan tot (producció, distribució i exhibició) i que estan insuficientment representats a la Comissió. Per a la Comissió de Música, el nombre de concerts augmenta, si bé el públic es manté estable; però la veritable assignatura pendent és la formació.

No totes aquestes preocupacions poden trobar resposta en les iniciatives del sector públic. La responsabilitat de donar sortida a onades de joves creadors que demanen vies de difusió no pot ser assumida unilateralment per les administracions, servint els interessos d'una part; el tema també s'ha de plantejar des d'altres elements de l'equació, cultivant la demanda, donant suport als emprenedors i facilitant eines de gestió per al desenvolupament de la iniciativa privada i del teixit associatiu. És simptomàtic, en aquest sentit, que a la Comissió de Dansa, per exemple, es lamentés un desequilibri

entre gestors i artistes, i es digués que falta potenciar els gestors culturals. No necessitem només artistes creatius, sinó també empresaris i gestors creatius, programadors i comissaris creatius, entitats creatives, usuaris creatius, futurs economistes i advocats creatius. És a dir, es tracta de fomentar la creativitat en el conjunt de la col·lectivitat, que és el que millorarà el cultiu de futurs creadors artístics.

Mentre es parla molt de creativitat, rarament es fa referència al talent, potser perquè hi ha la percepció que es tracta d'un atribut minoritari, d'una excepcionalitat individual que resta fora de l'abast de les polítiques culturals; però el cert és que el talent també es cultiva, s'educa i s'alimenta de la riquesa de l'entorn cultural. Una societat que no cultivi i defensi el talent no pot aspirar a l'excel·lència cultural. I la fàbrica primordial de talent és l'escola.

Per això mateix, és una llàstima que no es pogués posar en marxa el Pla d'ensenyaments artístics anunciat l'any passat, que prenia com a model d'èxit el Pla de biblioteques, i que d'alguna manera hauria ajudat a compensar les carències del sistema educatiu reglat en aquest àmbit. Seria desitjable que es reprengué aquesta iniciativa, potser amb objectius més modestos, adaptats a l'actual conjuntura econòmica, sobre la base d'una negociació entre el sector públic i el privat per tal d'evitar solapaments i maximitzar els recursos. S'hauria d'afavorir la vinculació entre les escoles de formació artística i l'educació reglada, i ajudar així a dignificar els ensenyaments artístics. Es tracta també aquí de ser imaginatiu, acceptant que no és un procés a curt termini sinó un pla estratègic ambiciós.

La separació entre cultura i educació és un dels grans handicaps de la política cultural en aquest país que s'ha de superar, sobre el qual tornarem a incidir en el darrer apartat d'aquest informe. Per

un costat dificulta les mesures estratègiques per tractar els problemes des de l'arrel, en l'etapa formativa, pel que fa al cultiu de nous creadors i de nous públics. Aquesta divisió, per exemple, és un obstacle perquè les escoles rebin ajuts destinats a l'activitat cultural. Per l'altre costat, no té en compte que, com va dir Calixto Bieito en la cerimònia de lliurament dels darrers Premis Ciutat de Barcelona, la cultura és l'educació dels adults. Aquesta visió holística, integradora de les diverses dimensions del fenomen cultural, és indispensable per fer realitat la idea tan repetida que la creativitat contribueix al progrés del conjunt de la societat.

Un dels instruments més eficaços de la política cultural recent per avançar en aquesta direcció és el programa de Fàbriques de Creació, que, a més de fer el que indica el seu nom, hauran de ser llocs de formació i difusió de les arts i la cultura. La iniciativa dóna resposta a necessitats i demandes històriques de diversos sectors: proporciona espais d'assaig a les arts performatives, com el teatre, la dansa, el circ i la música; tallers per a artistes, i espais habilitats per a la gravació, la producció audiovisual i la creació amb suports digitals. Però a la vegada s'ha de fomentar la transversalitat d'aquests nous equipaments com a espais que acullin també la formació, la producció i l'exhibició (tal com es va proposar a la Comissió de Teatre), com a llocs de trobada i intercanvi, on generar sinergies entre disciplines artístiques, afavorint el

**UNA SOCIETAT
QUE NO CULTIVI
I DEFENSI EL
TALENT NO POT
ASPIRAR A
L'EXCEL·LÈNCIA
CULTURAL.
I LA FÀBRICA
PRIMORDIAL
DE TALENT ÉS
L'ESCOLA.**

diàleg entre els artistes emergents i els consolidats, i connectar la creació amb el teixit social convidant el públic a la participació activa. A la Comissió de Disseny es reclamava que els agents del disseny i l'arquitectura no es deixessin de banda en el programa de Fàbriques de Creació, ja que si bé alguns d'aquests espais estan especialitzats i gestionats pels professionals d'un determinat sector, n'hi ha d'altres, com és el cas de Fabra i Coats, amb una gran capacitat multidisciplinària. Fabra i Coats, per exemple, incorpora una escola de música en la qual el sector públic aporta la infraestructura i el sector privat posa el personal format. Tota aquesta àmplia gamma de possibilitats per desenvolupar confirma la centralitat del programa en el reforçament de la creativitat a la ciutat.

Un aspecte no menor d'aquesta noció segons la qual la creativitat ha d'arribar a totes les activitats vinculades a la cultura, fins i tot a l'administració de les infraestructures, i que podria vincular-se també a les Fàbriques de Creació, té a veure amb la conveniència que les polítiques culturals s'enfoquin cap a la provisió d'eines per fomentar l'emprenedoria i la creació d'infraestructures humanes: al marge dels ajuts directes a l'activitat, seria interessant que el sector públic facilités i donés suport a les tasques d'assessorament de gestió i a les tutories, un tipus d'assessoria que podria estar lligada a les Fàbriques de Creació i comptar amb la col·laboració de l'Associació de Professionals de la Gestió Cultural de Catalunya.

L'objectiu seria avançar cap a un model integrat, centrat en la creativitat, en què les relacions entre la iniciativa particular i la pública no són de dependència, sinó de col·laboració envers l'optimització dels recursos i la sostenibilitat del sistema. I la creativitat és el substrat necessari perquè tots els apartats següents funcionin.

ECONOMIA

La proposta de proveir els agents culturals d'eines per millorar la gestió, la captació d'ajuts, la capacitat de generar recursos propis, la comunicació amb el públic, l'organització de xarxes de col·laboració i l'aprofitament dels instruments tecnològics, està directament relacionada amb l'oportunitat que representa un determinat context de crisi per reconsiderar alguns aspectes de la relació entre iniciativa pública i iniciativa privada en l'àmbit cultural, optimitzant les inversions i els ajuts, i a la vegada prestigiant-ne el retorn social.

Cada vegada es nota més l'impacte de la crisi econòmica en les polítiques culturals. Les retallades en el Pressupost municipal de cultura són en aquest moment menors que les que proposa la Generalitat, però no són insignificants i, sobretot, no es pot preveure quan s'invertirà la tendència, o si ho arribarà a fer. Quan els recursos són escassos, sembla que es demana a la cultura, amb més cruesa que a altres sectors de l'economia, que justifiqui la seva rellevància, com si no estigués prou demostrada per l'estatus que una societat concedeix als seus grans creadors. Hi ha un greu error d'apreciació en aquestes actituds utilitaristes que contaminen el mateix discurs sobre les motivacions de les polítiques culturals. Es tracta de donar valor a la cultura i no de demanar-li una utilitat social immediata.

En aquest clima d'incertesa i previsible revisió de les prioritats, el Comitè Executiu va presentar davant del Ple del Consell de la Cultura de Barcelona, reunit al Museu Picasso el 16 de setembre del 2010, una declaració titulada «Les polítiques culturals en temps de crisi econòmica», que deia:

«En l'actual context de crisi econòmica, el Comitè Executiu del Consell de la Cultura de Barcelona considera oportú recordar, abans que aquesta temptació s'introdueixi en el discurs i el debat sobre la utilització dels recursos públics en

moments de precarietat, que cal evitar contraposar polítiques socials a polítiques culturals, com si les primeres fossin una necessitat i les segones un luxe decoratiu, perquè les polítiques culturals són polítiques socials. I en aquest sentit manifesta que:

Si fins ara s'ha afirmat que la cultura és un motor econòmic, això continua sent cert.

Si fins ara s'ha defensat que la creativitat cultural és un factor essencial de progrés i transformació de la nostra societat, això continua sent cert.

Si fins ara s'ha argumentat que la cultura és fonamental per a l'educació dels ciutadans i per elevar el nivell del conjunt de la societat, això continua sent cert.

Si fins ara s'ha insistit que la cultura és un instrument de cohesió social i d'integració de col·lectius diversos, això continua sent cert.

Per tot això, no s'ha de renunciar, per exigències d'una mal entesa austeritat que ens passaria factura en el futur, a mantenir el rumb de les polítiques culturals i a continuar fent un esforç inversor decidit en cultura, que estigui a l'alçada de les nostres aspiracions com a societat.»

Ara que les mesures d'austeritat semblen inevitables, la lluita és per aconseguir que aquesta conjuntura no perverteixi les nostres prioritats, que una visió política a curt termini no posi en perill el funcionament i la vitalitat d'una infraestructura cultural, que és el resultat de dècades d'esforç i del treball de diverses generacions compromeses amb la reconstrucció d'una cultura que una guerra i una dictadura havien deixat molt malmeses.

Les retallades afecten, en diferent mesura, totes les administracions públiques i tots els seus àmbits d'activitat, però la proporció de les despeses ve determinada per decisions polítiques. En els darrers anys, la partida del pressupost municipal dedicada a cultura va pujar fins

a representar el 6 %. La inversió en equipaments i projectes culturals a Barcelona es va multiplicar per 2,5 entre el període 2004-2007 i el 2008-2011, i en aquest darrer va arribar als 246 milions d'euros. Aquestes xifres demostren una aposta política decidida a favor de la cultura que, en les línies generals d'orientació, si no pot ser en xifres absolutes, convé mantenir.

La convocatòria de subvencions del 2010 no va patir cap retallada; ben al contrari, es va beneficiar d'un increment del 10 % en el conjunt, que el Comitè va distribuir amb criteris selectius, buscant recompensar l'excel·lència, tot i ser conscients que l'ajuda no estava a l'alçada de les necessitats. Una cosa que els membres del Comitè hem après en el procés d'avaluar les sol·licituds de subvencions a projectes culturals i en les entrevistes fetes als responsables d'iniciatives de diversa envergadura, és que a Barcelona s'estan aconseguint resultats d'alt nivell amb uns pressupostos molt ajustats, amb pocs recursos. Tot això gràcies a la voluntat, vocació i entrega dels creadors i agents culturals d'aquesta ciutat.

En un moment de restricció de recursos, la prioritat ha de ser mantenir el suport a l'activitat. A la nostra ciutat, i en el conjunt del nostre país, la majoria dels grans equipaments culturals dediquen la proporció més alta dels seus pressupostos al manteniment de la infraestructura de funcionament, i la més baixa a activitat, no perquè la infraestructura estigui sobredimensionada sinó perquè els recursos per a activitat són escassos. S'ha de procurar, per tant, que aquest apartat, el dels recursos per a activitat, no pateixi fins al punt de perjudicar el teixit professional del sector respectiu, perquè són els recursos que repercuteixen directament en els creadors, intèrprets i tècnics que formen el substrat humà de la producció cultural.

En l'àmbit patrimonial, és important mantenir una política activa d'adquisicions i d'incentivar les cessions i donacions. En cas contrari, les col·leccions dels nostres museus s'anirien empobrint progressivament i es perdria l'impuls que se'ls ha intentat donar en els darrers temps. Els objectius d'excel·lència en aquest camp només es podran assolir potenciant les aportacions del sector privat mitjançant una revisió en profunditat de les normatives relacionades amb el patrocini i el mecenatge, una vella assignatura pendent de l'economia de la cultura a l'Estat espanyol.

En aquest context resulta imperatiu recuperar la iniciativa impulsada el 2009 per la Fundació Barcelona Cultura a través del *Decàleg per a una nova aliança pública-privada en cultura*, en el qual es presentava una proposta per a una nova fiscalitat cultural. Aprofundir en aquesta aliança comporta també reconèixer el paper que fan dintre del sistema cultural empreses com les llibreries i les sales de cinema que programen amb criteris alternatius als del cinema comercial. Aquestes empreses mereixen ser reconegudes com a equipaments culturals i haurien de rebre un tracte especial en termes fiscals i normatius. Diversos sectors, sobretot de les arts escèniques, es queixen de la manca de suport a les escoles privades dedicades al seu àmbit, un efecte negatiu de la separació entre cultura i ensenyament que el Pla d'ensenyaments artístics hauria de contribuir a neutralitzar, i de la necessitat d'atendre el finançament d'espais de creació privats, cosa que ja es fa per la via de les subvencions municipals. Potser estem parlant, encara que a una escala substancialment diferent, d'alguna forma de concertació en cultura que aprofiti infraestructures existents i recursos humans ja disponibles, en un esforç per evitar la

competència entre el sector públic i el privat.

Una necessitat evident, que es va comentar a la reunió de la Comissió de Teatre, és coordinar la gestió de la política

cultural amb altres polítiques de ciutat —turisme, promoció econòmica, urbanisme, etc.—, entenent que la política cultural no pot estar desconnectada de les altres polítiques.

PÚBLICS

La captació i formació de públics ha de ser un dels objectius prioritaris de la política cultural. És una condició de la sostenibilitat del sistema i a més a més és una de les línies estratègiques en què la intervenció del sector públic pot tenir més impacte. El talent artístic no es pot fabricar amb iniciatives polítiques, només es poden posar les condicions favorables perquè fructifiqui i es manifesti amb plenitud, i entre aquestes condicions hi ha l'existència d'un teixit formatiu com a caldo de cultiu de la creativitat i d'un entorn social receptiu a les propostes culturals: una de les maneres de treballar per millorar la qualitat de l'oferta és crear demanda.

En aquesta ciutat es fa un esforç notable de difusió de la cultura i els indicadors diuen que el públic hi respon positivament. Tenim molts festivals de música, alguns dels quals, com el Sónar, el Primavera Sound o el Festival de Jazz de Barcelona, són referència internacional. La festa col·lectiva de Montjuïc de Nit del 2010 va reunir 90.000 persones. La Nit dels Museus va acollir prop de 100.000 visitants i 500.000 es van aprofitar de la gratuïtat de les visites els diumenges a la tarda. Disposem de 21 sales que programen música en viu i de 47 sales i espais per a les arts escèniques. Segons ADETCA, la temporada 2009-2010 el conjunt dels teatres va tenir més de 2.600.000 espectadors. Tenim uns pocs festivals literaris, però molt selectes i especialitzats, com Kosmopolis, Món Llibre, BCNegra, Barcelona Poesia i la Setmana del Llibre en Català. Potser tenim massa festivals de cinema, perquè hi ha solapaments temàtics evidents i convindria una concentració d'esforços que afavorís els més consolidats, però compleixen una funció important complementant l'oferta comercial i programant pel·lícules que no arriben a les sales. Des que el 2007 es va celebrar l'Any de la Ciència, s'està fomentant la difusió de la cultura científica

mitjançant el programa Barcelona Ciència, amb iniciatives com ara la Festa de la Ciència, l'EscoLab: l'Escola al Laboratori i el cicle de conferències «Visions de la ciència a les biblioteques», amb la contribució d'institucions com el Museu de Ciències Naturals, CosmoCaixa, el Parc Científic de Barcelona, el Parc de Recerca Biomèdica i l'Espai Laboratori de l'Arts Santa Mònica.

Les discussions en la Comissió de Ciència van ser exemplars en aquest sentit: pràcticament totes les propostes anaven encaminades a millorar la comunicació entre el que es fa en l'àmbit de la recerca científica i el conjunt de la societat. Es demanava millorar la relació entre l'esforç de les institucions per la ciència i la repercussió del missatge, que tendeix a moure's sempre en els mateixos cercles. Es tracta de buscar finestres d'oportunitat per incorporar el coneixement científic a les pràctiques quotidianes, obrint, per exemple, debats sobre temes de preocupació ciutadana, com el túnel de l'AVE, les cèl·lules mare o les modificacions en la limitació de velocitat. Una altra possibilitat seria realitzar un mapa d'activitats i equipaments de ciència per tal de donar-los més visibilitat. L'enfocament, per tant, no se centrava en els problemes dels agents del sector sinó en la repercussió social del que fan i en la necessitat d'ampliar-ne l'abast de la difusió.

Aquest és un dels grans desafiaments per a la cultura: la cerca de nous públics i la fidelització dels ja iniciats. Aquest segon objectiu és més senzill d'assolir que el primer. Si el producte complex les expectatives, la cultura crea addicció per si mateixa perquè millora la qualitat de vida. Però en primer lloc s'ha de tastar, s'ha d'aprendre a gaudir-ne. Per aquest motiu, l'educació és la millor manera d'incrementar la demanda cultural sense rebaixar les exigències de qualitat; per això insistim que no es pot desvincular

educació de cultura. Aquest temps de crisi és, com ja dèiem, el moment oportú per obrir una reflexió a fons sobre la necessitat de revisar les formes de relació amb els públics, els canals d'accés a la cultura i els requisits de rellevància i retorn social, fugint de l'utilitarisme.

Una conseqüència concreta hauria de ser valorar el retorn d'inversió de recursos públics en resultats de formació i augment de públics. Aquest hauria de ser també uns dels criteris que s'haurien d'aplicar per seleccionar els projectes culturals que se subvencionen. L'altre aspecte que cal tenir en compte és que no es poden mesurar resultats purament quantitius, com si el públic fos un col·lectiu homogeni, sinó que s'ha de discriminar entre públics amb característiques, expectatives i necessitats específiques. Els públics joves, els universitaris i els col·lectius de nous nadius, per exemple, han de ser destinataris d'iniciatives dirigides a incrementar la seva participació com a usuaris i productors de la cultura.

L'any 2010 es va completar amb gran èxit la primera fase del Pla de biblioteques iniciat el 1998, que constitueix una xarxa molt eficaç per fomentar l'accés del ciutadans a la cultura i integra la difusió i la formació de nous públics. Una de les funcions més rellevants de la biblioteca és, cada vegada més, el paper que fa com a eina de cohesió social. També a la primavera del 2010 es va crear la Xarxa Cultura per la inclusió social: per primera vegada, 25 entitats dels àmbits social i cultural creen una xarxa d'acció orientada a afrontar les desigualtats culturals. Aquesta xarxa ha d'ajudar a fer més visibles iniciatives ja existents, que impliquen posar en valor el retorn social de la cultura, com ara: «L'Auditori apropa», «Cultura apropa» (Mercat de les Flors, Teatre Lliure, Gran Teatre del Liceu, L'Auditori, TNC - Teatre Nacional de Catalunya), «Museu portàtil» (Museu de Ciències Naturals), TRANSformas, el Circ

Social de l'Ateneu de Nou Barris, el festival Raval^(S) (Fundació Tot Raval), «Bellestar cura» (Museu Monestir de Pedralbes - MUHBA) i prop d'un centenar d'iniciatives promogudes pel tercer sector, el sector públic i el privat, que han estat recollides en el primer «Mapa d'experiències significatives» de la Xarxa Cultura per la inclusió social.

La cultura popular d'arrel tradicional és un sector fonamental en termes de participació ciutadana i com a via d'accés del ciutadà a la cultura. És un sector que està consolidant les seves eines de treball i l'estructura institucional, i que ara té com a reptes el desenvolupament del protocol festiu, el desplegament de la xarxa de centres i el foment de la interdisciplinarietat. Convé superar els prejudicis de la distinció entra alta i baixa cultura, perquè de fet el model de la cultura popular s'hauria de prendre com a exemple de treball en xarxa, de capacitat de fer difusió, de voluntariat i associacionisme que optimitzen els recursos, en un camp en què la distinció entre agents i públics es desdibuixa.

A la Comissió de Música es va comentar que l'augment del nombre de concerts no comporta un augment del públic: sembla que hi ha un sostre que no se supera, l'oferta creix sense que s'incorporin nous espectadors. L'assistència creix als festivals d'excel·lència, però no a l'oferta habitual. S'està generant una cultura del fenomen i potser cal fomentar la curiositat del públic donant més suport a la comunicació.

El tema de la comunicació és bàsic per millorar l'accessibilitat a la cultura. S'han d'aprofitar tots els mitjans disponibles per fer publicitat de l'activitat cultural, explicar més, anunciar les ofertes. La revista de l'Ajuntament, que arriba a totes les cases i no parla de cultura, s'hauria de poder fer servir per donar aquest servei, entenent-la no com un vehicle de propaganda sinó com un recurs públic. S'han millorat les

prestacions del Canal Cultura, però és una eina amb moltes més possibilitats, que podria transcendir la seva dimensió d'aparador per convertir-se en plataforma de continguts, com ara conferències en línia, etc., seguint la dinàmica de l'Anella Cultural. Un altre canal de comunicació que s'hauria d'aprofitar més com a plataforma de continguts i no només com a agenda és BTV: una televisió amb vocació de servei públic hauria de donar una atenció prioritària a la cultura.

L'objectiu no és només la informació, sinó donar eines perquè la gent disposi de més opcions i sàpiga escollir. Molt sovint la manca d'hàbit en un determinat consum cultural es converteix en una barrera quasi infranquejable que impedeix a la gent saber què hi ha al seu abast i, fins i tot, canviar d'aficions. El cultiu de nous públics consisteix a suprimir aquestes barreres.

Quan es parla d'accessibilitat i nous públics és inevitable parlar també de preus. És clar, per exemple, que en una ciutat com Barcelona els universitaris compleixen les condicions per ser usuaris estables, i fins i tot preferents, dels equipaments culturals. Convindria establir mecanismes perquè els universitaris vagin als museus, i una possible estratègia per fidelitzar-los no només a ells, sinó al públic jove en general, seria crear un carnet de consum cultural gratuït per a joves que donés accés als equipaments públics, i així es posaria l'èmfasi en la dimensió social dels museus.

ESP AIS

El 2010 ha estat l'any de la reobertura, després de les reformes, d'institucions tan emblemàtiques com la Fundació Tàpies o el Lliure de Gràcia, i de la remodelació de l'Antic Teatre i la sala Arteria Paral·lel. Estan a punt de concloure les obres de l'annex del Museu Picasso, del nou Auditori del CCCB, de la Fabra i Coats, de La Central del Circ, del DHUB, que ha de concentrar moltes iniciatives al voltant del

disseny, i de l'edifici Blau del Fòrum, que ha d'acollir l'exposició permanent del Museu de Ciències Naturals de Barcelona. S'ha acabat la primera fase de la rehabilitació del Canòdrom per tal de convertir-lo en centre d'art, però sembla que aquest és un projecte encara ple d'incerteses i obstacles, que sobretot requerirà aclarir els compromisos econòmics de les administracions.

Molt sovint el relat de les polítiques culturals es concentra en els equipaments i la inversió en infraestructures. És el resultat més tangible, allò que té un component patrimonial i que es pot inaugurar, en un camp com és el de la cultura en què abunden les expressions efímeres i es produeixen coses tan etèries com les emocions, les idees i el coneixement. Però correm el perill que quan parlem d'un canvi de model econòmic cap a la societat del coneixement, a la pràctica simplement estiguem canviant la cultura del totxo pel totxo de la cultura, quan el que s'hauria de substituir és la cultura de la construcció per la construcció de cultura. Hem d'assumir que estem de veritat en un canvi de paradigma. És probable que s'estigui tancant un cicle en relació amb l'habilitació de grans equipaments: ara tocarà consolidar i rendibilitzar els espais disponibles. Per tant, s'hauran de reconduir les prioritats. No podem perdre de vista que el que importa no són els llocs, sinó el que s'hi fa.

El problema ja no és haver de buscar espais sinó canals d'accés al públic. S'ha d'intentar resoldre la típica tensió entre espais i públics: evitar habilitar espais sense saber per a què serviran i a qui serviran. Convé superar el model de la «casa de...», no pensar en termes d'equipaments sinó més en projectes i activitats. L'èxit de programes com el de Fàbriques de Creació és que respon a una demanda real, que està identificada, i té capacitat per omplir l'espai de continguts.

Però precisament per això s'ha d'incentivar el caràcter polivalent de certs equipaments, permetent que siguin a la vegada espais de creació, formació, producció, exhibició i recerca.

Encara que considerem que s'ha de mantenir l'impuls de suport a la cultura, no es pot negar que les circumstàncies són diferents i és necessari un procés d'ajustament i racionalització. El moment demana imaginació i alguns canvis de plantejaments en la utilització dels recursos públics. El canvi de paradigma implica desmuntar la noció d'equipament com a lloc per reunir-se, com a instrument de comunicació i intercanvi sectorial, perquè aquesta funció ja no depèn de l'espai material

des que les xarxes virtuals la compleixen. Les xarxes de col·laboració tenen avui en dia un paper decisiu en qualsevol projecte cultural. Hem de començar a pensar més en termes de connectivitat i virtualitat que de noves

infraestructures materials, per tal d'aprofitar al màxim les sinergies, creant xarxes de centres i agents culturals i reforçant les que ja existeixen.

El desenvolupament d'una xarxa de centres museístics que configuren el Museu d'Història de Barcelona (MUHBA) ha donat a aquest Museu una dimensió i un sentit inimaginables sense aquesta interconnexió. També el Museu de Ciències Naturals de Barcelona (MCNB) ha passat a funcionar com una xarxa amb diferents seus al parc de la Ciutadella, a Montjuïc i, ara, al Museu Blau, a la zona del Fòrum.

EL QUE S'HAURIA DE SUBSTITUIR ÉS LA CULTURA DE LA CONSTRUCCIÓ PER LA CONSTRUCCIÓ DE CULTURA. HEM D'ASSUMIR QUE ESTEM DE VERITAT EN UN CANVI DE PARADIGMA.

De manera semblant, el Disseny Hub Barcelona (DHUB) s'haurà de convertir en articulador d'una xarxa que ha de coordinar els agents vinculats al sector: una xarxa de programari local.

Aquest procés comporta també donar suport a espais petits de titularitat privada, a espais de creació, a espais independents d'exhibició de cinema i a la xarxa de sales de ciutat. Fins i tot es pot plantejar, com es va fer a la Comissió de Música, que una Fàbrica de Creació com la Fabra i Coats pugui acollir associacions sectorials. En canvi, la creació d'equipaments de nova planta, com una possible Casa del Llibre o de l'Escriptor, que serviria per rescatar importants arxius empresarials o personals del món de les lletres, sembla difícil de justificar en l'actual conjuntura, havent-hi alternatives com el dipòsit d'aquests arxius en la futura Biblioteca Central Urbana de Barcelona, el projecte de la qual es va presentar el setembre del 2010.

INTERNACIONALITZACIÓ

La cultura a Barcelona ja és internacional, perquè molts dels ciutadans que la produeixen i la gaudeixen són originaris de països de tot el món. Ens visiten molts turistes que participen de l'activitat cultural i dels esdeveniments d'abast global, com el Sónar, que atrau visitants amb aquest interès concret; però a més d'espectadors atraïem talent, molts creadors i agents culturals estrangers s'han establert entre nosaltres com a residents permanents. Tenim creadors i col·lectius artístics molt actius fora de les nostres fronteres i produccions d'èxit a l'estranger. L'agenda d'activitats a la ciutat, sobretot pel que fa a concerts i festivals, inclou molts convidats de fora, s'acullen rodatges de tot arreu i, en conjunt, la diversitat i la riquesa de la vida cultural a la ciutat la identifica internacionalment com una ciutat de cultura. Per sobre de tot, la cultura que es fa a la nostra ciutat és internacional

perquè es produeix en diàleg amb el que es fa a la resta del món, cosa que és pròpia de qualsevol projecte cultural que aspiri a l'excel·lència. Però si valorem la nostra balança d'intercanvis, pesa més la nostra capacitat d'importar cultura i atreure usuaris que no pas la d'exportar-ne.

S'hauria de fer un esforç per corregir aquest dèficit i convertir en objectiu estratègic facilitar les condicions perquè els nostres productes culturals puguin traspasar fronteres, no forçant artificialment la difusió exterior, sinó donant suport a la producció de qualitat per tal que pugui ser coneguda i reconeguda arreu. La primera i probablement única condició de la projecció internacional és que el que es fa localment valgui la pena, que interessi, que estigui ben fet. La internacionalització no s'aconsegueix fabricant un tipus de producte especial per a l'exportació, explotant les nostres particularitats o copiant el que es fa fora, sinó demostrant que participem en la mateixa conversa que la resta del món.

Per aquest motiu, en un moment com l'actual, s'ha de tenir cura que la producció no pateixi, perquè això perjudica la capacitat de projecció. És a dir, no es poden dissociar les dues dinàmiques i l'esforç d'internacionalització no s'ha de basar tant en la difusió, sinó que ha de cuidar també la creativitat i la producció. Aquesta visió integrada obliga a revisar certes divisions de competències molt arrelades en les estructures administratives del nostre país.

Durant molt de temps la premissa ha estat que de la difusió exterior de la nostra cultura se n'ha d'ocupar l'Institut Ramon Llull, que per això té encomanada aquesta missió específica, i que no era necessari que l'administració municipal s'hi veiés implicada de manera directa. Evidentment es valora tot allò que propagui amb èxit la marca de Barcelona arreu del món, fins i tot la participació en la producció de

pel·lícules estrangeres contribueix a fer-ho i Barcelona-Catalunya Film Commission obre les portes a aquesta possibilitat. Es dóna suport a iniciatives culturals a Barcelona que són referència internacional, i els Premis Ciutat de Barcelona recompensen aquesta projecció. Tanmateix, no hi ha hagut una estratègia institucional de projecció exterior a escala municipal ni un organisme que se n'ocupi específicament.

Des de diferents sectors s'està demanant algun tipus d'acció concertada a escala municipal. A les comissions de Teatre i de Cinema es va parlar de la necessitat de buscar fórmules de projecció exterior de creadors i produccions. També a la de Música es va dir que s'hauria de potenciar que els músics viatgin més a la resta del món. Les reclamacions dels sectors no justificarien per si mateixes una intervenció municipal en aquests processos. La raó de fons ve donada per la pròpia dinàmica de la interacció cultural i s'ha de llegir des del punt de vista invers: no fa falta un motiu per mirar cap enfora, el que és impensable avui en dia és una cultura d'alt nivell tancada en si mateixa. Si estem defensant que a Barcelona hi ha talent i creativitat, vol dir que hi ha vocació d'exterioritat. I seria difícil d'explicar que un sector públic que treballa activament per promoure l'excel·lència es desentengüés de la gestió d'una de les conseqüències gairebé inevitables i d'un dels indicadors més clars d'excel·lència en el moment actual. I aquí hauríem d'ampliar a més a més el concepte de projecció exterior perquè inclogui també les iniciatives generades a Barcelona que viatgen a la resta de l'Estat. Si parlàvem de premiar la capacitat dels projectes de captar nous públics, aquests nous públics no poden ser només locals. Si la ciutat de Barcelona és una potència cultural, aquesta potència s'expandeix i la política cultural de l'Ajuntament no pot restar restringida als límits territorials del municipi.

No estem defensant la creació d'una rèplica local de l'Institut Ramon Llull. Això no tenia sentit abans i encara en té menys en l'actual conjuntura econòmica. No es tracta de generar una nova estructura administrativa, sinó de donar eines als agents culturals. La internacionalització és fins a cert punt un tema de *know how*. S'han de proveir vies per agilitzar la transmissió de l'expertesa i per compartir-la. Amb informació sobre el sistema es pot explotar més el partenariat europeu, i molts projectes es beneficiarien de facilitar-los els tràmits de sol·licitud d'ajuts europeus. Un pas recomanable seria l'organització de jornades o sessions informatives, amb la col·laboració de la Comissió Europea, la Fundació Barcelona Cultura i fins i tot el Cercle d'Economia, per orientar els responsables de projectes.

El treball en xarxa és una part important d'aquest impuls de projecció exterior. Es pot aprofitar l'exemple d'alguns sectors, com el de la dansa, que han avançat molt en la creació de xarxes europees. Les iniciatives d'èxit són sovint les que es vinculen a xarxes i mercats internacionals, però s'ha tendit a desapropiar els espais europeus d'intercanvi, i potser es podria afavorir que es creïn aquí, per fer una tasca semblant a la de Temporada Alta a Girona. Cal posar en valor, en aquest sentit, iniciatives com la Xarxa de Festivals mediterranis Kadmos, creada el 2008, i formada pel Festival d'Avignon, el Festival d'Atenes - Epidaurus Hellenic Festival, l'International Istanbul Theatre Festival i el Grec Festival de Barcelona.

Un problema endèmic dels projectes culturals d'abast internacional produïts a Barcelona és la dependència d'ajuts públics, de l'Ajuntament i la Generalitat, que es regeixen per un calendari de convocatòria que no permet conèixer la resolució amb prou temps per assumir compromisos internacionals. Molt sovint l'esdeveniment se celebra sense saber si es disposen dels recursos. Si hi ha voluntat de

promoure la internacionalització en qualsevol dels seus aspectes, i de fet estem constatant que la projecció exterior és una condició i una conseqüència ineludibles del reconeixement de l'excel·lència, s'haurien de prendre urgentment les mesures necessàries per eliminar aquest obstacle.

CONEIXEMENT

La cultura és creativitat, però alhora és coneixement, i per tant la cultura també és educació. Tornem a ser on érem al començament d'aquest informe. La visió reduccionista de la cultura com a lleure i entreteniment no té en compte els beneficis individuals i col·lectius que se'n deriven. La cultura forma part de la indústria de les idees, el més necessari dels serveis del tercer sector, i seria inconcebible defensar la societat del coneixement sense un compromís decidit amb la cultura. Les polítiques culturals són un instrument per a l'educació de la ciutadania i per a l'avançament del coneixement.

En els darrers temps una part notable d'aquesta tasca l'estan assumint programes que transmeten l'experiència de la cultura als estudiants més joves, com Construint Mirades (Drac Màgic), Cinema en Curs (A Bao a Qu), El Meu Primer Festival (Modiband), Espai Eart (Experimentem amb l'Art), projectes de dansa a les escoles (Sudansa) o Creadors en Residència als instituts de Barcelona (Institut de Cultura de Barcelona, CoNCA i Consorci d'Educació de Barcelona). En aquest marc tenen un paper molt destacat les escoles privades d'ensenyaments artístics que en alguns camps, com el del cinema, han assolit nivells considerables d'excel·lència. Per estendre els beneficis d'aquesta educació i incrementar el nombre de destinataris convé tornar a posar sobre la taula dels projectes estratègics el Pla d'ensenyaments artístics i recuperar-ne els principis essencials des de plantejaments negociats i realistes.

En aquest sentit separar la ciència i la recerca de la cultura és tan contraproduent com desvincular-la de l'educació. Els espais de creació s'han de considerar també com a incubadores de recerca, amb funcions d'R+D en els seus camps respectius. És particularment significatiu el doble paper dels museus com a centres de recerca i com a mediadors entre la producció de coneixement i els públics, sobretot a causa de l'aportació progressivament més important que fan els seus serveis educatius i d'un seguit de propostes paral·leles, en diàleg amb les exposicions, que tenen un rèdit de participació directa de la ciutadania, vinculant sovint diferents segments de públic, sens dubte territori abonat per a la incorporació de nous usuaris.

L'elaboració del Pla estratègic del Museu de Ciències Naturals delimita l'enfocament de les seves diferents instal·lacions i, desplaçant la vessant expositiva cap al Museu Blau i el Museu Martorell, de caràcter més històric, permet dedicar l'edifici del Castell dels Tres Dragons a l'estudi i a la documentació de les col·leccions. El Museu de Ciències Naturals, juntament amb altres museus municipals, acull 104 projectes de recerca dels mateixos centres o que es desenvolupen conjuntament amb altres institucions acadèmiques i universitàries.

La necessitat de reflexionar sobre els arxius dels museus i aprofitar-ne el potencial per a la investigació s'ha anat materialitzant en la creació d'espais annexos que volen transcendir la missió patrimonial dels museus. Al ja existent Centre d'Estudis i Documentació del MACBA s'hi acaba d'afegir el Centre de Coneixement i Recerca del Museu Picasso. També el DHUB va obrir el 2010 la seva branca de recerca, el Centre de Documentació localitzat al DHUB Montcada.

La construcció del discurs de la memòria és també una contribució decisiva de la cultura al coneixement. Institucions com el

Museu d'Història de Barcelona tenen en aquest aspecte un protagonisme evident, amb el seu treball en xarxa que combina la dimensió investigadora, l'educativa i la patrimonial, i incorporant a l'imaginari col·lectiu espais tan suggerents com el futur Centre Cultural del Born. Destaquen, igualment, les aportacions a la construcció de la memòria impulsades pel Museu Etnològic (especialment amb l'exposició «Fam i guerra a Catalunya») i per l'Arxiu Fotogràfic, amb el suport a projectes d'impacte ciutadà com el promogut el 2010 per l'associació Arqueologia del Punt de Vista.

No podem oblidar tanmateix que l'elaboració de la memòria col·lectiva no depèn només dels museus, sinó que també la trobem a la literatura, el teatre, les arts visuals, la fotografia, el cinema... La cultura en el seu conjunt és arxiu i fàbrica de coneixement. No és només un patrimoni d'obres i monuments, sinó un repertori d'eines per relacionar-nos amb el món. El 2010 i aquest any en què ens trobem no s'han de veure només com a anys de crisi, sinó com a anys crítics, un temps de transició que ens obliga a revisar pràctiques establertes de les polítiques culturals i que a la vegada ens ha d'animar a posar en valor la cultura, a reconèixer la contribució que fa a la riquesa del conjunt de la societat, no ja en termes econòmics sinó de coneixement. Fer justícia al que la cultura representa per a la ciutat, o per a qualsevol col·lectivitat, no es podrà mai quantificar en tants per cent a l'alça o a la baixa. És més aviat un problema de prioritats, de com fem servir els recursos disponibles. I això depèn de si decidim que la cultura és una decoració prescindible o és el que ens fa ser qui som.

EL COMITÈ EXECUTIU DEL CONSELL DE LA CULTURA DE BARCELONA ESTÀ FORMAT PER: ANTONIO MONEGAL (PRESIDENT), FLÀVIA COMPANYY, XAVIER CORDOMÍ, DANIEL GIRALT-MIRACLE, JOAN OLLÉ, ROSA PERA I EVA VILA.

CREATIVITAT

LA CIUTAT I LA CREACIÓ

OCTAVI ROFES

ANTROPÒLEG I SUBDIRECTOR
DE L'ESCOLA EINA

A finals del segle passat, Barcelona conjurava amb afany i eficàcia el fantasma de Sheffield, la ciutat que la pel·lícula *The Full Monty*, de Peter Cattaneo, havia convertit en l'emblema de la cruenta reconversió social i cultural associada a la postindustrialització. Superfícies obsoletes de la Barcelona industrial s'havien transformat en nous espais públics, com el parc de la Pegaso, o centres comercials, com La Maquinista, que feien visible la cara amable del creixent predomini d'activitats terciàries: una ciutat més oberta, més neta, atractiva per als turistes i que projectava una visió de futur sobre els anhels dels ciutadans. Però tot just iniciat el nou mil·lenni, sorgiren dubtes sobre les virtuts i la solidesa del model que semblava haver esvaït les boires d'un declivi industrial irrefutable. Amb el canvi de segle, haver assolit la capitalitat mediterrània de creuers, demostrar la capacitat per concebre i organitzar grans esdeveniments esportius i culturals, o disposar d'edificis icònics d'arquitectes mediàtics es percebia, de sobte, com a accions massa properes a les pobres evolucions dels obrers de *The Full Monty* un cop reconvertits en strippers. La sorpresa i l'orgull dels ciutadans deixava pas a una creixent indiferència i, fins i tot, a mostres visi-

bles d'hostilitat. Les inquietuds socials trobaven el seu equivalent també en inquietuds epistemològiques. Noves preguntes, sorgides sota l'empара de les teories de Richard Florida, i amb *creativitat* com a paraula clau, ocupaven un lloc preeminent en els debats sobre el futur de la ciutat: és Barcelona una ciutat *creativa*? Es donen les condicions per al sorgiment i la implantació d'una vigorosa classe *creativa*? Pot ser, l'economia *creativa*, el motor per al creixement econòmic i la regeneració social? Poc després, l'esclat de la bombolla immobiliària i la crisi financera internacional no van fer més que accentuar la necessitat d'imaginar el futur de la ciutat posant l'èmfasi en la creativitat.

De quin tipus de ciutat parlem quan parlem de la *ciutat creativa*? Ferran Mascarell¹ fa bé d'advertir contra la hipòstasi del concepte de ciutat: la ciutat no és, per si mateixa, creativa, ho són les actituds dels ciutadans, de les institucions i de les empreses. Parlar de *ciutats creatives* és, per tant, situar-se més a prop de les estratègies de marca i de les tendències de moda que no pas de les realitats urbanes. Tot i que la constatació sembla irrefutable, no ens hauria de fer perdre de vista que la creativitat, com tota activitat humana, té components lligats a la individualitat intencional junt amb d'altres que cal situar a l'esfera de la persona social. En aquest sentit, la creativitat individual no deixa de ser una resposta a la creativitat col·lectiva i, al seu torn, aquesta ho és a les incessants transformacions de l'entorn material, cultural i, fins i tot, natural.

Stuart McLean² ha proposat anar més enllà de les explicacions que situen el fet creatiu en una cadena de causalitats originada en el context social, històric o cultural: les actituds creatives dels individus participen d'unes capacitats de diferenciació pròpies de l'entorn que són recollides i, al mateix temps, transformades per la imaginació i l'elaboració de nous mons verbals, visuals o materials. L'acte creatiu no té lloc en un escenari estàtic i passiu on només els individus en són agents actius, sinó en un món dinàmic, im-

buït per les seves pròpies forces, però a la vegada mal·leable i permanentment inacabat. Preguntar-se per la força creativa de Barcelona no pot reduir-se, doncs, a la suma de les accions dels individus creatius; s'han de tenir en compte, també, les connexions entre aquestes accions i les inèrcies transformadores de la realitat en què s'insereixen i que, al seu torn, també transformen.

Entendre la creació com un procés de diferenciació permet distanciar-se de la relació unívoca que sovint establim entre globalització i homogeneïtzació. És des de la imaginació global, de fet, que els llocs deixen de pensar-se com a entitats estàtiques, les fronteres deixen de garantir una estancitat duradora i es generen les diferents combinacions entre les relacions socials locals, d'una banda, i les forces i connexions nacionals, transnacionals i locals, de l'altra, que fan de cada lloc una especificitat única. Les activitats creatives són les que transformen, de manera significativa, les tradicions heretades no per esborrar-les sinó per regenerar-les, dotant-les de nous sentits i reactivant-ne la repercussió. Només els moviments puritans, com en bona mesura va ser-ho la modernitat, se senten incòmodes amb el palimpsest i la hibridació, i imaginem l'emergència de noves pràctiques culturals des de la *tabula rasa* amb el passat. Fixem-nos, en sentit contrari, en la relació que mantenen algunes arquitectures amb un lloc d'origen no intercanviable: com Carlo Scarpa pren de Venècia i del precari equilibri amb l'ecosistema de la llacuna un continu i fràgil reajustament més que una imposició definitiva de formes, o com Daniel Libeskind projecta el Jüdisches Museum des de les fractures històriques, socials i urbanes de Berlín. Si el primer comparteix i reforça el caràcter *amfibi* de la ciutat, l'obra del segon creix des dels buits de la trama urbana i les ferides del cos social per extreure'n símbols eloqüents. No hi ha, de la mateixa manera, en l'arquitectura de Josep Maria Jujol, d'Enric Miralles o de Josep Llinàs expressions de la creativitat protèica de Barcelona que conjuga l'estretor, la

densitat, la continuïtat i la manca d'*espais en guaret*³ en l'imaginari de la ciutat?

Si la creativitat combina inventiva i deferença, canvi i repetició, la seva gestió s'haurà d'esmerçar a construir ponts entre el passat i el futur, entesos com a construccions culturals des de les quals es pensa el present. Caldria, doncs, que en els deu programes estructurants del Pla estratègic de cultura de Barcelona, la «Barcelona laboratori» del primer programa no estigués massa lluny del «Coneixement, memòria i ciutat», que n'és el setè. Entendre que per accedir a un museu no s'hauria d'anar vestit, ni amb actitud, gaire diferent de com es va a un centre de producció cultural ajudaria a potenciar la producció de nous contextos locals des del potencial ofert per l'activació del patrimoni.

Per a Laurajane Smith,⁴ la gestió del patrimoni és una pràctica social i un procés cultural en què allò que es conserva, es preserva i es transmet no són llocs i objectes històrics i monumentals, sinó sentits i valors dominants. La producció del sentit de pertinença a través de la gestió del patrimoni es realitza sovint per mitjà de la mobilització de discursos patrimonials autoritzats que regulen l'accés als elements materials amb els quals s'estableixen els vincles oficials de continuïtat i ruptura entre els valors i aspiracions d'un col·lectiu i les seves narratives sobre el passat. Per a Smith, el discurs patrimonial autoritzat no només defineix què és patrimoni, sinó que institucionalitza una mentalitat que construeix la realitat i normalitza un tipus singular de vivències: les experiències patrimonials. El discurs expert, per tant, pot tendir a regular el coneixement i les pràctiques professionals, així com la relació amb el patrimoni de les institucions culturals i les empreses de serveis turístics i de lleure. Ara bé, aquest mateix patrimoni pot ser, també, clau en la capacitat per donar resposta al coneixement rebut si les restes arqueològiques, els monuments o les col·leccions d'objectes del passat deixen d'estar reclosos en els confins del discurs patrimonial oficial per integrar-se en les pràctiques que el Pla estratè-

gic de cultura situa en els «espais de risc, de prova i assaig, i d'experimentació en tota mena de llenguatges artístics».⁵

Un projecte que pot fer plausible una relació més propera i dinàmica entre creació i patrimoni és la xarxa de Fàbriques de Creació. Pot semblar anacrònic parlar de fàbriques en un moment en què els sectors creatius adopten el llenguatge i les maneres dels serveis; res més allunyat de l'imaginari dels creadors contemporanis de coll i corbata que l'univers de bata blava de la producció, el taller i el treball industrial. Però és precisament des d'aquest anacronisme que es pot generar la tensió necessària per a la creativitat com a procés diferenciador sorgit de l'experiència singular del lloc. A les places i als centres comercials de finals del segle passat, els vestigis d'elements fabrils preservats com a llocs de memòria, o com a fragments d'un inventari d'estilemes arquitectònics, semblen més aviat els decorats d'una obra que ja ha deixat de representar-se. El repte de la rehabilitació de La Escocesa, Can Ricart o Fabra i Coats és mantenir vius els espais, aconseguir que convisquin i participin activament en processos creatius que permetin, al mateix temps, imaginar nous passats i reviure antics futurs.

1 MASCARELL, FERRAN: «Ciudades creativas: industrias culturales, lugares, actores y estrategias». A: MANITO, FÉLIX (ed.). *Ciudades creativas. Vol 2. Creatividad, innovación, cultura y agenda local*. Barcelona: Kreanta, 2010, p. 28.

2 McLEAN, STUART: «Stories and Cosmogonies: Imagining Creativity Beyond "Nature" and "Culture"». *Cultural Anthropology*, vol. 24, núm. 2, 2009, p. 213-245.

3 Dec a l'arquitecte i poeta Joaquim Español l'ús d'aquesta analogia agrícola per caracteritzar el paisatge urbà i, potser també, la geografia moral de Barcelona.

4 SMITH, LAURAJANE. *The Uses of Heritage*. Londres: Routledge, 2006.

5 MARTÍ, JORDI (dir.), *Pla estratègic de cultura de Barcelona. Nous accents 2006*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2006.

ECONOMIA

ECONOMIA I CULTURA EN TEMPS DE CRISI

1. La relació entre cultura i economia és multidimensional i en cap cas neutra. Els discursos hegemònics dels últims anys sotmeten la cultura a la lògica econòmica en el marc d'una tendència que excedeix l'àmbit cultural. L'hegemonia d'aquest pensament es fa evident des del moment que són els mateixos sectors culturals —fins i tot els que ocupen una situació de major fragilitat— els que quan reivindiquen el paper fonamental de la cultura, ho fan sobretot en clau de desenvolupament econòmic.

És evident que el sector cultural té un impacte econòmic: tant com a sector d'activitat —impacte directe— com en relació amb les externalitats que genera —impactes indirectes i induïts. Però reduir el seu impacte a aquesta lògica o bé respon a una determinada concepció reduccionista de la cultura o bé suposa unes relacions de causalitat a mig camí entre l'axioma i el mite. En qualsevol cas, es tracta de l'opció recurrent davant la dificultat de legitimar la despesa pública en cultura des dels seus valors intrínsecs. El retorn en termes econòmics és l'argument legitimador de moltes polítiques culturals i la causa que massa sovint es planteja la relació entre economia i cultura des d'una perspectiva subsidiària i simple.¹

XAVIER FINA
FILÒSOF I GESTOR CULTURAL

No obstant això, s'ha de reconèixer que en temps de crisi el desconcert augmenta en la mateixa mesura que la necessitat d'un argumentari potent. I que sembla que l'espai del debat queda reduït a allò que és mesurable en termes econòmics. Per tant, sense renunciar a la resta de dimensions de la cultura i des de la comprensió de les lògiques que mouen els àmbits de decisió, és pertinent analitzar el sector cultural des d'una perspectiva econòmica.

De les diverses perspectives possibles de l'anàlisi sobre aquesta dimensió de la cultura a Barcelona l'any 2010, prioritzo tres eixos: la conjuntura econòmica dels sectors tradicionals de la cultura, Barcelona com a paradigma de la implantació i del debat sobre les indústries creatives i, finalment, la cultura com a factor de desenvolupament econòmic des de la perspectiva de la projecció internacional de la ciutat.

2. El nou paradigma tecnològic posa en crisi, en el sentit més ampli del terme, els sectors tradicionals de la cultura. Aquest és un fenomen que transcendeix, òbviament, els límits de Barcelona. Però no per això deixa de ser el que més ha afectat l'economia dels sectors culturals de la ciutat. Un cas paradigmàtic és el de la música, en què coincideixen tres factors relacionats entre si, tant en les causes com en els efectes: un gran moment del talent creatiu local, una revolució copernicana de la indústria i un protagonisme creixent de la música en viu. En aquest sentit cal considerar els programadors de música en viu com a emprenedors i com a eix bàsic per a la sostenibilitat econòmica del sistema musical de la ciutat.

Des de la perspectiva del consum, sovint s'ha considerat el sector cultural com acíclic. En una primera anàlisi pot semblar difícil d'explicar ja que es pot considerar com una despesa familiar prescindible, però des de la confirmació de les dades es poden trobar algunes raons: un avantatge competitiu —en termes de gaudi i de preu— respecte d'altres usos del temps lliure i una franja de consumidors

amb un alt grau de fidelitat i amb una afectació relativa de la crisi. Això pot explicar, per exemple, que les dades de la temporada 2009-2010 dels teatres de Barcelona siguin pràcticament les mateixes que les de la temporada anterior (amb un lleuger descens del 2 % dels espectadors i un lleuger augment del 0,4 % de la recaptació).² Ara bé, per al sector teatral les principals conseqüències econòmiques de la crisi provenen de la reducció dels recursos públics: no tant per l'efecte en les subvencions i sobretot de la tardança a fer-les efectives, que també, sinó per la reducció de les contractacions. Una pota fonamental de la viabilitat econòmica de la producció teatral catalana —que pràcticament equival a dir barcelonina— són els bolos, conseqüència de les contractacions dels teatres municipals del país. Aquesta font d'ingressos s'ha reduït de forma significativa i a curt i mitjà termini no es preveu un canvi de tendència. Aquest fenomen transcendirà la conjuntura i acabarà provocant un canvi estructural en el sistema català de producció, distribució i exhibició, en què el risc i les responsabilitats es repartiran d'una manera diferent a l'actual.

Els sectors industrials en sentit estricte es mouen en unes tendències de caràcter més global. En el cas del llibre, tot i que el 2010 ha estat un any important per al llibre electrònic en català, encara no s'ha produït la revolució anunciada. La facilitat amb què hem canviat de suport en el consum musical i audiovisual no és comparable a la lentitud amb què aquest canvi s'està fent en el cas del llibre. El sector es renova i es prepara, però les editorials continuen fonamentant la part central del seu negoci en el llibre tradicional.

El sector de l'audiovisual sí que s'ha vist obligat a una renovació constant del seu model de negoci. El que ja ningú pot discutir, i el 2010 n'és un any paradigmàtic, és la compatibilitat i la complementarietat de la indústria i el talent per fer un sector audiovisual viable econòmicament. Una cadena de valor en què els productes es defineixen en funció d'uns objectius que estan determinats per la

seva naturalesa i que determinen el seu model de finançament. Productes televisius competitiu, cinema de prestigi, cinema de gran producció, serveis auxiliars que donen gruix empresarial i capacitació professional³ són alguns dels elements que, combinats, permeten començar a parlar d'un sistema audiovisual català.

Finalment, el sector de les arts visuals és el que de forma més evident ha patit les conseqüències de la crisi. També cal destacar que ha estat el primer a patir aquestes conseqüències i el primer a generar indicadors positius. Tot i que la tradicional opacitat del sector impedeix tenir dades concloents, sembla que es pot afirmar que durant el 2010 el mercat de l'art ha tocat fons i, per tant, encara que sigui en termes de tendència relativa, ha iniciat una lleugera recuperació.

Un fenomen que sense ser estrictament nou el 2010, sí que representa la consolidació d'una tendència inevitable, és la convergència intersectorial. En aquest sentit, es troben exemples de complicitats i col·laboracions entre algunes de les empreses líders del seu sector.⁴ Però també cal destacar en aquesta lògica un fenomen que té altres derivades: el naixement d'un sector jove que fa de la interdisciplinarietat la seva identitat i que té tot el perfil de l'emprenedor. Representa una generació que no ha nascut al caliu de les subvencions, que pensa en termes de mercat global i que integra les TIC sense esforços complementaris. Necessita un entorn favorable, i Barcelona ho és i ho ha de seguir sent. Però això no ha de significar que entri en la «roda de les subvencions».⁵ El seu compromís artístic no s'oposa a la imprescindible necessitat de sostenibilitat econòmica dels seus projectes. És l'espai de la innovació, no només de continguts, sinó, especialment, de sistemes de gestió i difusió: en definitiva, de model de negoci.

3. Si se'm permet una simplificació —que, com totes, és discutible— que faciliti l'explicació, els debats i les anàlisis sobre les ciutats creatives responen a una doble mirada: d'una ban-

da, una extensió del concepte tradicional d'indústries culturals que permet incloure sota el concepte d'indústries creatives sectors que tradicionalment han estat obviats per les polítiques culturals;⁶ de l'altra, la reflexió sobre la creativitat i les anomenades classes creatives com a factor de desenvolupament i de benestar d'una ciutat.⁷ Barcelona, en una aposta potser una mica massa eclèctica, també participa d'aquesta doble tendència.

Des de la perspectiva de les indústries creatives, hi ha dos tipus de moviment expansiu: el que es produeix dintre dels mateixos sectors culturals (obviant els judicis vinculats al valor estètic o cultural de les propostes) i el que permet incloure nous sectors. En aquest segon tipus, el cas més exemplar de Barcelona és el del disseny. La seva capitalitat indiscutible en relació amb aquest sector s'ha reforçat amb el projecte DHUB, que incorpora els discursos més actuals sobre la innovació i que s'emmarca en una estratègia més global vinculada al districte del 22@ —amb el qual fa frontera.

Des de la perspectiva de les ciutats creatives i en l'ordre de la declaració d'intencions, Barcelona pertany a la xarxa de ciutats europees Creative Metropoles. Però el caràcter de ciutat creativa de Barcelona no prové ni del fet de pertànyer a una xarxa, ni tan sols del d'acollir propostes especialment innovadores des de la perspectiva tecnològica. El caràcter creatiu de la ciutat és un intangible i un compromís. Un intangible vinculat al tarannà, a l'estructura urbana, al disseny de l'espai públic i a la capacitat acollidora, entre molts altres factors. I un compromís que el 2010 ha pres cos amb les Fàbriques de Creació. Un intangible i un compromís que, tot i no ser-ne l'objectiu central, i precisament perquè no ho és, té conseqüències econòmiques.

4. No és necessari insistir en la importància del canvi de model productiu de Barcelona —en un context que ho demana— ni en el protagonisme que té el turisme per al desenvolupament econòmic de la ciutat. I en ambdós casos, el sector cultural hi té un paper cabdal.

El Pla estratègic de turisme de la ciutat de Barcelona aprovat el 2010 posa l'èmfasi en la identitat de la ciutat o, dit altrament, en el model que es pretén projectar. En aquest sentit, i fins i tot en termes de sostenibilitat econòmica, els conceptes centrals tenen relació amb factors vinculats, de manera més o menys explícita, amb la cultura.

El protagonisme de l'oferta cultural en la tria de Barcelona com a destí és indiscutible. Però també ho és que, més enllà de les icones òbvies, el grau de coneixement de la diversitat de la ciutat i d'aprofundiment de l'experiència no respon al model que volem projectar. Per il·lustrar-ho, el 2010 és paradigmàtic. La consolidació del fenomen Barça i l'explosió del fenomen Sagrada Família representen un model de ciutat i d'oferta cultural que ens projecten d'una manera molt determinada. D'altra banda, l'estratègia del Museu Picasso o del MACBA de rebel·lar-se contra el seu destí d'acollidors de turistes desorientats és un exemple del sentit dels projectes culturals públics. Sense renunciar a la necessitat de tenir un alt nombre de visites i d'entrar en els circuits habituals dels turistes, aquestes dues institucions pretenen que l'experiència del turista sigui tan transformadora i completa com pugui. I sense renunciar a aquest *target* de visitants, el volen fer compatible amb el compromís amb la ciutadania de Barcelona en tota la seva diversitat.

Una mirada simple i purament economicista dels resultats del Museu Picasso el mostrarien com un cas històric d'èxit. Però el canvi dels últims anys, consolidat aquest 2010, era necessari i té relació amb el coneixement, amb la innovació, amb el sentit, amb l'equitat. I aquests conceptes no són aliens a una mirada econòmica de la realitat cultural.

5. En temps de crisi, la política i la política cultural són més necessàries que mai. El nucli del problema no es pot reduir al compte de resultats. Cal omplir de sentit les polítiques públiques: per aquest motiu el repte central és el de la relegitimació, tant en termes conceptuals com des de la perspectiva

de la gestió. En aquest sentit, la crisi és una oportunitat per millorar l'eficiència —sense que això suposi cap renúncia en els continguts— i la transparència. El 2010 ens ofereix un contrast exemplar: el cas Palau —que no és independent dels dèficits que tenia el seu projecte cultural— i L'Auditori —en què l'eficiència en la gestió ha anat acompanyada d'un projecte ple de sentit. De la mateixa manera que el fi i els mitjans no són autònoms entre si (els uns expliquen els altres i viceversa), la perspectiva econòmica —complexa— i la cultural s'alimenten i es justifiquen mútuament.

1 Una crítica més extensa de la relació entre economia i cultura i de l'ús instrumental de la cultura es pot trobar a l'article «Economia i cultura: de l'oxímoron al pleonasme» que em va publicar la revista *Cultura*, en el seu número 2, del juliol del 2008, un monogràfic dedicat a la cultura com a motor econòmic.

2 Cal tenir en compte que aquestes dades inclouen els quatre nous teatres que van començar a programar la temporada 2009-2010. En aquest sentit, en temps de crisi aquesta dada també s'ha de destacar.

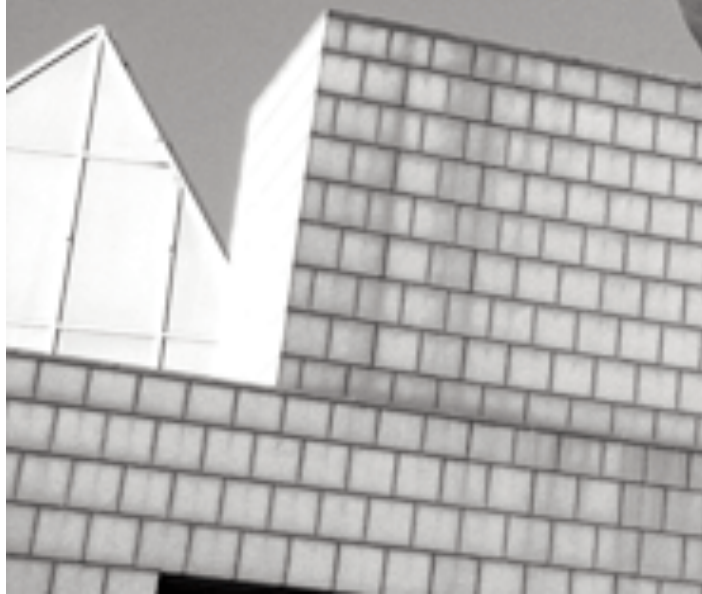
3 En aquest sentit és destacable i bàsic el paper que representa Barcelona-Catalunya Film Commission.

4 Grup 62 i Focus, amb el projecte i el fenomen Geronimo Stilton, per exemple.

5 Les Fàbriques de Creació han de tenir, en aquest àmbit, un paper fonamental.

6 Aquest debat s'exemplifica en el model anglosaxó de polítiques culturals contraposat al model francès.

7 La referència obligada és Richard Florida.

ESPAIS

TRES RECORREGUTS PELS ESPAIS DE LA CULTURA A LA BARCELONA DEL 2010

Deia Lewis Mumford, historiador i urbanista ben afí a les utopies, que l'organització física d'una ciutat, amb les seves indústries i els seus mercats, les seves vies de comunicació i el seu trànsit, no era sinó el teatre de la vida social. La ciutat construïda no era, per aquest autor, sinó el marc (i potser també el resultat) de la vida urbana, de manera que podríem dir que la ciutat és tota ella un espai de cultura gairebé per definició. D'una banda, perquè tot espai és susceptible que s'hi desenvolupi alguna o altra forma d'activitat cultural. De l'altra, perquè l'espai també crea cultura; la concentració, la proximitat, el «sinecisme», que diu el geògraf Edward Soja, són condicions espacials que condueixen a la creació. A les ciutats, sobretot en aquelles que són denses i riques en interacció social, com Barcelona, la cultura està en constant ebullició i es desplega en molts i molt diversos espais de la ciutat. En aquest breu co-

mentari, ens proposem de recórrer els espais culturals de la Barcelona del 2010 a través de tres itineraris diferents. De primer, a través dels espais construïts o equipats intencionadament per allotjar-hi activitats culturals de tota mena i en totes les escales d'acció: des dels equipaments de la ciutat, sovint amb impacte fins i tot internacional, fins als espais culturals de proximitat, que són els espais pensats sobretot per servir el barri on s'ubiquen. El segon itinerari pretén guiar-nos a través de les activitats culturals sense espais predefinitos, aquelles que utilitzen espais discontinus, espais en desús, espais efímers o virtuals, espais que són apropiats, creats i recreats com a espais culturals. Acabarem amb un tercer i últim recorregut, buscant cultura en aquells espais que són o han estat espais culturals però que es troben en moments de tensió o incertesa per un sobreús, per oblit o per perill de desaparició.

1. Comencem per aquells espais construïts expressament per fer-hi, per practicar-hi o per mostrar-hi fets o esdeveniments culturals: els equipaments culturals a escala de ciutat (museus, teatres, auditoris, cinemes) o aquells que són pensats a una escala més propera a la quotidianitat, com els centres cívics.

En consonància amb el paper central que es destina a la cultura en les polítiques urbanes actuals i amb una visió que prioritza la cultura amb més repercussió exterior, una quantitat molt notable de recursos es destina a l'ampliació i readequació dels grans equipaments culturals públics per fer més visible i efectiu el seu paper en la projecció internacional de la ciutat. El 2010 ha estat, tanmateix, un any tant d'obres com de retards en l'execució per la retallada de pressupostos a la qual ens ha acostumat l'actual situació econòmica, tot i que s'hagin inaugurat diversos espais nous: l'espai renovat a l'interior de l'illa de la Fundació Tàpies, la quarta sala de L'Auditori, l'ampliació del Museu Picasso. El 2010 també ha estat l'any de l'inici de la construcció del nou centre d'art del Canòdrom i de la nova seu del nou centre del Disseny Hub Barcelona (DHUB) a la plaça de les Glòries, destinats ambdós a consolidar les operacions de renovació urbana del sector on s'ubiquen.

Una altra escala ben diferent d'equipaments culturals la constitueixen els anomenats equipaments de proximitat, amb una xarxa diversa quant a orientació i activitat, com els centres cívics, alguns centres amb especialització definida, com el Centre Artesà Tradicionari-us (música tradicional) o l'Ateneu Popular de Nou Barris (escola de circ), que tenen projecció de ciutat, però que mantenen un contacte més estret amb el seu entorn directe. Aquí cal fer esment també del progressiu procés de realització d'una aposta del *Pla estratègic de cultura. Nous accents 2006*: les anomenades Fàbriques de Creació, antics recintes fabrils que han esdevingut espais al servei de la creació i l'art. Vells espais de producció, doncs, per a noves propostes de creació. Fins a vuit antigues fàbriques, avui de propietat municipal, han estat en procés de

rehabilitació o reforma durant el 2010. Algunes tenen una vella història de lluites veïnals i d'activitat cultural, com l'Ateneu Popular de Nou Barris, l'Hangar o la Nau Ivanow. D'altres, escampades per diversos barris de la ciutat, oferiran, quan estiguin acabades, més espais ben equipats a un teixit creatiu ja existent. Encara cal esmentar, és clar, molts altres espais de creació de petit format, fruit de l'esforç d'iniciatives individuals —algunes de les quals reben suport municipal i altres no—, els quals, escampats per la ciutat, fan fort aquest teixit; en trobem una gran implantació a Ciutat Vella, al Poblenou i a Gràcia.

En conjunt, la potència i la capacitat d'irradiació dels grans equipaments culturals conviu amb una cada cop més densa xarxa d'espais culturals a escala més de barri, que estan mostrant una forta capacitat per allotjar-hi activitats culturals ben diverses, des de les exposicions fins als tallers, des de la dansa fins a l'experimentació visual o el teatre (n'és una mostra el festival de teatre Escena Poblenou, que el 2010 arribava a la novena edició, al Centre Cívic Can Felipa).

2. No hi ha dubte que els espais equipats, com els esmentats, s'omplen de contingut cultural i n'atrauen més. Tanmateix, en un segon itinerari, trobem una activitat cultural més o menys constant que no compta amb uns espais predeterminats. És l'activitat, l'impuls de fer, mostrar o difondre una activitat cultural, el que fa l'espai. El carrer continua sent, és clar, l'espai més lliure, flexible, barat i imprevisible, i la cultura popular sempre se n'ha servit per reivindicar o per mostrar-se. A banda de l'ús ja institucionalitzat de les festes majors de la ciutat o dels barris, l'espai públic, la plaça, continua sent l'espai privilegiat per a les activitats noves, les esporàdiques, les que busquen el públic espontàniament, les que no cobren entrada. Hi ha activitats culturals que constantment busquen el lloc on expressar-se, espais que no sempre han estat concebuts, almenys principalment, com a espais de creació: la música en viu als bars i pubs, al carrer o al metro; les llibreries convertides sovint en centres de

debat; l'expressió artística en espais alternatius, sovint itinerants, de vegades efímers, fins i tot virtuals, no fa sinó donar densitat i sentit cívica a la vida urbana.

La multiespacialitat és una característica freqüent dels festivals, els de cinema, els de teatre... I a Barcelona, n'hi ha un bon grapat que any rere any van afegint noves edicions al seu historial. Per exemple, el moment d'efervescència pel qual passen els festivals musicals a Barcelona és més que notable (una quarantena llarga); en alguns casos utilitzen els grans auditoris o altres equipaments públics que es despleguen amb una gran facilitat aparent per la vintena de sales de música en viu que hi ha actualment a la ciutat, per centres de barri, per espais públics, etc. Des dels grans festivals amb gran ressò internacional, com el Sónar, el Primavera Sound o el Festival Internacional de Jazz de Barcelona, fins als festivals amb més limitacions quant a projecció però no pas quant a ambició i qualitat, com el Tradicionàrius, dedicat a la música folk, o el Festival de Blues de Barcelona. Aquest darrer, nascut al barri de la Prosperitat, ha tingut una gran presència a tota la ciutat en la seva vuitena edició i constitueix una mostra de festival molt arrelat en la vida local, però amb voluntat explícita d'anar més enllà, utilitzant els equipaments de barri però també les sales de música en viu, i, fins i tot, oferint concerts en llocs insòlits, com ara hospitals o presons.

3. La sociòloga Sharon Zukin s'ha referit a la creixent importància del que anomena «economia simbòlica de la ciutat», basada en el turisme i en la indústria de l'entreteniment. La cultura s'ha convertit, és clar, en una font de riquesa per a les economies urbanes sempre amatents a la recerca de nous motors de creixement. El paper de la cultura en l'economia urbana s'ha multiplicat i intensificat en els darrers decennis amb repercussions que van més enllà de l'estrictament econòmica, afectant la configuració, les funcions i les característiques socioespacials de la ciutat i també determinant bona part de la política cultural de la ciutat, obligada a sobresortir

també en l'aspecte cultural. Tanmateix, la creativitat i la pressió del mercat no sempre conviuen bé. Aquesta tensió es manifesta sovint en l'amenaça, si no en la desaparició, d'espais que havien estat emblemàtics o que eren portadors d'una gran càrrega simbòlica. Hi ha activitats que desapareixen o que deixen de ser rendibles i l'espai on s'ubiquaven se'n ressent, essent de vegades l'únic actiu amb un valor de mercat. El declivi progressiu del Paral·lel a les darreres dècades n'és una mostra, per bé que durant el 2010 s'han visibilitzat esforçats signes de recuperació simbolitzats pel retorn del mític El Molino, que havia tancat portes tretze anys enrere. La preocupació per les dificultats dels espais tradicionals per sobreviure és creixent, tal com mostra la tasca de l'observatori internacional Theatre at Risk, que ha contribuït decisivament en l'estudi i la denúncia del deteriorament de diversos teatres i, per tant, en les accions per preservar-los.

Finalment, val a dir que un focus de tensió important prové, aquí també, dels efectes de l'èxit turístic de la ciutat. La tensió entre cultura i consum, entre espais turístics i espais dels ciutadans, entre espais reinterpretats per a un consum ràpid i espais de memòries i de significats complexos és avui ben present a moltes ciutats, especialment en les que tenen un patrimoni historicoartístic ric i una activitat cultural intensa. Els beneficis d'explotar intensivament la producció cultural i el patrimoni urbà hi són, però els riscos de perdre pel camí el sentit de ciutat, l'energia creativa i la capacitat d'innovació de l'activitat que no ha estat concebuda per ser un negoci, també. Sovint tenim la sensació que la tan cobejada «Barcelona en el mapa» s'ha convertit, potser sense adonar-se'n, en una mera «Barcelona a la guia». Per això, per bé que els espais culturals de més projecció captin l'atenció i els recursos, cal assegurar que les iniciatives culturals sorgides des de baix comptin amb el suport i, sobretot, amb els espais per crear, innovar i contribuir a la vida social que defineix la ciutat.

CONEIXEMENT

BARCELONA 2010: ENTRE CULTURA I EDUCACIÓ

EULÀLIA BOSCH
PROFESSORA DE FILOSOFIA

«A les ciutats se les coneix, com a les persones, pel caminar.»

Robert Musil, *L'home sense qualitats*

I

Era l'any 1959 quan André Malraux, amb el suport del president Charles De Gaulle, creava a França el Ministeri d'Art i de Cultura, inaugurant així un àmbit específic i exclusiu per a l'anomenada *alta cultura*. Aquest gest ha estat replicat moltes vegades en països diversos i des d'aleshores la història que distancia la cultura de l'educació no ha fet més que créixer.

La ciutat de Barcelona no va quedar al marge d'aquesta fractura, i no va ser fins a l'adveniment de la democràcia que, molt tímidament encara, van començar a establir-se els primers contactes entre les institucions responsables del patrimoni cultural i el món de l'educació, entès en el seu sentit més ampli.

Mentre els equips directius dels museus, els responsables de les biblioteques i els centres culturals i de lleure, i els professionals dels diferents nivells educatius buscaven, amb major o menor fortuna, fórmules d'aproximament entre si, convençuts que els seus programes les requerien, les noves tecnologies digitals van començar a entrar en joc.

Així doncs, abans d'haver reestablert la sintonia necessària entre cultura i educació, un devessall d'informació de tot tipus es va anar fent accessible, amb una rapidesa vertiginosa, al conjunt de la ciutadania.

Empès per aquest remolí, el saber acumulat, que sovint quedava mal atrapat entre les estructures patrimonials i les docents, va semblar que començava a desplaçar-se cap a un terreny nou definit per la inexistència de fronteres rígides en el seu interior.

Des d'aleshores, cultura i educació busquen amb més interès que mai models de col·laboració que tinguin en les noves tecnologies de la informació un aliat i no un enemic, i paral·lelament es revitalitza el debat sobre les relacions entre la informació i el coneixement.

Que aquesta breu introducció serveixi per mostrar la perspectiva des de la qual he llegit els documents que compilen l'acció cultural de Barcelona l'any 2010.

II

La incidència de les noves tecnologies en les formes d'accés i de creació de coneixement descriu un univers basat en la permanent interconnexió entre les diverses fonts documentals existents.

Barcelona, seguint un pla d'acció iniciat ja l'any 2007, se n'ha fet ressò tant en l'enfocament de les inversions com en els plantejaments emprats per incrementar la qualitat dels serveis que posen el patrimoni a disposició dels ciutadans.

La memòria de l'any 2010 inclou un seguit de millores importants en les infraestructures dels centres museístics i culturals i en la dotació de nous equipaments que suposen una veritable ampliació de la xarxa disponible.

Hi ha alguns aspectes d'aquest programa anual que em sembla que apunten cap a direccions noves que val la pena assenyalar.

Una d'aquestes seria la que uniria, seguint una línia imaginària, la creació del Centre de Coneixement i Recerca, com a part integrant del Museu Picasso, i la diversificació de projectes concrets dispersos per la ciutat i vinculats al Museu d'Història de Barcelona.

Després d'una llarga etapa en la qual semblava que, a Barcelona, els contenidors culturals es bastien amb independència dels continguts que després haurien d'acollir, la proposta que el Museu Picasso fa amb el nou Centre de Coneixement i Recerca aporta una forma concreta de trobada entre cultura i educació que pot multiplicar fàcilment l'atractiu de la visita al centre —especialment la visita dels mateixos ciutadans de Barcelona— i al mateix temps enriquir la vida del Museu.

Iniciatives d'aquest ordre permeten pensar, per exemple, que siguin grups de recerca amb seu permanent o temporal al mateix Museu els que acabin creant activitats i materials d'informació i consulta per als visitants, o que les universitats tinguin una vinculació més directa amb la conservació i creació del patrimoni cultural, o que els ensenyants trobin un major suport quan inclouen les exposicions en els seus plans docents... En definitiva, recorden la voluntat expressada per Joan Miró quan va imaginar la seva fundació.

Aquest augment de la diversitat d'usos i funcions que sembla implícita en la idea d'un centre de coneixement i recerca lligat a un museu pot ser vist, crec, com l'altra cara d'una dispersió de programes i projectes que tenen lloc a seus diverses, però que es mantenen sota la direcció del Museu d'Història de Barcelona.

La ciutat de Barcelona és alhora part del contingut del MUHBA i el seu context exte-

rior, viu i en transformació constant. Per això té molt més sentit establir nexes d'unió entre els punts neuràlgics de la història urbana i el Museu com a centre d'interpretació, que no pas reproduir en gràfics i maquetes la realitat existent.

Altra vegada s'intueixen en aquest procés connexions entre cultura i educació que permeten mantenir la totalitat de la xarxa urbana com a centre d'interès.

L'activitat intensiva que proposa el Picasso encaixa molt bé amb el desplegament extensiu que porta a terme el MUHBA. Moltes formes intermèdies són, a més, possibles.

Un altre dels aspectes de la memòria cultural de l'any 2010 que voldria destacar és l'impuls del programa Barcelona Ciència. Tot i que el Museu Martorell, inaugurat l'any 1872, és l'equipament museístic més antic de la ciutat, les formes pròpies de presentació pública de la cultura científica han mantingut aquesta cultura científica restringida a sectors molt reduïts de la ciutadania.

Aquest és, en si mateix, un tema de gran complexitat. Com a mínim va des de l'antiga divisió de l'aprenentatge escolar entre les ciències i les humanitats —que estranyament portava implícita una relació d'oposició—, fins a la facilitat amb la qual avui podem accedir a imatges ben precises de fenòmens científics extraordinàriament complicats.

El trasllat de la seu central del Museu de Ciències Naturals —que, com el MUHBA, té un conjunt d'espais, programes i projectes sota la seva direcció— aporta una ocasió ben interessant per capgirar una mica aquesta tradició tan desafortunada.

A la curiositat que genera un nou equipament se li suma el fet que les ciències naturals estan directament implicades en la comprensió de fenòmens que avui són molt populars: la climatologia, la producció d'energia, les diferents formes de reproducció biològica possibles avui... En aquest sentit, l'accés al pensament científic a través de les ciències naturals potser resulta més proper i es complementa bé amb activitats ja ben arrelades en el món educatiu com ara

la Festa de la Ciència o l'EscoLab: l'Escola al Laboratori.

Encara en aquest capítol, voldria assenyalar la connexió entre aquesta presència de la ciència en el mapa cultural de la ciutat i el seu ressò en la xarxa de biblioteques, com a exemple de ruptura de l'esquema que oposava les ciències i les humanitats.

Un tercer aspecte que mereix, crec, atenció és la proposta cada vegada més desenvolupada del Disseny Hub Barcelona.

No hi ha dubte que el disseny té una llarga i rica tradició a la ciutat i que s'entén la voluntat de crear un centre de referència que permeti visualitzar-ne la història al mateix temps que es creen les condicions per a la nova creació.

En aquest moment, la dispersió de seus sembla reclamar aquesta centralitat de què disposa el MUHBA, per exemple. Aspectes tan importants com el disseny de la informació, que serà una de les àrees del futur centre de centres, és un àmbit d'interès creixent en què cultura i educació es troben i, fins i tot, sovint es confonen.

III

Vull concloure aquest breu comentari sobre alguns aspectes de la proposta cultural de Barcelona l'any 2010 amb tres observacions.

La primera fa referència a com la programació cultural de la ciutat estimula o refrena el desig de coneixement dels ciutadans. En aquest sentit, el concepte mateix de cultura funciona com una xarxa, que pot trobar en

internet un bon contrapunt, però que no pot ser substituïda per cap mena de virtualitat.

La segona fa referència a la cita de Robert Musil que obria aquest text: a les ciutats se les coneix pel caminar. Cultura i educació són part fonamental de l'aparell motor urbà i l'escissió que va néixer a França a mitjan segle xx no serveix avui per alimentar la fluïdesa necessària entre el sentit de realitat i el sentit de possibilitat que tots tenim i que les ciutats articulen.

La tercera, que serveix de marc a les altres dues, té a veure amb la constatació del grau creixent d'heterogeneïtat de la ciutadania de Barcelona, que fa que l'estructura social de la ciutat sigui cada vegada més complexa. Aquesta realitat, que de vegades es veu com a font de conflicte, és de fet un pou de riquesa si la vida cultural se'n fa ressò, la reconeix i l'alimenta. Això vol dir donar-li cabuda en els museus d'art —en les seves polítiques expositives i d'organització d'activitats—, en els centres de ciències —amb el reconeixement i la difusió d'una història en què tots som deutors de tots—, en els espais dedicats al disseny —on l'alta cultura i la cultura popular són sovint una mateixa cosa— i en la vida de la xarxa cultural mateixa que, si es va articulant harmònicament amb la xarxa educativa, pot arribar a constituir una font de plaer i de coneixement capaç de resistir alguns dels embats més punyents de la vida contemporània.

Crec que hi ha bona part de veritat en el que diu la poeta colombiana de pares libanesos Meira Delmar: «Només la cultura ens pot salvar de la violència».

PÚBLICS

EDUARD MIRALLES I VENTIMILLA
LINGÜISTA I *POLICY-MAKER* ESPECIALITZAT EN COOPERACIÓ CULTURAL

MATEU VINT-I-CINC, CATORZE-TRENTA...

Per què les polítiques per a la cultura, a diferència d'allò que succeeix en altres contextos com ara el paradigma de la comunicació (per al qual la recepció és tan important com l'emissió o com el mateix missatge) tendeixen a relegar sistemàticament els seus destinataris a una posició residual, passiva i restringida de la condició de ciutadania concebuda estrictament com a «públic»? Aquesta circumstància probablement no és altra cosa que un efecte pervers de les polítiques dites de «democratització de la cultura», majoritàries en l'Europa de la democràcia i el benestar que es consolida progressivament a partir de la Segona Guerra Mundial (l'Arts Council de Gran Bretanya es funda l'any 1946 i el ministeri francès dels «afers culturals» es funda l'any 1959) i, pel que fa al cas espanyol, a partir de la transició democràtica (el Ministeri de Cultura espanyol es crea l'any 1977, les àrees municipals i provincials de Cultura es despleguen a partir de l'any 1979 i les conselleries o departaments autonòmics de Cultura neixen en la primera meitat de la dècada dels vuitanta). Unes polítiques que xifren el més preuat dels seus objectius en la provisió per part de l'Estat de l'oferta més àmplia possible de béns i serveis mitjançant diverses estratègies de difusió cultural i artística: posar la cultura a l'abast de la gent i així, de retruc, contribuir a la reconquesta de la legitimitat de les institucions públiques, renovades o de nova planta, que ho fan possible.

Trenta anys més tard, un nou context de globalització galopant i de digitalització avançada no només posa en evidència que fins i tot en una hipotètica situació d'accés virtual o presencial de tota la població a totes les formes i modalitats d'art i de cultura, només determinats segments socials converteixen aquesta possibilitat en una realitat efectiva, sinó que la nova configuració del mercat, malgrat que en teoria fa que la presència de la creació i els creadors sigui més fàcil i econòmica, no contribueix de fet a una ampliació del capital creatiu que és a la base del capital social. Dit en altres paraules: així com el «reconeixement» ha passat a ser un dels problemes centrals de la «societat del coneixe-

ment» i «ser a internet» esdevé condició necessària però insuficient per a la plena existència cultural (Eduard Delgado: «Hacia una nueva articulación de los espacios lingüísticos y culturales»; 2004), unes polítiques de «democratització de la cultura» basades en el monopoli de les estratègies de difusió cultural amb finalitats presumptament igualitàries i democràtiques han contribuït paradoxalment a una redistribució inversa del capital cultural entre els diversos estrats socials i econòmics (Antoni Ariño: *Prácticas culturales en España*, 2010), posant en evidència una nova i subtil forma de darwinisme social similar a aquella patologia dels ecosistemes naturals que, dècades enrere, els científics de la natura van batejar com a «efecte Mateu», en referència a la paraula evangèlica dels talents (Mateu 25, 14-30).

De cara als anys que vindran s'imposa, en conseqüència, un gir veritablement copernicà de les polítiques per a la cultura. Un gir que situï en primer pla no les institucions que les fan possibles i el llautó de les seves maquinàries difusores i democratitzadores (equipaments, operadors, programacions), sinó l'energia que enlluerna fruit de l'arc voltaic que es produeix entre els dos pols entre els quals hi ha bona part de les dinàmiques de la cultura: el pol de la creació (massa sovint condemnada a l'estricta condició de «producció de continguts») i el pol de la ciutadania (massa sovint condemnada a la mera contingència de «retenció, foment o captació de públics»). Qui això subscriu viu instal·lat en la convicció, no per incerta menys aferrissada, que és en la conquesta d'aquesta nova intersecció entre creació artística i ciutadania cultural activa on caldrà situar d'ara endavant el centre neuràlgic de les polítiques per a la cultura, superant la dicotomia escolàstica entre la cultura entesa sociològicament com a territori de les belles arts i la concepció estrictament antropològica de la cultura, que ha dominat l'escena del pensament polític sobre el tema d'ençà dels anys vuitanta, considerada com a conjunt de creences, pensaments, costums i formes de vida;

i cercar en aquesta nova cruïlla les potencialitats regeneradores de fenòmens com la inserció de creadors en processos comunitaris, la dimensió expressiva de les pràctiques quotidianes, etc. (Jesús Martín Barbero: «Pensar la globalización desde la cultura», 2004).

Caldria que parléssim, doncs, menys de públics (de nous i vells públics, de captació i retenció de públics) i més de com des de la cultura contribuïm a la construcció de ciutadania activa, entesa com una dimensió fonamental del nou projecte polític. De la mateixa manera que l'anomenada «societat civil» cultural no són només els gremis (creadors, mediadors, prescriptors) que sovint segresten la seva representació i arriben fins i tot a determinar els grans temes de l'agenda cultural col·lectiva, la ciutadania cultural no és només el públic, present o absent, que participa en la vida cultural o que no ho fa. I tanmateix, només a partir d'una reflexió acurada i seriosa sobre els públics potser serem capaços d'abordar en condicions satisfactòries la qüestió de la ciutadania cultural activa. Primerament, perquè si fins ara parlar de públics tenia a veure sobretot amb el desplegament més o menys tàctic de vells i nous sistemes de maximització d'audiències relacionats amb la comunicació i el màrqueting, ara es tracta d'implantar mecanismes més estratègics que facin possible el salt amb poc risc des de l'ús més o menys passiu d'un servei cultural o l'assistència més o menys sovintejada a una activitat artística fins a la implicació ciutadana activa a través de la proposta de noves iniciatives o l'assumpció de responsabilitats en la gestió, o el pas de les pràctiques individuals a les responsabilitats col·lectives, passant pels diversos graus intermedis de sociabilitat més o menys provisional, inestable o difusa.

També cal parlar de públics, accentuant la dimensió plural d'aquest terme, perquè en el camí cap a la ciutadania culturalment activa hi ha distàncies, posicions i percepcions certament diverses; en una ciutat com Barcelona no és el mateix, dit només a tall d'exemple, partir de la relativament baixa apropiació de l'àmplia oferta patrimonial (monuments i

museus) per part de la ciutadania enfront de la seva importància com a recurs per a l'atracció de forasters; o bé reflexionar sobre l'oferta musical existent, clàssica o moderna, i la seva capacitat d'incentivar la demanda per part d'uns contingents d'aficionats virtualment imparables; o afrontar amb serenitat l'encara escàs impacte de la ingent inversió bibliotecària duta a terme sobre l'increment de la població lectora; o analitzar les fluctuacions en el consum audiovisual i les noves maneres com aquest consum es produeix; o, finalment, observar com l'oferta i la demanda en els diversos sectors de les arts en viu s'acomoden a una nova conjuntura producte d'aquesta crisi feta de tantes crisis... Una crisi, tot sigui dit, que està demostrant arreu del món que té un impacte sobre la disminució de les pràctiques culturals no només menor sinó fins i tot contrari a allò que caldria témer d'antuvi. Tal com es va constatar a Argentina i els altres països del Mercosur a propòsit de la crisi financera coneguda com el «corralito» d'ara fa deu anys, en temps de maror les pràctiques culturals es converteixen en un veritable valor refugi per a la ciutadania (vegeu l'informe de la UNESCO *Preliminary elements in terms of an inventory on the sector of culture in the context of global crisis*, 2009).

Els noms potser no fan les coses; tanmateix, tot i que avaluar la seva contribució a un canvi real i efectiu no sigui sempre fàcil, no és el mateix parlar d'«objectes perduts» que de «troballes», com no ho és parlar d'«ensenyament» que d'«educació», dir «usuari» o dir «client». Sospito, en aquest sentit, que quan els professionals del sector de manera més o menys inconscient van començar a autoqualificar-se de «programadors», les polítiques per a la cultura van fer un pas subtil però perceptible cap a l'altra banda de la ratlla, perdent la seva centralitat en un territori simbòlic que ara cal justament reconquerir. D'aquí ve la importància de parlar de públics superant els estigmes de la «captació» o de la «retenció», projectant el concepte cap als dominis encara inexplorats de la construcció d'una nova ciutadania culturalment activa.

INTERNACIONALITZACIÓ

13 TESIS SOBRE LA INTERNACIONALITZACIÓ DE LA CULTURA

Internacionalitzar la cultura s'ha convertit en un dels tòpics de tot discurs de política cultural. Sembla que aquesta referència és la prova de modernitat de qui la pronuncia. Però no n'hi ha prou amb dir-ho: cal fer-ho i cal creure-ho. Heus aquí algunes tesis sobre la internacionalització cultural de Barcelona.

1. El punt de partida de qualsevol projecte de fer internacional la cultura passa per la convicció que només hi ha una cultura, i que quan parlem de cultures al·ludim a les diferents decantacions que la cultura pot tenir segons les circumstàncies de lloc, de tradició, de temps, de referències, d'experiències. Quan Hegel ens diu que cultura és la manera de parlar, treballar i desitjar d'una comunitat, ens està dient que totes les cultures tenen unes bases comunes: la parla, el treball i el desig.

2. La internacionalització de la cultura comença per una bona recepció de les cultures foranes. És molt difícil relacionar-nos amb el que no coneixem. Per això és molt important disposar d'institucions que ens portin aquí les coses que es creen, es pensen, es diuen i es produeixen a fora i que les facin entrar en relació amb les coses que es fan aquí.

3. La bona internacionalització és la que neix fruit de la necessitat. No hi ha un manament que digui: faràs el que calgui perquè la teva activitat cultural surti a fora. I encara que hi fos no serviria de gaire. És el procés creador i el de relació els que han de determinar el recorregut de la nostra feina. El procés creador demana sovint canvis de registres que ens obliguen a mirar a fora, perquè sinó ens aturarem i, en aquest camp, quan un s'atura és mort. Una bona recepció garanteix l'entrada en relació amb creadors i savis d'arreu. I el contacte fa coneixement, i el coneixement fa projecte compartit, és a dir, internacional.

4. La internacionalització a cop d'eslògans i de talonari té els peus de fang. A la que s'asseca l'ajuda que se li ha injectat, la majoria de les vegades, cau. Es poden fer campanyes de promoció amb caràcter excepcional i temporal, però la solidesa la dóna la capacitat expansiva del mateix projecte. Ajudar la internacionalització vol dir potenciar projectes internacionals, amb la participació directa del lloc de destí; no semblar bolets en paracaigudes.

5. La internacionalització comença per la interrelació amb els creadors culturals formats a fora que són aquí. És una via eficaç per reconèixer-se i entendre's. En definitiva, la internacionalització és una qüestió de reconeixement: busquem reconeixement, donem reconeixement. I és una via per experimentar el pes del context. No hi ha res més contrari a la internacionalització de la cultura que les festes de la diversitat. L'exhibició de les peculiaritats culturals de llocs diversos, posades una al costat de l'altra, és qualsevol cosa menys experiència cultural. La diferència consagrada en arquetips és acultural, de la mateixa manera que la indiferència és apolítica.

6. El més pobre de tots els arguments per a la internacionalització de la cultura és l'econòmic. Vol dir que no ens interessa per raons culturals sinó per fer negoci. És cert que en el moment en què vivim tot s'ha de justificar

pel compte de resultats. Però és tan patètic defensar la internacionalització de la cultura com a inversió, com justificar la immigració pels béns econòmics que ens genera o l'educació perquè garanteix un lloc de treball millor (cosa falsa, d'altra banda). No, la cultura s'ha d'internacionalitzar perquè una societat cultural o un creador cultural tancats sobre si mateixos estan condemnats a l'extinció.

7. Per això la internacionalització és una actitud de l'esperit. No s'ha de confondre ni amb el fet de sortir a fora ni amb el de vendre a fora. Hi pot haver gent molt internacional que no hagi sortit mai de casa seva, però que estigui totalment amarada d'universalitat cultural. Són excepcions, però n'hi ha. I hi pot haver gent molt provinciana que hagi donat la volta al món, però que el segueixi veient -i expressant- per un forat. D'aquests, n'hi ha en abundància.

8. El voluntarisme de les polítiques d'internacionalització cultural és un esforç inútil sempre que no estigui construït sobre necessitats culturals reals. Fer perquè s'ha de fer no ha portat mai a res. Certa pedagogia del caràcter universal de la cultura -anava a dir de l'internacionalisme cultural- és indispensable. I hauria de començar a les escoles, però això és probablement incompatible amb les dèries endogàmiques de l'educació nacional.

9. La internacionalització cultural d'una ciutat es pot valorar de diverses maneres: per les aportacions als diferents cànons mundials, però també per la seva capacitat d'atreure actors culturals diversos, és a dir, perquè és una ciutat imant per als creadors i contribuïdors culturals; saber cap on volen anar ens dóna pistes interessants. I aquest poder d'atracció és incompatible amb la idea de ciutat asèptica, inodora i indolora que cada cop se'ns proposa més com a ideal.

10. La internacionalització de la cultura també passa per la ciència. I Barcelona no ho pot oblidar. La funció bio, en totes les seves

decantacions, és probablement la que li ha donat un lloc cultural més potent al món, i la que té més futur per córrer. La tradició empeny.

11. Barcelona ha exportat un model de ciutat, un estil, una manera de relacionar-se amb l'entorn, que perviu més enllà del seu propi èxit. Quan aquí el considerem esgotat —i en molts sentits ho està— a fora encara se celebra i s'imita. Internacionalitzar també és saber anticipar la decadència i reconstruir el model abans que es floreixi. I que els altres se n'adonin.

12. Al fons de tota internacionalització hi ha una acció bàsica: el pas del singular a l'universal. La capacitat d'emetre signes fàcilment intel·ligibles amb altres claus d'interpretació.

Aquesta acció és, en cert sentit, generosa, no es resigna a la comoditat d'allò conegut. Accepta la renovació permanent dels codis que és la creativitat cultural. Per això la internacionalització acompanya les millors ciutats. La ciutat és, per definició, canvi; la creació cultural, també.

13. Però no tota internacionalització és dignificació cultural. El recurs al kitsch, l'aposta per la grandiloqüència formal, l'amanerament, porta al turisme, no a la internacionalització cultural. A Barcelona, tenim dos exemples canònics de la diferència entre internacionalització i propaganda: l'Eixample, la forma universal de la ciutat; i la Sagrada Família, conversió (i mai millor dit), per a l'explotació com a icona turisticoreligiosa, d'una obra que havia de romandre respectuosament inacabada.

BARCELONA CULT

CAPÍTOL 1. ARTS VISUALS I DISSENY

- 1.1. Museus d'arts visuals i disseny
- 1.2. Centres d'arts visuals i disseny
- 1.3. Fàbriques de Creació
- 1.4. Activitats i iniciatives diverses

CAPÍTOL 2. HISTÒRIA I MEMÒRIA

- 2.1. Museus d'història, arqueologia i etnologia
- 2.2. Arxius històrics
- 2.3. Espais d'interès arquitectònic
- 2.4. Activitats i iniciatives diverses

CAPÍTOL 3. CIÈNCIA

- 3.1. Museus i centres de ciències
- 3.2. Activitats Barcelona Ciència
- 3.3. Altres iniciatives de ciència

CAPÍTOL 4. LLETRES I BIBLIOTEQUES

- 4.1. Biblioteques
- 4.2. Entitats de promoció i difusió de la llengua i la cultura catalanes
- 4.3. Barcelona i els llibres
- 4.4. Activitats i iniciatives diverses

CAPÍTOL 5. ARTS ESCÈNIQUES

- 5.1. Sales d'arts escèniques
- 5.2. Espais singulars i centres d'assaig
- 5.3. Fàbriques de Creació
- 5.4. Centres de producció
- 5.5. Les companyies d'arts escèniques
- 5.6. Activitats i iniciatives diverses

CAPÍTOL 6. MÚSICA

- 6.1. Grans equipaments musicals
- 6.2. Temporades i cicles musicals
- 6.3. Sales de música en viu
- 6.4. Activitats i iniciatives

CAPÍTOL 7. AUDIOVISUALS

- 7.1. Rodatges a Barcelona
- 7.2. Barcelona-Catalunya Film Commission
- 7.3. El públic i les sales
- 7.4. Activitats i iniciatives diverses

CAPÍTOL 8. FESTIVALS

- 8.1. Grec Festival de Barcelona
- 8.2. Més festivals a Barcelona

CAPÍTOL 9. FESTES I TRADICIONS

- 9.1. Festes d'àmbit de ciutat
- 9.2. Altres festes a la ciutat
- 9.3. Activitats i iniciatives diverses

CAPÍTOL 10. BARCELONA INTERNACIONAL

- 10.1. El món a Barcelona
- 10.2. Barcelona al món

CAPÍTOL 11. LA CULTURA DES DE L'ÒPTICA I L'ACTUACIÓ MUNICIPALS

- 11.1. La política cultural des de l'Institut de Cultura de Barcelona
- 11.2. La política cultural des dels districtes de la ciutat

INDICADORS CULTURALS DE LA CIUTAT

1

**ARTS VISUALS
I DISSENY**

**1. 1. MUSEUS D
VISUALS I DISS**

MUSEU PICASSO

www.museupicasso.bcn.cat

TITULARITAT: AJUNTAMENT DE BARCELONA

1.369.187 usuaris

3 exposicions temporals

El Museu Picasso de Barcelona és el centre de referència per al coneixement dels anys de formació de Pablo Ruiz Picasso i, sobretot, és la màxima expressió de la forta vinculació de Picasso amb la ciutat. Creat per voluntat personal de l'artista i obert al públic el 1963, el museu acull un fons de més de 3.800 obres, que componen la col·lecció permanent, i ofereix una dilatada programació d'exposicions temporals.

La programació del 2010 ha estat marcada per les línies estratègiques del centre, concebut com a espai de debat i participació: potencia la recerca i el coneixement des del mateix museu i continuar la revisió de les narratives picassianes i la recepció crítica de l'artista en l'entorn barceloní i espanyol. Aquesta línia de recerca es veurà fortament impulsada amb l'obertura del nou Centre de Coneixement i Recerca al nou edifici, les obres del qual han anat avançant a molt bon ritme.

El programa d'exposicions d'enguany ha tingut una triple vessant: la revisió dels discursos picassians —«Picasso vs. Rusiñol» i «Picasso davant Degas», l'entrada a la creació contemporània —amb una exposició de l'artista canadenc Rodney Graham— i la producció de mostres basades en la col·lecció. La nova línia d'exposicions de mitjà format centrada en l'estudi i la recerca al voltant dels propis fons —la primera ha estat «Ciència i caritat al descobert»— n'és un

Universitat Pompeu Fabra i que durà a terme un projecte pilot de col·laboració amb els estudiants del màster de Museum Studies de la Johns Hopkins University, a Massachusetts.

MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA. MNAC

WWW.mnac.cat

TITULARITAT: CONSORCI AJUNTAMENT DE BARCELONA, GENERALITAT DE CATALUNYA I

MINISTERI DE CULTURA

Pel que fa al projecte d'Internet i, en concret al de web 2.0, el museu ha assolit

una posició de referència en l'àmbit espanyol i internacional. En aquest sentit, el premi rebut als Estats Units en el

del congrés *Museums & the Web*, la El Museu Nacional d'Art de Catalunya

participació activa a les trobades (MNAC) està situat al Palau Nacional

internacionals o l'autoria d'un article sobre l'edifici construït

l'experiència del Museu Picasso dins l'assai l'Exposició Internacional

Twitter for Museums en són clars exemples. 1929.

La presència activa a les xarxes socials

compta ja amb una elevada qualitat de museu custòdia, estudis

lectors del bloc (100.000) i dues mil·lions de

acumulades), d'amics al Facebook (12.350)

x (x més seguit a Twitter (3.500). Segueix

de Catalunya (2.521 visites diàries), si de mi

ofereix un viatge a través de mil anys d'art àmplia oferta d'activitats es completa català, contextualitzat en relació amb l'art amb la celebració de tot un seguit espanyol i europeu. al MNAC amb comentaris actuals i musicals

Durant l'any 2010 el MNAC ha dut a terme tot un seguit d'activitats emmarcades dins la commemoració del seu 75è aniversari. a les quals s'ha participat

En aquest context, s'han reobert la Col·lecció d'Art Gòtic i la Col·lecció d'Art del Renaixement i Barroc, que conté el Llogat Cambró i la Col·lecció Thyssen-Bornemisza, després d'una remodelació que introdueix importants millores en les instal·lacions, en la il·luminació i en la conservació preventiva.

D'entre els projectes del 75è aniversari destaquen les exposicions «Praga, París, Barcelona. Modernitat fotogràfica de 1918 a 1948», amb 170 fotografies, documents i pel·lícules que mostren la riquesa experimental que va caracteritzar la fotografia de les avantguardes d'artista. Del modernisme a l'avantguarda», que aplega més de 300 peces que ens porten l'apropament al ritme dels principals artistes i tendències

«La moneda falsa. De l'antiguitat a l'euro», i que presenta 350 peces, entre monedes, bitllets de banc i targetes de crèdit (tant autèntics com falsos), documents, instruments de fabricació legals i de falsificació.

L'activitat pública s'ha complementat amb diversos cursos, conferències i seminaris especialitzats, entre els quals cal destacar els mòduls de màsters relacionats amb el patrimoni, tant de la Universitat de Barcelona com de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Paral·lelament, s'han desenvolupat tallers i activitats escolars, i activitats familiars. També s'han posat en marxa les visites a algunes de les sales de reserves del MNAC on es custodien les obres d'art. Aquesta

FUNDACIÓ JOAN MIRÓ

www.bcn.fjmiro.es

TITULARITAT: FUNDACIÓ AMB PRESENCIA
D'INSTITUCIONS PÚBLIQUES AL PATRONAT

1.102.558 usuaris
12 exposicions temporals

La Fundació Joan Miró, situada al parc de Montjuïc, en un magnífic edifici de Josep Lluís Sert, acull la col·lecció pública més important de l'obra de Joan Miró.

Durant l'any 2010 les activitats de la Fundació Miró s'han continuat a partir de dos eixos fonamentals: relacionades amb Joan Miró i les afavoreixen el coneixement i la d'artistes contemporanis.

Pel que fa al primer apartat incorporació a la Fundació 17 obres originals de Miró provinents de la família, fet més destacat del 2010 incorporació és fonamental coneixement de l'obra i la vocació de la Fundació donar a conèixer l'obra pública en general.

També cal destacar Miró al Festival de la com a projecte dins Ministeri d'Indústria, ajuda a consolidar un d'activitats educatives

Pel que fa a la difusió del segle XX i XXI, en el transcurs del 2010 la Fundació ha presentat les exposicions «Murals. Pràctiques murals contemporànies», una mostra que ofereix una panoràmica del renaixement de les pràctiques murals en els nostres dies, «Partit amistós - sentiments electrònics», de l'artista suïssa Pipilotti Rist,

guan yadora de l premi Joan Miró 2009, i «Let Us Face the Future. Art 1945-1968». A l'Espai 13 s'ha cicle «So implícit», que Marcus Coatsworth, Moori, Mico J

MUSEU D'ART CONTEMPORANI DE BARCELONA. MACBA

www.macba.es

TITULARITAT: CONSORCI AJUNTAMENT DE
BARCELONA, GENERALITAT DE CATALUNYA,
FUNDACIÓ MACBA I MINISTERI DE CULTURA

746.592 usuaris

14 exposicions temporals

El Museu d'Art Contemporani de
Barcelona (MACBA) és un referent
de la creació artística dels últims
cinquanta anys en l'àmbit internacional
i s'ha convertit en una plataforma
de difusió, investigació, diàleg i
experimentació entorn de l'art i la cultura
contemporanis.

Al llarg del 2010 el MACBA ha presentat
diverses exposicions, d'entre les
quals destaquen «Esteu a punt per
a la televisió?», que reuneix

145 experiments fets per a la televisió

per 150 artistes i pensadors, com Andy

Warhol, Bill Viola, Lévi-Strauss, Guy

Debord, Richard Serra, Martha Rosler,

Joan Jonas, Joseph Beuys, Albert Serra,

John Berger o Robert Hughes, entre

d'altres; i «“Benigrames” al MACBA», que

ha presentat l'alfabet múltiple de Benet

Rossell i ha omplert de calligrames el

Museu d'Art Contemporani de Barcelona,

amb motiu de l'exposició prospectiva

més gran mai dedicada a aquest creador
polifacètic.

També cal esmentar les diferents
exposicions que s'han anat presentant
d'autors contemporanis. Han finalitzat les
exposicions «Modernologies. Artistes
contemporanis investiguen la modernitat i
el modernisme», amb 130 obres de més
de 30 artistes que conviden a reflexionar
sobre el llegat de la modernitat i el cànon
implantat per Occident. També s'ha

xx; «A casa de
Konrad Fischer», unes 300 obres de Br
Nauman, Bernd & Hilja Becher, On K
Eva Hesse, Donald Judd, Sol
Hanne Darboven, Piero Ma
Beuys, Mario Merz, Ju
Schneider, entre d'alt
de les figures
conten
ser v

A finals del 2010 la Fundació "la Caixa" i la Fundació MACBA anunciaven les primeres accions conjuntes que duran a terme no solament en l'àmbit expositiu, sinó també en relació amb els programes d'educació i investigació. El conveni

proposa unir les col·leccions d'art contemporani, cosa que suposa un fons de 4.450 obres en total i el converteix en un dels més significatius d'Europa del període comprès entre la segona meitat del segle

Quatre exposicions a Barcelona, Madrid i Palma posen en marxa aquest acord entre les dues fundacions.

Finalment, és important apuntar que el Museu Nacional d'Art Contemporani de Seül ha acollit 150 obres de la Col·lecció MACBA, en la primera presentació dels fons del MACBA que s'ha fet a l'Àsia.

DISSENY HUB BARCELONA. DHUB

www.dhub-bcn.cat

TELÈFON: 93 481 11 11 | CORREU: info@dhub-bcn.cat | AJUNTAMENT DE BARCELONA

198.778 usuaris

750 exposicions temporals

El Disseny Hub Barcelona (D HUB) és un centre, un laboratori i un espai de treball que, a través de la nova realitat canviant

totes les seves v

2008 es

ce

Finalment, també en el marc del Laboratori de Fabricació, s'han celebrat al DHUB Montcada les DHUB Sessions, una sèrie de conferències amb l'objectiu de promoure la reflexió sobre l'evolució de les noves tecnologies de fabricació digital, amb especial èmfasi en els sistemes de fabricació additiva i el seu impacte en els processos de disseny i de producció.

D'altra banda, al llarg del 2010 el DHUB ha presentat l'exposició temporal «Outumuro LOOKS. Vint anys fotografiant moda (1990-2010)», una retrospectiva amb 220 instantànies de Manuel Outumuro, un dels fotògrafs més prestigiosos del nostre país, i les galeries

XX, entre altres adquisicions. Per a la col·lecció del Museu Tèxtil i d'Indumentària s'han incorporat un total de 19 vestits dissenyats entre el 1996 i el 2009 per Josep Font, David Valls, Ailanto, Josep Abril, Custo Barcelona, Julie Sohn, Isabel de Pedro, Giménez i Zuazo i Antonio Miró. I la col·lecció del Museu de les Arts Decoratives s'ha incrementat amb les peces següents: un bressol de fusta corbada del 1899, 17 papers pintats contemporanis (d'entre el 2000 i el 2009) de dissenyadors diversos locals i internacionals, 5 mobles d'oficina procedents de Banca Catalana, de José María Fargas Falp (del 1968), i 90 revistes d'arquitectura internacionals, d'entre el 1950 i el 1985.

MUSEU FREDERIC MARÉS

www.museumares.bcn.cat

TITULARITAT: AJUNTAMENT DE BARCELONA

5946 usuaris

El Museu Frederic Marès, instal·lat en una part dels espais que ocupava l'antiga Reial Major dels comtes de Barcelona, reuneix una vintena d'obres i objectes

Frederic Marès, il·lustrador i dissenyador, va presentar el 1910 la seva primera planta del Museu, i una petita part de la segona, que correspon al Gabinet del Col·leccionista Arran del projecte intensificat de manera notable la restauració de Josep Font i una sèrie d'obres escultòriques, fonamentalment policromes, que destaca la ca

(en català, castellà i anglès) i hi haurà un nou servei d'audioguies (en català, castellà, anglès i francès).

Des del tancament del museu fins al maig del 2011, data prevista de reobertura, es pot visitar al verger del museu la mostra «Estem d'obres, visita el nostre pati», que permet conèixer el centre i seguir l'estat de les obres interactivament des d'un

es pantalles tàctils. També pot seguir-se el remodelatge que s'està fent a través del web mitjançant l'enllaç del projecte «Transformare. Lectures de la

transformació del Museu Frederic Marès», dut a terme per un grup d'artistes del Departament d'Escultura de la Facultat de

Belles Arts, que segueixen, des de l'octubre del 2009, el procés de canvi del Museu, i el plasmen en les seves creacions plàstiques. Amb motiu de la reobertura del centre, es podrà veure una mostra d'aquestes creacions a la sala d'exposicions temporals.

XIX i diversos objectes, com ara ventalls, claus, daguerrotips o, fins i tot, un autòmat.

Des del desembre del 2010 es pot consultar en línia el catàleg de la biblioteca de la teca del Museu, que aplega uns 8.000 registres. El catàleg de les col·leccions és consultable en línia des de desembre del 2009.

FUNDACIÓ ANTONI TÀPIES

www.fundaciotapies.org

TITULARITAT: FUNDACIÓ AMB PRESENCIA D'INSTITUCIONS PÚBLIQUES AL PATRONAT

81.727 usuaris

7 exposicions temporals

La Fundació Antoni Tàpies va ser creada l'any 1984 per l'artista Antoni Tàpies

amb l'objectiu de promoure l'estudi i el coneixement de l'art contemporani.

El gener del 2008

Quant a l'àmbit de recerca aplicada a les col·leccions del Museu, s'ha pres en compte el

Catàleg d'escultura i col·leccions del món

antic. Fons del Museu Frederic Marès 5 i

s'ha continuat treballant en l'elaboració dels catàlegs del moble i d'escultura i pintura.

Pel que fa a l'increment de les col·leccions, durant el 2010 el Museu ha ingressat la col·lecció de 274 armes procedent del recentment tancat Museu Militar de Montjuïc, que Frederic Marès havia donat a l'Ajuntament de Barcelona l'any 1962. Un segon ingrés correspon a la donació de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, procedent de l'herència de Josep M. Garrut, constituïda per un centenar d'estampes religioses del segle

processual i l'objecte: la repetició,
l'efímer.

de l'edifi

També s'ha presentat una selecció nova del fons de la col·lecció que ha tingut com a punt de partida l'obra *Fusta pintada i rascada*, que pertany a la col·lecció de l'artista i que ha estat prestada a la Fundació per ser mostrada en públic per primera vegada.

MUSEU BARBIER-MUELLER D'ART PRECOLOMBÍ

www.barbier-mueller.ch

TITULARITAT DE L'EQUIPAMENT: AJUNTAMENT
DE BARCELONA

La Fundació Antoni Tàpies enguany ha mostrat la primera retrospectiva a escala

TITULARITAT DE LA COL·LECCIÓ: PRIVADA

europea de l'artista Anna Maria Maiolino

amb 53 usuaris

L'exposició, comissariada per Helena Tatay, fa un recorregut pel treball

d'aquesta artista brasilera d'origen italià.

El Museu Barberier-Mueller d'Art

prent com a eix articulador els seus dibuixos, però incloent també algunes de precolombí (del 1500) i del segle

Precolombí, dedicat exclusivament

les seves fotografies, pel·lícules, escultures i instal·lacions. En el marc d'aquesta exposició s'ha presentat el seminari

de la Col·lecció, una de les millors

instal·lacions. En el marc d'aquesta exposició s'ha presentat el seminari

«Ser, escultures, ceràmiques,

fer, pensar: trobades en l'art com a vida, rituals. En el conjunt

«Ser, escultures, ceràmiques,

organitzat en col·laboració amb la Càtedra d'Art i Cultura Contemporània de la

manifesten la ma

Universitat de Girona, i el projecte

cultures p

d'investigació «Polítiques d'arxiu i noves

cultures p

tendències en les pràctiques artístiques

contemporànies».

El programa d'activitats

de l'exposició Anna Maria Maiolino també

ha acollit la proposta de dansa «Moviment

de l'exposició Anna Maria Maiolino també

a *Entrevidas* (Entre vides)», amb una sèrie

de l'exposició Anna Maria Maiolino també

d'intervencions de ballarins d'IT Dansa

de l'exposició Anna Maria Maiolino també

Jove Companyia de l'Institut del Teatre de

de l'exposició Anna Maria Maiolino també

Barcelona i del Conservatori Superior de

de l'exposició Anna Maria Maiolino també

Dansa de l'Institut del Teatre de

de l'exposició Anna Maria Maiolino també

Barcelona.

de l'exposició Anna Maria Maiolino també

Finalment, cal esmentar que el Servei

Educatiu de la Fundació Antoni Tàpies

ha presentat al llarg de l'any una

programació permanent d'activitats amb

l'objectiu de difondre el pensament

i l'obra de l'Antoni Tàpies, apropar la

contemporaneïtat des de diferents

perspectives a partir dels artistes

presentats a les exposicions temporals

i posar de relleu el valor patrimonial

Durant aquest 2010 també s'han realitzat dos cicles de conferències acadèmiques amb ponents nacionals i internacionals: les jornades *Art i mite: el Temple Major asteca de Tenochtitlan i els seus significats*, i *Recorreguts per l'Amèrica del Nord nadiua. Viatges, rituals i vida.*

contemporàni a occidentals » i l'art de la porcellana. 1980-2010 ha per més a mp usuaris c

MUSEU DE CERÀMICA

www.museuceramica.bcn.cat

TITULARITAT: AJUNTAMENT DE BARCELONA

85.343 usuaris

3 exposicions temporals

El Museu de Ceràmica, ubicat al Palau Reial de Pedralbes, ens permet submergir-nos en una col·lecció dels objectes més significatius de la ceràmica decorada espanyola des de les primeres produccions hispanoàrabs fins a l'actualitat.

Al llarg de l'any 2010 s'han projectat diferents esdeveniments culturals per promoure la riquesa de les col·leccions del Museu de Ceràmica i per ampliar el nombre de visitants i usuaris de diferents àmbits de la cultura. D'una banda s'ha potenciat la difusió de la institució a través dels mitjans de comunicació i, d'altra, s'ha promogut la presència del Museu a partir de la col·laboració amb altres institucions i iniciatives, entre les quals hi ha el festival LOOP Video Festival de Barcelona, Amics dels Museus, M'agrada la Cultura, Amics del MNAC, Fundació Francisco Godia, Christie's, Associació d'Estudi del Moble, Universitat de Barcelona i Any Maragall.

L'organització de dues exposicions itinerants, a Muel i València —«Confluències en el fang. Terrissolers tradicionals africans i ceràmica

1.1.2. CENTRES PRIVATS

grups, que van m
després en
esp
Un

FUNDACIÓ FRAN DAUREL

www.fundaciofrandaurel.com

92.193 usuaris
4 exposicions temporals

Ubicada al Palau de l'Esport Espanyol, i amb una col·lecció permanent que recull peces d'artistes tan rellevants com Dalí, Guinovart, Ràfols-Casamada, Cuixart, Tàpies, Barceló, Plensa, Millares i Picasso, entre d'altres, la Fundació Fran Daurel també posa a l'abast de tothom una sèrie d'exposicions temporals d'artistes de renom.

En el decurs de l'any 2010, la Fundació Fran Daurel ha presentat diverses exposicions, entre les quals cal destacar «La porta oberta: l'inici de l'abstracció» del Grupo Pórtico - Grupo Zaragoza, amb la presentació de 30 olis i diversa documentació de les activitats de tots dos

FUNDACIÓ FRANCIS GODIA

www.fundacionfgodia.org

16.794 usuaris
2 exposicions temporals

Situada des del final de 2007 a l'edifici modernista Casa Garriga i Noya, aquesta fundació acull col·leccions pròpies i de l'Estat espanyol i obres de diversos artistes del segle XX fins

als nostres dies.

Durant l'any 2010, la Fundació Francis Godia ha presentat l'exposició permanent «La Col·lecció», les exposicions «Zeng Fanzhi», so considerat un dels grans artistes del segle XX plastrí XVIII a Espanya» i, dins del festival LOOP, «El quadre inquiet».

A més, aquesta fundació ha organitzat tallers infantils durant tot l'any i els conferències «Les col·leccions d'obres en estudi».

13.720 usuaris
7 exposicions temporals

La Fundació Suñol va obrir les portes a l'espai públic el 21 de maig de 2007 i ofereix una plataforma de coneixement i reflexió sobre les arts plàstiques mitjançant la mostra de la col·lecció de Josep Suñol, formada per més de 1.200 obres d'art contemporani.

Durant el 2010, s'han realitzat tres grans exposicions a la seu del passeig de Gràcia, i tres actes relacionats amb les arts visuals a l'espai Nivell Zero, a més de diverses col·laboracions amb altres esdeveniments i entitats, com el festival LOOP, el festival BAC!, Ull Cec o el projecte «Creadors en Residència» als instituts de Barcelona, un projecte organitzat per l'associació A Bao

A Qu, l'Institut de Cultura de Barcelona i el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA), amb la col·laboració del Consorci d'Educació de Barcelona. Aquest darrer projecte ha significat la vinculació

de la Fundació a un foridotei educatiu que potencia la pràctica de l'art entre els estudiants de secundària i que ha culminat amb una exposició de les obres i els materials generats en els processos creatius a la Fundació Suñol.

La Fundació Vila Casas disposa a Barcelona de tres espais d'exposició on les exposicions mostrades a l'Espai Volar i a l'Espai de les Arts de la Fundació han estat dues d'individuals, de Joan Hernández Pijuan i de Luis Gordillo, i una de col·lectiva, conceptualitzada íntegrament des de la Fundació Suñol i titulada «Signes i Escritures». Els tres projectes han afavorit que el públic coneixés als artistes més ben representats de la Col·lecció Josep Suñol i la incideix en el món de l'art.

contemporani català a través de la col·lecció permanent, de les més importants temporals i de la convocatòria de premis que atorga la Fundació Vila Casas en les seves diverses disciplines. Can Framis també compta amb un servei educatiu i una àrea destinada a la celebració de tallers que, enguany, ha gaudit d'un excel·lent reconeixement per part dels docents.

ALTRES MUSEUS I COL·LECCIONS

A més de tots els museus i col·leccions d'art exposats fins ara, a Barcelona n'hi ha d'altres d'índole diversa que cal destacar, per què també treballen les arts visuals.

Des del 1998, **Fundació Cuixart**, amb un important patrimoni d'obres de l'artista de Can Framis ha iniciat a l'Espai AO dues propostes expositives que inclouen, d'una banda, el cicle «L'art de col·leccionar» i, de l'altra, «Un artista del fons». Comissariada pel crític i historiador de l'art Daniel Giralt Miracle, «L'art de col·leccionar» té com a objectiu homenatjar la tasca duta a terme pels col·leccionistes del nostre país i, a més, donar a conèixer col·leccions privades, sovint desconegudes, al públic. D'altra banda, el cicle «Un artista del fons» ha presentat, al llarg d'aquest any, dues exposicions temporals dedicades als pintors Guerra i Antoni Taulé.

Quant a la vinculació de l'espai amb projectes de dinamització i promoció, **Fundació Joan Brossa**, Can Framis ha participat, a més, en la convocatòria, en la celebració i difondre el seu missatge a un nombre de lectors i espectadors ha organitzat talls i exposicions a Ciutat Vella i a l'Eixample barcelonès i on es presenten exposicions d'artistes i on els autors que han esdevingut part de la història recent de l'art català han acollit diverses exposicions dedicades a Joaquim Mir i a Joan Mir. Així mateix, per primera vegada, l'Espai Volart 2 ha exposat les obres seleccionades al premi de l'any, enguany, ha premiat el pintor

Iglésias del Marquet i el mateix Joan Brossa, i ha pres estat obres de Joan Brossa per a exposicions d'altres institucions de Barcelona, de l'Estat espanyol i d'Europa.

El dia 20 de març ha obert el **Museu del Modernisme Català**, ubicat a la Casa Bertrand, un edifici modernista de l'arquitecte Enric Sagnier. Es tracta d'una iniciativa privada dels col·leccionistes i antiquaris Fernando Píñero de la galeria Gothsland. Està dedicat íntegrament al modernisme català i posa a l'abast de moltes obres —moltes de les quals entre pintures, escultures i 42 dels artistes més representatius d'aquest corrent artístic—. Destaquen peces d'Antoni Gaudí, Josep Anglada i Camarasa, Cas

Si hi ha un lloc a Barcelona que concentren la història dels gremis i de monarquies, és la ciutat al llarg dels segles. Sens dubte, la ca

Museu de la Catedral que s'hi exposen, destaquen *La Pietat* de Bartolomé Bermejo i la *Glorificació de Santa Eulàlia*, una sorprenent pintura que recobreix la volta de creu. Des de l'any 2007, el Museu de la Catedral incorpora la Secció de Sant Sever, fins aleshores tancada al públic i que actualment està reservada per a exposicions d'art barroc i contemporani.

Ben a prop tenim el **Museu Diocesà de Barcelona**, a l'edifici de la Pia Almoina, monument nacional integrat a la muralla romana. Aquest Museu, que incorpora la torre i la muralla romanes, del segle IV, reuneix un fons artístic de més de 3.000 obres entre escultures, pintures, orfebrenria, ceràmica i diversa indumentària religiosa; hi destaquen l'etapa visigoda, l'època romana i l'edat mitjana fins al segle XXI.

1.2. CENTRES D'ARTS VISUALS I DISSENY

1.2.1. CENTRES PÚBLICS

CENTRE DE CULTURA CONTEMPORÀNIA DE BARCELONA. CCCB

www.cccb.org

TITULARITAT: CONSORCI AJUNTAMENT DE BARCELONA I DIPUTACIÓ DE BARCELONA

359.964 usuaris

10 exposicions temporals

El Centre de Cultura Contemporània de Barcelona té una superfície de 15.000 metres quadrats, dues sales d'exposicions, dues sales i espais polivalents i un auditori de les Dones.

El CCCB ha estat seleccionat per la Unesco per la seva actuació

XXI.

Pel que fa al programa d'exposicions del 2010, ha finalitzat les que s'iniciaren el 2009, com «Cerdà i la Barcelona del Realisme: l'art versus projecte» i «La ciutat que ve», que són els dos últims dels anys dels anys del llarg del XXI», presentant

«Barcelona-València-Palma, una història de confluències i divergències», «Per Laberints», una nova edició del «W Press Photo» i «El d'efecte de les Polítiques de la imatge».

Festivals de

han estat seleccionats pel CCCB a

Durant l'any 2010, La Virreina Centre de la Imatge ha dut a terme una reforma dels seus espais al Palau amb la finalitat de incrementar el nombre de visitants, inclosos els escolars.

LA VIRREINA CENTRE DE LA IMATGE

www.bcn.cat/

virreinacentredelaimatge

TITULARITAT: AJUNTAMENT DE BARCELONA

86.353 usuaris

8 exposicions temporals

L'any 2008 el centre d'exposicions de la Virreina va començar una nova etapa com a Centre de la Imatge. Des d'aleshores, la seva programació ha passat per la fotografia, l'audiovisual, els espots electorals, l'edició de llibres, els festivals literaris, les xerrades, la documentació digital o la literatura expandida en l'era de la imatge.

GRA NOVEL · LA NEGRA
NOVEL · LA NEGRA

presència als mitjans pr oven que La Virreina Centre de la Imatge atrau un públic ampli que troba en aquesta institució un espai peculiar on, a més de l'exposició, es té cura de promoure un debat associat a les imatges.

BCN Producció i la se
En els darrers any
anat con solid
al suport i la v
creadora dels

En la setena
«Roun

LA CAPELLA

www.bcn.cat/lacapella

TITULARITAT: AJUNTAMENT DE BARCELONA

57.145 usuaris

10 exposicions temporals

La Capella, un edifici del segle xv que forma part del conjunt arquitectònic de l'antic Hospital de la Santa Creu, és l'espai que l'Institut de Cultura de Barcelona dedica a la creació emergent. Durant els darrers anys l'activitat s'ha centrat en

l'organització d'exposicions amb l'objectiu

d'apropar al públic les propostes més innovadores dels artistes de la ciutat.

També s'ha dedicat a la promoció de projectes d'intercanvi que permeten

difondre les propostes que provenen d'altres ciutats i àrees culturals.

264.157 usuaris

per posar en contacte amb altres 48 exposicions temporals

contextos els creadors vinculats a Barcelona.

Durant l'any 2010, el nombre de visites a les exposicions organitzades per La Capella ha augmentat respecte a l'any anterior. Enguany s'han alternat propostes de caràcter més participatiu com les

Jornades Blocs & Clubs II o l'exposició

«ID#5 Ciutats intervingudes», amb els

projectes de la quarta edició del programa

ARTS SANTA MÒNICA

www.artssantamonica.cat

TITULARITAT: GENERALITAT DE CATALUNYA

Des de l'any 2009, amb l'inici d'una etapa sota la direcció de Vicenç

l'Arts Santa Mònica ha establert un

centre interdisciplinari que treballa

entre art, cultura i tecnologia.

comunitat.

D

«Xarxes. Viatge per les infraestructures de Catalunya», «Religió, llenguatge i tradició Catalunya», «Anna Boyé. Mares al llarg del temps», «Amb Pamuk per l'estambulisme», «Gaudí i Sant Jaume», «La Mediterrània. Realitats i mirades», «100% Residència. 1910-2010. La Residència de Estudiantes compleix cent anys», «Premis D'Or. 100 anys amb el disseny 1960-2010», «Barcelona a l'alta costura i les emocions. 150 números», «Descobrint Catalunya»

1.2.2. CE

CAIXAFORUM RUM

www.lacaixa.es/obrasocial

TITULARITAT: PRIVADA

1.552.110 usuaris
15 exposicions temporals

CaixaForum és un dels centres socials i culturals de l'Obra Social "la Caixa" a Barcelona i està ubicat en un edifici emblemàtic de la ciutat, el Palau de Casaramona, obra de Josep Puig i Cadafalch, exemple de l'arquitectura modernista i neoclàssica.

Durant l'any 2010 ha ofert

PALAU ROBERT

www.gencat.cat/probert

TITULARITAT: GENERALITAT DE CATALUNYA

506.357 usuaris

El Palau Robert proporciona informació turística i cultural de Catalunya, i en les diverses sales del centre s'ofereix una àmplia programació d'activitats que van des de les exposicions temàtiques fins a concerts o tallers pedagògics.

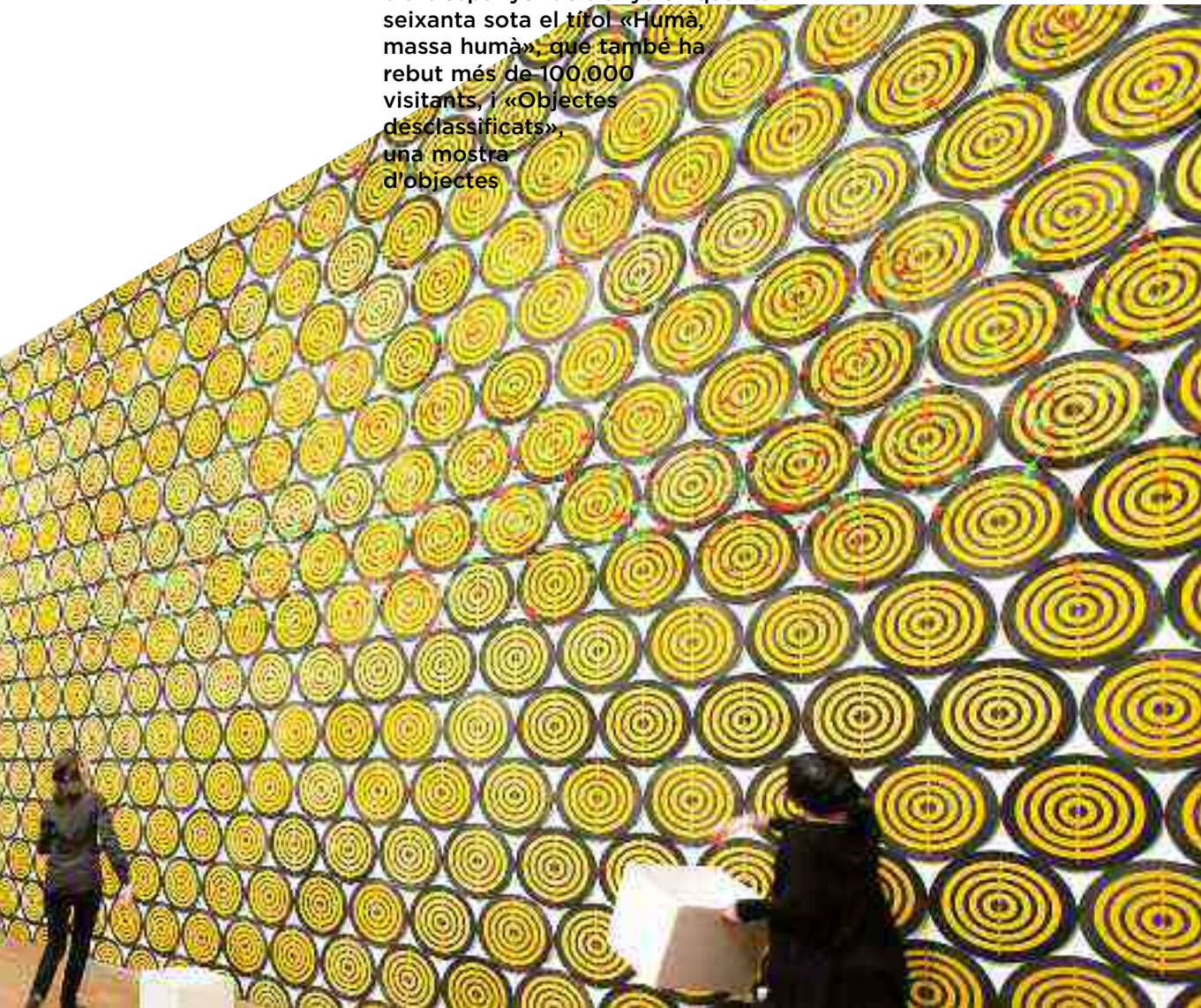
Entre les exposicions que s'han pogut visitar al llarg del 2010 destaquen

Entre les moltes exposicions organitzades, la més visitada de l'any 2010 ha estat la dedicada a repassar els darrers vint-i-cinc anys de trajectòria de Miquel Barceló, amb més de 228.000 visitants. Altres exposicions destacades de l'any han estat les dedicades al director Federico Fellini, al fotògraf Jacques Henri Lartigue i a les fotografies d'Isabel Muñoz a «Infància», amb més de 100.000 visitants cadascuna.

quotidians que han determinat les creacions de molts artistes, amb 130.000 visitants.

El programa d'activitats s'amb ciclès de literatura, història, producció multimedial i es

En aquest 2010 CaixaForum ha exhibit de la Col·lecció d'Art Contemporani de la Fundació "la Caixa" un conjunt d'obres d'art espanyol dels anys cinquanta i seixanta sota el títol «Humà, massa humà», que també ha rebut més de 100.000 visitants, i «Objectes desclassificats», una mostra d'objectes

programació educativa destaquen els programes dedicats a l'educació en valors, a la cooperació i al respecte en la convivència.

Marina A

En conclusió, al llarg del 2010 CaixaForum ha organitzat més de 500 activitats per apropar la cultura a tots els públics i a totes les edats.

LA PEDRERA DE CATALUNYACAIXA

www.fundaciocaixacatalunya.org

TITULARITAT: PRIVADA

1.022.887 usuaris

5 exposicions temporals

La Casa Milà, coneguda popularment com la Pedrera, és un edifici singular construït entre el 1906 i el 1912 per Antoni Gaudí i declarat Patrimoni Mundial de la UNESCO l'any 1984.

Actualment l'edifici és la seu de l'Obra Social de CatalunyaCaixa i allotja un important centre cultural de referència a la ciutat pel conjunt d'activitats que organitza i pels diferents espais museístics i d'ús públic que inclou.

Les exposicions temporals programades l'any 2010 han estat «Maillol», «Fortuny, el mag de Venècia», «Marina Abramovic. The Kitchen, homage to Saint Therese», «Mariscal a la Pedrera» i «Perico Pastor: la Bíblia il·luminada».

Amb «Maillol» s'ha pogut admirar, a través d'un recorregut retrospectiu, una mostra de totes les facetes creatives de l'insigne escultor. Amb «Fortuny, el mag de Venècia» s'ha pogut conèixer la brillant trajectòria de Marià Fortuny i de Madrazo, una de les personalitats més

creatives i innovadores de
x. L'exposició del segle
bramovic mostra, a t
vídeo i una sèrie de fotograf
les cuines de la seu d
Gijón, com Mar i
sobre san
banda
s

ALTRES CENTRES D'EXPOSICIONS

A la ciutat hi ha una gran quantitat d'espais i una gran oferta de centres d'exposicions privats que completen el panorama de les arts visuals a Barcelona. En aquest apartat esmentem alguns d'aquests centres.

Fundació Foto Colectania ha organitzat al llarg del 2010 un cicle de mostres d'exposicions i activitats que continuen la tasca iniciada el 2002: la promoció de la fotografia com a disciplina artística, la pràctica de col·leccionar i l'aprofundiment en el seu coneixement. La programació d'exposicions ha combinat una mostra d'una col·lecció de fotografia internacional («El Pes de la Ciutat. Fotografia llatinoamericana a la col·lecció Anna Gamazo de Abelló»), una exposició monogràfica dedicada a un clàssic de la fotografia («Paco Gómez. Ordre i desordre») i una exposició dedicada a la fotografia contemporània portuguesa («Impressions i comentaris. Fotografia contemporània portuguesa»).

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) (sala d'exposicions, espai Picasso i espai B'art) acullen durant tot l'any un bon nombre de propostes orientades al compromís del Col·legi d'apropar l'arquitectura als ciutadans.

Fundat el 1962, el Foment de les Arts i del Disseny s'ha convertit en un dels centres de referència de l'arquitectura i del disseny de Barcelona. Encalçat a l'antic convent de Sant Pere del Call, el FAD disposa d'espais d'exposicions (una sala de mostres de l'any a l'any).

Aquest model expositiu ha ofert tres propostes diferents al món de la fotografia, amb l'objectiu de contribuir a la riquesa del panorama artístic de Barcelona. També s'han fet activitats paral·leles a les exposicions, com el taller dirigit a fotògrafs professionals «Construcció de sentit i edició», impartit per Pablo Ortiz Monasterio.

Els diferents espais expositius de la seu de Barcelona del

1.3. FÀBRriques DE CREACIÓ

HANGAR

www.hangar.org

Hangar és un centre per a la producció i la
recerca artística fundat el 1997 per
l'Associació d'Artistes Visuals de
Catalunya (AAVC) per donar
creadors i artistes i oferir
s'adaptin a les
que

expandida, impulsat per Hangar i el Parc de Recerca Biomèdica amb el finançament de la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología.

D'altra banda, enguany han estat clau les obres d'ampliació del centre. Iniciades el mes de juliol, es comptarà amb tres nous

LA ESCOCESA

www.laescocesa.org

espais (plató, laboratoris i residència) que ampliaran uns 800 metres quadrats més els espais actuals, d'aproximadament 1.800 metres quadrats. També ha estat important la connexió d'Hangar a Internet2, gran xarxa de fibra òptica de banda ampla i guifi. net que permetrà participar a l'Anella Cultural. Amb el repte de l'ampliació del centre s'ha actuat també en les estructures organitzatives internes.

Pel que fa a l'objectiu d'oferir als projectes artístics el millor context possible per a la seva realització, s'ha presentat l'espai de residència i suport a entitats independents i col·lectius artístics com Minipimer.tv o Idensitat. A més de l'oferta de residència s'ha incorporat un nou espai d'aula equipada per a la formació o per a presentacions interactives que tenen a veure amb l'entorn artístic.

Amb relació a la formació, s'ha continuat amb el programa de Formació Continua d'Artistes Visuals en la seva part tecnocotecnològica i s'han convidat artistes residents a l'estranger que convidats per altres institucions establir sinergies entre els diferents projectes. Cal destacar la formació impartida per Sophie Whettnall.

En l'àmbit del suport a la producció, els tallers d'Hangar s'hi han allotjat per a una vintena d'artistes gràcies a la redistribució dels espais del taller. S'han fet sessions conjuntes entre diferents artistes residents, a les quals han assistit representants d'altres entitats.

artistes de La Escocesa i tres artistes
mexicans convidats han realitzat un
pintura en viu, amb l'assistència d'una
cinquantena de persones.

de l'artista Á
activit
c ul

ARTS VISUALS A FABRA I COATS

Aquest any ha estat marcat per l'inici de
les obres d'adequació definitiva de la
fàbrica de creació Fabra i Coats, el juny
del 2010, després d'una primera
adequació provisional realitzada l'any
2008. Durant el primer semestre del 2010,
Fabra i Coats ha anat mantenint la línia
d'activitats iniciada l'any 2009.

Pel que fa al programa d'acollida de
projectes d'investigació i producció
cultural, s'ha dut a terme la segona
convocatòria per al desenvolupament de
projectes de residència artística.

D'aquesta convocatòria s'han seleccionat
un total de 8 propostes noves, de les
quals cal destacar, en l'àmbit de les arts
visuals, IN.ES.A.V.E (Innovació i Estudi de
les Arts Visuals des d'Europa), Alba Mayol
Curci i Álvaro Ramírez Salvador. A
aquestes propostes s'hi ha d'afegir el
projecte «Art 3», iniciat el 2009. A banda
d'aquests projectes, també s'hi han
realitzat propostes de caràcter esporàdic
en períodes inferiors a un mes (2, en el
cas de les arts visuals).

En el seu paper de ser també un referent
cultural en el territori més proper, a Fabra i
Coats s'hi ha dut a terme un conjunt de
projectes de creació comunitària, d'entre
els quals cal destacar «Sorra, morter, runa»,

1.4. ACTIVITATS I INICIATIVES DIVERSES

Una iniciativa innovadora amb un impacte social i cultural important. D'una banda, els artistes i els estudiants de les galeries d'art han tingut l'ocasió de treballar conjuntament. D'altra banda, els estudiants han tingut l'ocasió de treballar amb artistes i d'altres estudiants de les galeries d'art.

Residència als instituts de Barcelona, un projecte organitzat per l'associació A Bao A Qu, l'Institut de Cultura de Barcelona i el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA), amb la col·laboració del Consorci d'Educació de Barcelona. Es tracta d'una proposta que a favora el contacte entre creadors i estudiants de secundària i que permet generar noves formes i contextos de creació. Els creadors conceben un projecte artístic per ser desenvolupat amb un grup d'estudiants d'ESO que participen en la ideació i realització de l'obra durant tot el curs escolar. D'aquesta manera, els estudiants descobreixen l'art contemporani a partir del contacte i del diàleg continuat amb un creador, i reflexionen sobre l'art a partir de la pròpia experiència.

La proposta planteja als creadors el repte d'actuar a l'aula com a artistes, no per impartir un taller, sinó per realitzar una obra coherent amb la seva trajectòria comptant amb la participació activa d'un grup de joves que comparteix totes les fases del procés: ideació, disseny, producció i realització.

Durant el primer pla pilot del projecte (curs 2009-2010) es van desenvolupar tres residències en tres instituts de la ciutat. Les tres obres realitzades durant el curs, juntament amb els materials generats en els processos creatius, es van exposar a la Fundació Suñol. Per al segon pla pilot (curs 2010-2011) s'han engegat cinc noves residències en cinc instituts diferents dels del primer pla pilot. Els processos de creació i tota la informació sobre les residències s'han publicat a la web de l'Institut de Cultura de Barcelona i a la revista *Art i Cultura*. Els estudiants han tingut l'ocasió de treballar amb artistes i d'altres estudiants de les galeries d'art.

Tardor de l'Art. Els estudiants de les galeries d'art han tingut l'ocasió de treballar amb artistes i d'altres estudiants de les galeries d'art.

En el camp de l'art contemporani, els estudiants de les galeries d'art han tingut l'ocasió de treballar amb artistes i d'altres estudiants de les galeries d'art.

esdeveniments artístics que facilitin que l'art es visqui, entretingui i faci pensar, que se'n parli i, sobretot, que neixin nous apassionats de l'art. El nexec omú per a

totes les galeries participa nts a l'edició

2010 ha estat el disc de vinil. Cada galeria

ha encarregat a un dels seus artistes una

obra d'art amb l'única condició que hi

aparegués físicament un disc de vinil.

S'han presentat obres de totes les

disciplines artístiques: quadres,

fotografies, instal·lacions, performances,

escultures, vídeos

s'han programat altres

dies de la mostra, i a les galeries o

infants, a l'FNAC. d'estimular la creativitat i

una mirada crític a cap

Barcelona compta també amb

nombre de col·lectius i entitats,

diferents zones de la ciutat, que obren a di

camí en l'àmbit de les arts visuals amb

apostes suggerents, sovint pioneres,

vinculades a l'art contemporani.

Niu, un espai artístic del barri

del Poblenou que produeix, mostra i difon

creació audiovisual i multimèdia, art

digital i música contemporània

independent. Enguany ha organitzat

diverses presentacions i jornades, com

Videologies & performances_00, i ha

assumit la selecció de «VideoDansa &

VideoArt from CAT», del festival de

videoart LOOP. També ha participat al

festival Femelek, que enguany duia el

lema «Dona, art i tecnologia»,

comissariant la projecció de videodanses.

Així mateix Niu ha acollit diverses

exposicions, entre les quals destaquen

«Nicko Nogués & friends» (col·lectiva), de

disseny, fotografia i il·lustració, i

«Bedroom captures», de fotografies de

Paloma Merchan.

Del 17 al 20 de desembre, i en el marc del

Projecte PÚBLIC 2010, la plataforma

Saladestar ha organitzat *Extra-ràdio*, als

Lluïsos de Gràcia, les primeres

jornades/tallers sobre acció cultural

ciutat. Les jornades han abordat di

experiències d'art, partic i pa

pen same nt crític des

relacionals. Sa lad

principal en e

ter

Experimenta amb l'Art és una assoc iació

per un grup de les persones

del municipi de Vilafranca del Penedès

de la mostra, i a les galeries o

infants, a l'FNAC. d'estimular la creativitat i

una mirada crític a cap

Barcelona compta també amb

nombre de col·lectius i entitats,

diferents zones de la ciutat, que obren a di

camí en l'àmbit de les arts visuals amb

apostes suggerents, sovint pioneres,

vinculades a l'art contemporani.

Un exemple d'aquest tipus de col·lectius el

trobem a

Nodes de Gràcia ap lega un

conjunt d'entitats i d'espais del bar ri de

Gràcia que es car ac teritze n p

estreta vinculació amb e

creació contemp

la creació

Caldera

o la música (Gràcia Territoris) ajude. L'objectiu d'aquesta entitats i espais que integren Nodes se at aplegar el treball de Gràcia es proposen com a objectiu servir més representatius de de plataforma per als creadors que de la imatge des del 19 necessitin llocs de visibilització: un espai on l'actualitat i treball explorat, exempt de límits formals, socials i altres institucionals comercials. El 2010 aquest col·lectiu ha presentat l'espectacle *NodesCartisRes*, que ha consistit en la presentació pública del resultat del treball de recerca i creació conjunta portat a terme per creadors de cadascuna de les entitats.

Col·lectiu Platoniq ha Per la seva banda, el continuat amb projectes com «Degoteig», una xarxa social de finançament distribuït basada en la investigació per desenvolupar una incubadora de projectes tornat a encarregar-se de l'organització d'innovació cultural. Aquesta investigació del Baci Festival Internacional d'Art apunta a concebre un procés que Contemporani a Barcelona, un festival ajudi a connectar les idees provinents de l'enguany ha celebrat l'onzena edició l'àmbit cultural amb altres àmbits (com el Jaipó com a país connectat social, l'educatiu, el tecnològic, el de la informació del festival «Festivals d'Art» sessions de treball intensiu entre els creadors i les organitzacions interessades.

La Carboneria també a l'Àlberg d'aquí a donar suport als projectes seleccionats de diferents exposicions i activitats «Degoteig» és una xarxa també de l'Art és una vel·la des d'on fa possibles les microrrelacions centre d'operacions de del públic cultural, les institucions del festival, i té una sèrie d'empreses, a projectes innovadors, especialment una via alternativa de finançament d'acord amb, o no es refereix als nous models digitals. A més, Platoniq dissenya i organitza ha continuat desenvolupant durant el 2010 la plataforma d'Internet YOUCOOP, l'espai compartit el seu laboratori d'I+D on es poden trobar des de les seves línies d'investigació fins a jocs i projectes d'agents afins a la filosofia i la pràctica de Platoniq. A través de YOUCOOP es faciliten processos de cooperació i innovació social per mitjà de dinàmiques, metodologies i tallers que ajuden a introduir canvis culturals en organitzacions com ONG, cooperatives i empreses.

Centre de Fotografia Documental de Barcelona ha arribat al

El 2010, el Raül Bermúdez (mestre del Oliver Kornblum (pinto

(tècniques tradicionals amb tècniques de fotografia i digitals), així com amb l'Associació d'Artesania de Sant Martí.

Un esdeveniment que ja s'ha convertit en tot un clàssic a Barcelona. Els Tallers Oberts, les jornades de portes obertes dels tallers i estudis de diferents artistes i creadors dels diversos barris de la ciutat.

Durant uns dies, escultors, gravadors, joiers, pintors, ceramistes i fotògrafs permeten que les mirades encuriosides del públic penetrin dins dels seus mons de creació privats. També és habitual que es programin activitats paral·leles, com ara tallers, visites guiades i exposicions col·lectives.

La Fundació, Fund'acció Experimental del Poblenou, un taller de creació artística el marc de la festa major del barri i que es desenvolupa impulsat per diversos espais de creació i diverses activitats creatives. Aquests expositius de la zona, com Hangar, La Ha a collit, entre altres propostes Escocesa, l'espai cultural al La Fundació, Niu, l'exposició de cartells de fe La Central del Circ, Ulls Blaus, el Quadrat 15è aniversari de l'associació Raspa del Poblenou dels Artistes TOP 2010 i el Centre Cívic Can Felipa, un dels centres cívics més actius en la promoció i projecció de les arts visuals a la nostra ciutat. El 2010 el TOP ha comptat amb la participació de Marta Alemany, Col·lectiu AMASB, Ana Álvarez-Errecalde, Joan-Marc Llapispanc, Ricard Casabayó, Paul Daly, Esther Levigne, Germán Portal o Jorge Rodríguez-Gerada, entre altres artistes.

També aquest 2010 jornades de Tallers Oberts. Gervasi Talavera i companyia

2

HISTÒRIA I MEMÒRIA

2.1. MUSEUS D'HISTÒRIA , ARQUEOLOGIA I ETNOLOGIA

MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA. MUHBA

www.museuhistoria.bcn.cat

TITULARITAT: AJUNTAMENT DE BARCELONA

653.707 usuaris

4 exposicions temporals

El Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona (MUHBA) està integrat per diversos espais i té la seu principal a la plaça del Rei, la qual, amb més de 4.000 metres quadrats oberts al públic, ofereix als visitants la possibilitat d'endinsar-se en l'antiga Barcino. Els espais del MUHBA són: el Museu Monestir de Pedralbes, el Museu Casa Verdaguera, el Centre d'Interpretació del Park Güell, l'Espai de Santa Caterina, el Centre d'Interpretació Històrica Refugi 307 del Poble Sec, el Centre d'Interpretació del Call, la Via Sepulcral romana de la plaça de la Vila de Madrid i el Temple d'August.

Durant el 2010 el MUHBA ha obert al públic la domus romana del segle iv que hi ha al subsòl de l'actual carrer Sant Honorat i ha dut a terme la renovació museogràfica del Centre d'Interpretació del Park Güell i del Centre d'Interpretació del Call.

Al llarg de l'any també s'ha ampliat i consolidat els espais de la ciutat de Barcelona, així com la seva incorporació al debat sobre el patrimoni i els museus de ciutat, amb la creació de la Xarxa de Museus d'Història de Ciutat d'Europa (en la qual s'han integrat 18 museus i centres d'interpretació urbana de tot el continent), l'organització del VI Congrés

XIX i XX,
Els espais de la ciutat de Barcelona, així com la seva incorporació al debat sobre el patrimoni i els museus de ciutat, amb la creació de la Xarxa de Museus d'Història de Ciutat d'Europa (en la qual s'han integrat 18 museus i centres d'interpretació urbana de tot el continent), l'organització del VI Congrés

El Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona (MUHBA) està integrat per diversos espais i té la seu principal a la plaça del Rei, la qual, amb més de 4.000 metres quadrats oberts al públic, ofereix als visitants la possibilitat d'endinsar-se en l'antiga Barcino. Els espais del MUHBA són: el Museu Monestir de Pedralbes, el Museu Casa Verdaguera, el Centre d'Interpretació del Park Güell, l'Espai de Santa Caterina, el Centre d'Interpretació Històrica Refugi 307 del Poble Sec, el Centre d'Interpretació del Call, la Via Sepulcral romana de la plaça de la Vila de Madrid i el Temple d'August.

Durant el 2010 el MUHBA ha obert al públic la domus romana del segle iv que hi ha al subsòl de l'actual carrer Sant Honorat i ha dut a terme la renovació museogràfica del Centre d'Interpretació del Park Güell i del Centre d'Interpretació del Call.

Al llarg de l'any també s'ha ampliat i consolidat els espais de la ciutat de Barcelona, així com la seva incorporació al debat sobre el patrimoni i els museus de ciutat, amb la creació de la Xarxa de Museus d'Història de Ciutat d'Europa (en la qual s'han integrat 18 museus i centres d'interpretació urbana de tot el continent), l'organització del VI Congrés

Al Centre de Recerca i Documentació del MUHBA CENTRE CULTURAL DEL BORN

s'han realitzat 16 diàlegs d'història urbana i patrimoni i 7 jornades, entre les quals cal destacar: *Ciutat i comerç a la Barcelona*

baixmedieval: noves perspectives (amb presència de l'arqueològic del jaciment de restes CSIC), *El consol de la bellesa*, *Els vitralls queològiques del segle* estructura del Monestir de Pedralbes i la seva de l'edifici de l'antic mercat central de restauració, *La imatge històrica de Barcelona -que li fa d'embolcal-*, *Barcelona en l'obra de Jaume Vicens i el futur Centre Cultural del Vives* (amb l'AHCB) i la presentació dels trets diferents dels centres culturals pública de la Carta Arqueològica de Barcelona pel que fa als districtes de Ciutat Vella i l'Eixample. centre, que es podrà gratuïta de punt Comerç, quedar l'entorn urbà, so

El Servei d'Arqueologia ha desenvolupat una cinquantena d'estudis d'impacte arqueològic, ha conformat i validat uns 500 projectes de llicències urbanístiques i ha informat de 175 assenyalaments d'intervenció; això últim ha comportat la redacció de 110 projectes d'intervenció arqueològica, que han implicat l'obertura d'unes 90 intervencions arqueològiques.

D'altra banda, el laboratori de restauració del Servei d'Arqueologia ha fet el seguiment de materials de 31 intervencions i ha tractat curativament 676 peces.

Les col·leccions del MUHBA s'han augmentat amb 977 objectes. Entre les noves adquisicions destaca l'ingrés d'una modernista del mercat de Sant Antoni donació d'un vehicle Seat 600 D. Al Servei d'Arqueològic hi han entrat 494 caixes corresponents a 56 intervencions, i el Servei de Restauració i Conservació restaurat més de 600 peces de materials diversos, a més de dur a terme les tasques habituals d'inspecció i manteniment dels centres i jaciments arqueològics.

Durant el 2010 el MUHBA ha experimentat un notable increment de visitants, tant als diferents espais patrimonials com a les exposicions temporals i en els actes programats.

MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA. MMB

www.mmb.cat

TITULARITAT: CONSORCI AJUNTAMENT DE
BARCELONA I DIPUTACIÓ DE BARCELONA

432.002 usuaris
1 exposició temporal

El Museu Marítim de Barcelona és un centre dedicat a la conservació, estudi i difusió de la cultura marítima del nostre país des del punt de vista de la relació entre l'home i el mar. És una institució amb més de vuitanta anys d'història i és dels pocs museus en què el contingut (patrimoni marítim) i el continent (construcció naval) van lligats pel mateix discurs temàtic. Una de les peces més emblemàtiques que té el Museu és l'edifici, les Drassanes Reials de Barcelona, considerat com un dels principals edificis dedicats a la construcció naval que es conserven, amb més de set-cents anys d'història.

Per aquesta raó el programa desenvolupat al llarg de l'any 2010 s'ha centrat a desenvolupar les actuacions previstes al Pla de restauració de les Drassanes Reials de Barcelona en la seva primera i segona fases, que ha 256 m² d'intervenció en la restauració de les tres naus de ponent i la nau central. Cal destacar la intervenció arqueològica al Museu d'Història de Catalunya té zona, amb uns resultats que podrien aportar aparegut una necròpolis que romanent des dels seus orígens de sis segles d'ús, les restes dels quals fins a l'actualitat. A més, el Museu d'Història de Catalunya ha desenvolupat una exposició interactiva, de contingut clar i atractiu, que ha permès la divulgació clara i efectiva dels seus projectes i part dels seus continguts.

Un dels aspectes que també cal destacar són les activitats de proximitat, que han afavorit que el Museu s'impliqui més en la dinàmica cultural de la ciutat. Un dels projectes que han marcat l'actuació

d'aquest any 2010 ha estat la posada en marxa del projecte «Nora i», un desenvolupat en el marc de la responsabilitat social del projecte «Nora i» i aspectes de

MUSEU ETNOLÒGIC

www.museuetnologic.bcn.cat

TITULARITAT: AJUNTAMENT DE BARCELONA

47.398 usuaris

6 exposicions temporals

El Museu Etnològic és un espai de coneixement entre cultures en un món plural, i té les ciutats, les viles i els pobles com a primers elements de referència per a l'estudi de la societat en tota la seva complexitat.

El Museu Etnològic s'ha consolidat com un centre patrimonial obert a la ciutat i proper a la gent de Barcelona. L'equip de professionals, en estreta relació amb associacions de voluntariat cultural i amb institucions i professionals d'arreu, ha fet possible posar en pràctica una nova concepció de la museologia i una intensa programació d'activitats. Les 8 exposicions programades el 2010 en són una prova.

Enguany el Museu ha acollit les exposicions «Real Expedición Botánica», del Museu

www.mac.cat

TITULARITAT: GENERALITAT DE CATALUNYA

26.012 usuaris

4 exposicions temporals

El 3 de novembre del 1935 s'inaugura a Barcelona un nou i gran equipament museístic: el Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC). Es tracta del segon gran museu que va impulsar la Generalitat republicana i que va ser inaugurat un any després del que avui és el Museu Nacional d'Art de Catalunya, també a la muntanya de Montjuïc. L'any 2010 s'ha celebrat, per tant, el 75è aniversari de la inauguració del MAC.

Per commemorar aquest aniversari, s'ha presentat la mostra «75 imatges / 75 anys», una selecció de setanta-cinc imatges procedents de nombrosos arxius històrics. També s'ha editat un llibre miscel·lani commemoratiu de caràcter historicista, en què s'analitzen detalladament molts aspectes dels precedents de les tasques realitzades al llarg de tres quarts de segle als camps de la recerca i la difusió de l'arqueologia.

MUSEU OLÍMPIC I DE
L'ESPORT JOAN ANTONI
SAMARANCH

picbcn.cat

ESTADÍSTICA DE L'OLÍMPICA

D'altra banda, el Museu Olímpic i de l'Esport, ubicat a la Plaça de Remolins, ha presentat 11 noves peces de l'arquitectura permanent, dedicades a les històries i les cultures fenícia i grega. L'actuació ha actualitzat el discurs, ha incorporat noves peces i una nova museografia i assolit, així, una presentació més dinàmica i entenedora. L'actuació s'emmarca en un procés de remodelació que afectarà totes les sales del Museu i que està previst que finalitzi el 2013.

Del 10 al
Barcelo
l'Espo
or

Pel que fa a les exposicions temporals, destaca la mostra «Ànimes de vidre. Les

amb el medi ambient, el respecte a la diversitat i els valors culturals. En aquesta primera edició s'ha projectat una mostra de les principals produccions dels darrers anys, tant en format llargmetratge com curtmetratge. Una de les prioritats d'aquest festival són les produccions catalanes i de la resta de l'Estat espanyol, principalment les relacionades amb el tema de l'olimpisme, els esports d'aventura, el muntanyisme, l'exploració, el submarinisme, etc., però no només del gènere documental, sinó també de ficció i d'animació, sempre de temàtiques relacionades amb l'esport.

xx fins a l'any
german

xix i començaments del
és recent adquisició: *Els
s Gaüs o l'equilibri de
peça finalista del concurs
l'Exposició Universal
l'any*

El Museu Olímpic i de l'Esport cada trimestre inaugura una nova exposició temporal. Les exposicions temporals del 2010 han estat: «Passió pel futbol», «Els orígens del beisbol a Espanya», «L'esport és il·lusió» i «Vías Verdes». Cal destacar l'exposició «El Premi Internacional d'Aquarel·la Esportiva», nascuda arran d'aquest premi, organitzat per la Fundació Barcelona Olímpica. En la mostra s'hi han pogut veure una vintena d'aquarel·les, entre guanyadores i finalistes, seleccionades per un jurat expert. La temàtica central ha estat l'atletisme, coincidint amb els Campionats d'Europa d'Atletisme que han tingut lloc a la ciutat aquest estiu. Així, autors de procedències, edats i trajectòries artístiques ben diverses s'han citat en aquesta exposició per il·lustrar la vessant artística de l'esport, el gran oblidat de la història de l'art occidental.

El 28 de juny, Dia Olímpic, el Museu Olímpic i de l'Esport ha organitzat diversos actes de caràcter lúdic i institucional, i ha aprofitat aquest dia per fer el lliurament de guardons del I Premi Internacional d'Aquarel·la Esportiva.

Un altre museu singular vinculat al capítol d'història és el Museu dels Autòmats del

Egipci», una mostra de les últimes

adquisicions de la Col·lecció

d'Arqueologia Egípcia Jordi Clos

juntament amb fotografies antigues i

llibres del fons documental de la Fundació

Arqueològica Clos. L'exposició i tinerant

«Egipte, el pas a l'eternitat», que s'ha

mostrat a la Fundació Caixa Tarragona, ha

superat totes les previsions de públic: més

de 15.000 visitants en tres mesos

d'exhibició. Pel que fa a la recerca, s'ha

consolidat la cinquena campanya de

treballs arqueològics al jaciment de

Sharuna (Egipte), on la Fundació

Arqueològica Clos excava juntament amb

la Universitat de Tübingen des del 2006, i

s'han presentat als mitjans, amb un ampli

ressò mediàtic, els resultats obtinguts

arran de l'última intervenció a la Dama de

Kemet, una important peça de la

col·lecció permanent. Enguany el Museu

Egipci ha participat per primera vegada a

la jornada de portes obertes de la Nit dels

Museus, amb gran èxit: gairebé 3.000

visitants. Finalment, pel que fa a formació,

cal destacar el reconeixement que han

obtingut els cursos del Programa

d'Estudis per part de la Generalitat de

Catalunya.

El Museu de Cera, inaugurat l'any 1973,

mostra 265 figures de cera i escenografies

que recreen personatges tant del món real

com del de ficció. També compta amb

l'Expomuseum, una dependència annexa en

la qual es mostren exposicions temporals.

■ fins al segle xv, que

intra a Espanya de diferents saltes de

personatges fets i escultures que representen els

grans esdeveniments de la societat, Nivell a eliu,

Europa i Charlie Riefusió com un neoclassicista

situat entre el de una neoclassicista que arriba a l'Ev

relaciona tradició amb futur que és un clàssic.

part de l'imaginari col·lectiu de la nostra

societat. Durant el 2010 el Museu de la Màgia de

continua organitzant el curs d'estudi i la difusió

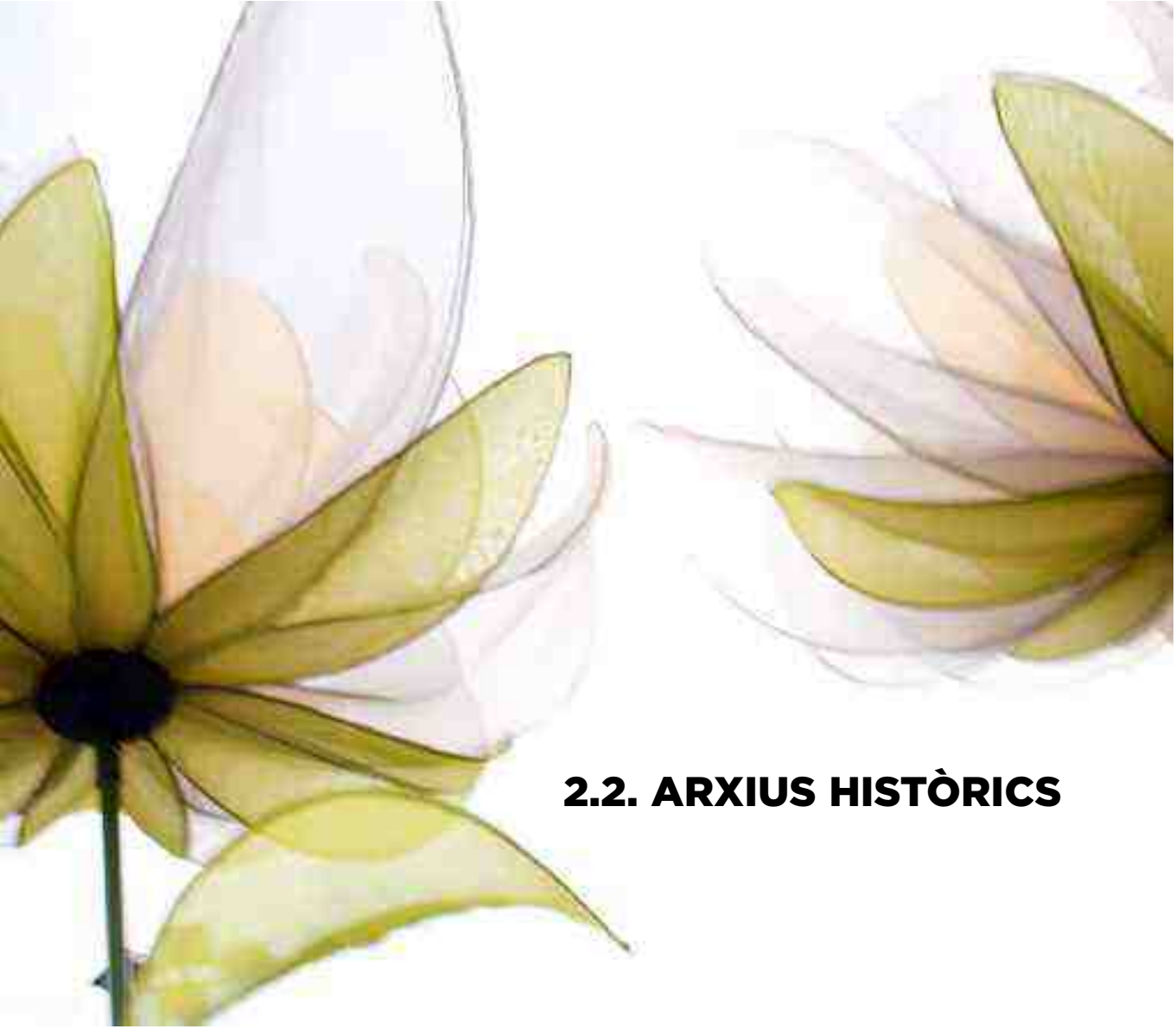
pastisseria adreçats al públic i el món de l'Ass

un caràcter semiprofessional i utilitat

l'Oli i és molt a prop de la centenària botiga del mateix nom. El Museu ofereix l'exposició del fons històric, artístic i documental de l'establiment El Rei de la Màgia.

A Barcelona també hi ha la possibilitat de fer un viatge per la perfumeria de totes les èpoques de la mà del Museu del Perfum, que recull l'evolució de les ampolles i recipients per a perfums a través de la història i la geografia.

En un altre àmbit del tot di el Museu Etnogràfic Ar insta l'lat al convent Sarrià i que con recollits des pels religiosos caputxins a la vasta zona de l'Amazònia colombiana. Al museu s'exposen alguns dels elements significatius de l'etnografia botànica andinoamazònica una col·lecció de certs testimonis etnogrà

2.2. ARXIU HISTÒRICS

ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT DE BARCELONA

www.bcn.cat/arxiu/arxiuhistoric

TITULARITAT: AJUNTAMENT DE BARCELONA

12.47 4 usuaris
27.989 consultes

L'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (AHCB) és el centre responsable de la custòdia, el tractament, la conservació i la difusió del patrimoni documental municipal medieval i modern, d'altres fons documentals d'utilitat per a la història de la ciutat, així com de materials sonors, audiovisuals, bibliogràfics, hemerogràfics i fotogràfics (aquests últims ubicats a l'Arxiu Fotogràfic) que es consideren d'interès per a la investigació i la recerca històrica.

Les activitats organitzades durant l'any 2010 han tingut molt bona acollida i participació, sobretot les visites comentades, els cursos d'història de Barcelona i les petites exposicions documentals al vestíbul del centre. Els cursos i jornades organitzats aquest any del fons històric de la Ciutat de Barcelona i la Cartografia de Barcelona (coordinats pel Departament de Cultura de la Ciutat de Barcelona) han consistit en cursos de cartografia i de cartografia de Catalunya i de la península Ibèrica. També s'ha organitzat una jornada de treball sobre la imatge històrica de Barcelona, coordinada per Jaume Vicens i Vives (coordinador del MUHBA).

Pel que fa al programa expositiu al vestíbul del centre, dins el cicle de l'Arxiu s'han fet dues mostres de documents: «Homenatge a José López-Picó» i «Indians, valor i mateix», també s'ha presentat «Apocalíptica. Els rastres de la produïda per l'Arxiu Històric de Barcelona». També s'ha organitzat una mostra de diversos volums de la col·lecció de fons bibliogràfic de l'Arxiu Històric de la

Pel que fa a la consulta de la documentació, l'any 2010 s'ha registrat un lleuger increment respecte de l'any anterior, amb 12.474 usuaris del servei de consulta, 27.989 documents consultats, 133.358 usuaris de recursos electrònics (catàlegs i bases de dades accessibles per Internet) i 310.530 consultes de recursos electrònics.

Antoni Capella Cont ra, fruit d'una col·laboració amb la Subdirecció d'Arxius de la Generalitat i l'Arxiu de Baix Penedès, i un centre d'obres fotogràfiques.

Finalment, cal destacar que durant l'any 2010 l'Arxiu ha prestat documents a diferents organismes i institucions, destinats a exposicions temporals. En total s'han prestat 131 documents de diverses tipologies per a 13 exposicions.

ARXIU FOTOGRÀFIC DE BARCELONA

www.bcn.cat/arxiu/fotografic

TITULARITAT: AJUNTAMENT DE BARCELONA

1.493 usuaris
108.965 consultes

L'Arxiu Fotogràfic, amb seu a l'antic convent de Sant Agustí, és responsable de la custòdia, el tractament, la conservació i la difusió dels fons fotogràfics que abans pertanyien a l'Arxiu Històric de la Ciutat. Al llarg del 2010, l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona ha consolidat el seu estatus de centre propi del Sistema Municipal d'Arxius i ha continuat amb la dinàmica d'ingrés, descripció i difusió de fons fotogràfics d'interès per a la història de Barcelona.

Durant l'any s'han rebut ingressos fotogràfics importants, tant de fons municipals com de fons privats. L'Arxiu ha ingressat diversos fons procedents de l'Institut d'Educació i del districte de Gràcia, però els que més destaquen són els ingressos de fons privats del fotògraf

ARXIU DE LA CORONA D'ARAGÓ

www.mcu.es/arc_hivos/MC/ACA

TITULARITAT: MINISTERI DE CULTURA

El 20 de gener del 2007 es va inaugurar oficialment la restauració del Palau de Lloctinent, al carrer dels Capellans, edifici històric de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, des del 1853 fins a l'obertura d'obres.

històrica del Palau del Lloctinent i la moderna, al carrer dels Almogàvers. Per a l'atenció a la investigació i l'accés a la documentació, la nova seu compta amb tots els serveis que garanteixen la consulta i la reproducció de documents i volums que es conserven en els seus dipòsits,

A més del seu capítol de ciutat

situats al mateix edifici. Al llarg del 2010 més de 500 investigadors d'arreu han consultat documentació de l'Arxiu. Una gran part dels esforços del centre han estat dirigits a la digitalització dels fons per facilitar aquestes consultes.

XIII, també és el dipositari de cedència privada i redescobren i quotidianes de la ciutat. El patrimoni documental de l'Ajuntament de Barcelona és molt ric.

Durant el 2010 la sala d'exposicions ha acollit dues mostres documentals: «El perfume de la amistad», que reuneix una selecció de les cartes diplomàtiques àrabs més belles conservades a l'Arxiu, i una exposició sobre Francesc de Borja com a virrei de Catalunya.

convien tot tipus de pergamí fins als dies d'aquest patrimoni molt ric de documents de diversos països.

El Palau del Lloctinent ha continuat col·laborant en diverses activitats culturals vinculades al caràcter humanista de la institució. Festivals com el MarrocFest, cicles de conferències com el dedicat al poeta Nikos Kavadias o la jornada de portes obertes 48H Open House BCN han permès la programació al Palau del Lloctinent de concerts, xerrades, recitals, visites guiades, taules rodones i congressos, com ara el congrés *Cultural Hybridities: Christianity, Islam and the Medieval Mediterranean*, que ha estat organitzat per la Universitat de Califòrnia, i que ha reunit especialistes de tot el món.

I, com ja és habitual, aquest any l'Arxiu de la Corona d'Aragó s'ha tornat a afegir a la celebració de Corpus, amb l'ou com balla, i del dia de Sant Jordi.

Amb motiu del Dia Internacional dels Arxius, durant tot el mes de juny del 2010 l'Arxiu Municipal de Barcelona ha presentat un seguit d'activitats que han permès visitar un arxiu per dins i entrar en llocs on, de forma habitual, no s'hi pot accedir. També ha presentat, a través

d'exposicions, alguns dels documents més destacats, i ha explicat, per mitjà de conferències, alguns passatges de la història de la nostra ciutat, entre moltes altres propostes.

L'objectiu ha estat difondre el ric patrimoni documental de Barcelona i fer apropar els ciutadans als centres de l'Arxiu Municipal de Barcelona per tal que coneguin millor una institució que s'ocupa de vetllar per la memòria de la ciutat.

Així mateix, entre els arxius de titularitat pública també hi trobem l'Arxiu Històric de la Diputació de Barcelona, una unitat de caràcter central que dona servei a tota l'estructura administrativa de la corporació, adreçat a tots els ciutadans i obert a la consulta dels documents que custodia i al treball en el camp de l'estudi i de la investigació. La documentació històrica es guarda al recinte de la Maternitat, en un edifici rehabilitat per l'arquitecte Norman Cinnamond. La documentació corresponent als darrers anys ocupa 4.700 metres lineals distribuïts entre l'edifici del Rellotge (al recinte de l'Escola Industrial), l'edifici de Can Serra (seu corporativa) i el recinte de les Llars Mundet.

L'Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona custodia, entre altres joies documentals, papirs de factura egípcia hel·lenística, però de procedència

v-vii. També té uns 200 còdexs, alguns amb miniatures (com el Missal de santa Eulàlia de Desorrent) i uns 40.000 pergamins (dels segles x al xvii).

Finalment, cal destacar l'Arxiu Històric de Barcelona (AHPB) i el Protocol de Barcelona, lliure integrat pels manuals, llibres i protocols del districte de Sant Pere de catalana i que forma part de l'arxiu

**2.3. ESPAIS
D'INTERÈS
ARQUITECTÒNIC**

Barcelona s'ha convertit en un indiscutible pol d'atracció turística bastit, en part, a partir d'una sèrie d'espais d'indubtable interès arquitectònic convertits en autèntics símbols de la ciutat.

Un exemple clar n'és la Casa Batlló, una obra mestra de Gaudí situada al passeig de Gràcia, un edifici únic, singular i excepcional, declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO l'any 2005. La Casa Batlló ofereix visites audioguiades que inclouen un recorregut per la planta noble, els patis, les golfes i el terrat, i també una exposició d'una col·lecció de cadires dissenyades per Gaudí per a la Casa Batlló i la Casa Calvet. L'any 2010 s'han organitzat per primera vegada les «Visites Nocturnes», una activitat que inclou música en viu i servei de cava.

D'entre els nous projectes, ha cal destacar la recuperació de la planta superior amb l'art i l'arquitectura

contemporània i que posen de L'any 2010 ha significat un final de etapa i la interna c esperat al llarg de molts anys i l'inici de Barcelona en matèria a nou cicle per al temple expiatori de les actes d'enguany Sagrada Família, ja que ha finalitzat el Premi d'Ar cobriment de la nau central. A partir de

d'aquest moment, dins de l'edifici es pot veure un espai de 4.500 metres que

amb capacitat per a més de 10.000 persones, un espai lliure de bastides deixa al descobert un gran bosc de columnes que proporciona al visitant una experiència estètica única. Per totes aquestes característiques, per la seva estructura original i per la magnificència de l'espai, la nau del temple de la Sagrada Família enguany ha estat guardonada amb el Premi Ciutat de Barcelona d'arquitectura i urbanisme. D'altra banda, el 2010 també ha significat per a la Sagrada Família l'obertura al culte: el 14 de novembre ha tingut lloc la cerimònia de dedicació del temple presidida pel papa Benet XVI, que ha declarat la Sagrada Família basílica. Finalment, cal destacar que aquest any a la basílica

«Coup de Dés», al Pavelló Mies van der Rohe. El 2010 el Pavelló Mies van der Rohe ha rebut un total de 83.560 visites.

La Casa Amatller és el segon gran monument modernista del passeig de Gràcia, projectat per l'arquitecte Josep Puig i Cadafalch entre els anys 1898 i 1900. Al llarg del 2010 la Casa Amatller ha ofert visites comentades del pis principal i antiga residència de l'industrial Antoni Amatller i l'exposició fotogràfica «L'escultura de la Casa Amatller».

El Palau Güell de Gaudí ha entrat aquest 2010 en la darrera fase de la seva restauració. Les obres han estat obligat a tancar l'edifici a les visites públiques a partir de l'1 de juny (es preveu que les obres finalitzin l'abril del 2011). Un dels actes més destacables d'aquest any ha estat l'activitat conjunta del Palau Güell amb l'Associació de Forjadors de Catalunya, relacionada amb els treballs de forja, tant estructurals com ornamentals, que Gaudí va incorporar al Palau.

El Castell de Montjuïc és una antiga fortalesa militar, situada a la muntanya de Montjuïc, amb una llarga i dilatada història vinculada a la ciutat. Actualment el Castell es troba immers en una nova etapa, iniciada l'any 2009, després del tancament del Museu Militar. Aquesta nova etapa inclou unes obres de gran envergadura, iniciades al juny del 2010 que, tot i que en cap moment han comportat el tancament de l'equipament als visitants, en determinades ocasions, per raons de seguretat, han obligat a modificar itineraris o a suspendre puntualment algunes activitats. Arran de les obres de rehabilitació s'han descobert les restes d'un baluard del 1650, una destacada troballa arqueològica. En finalitzar les diferents etapes de les obres el Castell esdevindrà una fortalesa oberta envoltada de jardins, un espai per a la

INICIATIVES DIVERSES

Durant l'any 2010, la Comissió de la Memòria Històrica ha continuat desenvolupant la seva tasca per conservar la memòria de personatges il·lustres o de fets significatius relacionats amb la història sociocultural de la ciutat. En aquest sentit s'ha col·locat una placa en record a

Federico García Lorca a l'entrada del Teatre Goya, una placa que fa al·lusió a l'estrena, el 24 de juny del 1927 en aquest mateix teatre, de la seva obra Mariana Pineda. Una altra placa s'ha posat a l'Escola Moderna Francesc Ferrer i Guàrdia, i, paral·lelament, s'ha fet el canvi de denominació de l'antiga avinguda del Marquès de Comillas, que ha passat a ser l'avinguda de Francesc Ferrer i Guàrdia. Aquest canvi de nom ha rebut el suport de més de 1.500 persones i de 160 entitats. A la Casa de l'Ardiaca també s'ha instal·lat una placa dedicada a Jaume Vicens i Vives, amb motiu del centenari del seu naixement i del cinquantè aniversari de la seva mort. L'acte de descoberta de la placa ha estat inclòs en la jornada *La imatge històrica de Barcelona en l'obra de Jaume Vicens i Vives*, que el Museu d'Història de Barcelona i l'Arxiu Històric de la Ciutat han organitzat amb motiu de les dues efemèrides.

Per acord del plenari municipal, el 2 de febrer s'ha atorgat la Medalla d'Or al Mèrit

Artístic a Mas,

juntament amb la idea de construir un i explica ra la ciut adania le s f uncio
modern submarí científic per part de serveis que ofereix.
l'empresa Ictineu Submar ins. Es tracta d 'un
submarí de proporcions reduïdes però Diverses p ubl icacions han apr
d'altres prestac ions, pensat com una eina coneixement i la difusió
versàtil i segura, que es pugui utilitzar tant relaciona ts amb
en tasques d'investigació i recerca com en c iut
treballs marít ims i oce anogràfics diversos. i Pa
La profunditat de treball serà fi ns a 1.200
metres, amb la qual cosa es pod rà treballar
al 60% del fons marí del Mediterrani
occidental.

xx», a càrrec de Francesc
Durant l'any han reatit homenatge de la catedràtic de prehistòri
ciutat diversos personatges de la ciutat de Barcelona.
10 d'octubre, el poeta Joa n Maragall, amb
motiu del 150è aniversari de la seua s'ha presentat el llibre
naixement, ha estat homenatjat amb els *Arrels dels mex i ats. Euro*
inauguració d'un bust a la plaça de l'Institut
L'acte l'ha presidit el Parc de Maragall. El 22 que ex plora el
de setembre s'ha desobert la plaça as e uropeus per tal d
l'Hotel Cuatro Naciones, a la Rambla, rec com aquests equipame
homenatge al músic polonès Fran çois Chopin, les nost res ciut
Chopin amb motiu del 200 aniversari de la seua naixença, u rbanístic
seu naixement i en record de la seva humanes. Els m
estada a Barcelona els anys 1838-1839. El forma no
fotògraf Agustí Centelles també ha estat es va
objecte del reconeixement de la ciutat
generar una plaça que difusió dels instants a la

de la ciutat de Balaguer, on va tenir el seu taller durant
molts anys. Es vol recordar, així, la
trajectòria de l'artista, les 2010 és més stat esp
importants de la seva etapa al coneixeme
contemporània. Edifici de la seva obra ceme
fotogràfica, sobretot la par El que resta de Bar
l'etapa de la Guerra Civil i els seus us a m
dels llegats més importants i més importants
de Catalunya. escultòric es

de l'època d
Amb motiu de la celebració del Dia expli
Internacional dels Arxius, que cada any se his
celebra el 9 de juny, l'Arxiu Municipal de c
Barcelona ha organitzat una sèrie
d'activitats obertes a tothom, com ara
conferències, exposicions, visites guiades
i jornades de portes obertes per donar a
conèixer el patrimoni de què té cura

3

CIÈNCIA

3.1. MUSEUS I CENTRES DE CIÈNCIES

MUSEU DE CIÈNCIES NATURALS DE BARCELONA. MCNB

Referent
ha en

www.bcn.cat/museuciencies

TITULARITAT: AJUNTAMENT DE BARCELONA

113.881 usuaris

2 exposicions temporals

**El Museu de Ciències Naturals de
Barcelona reuneix les col·leccions**

**de zoologia i de geologia al parc de la
Ciutadella i les de botànica al Jardí**

**Botànic de Montjuïc. El Museu treballa
principalment per avançar en el
coneixement i la conservació de**

**la
diversitat natural de Catalunya i del seu
entorn proper, així com per promoure**

**l'aprenentatge i la descoberta del món
natural entre els ciutadans.**

**Durant el 2010 el Museu ha estat
treballant de manera intensiva en el
projecte del nou equipament cultural, el**

**Museu Blau, concebut per convertir-se en
el centre de referència de les ciències
naturals a Barcelona. Aquest nou centre
està situat al parc del Fòrum i**

s'inaugurarà el març del 2011. S'han

**desenvolupat els treballs de prepara-
ció, restauració i documentació dels objectes
de la col·lecció que han de formar part
de la nova exposició permanent «Planeta
Vida», que acollirà el Museu Blau.**

**Al mateix temps, s'ha treballat en la
concreció del projecte museològic
i museogràfic, en la definició i el**

**seguiment dels serveis permanents
que s'encabiran en el nou equipament
i en el programa d'activitats**

i de comunicació del nou centre [bcn.cat](http://www.bcn.cat)

museístic. TITULARITAT: AJUNTAMENT DE BARCELONA

Enguany el Jardí Botànic de Barcelona és una

**museística de la Ciutadella i el Museu ser-
veï de la societat.**

**Martorell, al gener, i el Castell dels Tres
Dragons, al juny.**

mediterrànies de tot el món.

objectius principals d'estaca la conservació i documentació del patrimoni natural de Catalunya. S'estructura en cinc parts que recreen la vegetació dels ecosistemes naturals de les cinc regions del món amb clima mediterrani: la conca mediterrània, Califòrnia, Xile, Sud-àfrica i Austràlia.

Respecte de les activitats de divulgació que s'organitzen periòdicament al Jardí Botànic de Barcelona, «Planta't al Jardí» s'ha consolidat com una de les activitats familiars més emblemàtiques del centre. Entre les dues edicions del 2010 (primavera i tardor) aquesta iniciativa ha atret prop de 2.500 persones.

A banda de les activitats que duu a terme, el Jardí Botànic resulta molt útil per a les investigacions que es fan a l'Institut Botànic en pro de la biodiversitat. Al llarg del 2010, el Jardí Botànic ha continuat amb la seva tasca de conservació, recerca i documentació de les col·leccions de planta viva, que ha permès més trobades especialitzades i divulgació destinats als

INSTITUT BOTÀNIC DE BARCELONA

www.institutbotanic.bcn.cat

TITULARITAT: CENTRE MIXT CONSELL SUPERIOR D'INVESTIGACIONS CIENTÍFIQUES (CSIC) - AJUNTAMENT DE BARCELONA

L'Institut Botànic de Barcelona és un centre de recerca especialitzat en la sistemàtica vegetal i l'estudi de la flora de la Mediterrània, i la seva principal tasca és la recerca botànica. És, per la seva rellevància científica i el volum de les seves col·leccions, el segon centre botànic d'Espanya. El centre conserva les principals col·leccions botàniques creades a Catalunya des del segle

COSMOCAIXA

[www.laCaixa.es/Obra Social](http://www.laCaixa.es/ObraSocial)

TITULARITAT: PRIVADA

2.128.453 usuaris
6 exposicions temporals

Durant l'any 2010 CosmoCaixa ha desenvolupat un programa d'activitats adreçades tant al gran públic com

educadors i professionals de la comunicació

Les

Pel que fa als cicles de conferències, cal destacar «Abracadabra... i el cervell crea el món», al voltant de l'exposició de màgia i ciència. També cal esmentar el cicle «Ciència i ciutadà», i «Del residu a la matèria primera», de sensibilització mediambiental.

Dins de les activitats que CosmoCaixa ofereix als educadors, s'ha de fer especial menció a les jornades: Jornada de Geologia, coorganitzada amb la facultat de Geologia i l'ICE de la UB, Jornades sobre Neurociència i Educació, coordinades pel professor Ignasi Morgado, de la UAB, i Jornades sobre les Tecnologies de la Informació i la Comunicació i el Canvi Educatiu, coordinades per Pere Marquès, professor de la UAB i director de l'grup de recerca DIM-UAB, i en col·laboració amb el

Col·legi Oficial de Doctors i Enginyers de Catalunya.

Filosofia i Lletres i Ciències de la Terra i Ciències de la Salut.

1.054.885 usuàries

CosmoCaixa també ha organitzat jornades científiques al llarg de l'any 2010, com ara la

Jornada de la Fira 2010, organitzada pel Zoo Integrale de Barcelona, ha

coorganitzat amb l'IES, l'ICS i el CAMFC, seu projecte

i la jornada Càncer Cap a una medicina

personalitzada, amb la presència del es: d'un a b

premi Nobel de medicina J. Michael Smith, especi alitzat

Bishop. Com a novetat, i en col·laboració situat al

amb l'Institut de Ciència i Tecnologia

Ambientals de la UAB, s'ha desenvolupat

la jornada *Podem trencar la nostra*

addicció a l'energia fòssil?, una

experiència multimèdia innovadora que

manté una conversa pública d'actualitat

mundial sobre el futur de l'energia. També

cal destacar les II Jornades de la Fundació Roger Torné, *Canvi climàtic i Salut Infantil*.

En el marc d'aquestes jornades s'ha

celebrat la conferència «Canvi climàtic,

biodiversitat i salut humana».

Al setembre, CosmoCaixa ha celebrat el seu sisè aniversari amb activitats especials

Zoo, que al llarg d'aquests anys ha **L'AQUÀRIUM**

consolidat una oferta educativa variada i de www.aquariumbcn.com

qualitat, que permet que més de 60.000
persones passin cada any pels diferents
programes i activitats que organitza.

També cal remarcar la inauguració del
Quadre d'Honor del Zoo, que l'Aquàrium de Barcelona és el centre mar
homenatge a les personalitats més importants del món e
destacat per la seva aportació a la ciència mediterrània. Un conjunt de
desenvolupament del Parc Zoològic que inclou 11.000 exemplars de
camp de les ciències naturals a la ciutat de Barcelona, un túnel subterràni
Barcelona, com Antoni Jonch, Jordi Sabater, milions de litres
Pi, Lluís Martí-Codolar, els germans Luera i l'oceàri, únic a
Odón de Buen. Centre d'oci q

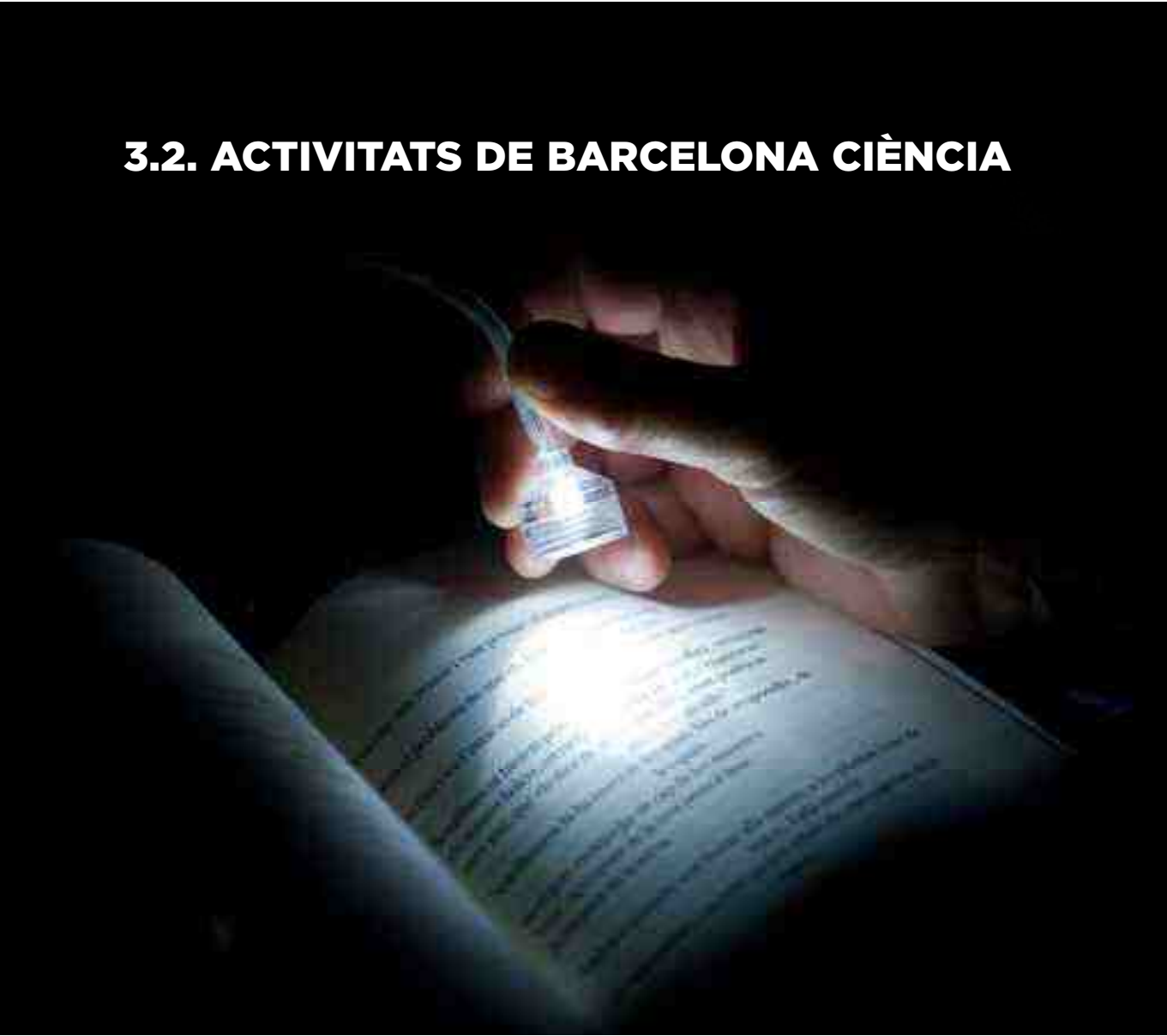
Quant als animals que viuen al zoo, cal
esmentar l'arribada, durant aquest any
2010, d'espècies com l'ós formiguer, la
trenca, el facoquer o el nilgau, i de nous
exemplars, com la femella de dragó de
Komodo i cinc llops ibèrics. Cal destacar
el cas de la trenca, actualment l'espècie
de vertebrat més escassa del nostre
territori, en la conservació de la qual
participa el Zoo de Barcelona mitjançant
un conveni de col·laboració amb el
Departament de Medi Ambient i
Generalitat.

D'altra banda, i en el marc del Pla
de Recerca i Conservació del Zoo de
2011, aquest any s'ha fet el lliurament
la segona edició de les beques de
sisena edició de la beca Floquet de
S'han atorgat fins a nou beques de
sobre projectes de conservació de
fauna autòctona com de fauna
A més de les beques, a finals d'any
el Programa de Recerca i Conservació
activats també tretze programes
específics —projectes de recerca
amb una durada definida—
programes marc —projectes de
que es duen a terme dins de les
instal·lacions del zoo o amb el
materials de la col·lecció de
durada i que abasten campanyes
amplis.

A banda de les activitats escolars, L'Aquàrium també ha programat activitats familiars (com els tallers «Les estrelles del Mar» i «Els pingüins, aus amb esmòquing», o les visites guiades per a famílies), activitats infantils («Dormir amb taurons», festes d'aniversari...) o activitats per a adults, com la «Immersió amb taurons».

A més, s'han fet programes monogràfics en períodes concrets, entre els quals destaquen l'activitat «Avui és el dia» i el programa d'activitats «Setmana Santa, la celebració de l'Ambient».

3.2. ACTIVITATS DE BARCELONA CIÈNCIA

A partir de la commemoració de Barcelona Ciència 2007, l'Institut de Cultura ha consolidat aquest programa com una línia estable de treball per apropar la cultura científica a la ciutat. Durant l'any 2010, el programa ha continuat amb l'objectiu de donar suport a iniciatives de diferents agents culturals per fer arribar la ciència a la societat, i a endegar projectes i activitats que contribueixin a divulgar el coneixement científic a través d'una oferta de qualitat amb una àmplia projecció que tingui la complicitat de tots els diferents sectors culturals.

Es tracta d'una mostra de gran format instal·lada al parc de la Ciutat de Barcelona constituït una bona plataforma pública general per conèixer

L'any 2010 el programa ha organitzat diverses activitats i projectes com la Festa de la Ciència, les Tertúlies de Ciència al Palau de la Virreina, l'exposició «El CERN a través de los ojos de Peter Ginter» i EscoLab: l'Escola al Laboratori. També ha desplegat propostes especials per a la Setmana Mundial del Cervell i la Setmana de la Ciència, així com el canal de Cultura Ciències. A més, des de les Biblioteques de

ESCOLAB: L'ESCOLA AL LABORATORI

Barcelona s'han realitzat activitats per a participants adults i per al públic familiar, exposicions i guies de lectura sobre temes d'actualitat científica.

De gener al 7 de febrer
3.650 assistents

Barcelona s'han realitzat activitats per a participants adults i per al públic familiar, exposicions i guies de lectura sobre temes d'actualitat científica. A més, des de les Biblioteques de Barcelona s'han realitzat activitats per a participants adults i per al públic familiar, exposicions i guies de lectura sobre temes d'actualitat científica. A més, des de les Biblioteques de Barcelona s'han realitzat activitats per a participants adults i per al públic familiar, exposicions i guies de lectura sobre temes d'actualitat científica.

«EL CERN A TRAVÉS DE LOS OJOS DE PETER GINTER». EXPOSICIÓ ITINERANT

Del 26 de gener al 7 de febrer
3.650 assistents

Després de visitar diverses ciutats espanyoles, aquesta exposició itinerant produïda pel Centre Nacional de Física de Partícules, Astropartícules i Nuclear (CPAN) del CSIC, s'ha presentat de manera conjunta a Terrassa i Barcelona, gràcies a la col·laboració amb el Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya i el Grup de Física de Partícules de la Universitat de Barcelona.

BARCELONA I LES NEUROCIÈNCIES: LA SETMANA MUNDIAL DEL CERVELL I LA FIRA LES IL·LUSIONS DEL CERVELL

Del 15 al 22 de març i 2 de desembre
5.138 assistents
16 centres de recerca participants

Un any més, Barcelona s'ha sumat a la celebració de la Setmana Mundial del Cervell, la qual se segueix a més de 76 països, amb l'objectiu de donar a conèixer els esforços que s'estan realitzant en l'estudi del cervell humà. Coordinat per Mara Dierssen, investigadora del Centre de Regulació Genòmica, s'han organitzat activitats dirigides a alumnes de primària i secundària, a més de conferències i demostracions sobre els gens musicals i l'evolució de la creativitat, els efectes del cànnabis, la consciència i la ment, la neuroeconomia o el cervell robòtic a diferents espais com el Museu Barbier-Mueller d'Art Precolombí, el Museu de Ciències Naturals de Barcelona, l'Escola Superior d'Art Dramàtic Eòlia o la Biblioteca Sagrada Família. Per complementar la presència de les neurociències a la ciutat, al desembre s'ha organitzat la fira Les Il·lusions del Cervell, amb experiments, xerrades, espectacles i projeccions.

per participar en un programa molt divers a l'entorn de temes com la diversitat biològica, la robòtica, l'origen del cosmos, les aplicacions de les matemàtiques, el desenvolupament de la tecnologia, molts d'altres.

D'entre les més de 70 activitats, els experiments i demostracions de física i sobre les propietats dels làsers, el perquè vivim.

FESTA DE LA CIÈNCIA 2010

12 i 13 de juny
14.000 assistents
44 centres i institucions

La quarta edició d'aquesta cita ciutadana amb la ciència que se celebra al parc de la Ciutadella ha atret més de 14.000 persones

LLIBRES I CIÈNCIA AMB MOTIU DE LA SETMANA DE LA CIÈNCIA 2010

Del 13 al 24 de novembre
2.281 assistents

Per conèixer les principals novetats en la literatura de divulgació científica s'ha presentat, com cada any en col·laboració amb CosmoCaixa, Biblioteques de Barcelona i la Llibreria Laie, un conjunt de propostes que inclouen exposicions de llibres, com la VI Mostra de Llibre de Ciència, i activitats adreçades al públic infantil i familiar, com «L' inventor d'il·lusions», «Els experiments omplen CosmoCaixa» i «Quin color és més animal».

TERTÚLIES DE CIÈNCIA AL PALAU DE LA VIRREINA: FER VEURE

27 i 28 de novembre
215 assistents

Les segones Tertúlies de Ciència al Palau de la Virreina, organitzades conjuntament amb Virreina Centre de la Imatge, han dut el títol *Fer veure* i s'han centrat en els sistemes de representació, des dels gràfics i esquemes sorgits al Renaixement fins a l'evolució d'eines infogràfiques disponibles a la xarxa, a partir dels quals la visualització de dades i d'informació ens facilita la comprensió de nosaltres mateixos i del món. El cap de setmana ha proposat un programa de xerrades il·lustrades i un taller per a tots els públics comissariat per Andrés Hispano i ha comptat amb la participació de La Mosca, Fernando de Felipe i Iván Gómez, Bestiario.org-Andrés Ortiz, José Luis de Vicente i Félix Pérez-Hita.

EL CANAL CULTURA CIÈNCIES / LATALAIA

Associat al portal Barcelona Cultura, el canal Cultura Ciències constitueix una plataforma a través de la qual s'informa de les diverses propostes científiques a la ciutat a través del paper de la ciència.

ACTIVITATS DE BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

1.400 assistents

Entre la programació per a adults, el cicle «Visions de la ciència» és una proposta establida per les biblioteques de Barcelona, amb una gran activitat de divulgació científica i enguatge.

i «El valor de la biodiversitat», una mirada sobre la biodiversitat de Barcelona i del conjunt de Catalunya (7 conferències entre octubre i desembre).

Un altre dels projectes és «El valor de la biodiversitat», trobades que

LES SUBVENCIONS A PROJECTES DE DIVULGACIÓ CIENTÍFICA

El 2010 s'ha atorgat subvenció a diversos projectes dutos a terme tant per centres de recerca i universitats com per entitats de la ciutat. La temàtica de les diferents propostes inclou tant activitats d'experimentació i observació com xerrades divulgatives sobre temes com l'astrofísica i la neurociència.

fa

3.3. ALTRES INICIATIVES DE CIÈNCIA

es vol donar a co nèixer la realitat i l'es
perspectives d'alguns dels reptes
científics i socials actuals; el c
anual de fotografia c
convocat pel C
d'In

4

LLETRES I BIBLIOTEQUES

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

www.bcn.cat/biblioteques

TITULARITAT: AJUNTAMENT DE BARCELONA

36 biblioteques

5.982.936 visites

El 1996 l'Institut de Cultura de Barcelona començà a treballar en l'elaboració del Pla de Biblioteques de la ciutat de Barcelona per al període 1998-2010. Amb aquest projecte la ciutat apostava per l'augment del nombre de biblioteques com a centre de proximitat. El Pla es va aprovar el 1998 i el 2010 ha assolit la seva fita per a l'any 2010.

4.1. BIBLIOTEQUES

el futur, i per això durant el 2010 s'ha treballat intensament per posar les bases de treball dels propers deu anys. Aquest procés s'ha concentrat en dues actuacions: l'organització de les jornades *Els futurs de la biblioteca pública* i l'elaboració d'un nou document que estableixi els àmbits i les línies de treball de Biblioteques de Barcelona fins al 2020.

INTERVENCIIONS DEL 2010
D'altra banda, dins la lògica de creixement i aplicació del Pla de Biblioteques, el 2010 la xarxa de biblioteques de la ciutat s'ha ampliat amb un nou equipa de proximitat, amb els quals s'han creat biblioteques públiques d'equípaments integrats.

Les jornades *Els futurs de la biblioteca pública* s'han desenvolupat del 13 al 15 d'octubre a la Biblioteca Jaume Fuster. A partir del treball de diverses comissions s'han elaborat els continguts de les jornades, que s'han concretat en una sèrie de debats al voltant de tres grans eixos: Usuaris i serveis, Continguts digitals i Espais. S'han convidat professionals de diversos països del nord d'Europa, dels Estats Units i d'Espanya perquè aportessin la seva experiència en aquests debats. El resultat ha estat molt satisfactori: més de 400 inscrits han assistit a les diverses sessions de debat.

Les principals aportacions que han fet els ponents a aquestes jornades han permès enriquir el document *Biblioteques de Barcelona: 10 anys +. Nous reptes i noves oportunitats. Del Pla de Biblioteques de Barcelona del 1998 a les propostes del 2020*. Aquest document, a més de fer un ràpid balanç de l'aplicació del Pla 1998-2010, estableix dotze àmbits de treball i les línies d'actuació que s'hauran d'anar desglossant fins al 2020 per poder fer front als reptes que els canvis en la societat i en els sistemes de transmissió del coneixement van proposant cada dia. El document, que es publicarà el 2011, proposa també un mapa d'equipaments que arriba fins a les 50 biblioteques (40 de proximitat i 10 de districte), a més de la Biblioteca Central Urbana (la biblioteca pública de l'Estat a Barcelona).

desenvolupament (i aquí est any, finalització) del Pla de Biblioteques.

Pel que fa a la Comissió de Lectura Pública, l'espai de participació municipal relacionat amb la lectura pública, promogut pel Consorci de Biblioteques de Barcelona, aquest 2010 ha presentat

diversos projectes, entre els quals hi ha les jornades i el document de reflexió, i una proposta d'ampliació dels membres que formen part de la mateixa comissió.

nacional que és, té entre les seves funcions principals recollir, conèixer i difondre la producció catalana, vetlla per la difusió

BIBLIOTECA CENTRAL URBANA DE BARCELONA

La Biblioteca Central Urbana de Barcelona, la biblioteca pública de l'Estat a Barcelona, serà la biblioteca pública més gran de tot l'Estat, amb 18.000 metres quadrats. Serà construïda per l'Estat en terrenys cedits per l'Ajuntament de Barcelona i la gestionarà la Generalitat.

Aquest 2010 ha estat l'any de l'impuls definitiu de la Biblioteca, amb la resolució del concurs per al projecte arquitectònic, que l'ha guanyat l'arquitecte barceloní Josep M. Miró, de l'equip Nitidius Arquitectes. Es preveu que les obres de construcció comencin a principis del 2012.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

www.bnc.cat

TITULARITAT: GENERALITAT DE CATALUNYA

45.239 usuaris
19.157 consultes

La Biblioteca de Catalunya va ser creada per un grup d'intel·lectuals i polítics el 1907 amb l'afany de situar la societat i la cultura catalanes al mateix nivell que el de la resta de països d'Europa. Aquesta continua sent una de les seves línies d'actuació. Alhora, com a biblioteca

Biblioteca de Catalunya ja hi ha aportat més de 12.000 objectes digitals, entre els quals hi ha manuscrits, incunables, fotografies, enquadernacions artístiques, cartells i mapes, i es preveu que la xifra continuï creixent.

obert, el text serà
313 revistes
erud

Un altre dels projectes engegats, el projecte PADICAT (Patrimoni Digital de Catalunya), té per objectiu compilar, processar i donar accés permanent a la producció digital catalana. Al final del 2010 hi ha 39.587 llocs web capturats amb un volum de 7,5 TB. El projecte compta amb la col·laboració del Centre de Supercomputació de Catalunya (CESCA) i el suport de la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya.

BIBLIOTECA PÚBLICA ARÚS

www.bpa.es

TITULARITAT: PATRONAT AMB PARTICIPACIÓ PÚBLICA

La Biblioteca de Catalunya també ha estat la impulsora del projecte ARCA (Arxiu de Revistes Catalanes Antiques). Es tracta

d'un portal d'accés obert que inclou col·leccions completes de revistes estat representatives dins la cultura i la societat catalanes però que ja no es publiquen. En finalitzat el projecte, es podran consultar 253 títols de revistes de les institucions o entitats que s'adreçada especialment a investigadors o persones interessades en la cultura i la societat del segle XIX i XX.

CLACA (Clàssics Catalans) és un projecte impulsat pel Principat de Catalunya. És un portal que dona accés a la guia digital de clàssics catalans i pot trobar tot tipus d'informació relacionada amb escriptors, il·lustradors, historiadors i artistes com Francesc Eiximenis, Jacint Verdaguer, Mercè Llimona o Frederic Mompou.

La Biblioteca de Catalunya també ha participat en altres projectes, entre els quals destaquen el portal RACO (Revistes Catalanes amb Accés Obert), un dipòsit des del qual es pot consultar, en accés obert, el text serà 313 revistes erud

altres vegades donant suport a iniciatives relacionades amb la història o el temps que ha viscut la Biblioteca.

Així, ha participat en les festes majors dels barris de la dreta de l'Eixample i Fort Pienc, i també en la «48H Open House Barcelona», i ha donat suport a l'Any Monturiol i a la Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia, per posar alguns exemples de col·laboració.

Al llarg del 2010, el Patronat Biblioteca Pública Arús ha firmat diversos convenis de

col·laboració institucional amb acadèmica, científica o cultural amb la Diputació de Barcelona, la Lògia Barcelona Mare Nostrum del Grand Orient de França, la Fundació Francisco Largo Caballero i altres

diverses entitats de l'entorn de l'edifici

de la Biblioteca amb 22.527 usuaris

40.595 consultes

La Biblioteca també ha organitzat

trobades internacionals a Barcelona i a l'Ateneu Barcelonès té la

el I Encuentro Internacional de Logias de Investigación: «Historia y tradición

moderns i patrimonials iniciàtica en Europa», i diversos centre d'informació i de serveis

exposicions, tant pròpies com en col·laboració amb altres institucions, particularment als socis

Enguany ha muntat les exposicions «Els

càtars a la península Ibèrica: textos, rostres i terres» i «Los tebeos y

Shakespeare» i dues mostres: una del fons de la Biblioteca Pública Arús i l'altra amb les darreres donacions de maçoneria de

Josep Maria Torres Freixa i d'Assumpta Corbera Santanach. En col·laboració amb

altres institucions, s'ha pogut veure, entre altres exposicions, «Barcelona i els Jocs Florals, 1859», al Museu d'Història de

Barcelona, i una mostra patrimonial sobre Narcís Monturiol, a l'Ateneu Barcelonès.

Pel que fa a les publicacions, la Biblioteca ha continuat editant els llibres de la col·lecció «Papers de l'Arús» i també una edició facsímil del Reglamento para la

Guardia Municipal de Barcelona de l'any

ALTRES BIBLIOTEQUES

Hi ha una bona colla de biblioteques privades arreu de la ciutat de Barcelona.

Són biblioteques de diversos entorns: ara ateneus, centres culturals, centres de recerca o centres de documentació, o bé biblioteques especialitzades dels diferents equipaments públics.

Les universitats també tenen biblioteques especialitzades de les

XIX. Aquest projecte reforça l'especialització de la Biblioteca en l'estudi del segle XIX a Catalunya, a partir de la col·laboració amb altres biblioteques i centres de recerca. Té per objectiu preservar els fons, posar-los a l'abast de tots els ciutadans i fomentar la investigació dels corrents de pensament del segle XIX.

La Biblioteca, que obre dotze hores diàries 360 dies l'any, ha vist com s'incrementava exponencialment el seu ús, i en els darrers mesos del 2010 ha arribat a tenir les xifres més altes de la seva història, amb més de 10.000 visitants al mes i més de 1.400 préstecs al mes.

4.2. ENTITAT S DE PROMOCIÓ I DIFUSIÓ DE LA LLENGUA I LA CULTURA CATALANES

ATEN EU BARCELO NÈS

www.ateneubcn.org

TITULARITAT: PRIVADA

L'Ateneu Barcelonès té una escola d'escriptura capdavantera a Espanya i a Europa, una de les programades d'activitats més intenses de Barcelona i, com ja s'ha esmentat, la biblioteca més rellevant de

L'any 2010 l'Ateneu Barcelonès ha continuat amb la seva difusió

aconseguit la xifra rècord de 1.500 matrícules, sobretot per l'ampliació del ventall dels cursos que s'ofereixen i de l'oferta virtual, que ha permès programar cursos en català i castellà per a alumnes d'arreu del món.

en guany s'ha assolit la xifra de 39.986 inscripcions. El 72% de les inscripcions han estat de procedència estrangera.

En els darrers anys ha augmentat el nombre de cursos.

En la programació d'activitats pròpies s'ha consolidat una oferta temàtica vertical i transversal, amb la voluntat de donar resposta a les inquietuds ciutadanes i de ser participants dels principals debats polítics, socials, econòmics i culturals del país.

Finalment, s'està treballant per mantenir i ampliar el servei als socis, amb l'intercanvi d'ofertes d'altres centres culturals, visites a museus i exposicions o viatges culturals.

L'objectiu és que la xifra de socis aconseguits aquests darrers anys continuï augmentant.

CENTRE DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA DE BARCELONA

www.cpl.cat

TITULARITAT: CONSORCI AJUNTAMENT DE
BARCELONA I GENERALITAT DE CATALUNYA

39.986 inscrits als cursos de català

El Centre de Normalització Lingüística (CNL) de Barcelona amplia any rere any l'oferta general de cursos de tots els nivells, especialment els d'acolliment lingüístic, i potencia una oferta adaptada a les necessitats de col·lectius específics.

Malgrat la disminució de persones al cens de població estrangera a la ciutat de Barcelona, les inscripcions als cursos de català del CNL no s'han aturat i

Voluntariat per la Llengua. Amb aquest programa es fomenten trobades entre alumnes que estan aprenent català i persones que ja el coneixen per tal que parlin entre ells, amb l'objectiu d'afavorir la fluïdesa oral i estimular l'ús del català en entorns informals fora de l'aula. L'any

2010 des del CNL de Barcelona s'han constituït 2.024 parelles de voluntaris lingüístics a la ciutat, un 17% més que el 2009.

Tota l'activitat del Centre de

Normalització Lingüística de Barcelona

i els resultats que se n'obtenen

corroboren, d'una banda, l'esforç de les

administracions per apropar la llengua

catalana a les persones novingudes i,

de l'altra, l'esforç d'aquestes persones

per incorporar la llengua catalana a

els seus hàbits lingüístics, i aquest esforç

és una mostra més de les seves

ganes d'apropament a la comunitat

autòctona.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

www.iec.cat

TITULARITAT: PRIVADA

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) és una corporació acadèmica, científica i cultural que té per objecte l'alta recerca científica i, principalment, la de tots els elements de la cultura catalana.

Durant el 2010 l'IEC ha prosseguit amb la seva tasca de promoció de la llengua, la cultura i la ciència catalanes, en tots els àmbits del saber. Com a activitats destacades, cal assenyalar: la presentació del Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya, en col·laboració amb la Generalitat de Catalunya, que recull prop de 53.000 topònims catalans amb

ÒMNIUM CULTURAL

www.omnium.cat

TITULARITAT: PRIVADA

Òmnium Cultural és una entitat sense ànim de lucre formada per més de 20.000 socis d'arreu del territori català. Treballa per la cultura, per la llengua catalana i pels drets de Catalunya com a país. Atorga els premis literaris de la vetllada més important en llengua catalana, la Nit de Santa Llúcia, i participa activament en la construcció del futur del país.

Al llarg del 2010 ha organitzat diversos actes i activitats. La nit del 22 d'abril, i per segon any consecutiu, ha celebrat a la sala Luz de Gas una festa amb representants del món literari i editorial català per donar la benvinguda a la diada de Sant Jordi. Durant l'acte s'han fet públics els resultats de La Llança de Sant Jordi, una enquesta feta per Internet per avançar els llibres que es regalarien més durant la Diada. La vetllada ha comptat amb les actuacions dels grups Folkincats i El Petit de Cal Eril i amb la participació d'unes 400 persones. L'endemà, dia de Sant Jordi, l'entitat ha estat present a la rambla de Catalunya amb un espai de signatura de llibres i una activitat participativa per donar a conèixer els actius de la cultura catalana entre els viants.

El 14 de juny, Òmnium ha lliurat el 42è Premi d'Honor de les Lletres Catalanes a l'escriptor Jaume Cabré, en el transcurs d'un espectacle al Palau de la Música en el qual han assistit 1.800 persones. I durant el mes de maig, a la seu nacional de l'entitat, s'ha fet un cicle sobre l'obra d'aquest escriptor.

El 23 de juny, l'entitat ha organitzat els actes de rebuda de la Flama del Canigó i l'inici de la revetlla de Sant Joan a Barcelona, amb un recorregut pels carrers

Deu centres escolars i 2.000 alumnes de Finalment, cal destacar que Òmnium Cultural ha continuat donant suport a Barcelona han participat al concurs de Cultural ha continuat donant suport a narrativa escolar Sambori Òmnium, i en el programa Voluntariat per la Llengua i les Centres més ho han fet al projecte Enguany hi han participat 30 «Escoles en xarxa», impulsat per Òmnium Cultural i Vilaweb. que han constituït 1 i s'han format d

4.3. BARCELONA I ELS LLIBRES

Un dels actius més importants de la indústria cultural de la nostra ciutat és el sector editorial, que produeix anualment més del 30% del total dels llibres editats a tot l'Estat i compta amb unes 200 empreses editorials.

Barcelona és la capital de l'edició en llengua catalana, el centre dels principals grups editorials del món en llengua castellana, té algunes de les editorials espanyoles de més prestigi i és seu d'importants editorials de llibres infantils i juvenils, així com de llibres de text.

més rellevants de la nostra cultura i pensament contemporani.

La llibreria és

LLIBRERIES

Barcelona té unes 200 llibreries, aproximadament la meitat de totes les llibreries de Catalunya, i moltes d'elles duen a terme una tasca important per difondre la literatura a través d'activitats diverses.

La llibreria de la Barceloneta Negra y Criminal, especialitzada en novel·la negra, organitza amb assiduitat presentacions de llibres i «baptismes negrocriminals», en els quals es presenten autors i novetats entre gots de vi negre i musclos. També participa activament en l'organització del Festival BCNegra, juntament amb l'Institut de Cultura, i convoca el concurs Primera Frase Florenci Clavé, en homenatge al conegut grafista.

La llibreria Laie també ha organitzat aquest 2010 diferents accions per promoure la lectura: ha presentat diversos llibres i ha participat en cicles de conferències. Per Sant Jordi ha proposat una singular iniciativa: ha organitzat una jornada de signatures, però no d'escriptors sinó de traductors, perquè la llibreria Laie és del parer que sense els traductors no coneixeríem ni els grans clàssics de la literatura ni les tendències

als més petits, per als primers lectors i per a joves, junt amb activitats

FIRES

d'assessorament. Durant el 2010, un dia al més la llibreria ha continuat acollint les tertúlies adreçades a mestres, bibliotecaris i amants de la literatura infantil i juvenil, en què es comenten i es ressenyen les novetats editorials. Aquestes tertúlies han esdevingut un punt dinàmic d'intercanvi d'on sorgeixen propostes noves i idees que contribueixen a conèixer i millorar el món de la literatura infantil i juvenil.

Més enllà de les llibreries, el sector editorial també és un altre escenari imprescindible: les fires de llibres. Barcelona acull diverses fires anuals de llarga tradició, com la Setmana del Llibre en Català, el Saló Internacional de Barcelona, la Fira del Llibre Antic i Modern i, cada dos anys, La Setmana del Llibre, un gran aparador del mercat editorial, amb un gran programa de festius, conferències i parades.

Abacus Cooperativa és una altra de les llibreries de la ciutat que ofereix un programa d'activitats que neix de la voluntat d'acostar la cultura, l'educació i la societat als socis de la cooperativa d'una manera directa i atractiva, i que inclou presentacions de llibres, dissabtes infantils, narracions de rondalles, etc.

D'entre les activitats programades el 2010, ha destacat la visita de la Tina Superbruixa, els tallers «Aprèn anglès cantant» i el taller de fang de colors «COLORPLUS».

El 6 de març del 2010 la llibreria Bertand ha celebrat el seu primer aniversari amb diverses iniciatives culturals que han inclòs, entre d'altres, un taller infantil de cal·ligrafia japonesa, circ artístic, degustació de vins i un concert de jazz. Amb un fons de més de 100.000 títols i un local de 1.500 metres quadrats a la rambla de Catalunya, aquesta llibreria portuguesa fa especial atenció a la literatura, l'assaig, la poesia, els llibres il·lustrats, pràctics i tècnics i la literatura infantil i juvenil.

treballs manuals i els espectacles familiars. Cal destacar l'èxit que també ha tingut la presentació dels Amics dels Clàssics i del llibre de Gerard Piqué.

L'escriptora i mestra Maria Barbal ha rebut, en el marc de la Setmana, el XIV Premi Trajectòria, premi que es lliura anualment des del 1997 a un professional vinculat al món de la cultura catalana que hagi destacat en la seva divulgació.

La Setmana del Llibre en Català enguany l'han visitat 75.000 persones.

Una altra fira destacada de Barcelona és el Saló Internacional del Còmic de Barcelona que és, avui dia, el saló d'aquestes característiques més important de l'Estat espanyol. El gran èxit de públic, l'enorme repercussió als mitjans de comunicació i l'alta participació d'empreses exposidores són alguns dels fets més rellevants d'aquesta gran festa del còmic.

Enguany el Saló, celebrat al Palau 8 de la Fira de Barcelona, ha arribat a l'edició número vint-i-vuit, i ha tingut com a convidats d'honor Holanda i Eusèbi Kadi. El cartell d'aquesta edició ha estat obra de la dibuixant Ana Miralles, guanyadora del Gran Premi de l'edició anterior del Saló, i de la qual enguany també s'ha presentat una exposició antològica.

En aquesta edició el Saló ha ofert exposicions, taules rodones, conferències, concerts i tallers de còmic i aerografia. Cal destacar la mostra titulada «Els ritmes del còmic» i l'exposició «Còmics en cartellera», centrada en la relació, cada cop més intensa, entre cinema i còmic. També han destacat les exposicions d'il·lustracions d'autors de còmic utilitzades per a portades de discos, i les dedicades a personatges, a dibuixants i a còmics guanyadors de diversos guardons del certamen del 2009.

Enguany la Fira ha tornat a obrir, per tercer any consecutiu, el punt de reciclatge «El llibre solidari», gràcies a una iniciativa conjunta del Gremi de Llibreters de Vell de Catalunya i UNICEF, que convida a tothom a donar llibres per vendre'ls a un preu simbòlic. Els diners recaptats són per al projecte «Escoles Amigues de la Infància» que la UNICEF duu a terme a Moçambic.

La majoria dels expositors que han participat a la Fira formen en part del Gremi de Llibreters de Vell de Catalunya. La Fira representa, per als llibreters de vell, el 20% de la seva facturació anual.

Finalment, cal mencionar la fira Liber. Es tracta d'un certamen per a professionals de l'àmbit editorial promogut per la Federación de Gremios de Editores de España. És una fira anual que alterna la seva seu entre Barcelona i Madrid. El certamen aposta per la internacionalització del sector editorial en castellà i s'ha convertit en una trobada obligada per a la indústria editorial espanyola i llatinoamericana.

La vint-i-vuitena edició de la Fira Internacional del Libro, Liber 2010, s'ha celebrat al Palau 1 del recinte Gran Via 2. Des de la Fira de Barcelona s'han creat el Premi Riso i un dels guardons literaris que concedeixen els editors. A Liber 2010 hi ha assistit 700 editors que han exposat tots els tipus de productes, i 6.857 professionals de 15 països diferents. Aquestes xifres constata la internacionalització de Liber i del sector del llibre espanyol.

En aquesta convocatòria s'ha reforçat la presència d'empreses dedicades a l'edició digital, una aposta que ha permès ampliar el perfil del visitant del Saló i atraure més professionals del disseny gràfic, de continguts multimèdia i del màrqueting

que les promouen o les produeixen. En el camp de la literatura, els Premis Ciutat de Barcelona 2010 han guardonat Ponç Puigdevall en la categoria de literatura en llengua catalana per l'obra *Un dia tranquil*, i Luis Magrinyà en literatura en llengua castellana per *Habitación doble*. El premi de traducció en llengua catalana ha estat per a Joan Fontcuberta, per la traducció de l'alemany del llibre *La impaciència del cor*, de Stefan Zweig.

Un altre premi que convoca l'Ajuntament de Barcelona és el premi Pepe Carvalho de novel·la negra, una iniciativa de l'Institut de Cultura que s'atorga en memòria de l'escriptor Manuel Vázquez Montalbán i del seu cèlebre detectiu. En la seva curta trajectòria aquesta distinció s'ha convertit en tot un referent dels seguidors de la novel·la negra. El guanyador de la cinquena edició del premi Pepe Carvalho ha estat l'escriptor escocès Ian Rankin. El guardó s'ha lliurat al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona en el marc de la trobada de novel·la negra de Barcelona BCNegra.

Altres entitats barcelonines enguany també han convocat premis literaris, alguns dels quals tenen una forta tradició a la nostra ciutat. És el cas del premi Planeta de novel·la, un premi literari de llarga trajectòria que concedeix l'editorial Planeta des del 1952 a la millor obra inèdita. És el premi més ben dotat de la literatura escrita en llengua castellana. En l'edició d'enguany, la cinquanta-novena, el guanyador ha resultat l'escriptor barceloní Eduardo Mendoza amb la novel·la *Riña de gatos*, que narra el desembarcament d'un anglès misteriós a Madrid l'any 1936, just abans d'esclatar la Guerra Civil. L'obra finalista ha estat la novel·la intimista *El tiempo mientras tanto*, de la valenciana Carmen Amoraga. Els guardons s'han lliurat en una festa literària al Palau de Congressos de Catalunya.

Òmnium Cultural organitza cada any la Nit de Santa Llúcia, la Festa de les Lletres Catalanes, la vetllada literària més important en llengua catalana, que concedeix diversos premis corresponents a diferents categories. Enguany la Nit de Santa Llúcia ha arribat a la seixantena edició i s'ha celebrat a l'Àtrium de Viladecans. El premi principal és el premi Sant Jordi de novel·la, que enguany s'ha atorgat a l'escriptor Ramon Solsona per la seva novel·la *L'home de la maleta*, una història protagonitzada per un vell músic d'orquestrades de ball que no entén el món d'avui en dia; el finalista d'aquest premi ha estat l'advocat i gestor cultural Jordi Cabré, amb la novel·la *Després de Laura*. Durant la mateixa nit la poetessa M. Rosa Font ha guanyat el premi Carles Riba de poesia amb *Un lloc a l'ombra*. Pel que fa al premi Mercè Rodoreda de contes i narracions, l'ha obtingut l'escriptora Alba Dedeu per l'obra *Gats al parc*.

El Premi Llibreter de narrativa el convoca el Gremi de Llibreters de Barcelona i de Catalunya. A partir de les obres publicades l'any anterior, en qualsevol

lleng

4.4. ACTIVITATS I INICIATIVES DIVERSES

Sant Jordi és, segurament, la jornada
popular vinculada als llibres més
emblemàtica del món. Però Barcelona
també compta al llarg de les
celebracions que protagonitzen

Un dels principals objectius d'aquestes jornades és aconseguir que la feina del traductor sigui reconeguda en l'espai social. Amb el lema «Nous reptes per als traductors literaris», el cicle, coordinat per Lluís Maria Todó, ha constatat de dues taules rodones: una dedicada a les llengües eslaves, amb Simona Škrabec, Adan Kovacsics i Božena Zabočka, i una altra en la qual s'ha parlat de les traduccions del japonès i del xinès; aquesta segona ha estat moderada per Manel Ollé i ha reunit els especialistes Albert Nolla, Carles Padró i Alicia Relinque.

Per la seva banda, al llarg de l'any 2010 les tres associacions d'escriptors amb seu a Barcelona han continuat les seves activitats de difusió i enfortiment del sector.

L'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC) ha farcit el 2010 d'activitats diverses, tant pròpies com en col·laboració amb altres entitats. Ha organitzat els cicles «Esriptores al terrat», «Lletres dites», «Diàlegs a tres», «Amb2», «Tritextuals» i «Camaleons o la màgia de l'ofici de traduir», entre d'altres, i el lliurament de premis, entre els quals hi ha el premi Jaume Fuster dels escriptors en llengua catalana i els Premis Octubre.

D'altra banda, l'AELC ha participat en diverses activitats, com ara en l'acte «Els escriptors valencians llegeixen les seues narracions», en el marc de la 41a Fira del Llibre de València, amb Francesc Company, Xavi Sarrià i Jordi Sebastià; les jornades sobre drets digitals *Literatura i àmbit digital: drets i creativitat*, celebrades a Barcelona; l'homenatge a Espriu «Assentiré de grat: homenatge a Salvador Espriu en el 25è aniversari de la seua mort», a València, i la celebració de la Nit de Narradors, a Banyoles, i de la Setmana Internacional de la Traducció, amb la

ocasió el 22 d'abril. Enguany ha anat a món de les llengües als ciutadans, fer càrrec de l'escriptor José Luis Sampedro i viure la riquesa lingüística de manera s'ha celebrat, com ja és habitual, al Saló de la Llibreria de manera positiva a la societat i i difondre les possibilitats que les llengües de Cent de l'Ajuntament. comunitats ofereixen.

Entre els llibres més venuts d'aquest Sant Jordi, segons les fonts del Gremi de Llibreters de Catalunya, es troben, pel que fa a ficció en català, les novel·les *Se sabrà tot*, de Xavier Bosch, *Maletes perdudes*, de Jordi Puntí, i *Boulevard dels francesos*, de Ferran Torrent. Quant als llibres de no-ficció en català, el llibre més venut ha estat *El viatge al poder de la ment*, d'Eduard Punset, seguit de molt a prop per *La màscara del rei Artur*, de Pilar Rahola, i *El viatge d'anada i tornada*, de Gerard Piqué.

Aquestes propostes s'han organitzat enguany en diverses modalitats i s'ha muntat una exposició dels monumens bascos impulsada per l'Ajuntament.

La ficció en castellà l'han encapçalat *El asedio*, d'Arturo Pérez Reverte, *Venganza en Sevilla*, de Matilde Asensi, i *Dime quién soy*, de Julia Navarro, i en la categoria de no-ficció en castellà els més venuts han estat *El viaje al poder de la mente*, d'Eduard Punset, *De qué hablo cuando hablo de correr*, de l'autor japonès Haruki Murakami, i *Superar la adversidad. El poder de la resiliencia*, de Luis Rojas Marcos.

D'entre els llibres anomenats mediàtics cal destacar *El Crackòvia de les 6 copes*, escrit per diversos autors, *Segueixo dient*, d'Andreu Buenafuente, i *Paraula de Pep*, també de diversos autors.

En l'àmbit de la literatura juvenil els més venuts han estat els llibres de la col·lecció de Geronimo Stilton, seguits de «Cazadores de sombras», de Cassandra Clare, i «La XXL», d'Eduard Márquez i Artur Laperla.

Finalment, cal destacar les activitats que Linguamón - Casa de les Llengües ha dut a terme al llarg del 2010. Aquest organisme, creat el 2005, vol acostar el

5

ARTS ESCÈNIQUES

5.1. SALES D'ARTS ESCÈNIQUES

Segons les dades recollides durant l'any per ADETCA (Associació d'Empreses de Teatre de Catalunya), el 2010 les arts escèniques a Barcelona han generat 2,5 milions d'espectadors, lleugerament inferior a l'any anterior, en què, després d'una crisi de creixement, s'ha aconseguit

Si bé la xifra d'espectadors ha dis minuit lleugerament, no succeeix el mateix amb el nombre d'espais escènics, ja que el 2010 ha estat un any especialment intens pel que fa a inauguracions i reobertura de sales. D'una banda, s'han obert nous espais de petit format, com el Teatre Akadèmia, l'Almeria Teatre (inaugurat el desembre del 2009 però a ple funcionament durant el 2010), Porta 4, El Teatre Més Petit del Món o la Sala FlyHard, però també s'ha inaugurat una sala de més de 200 butaques, la nova sala Arteria Paral·lel, gestionada per la SGAE (Societat General d'Autors, Editors i Compositors), que passa a ampliar el conjunt de teatres de l'avinguda més teatral de la ciutat.

5.11. CIRCUIT PÚBLIC
MERCAT DE LES FLORS
DANSA I ARTS DEL MOVIMENT

WWW.MERCATDELESFLORS.COM també ha estat l'única que han reobert algunes sales que BARCELONA I GENERALITAT DE CATALUNYA han estat tancades durant un temps

menys llarg, a causa de les remodelacions que s'hi han dut a terme. El 76,45% d'ocupació de l'Antic Teatre, que ha estat remodelat, és del Teatre Lliure.

El Mercat de les Flors té com a objectiu convertir-se en un històric sala de referència per a la investigació i producció de la dansa i les arts del moviment.

El 2010 s'ha fet programació durant el 2010, tingut en actiu 30 sales de més de menys de 200 butaques, una sala es compta com a sala especial per fer exhibició per a condicions per a sales d'arts escènics, aquests espais, amb una xarxa d'assaig, que treballa amb espais escènics, ja sigui a nivell de llenguatges. A més de l'activitat més coneguda en aquests espais

destacar els cicles de conferències que s'han ofert: «Centdoneses» (conferències de la temporada 2009-2010) i «Dramatúrgies i derives» (conferències de la temporada 2010-2011).

L'objectiu de generalitzar la cultura de la salut i el benestar s'ha aconseguit.

TEATR E L LI URE

www.teatrelliure.cat

TITULARITAT: FUNDACIÓ CONCERTADA AMB
L'AJUNTAMENT DE BARCELONA, LA DIPUTACIÓ
DE BARCELONA, LA GENERALITAT DE
CATALUNYA I EL MINISTERI DE CULTURA

81.990 espectadors
80,37% d'ocupació

El Teatre Lliure s'ha consolidat com un dels referents escènics del panorama teatral nacional. La seva trajectòria ofereix una programació teatral i innovadora i una àmplia presència dels llenguatges escènics contemporanis en espectacles nacionals i internacionals. L'any 2001 va inaugurar la nova seu a l'antic Palau de l'Agricultura, a la muntanya de Montjuïc, i el setembre del 2010 ha reobert la seu de Gràcia.

L'any 2010 s'ha iniciat l'última temporada d'Àlex Rigola com a director del Teatre Lliure. Rigola ha encapçalat el projecte artístic d'aquest teatre des del març del 2003.

Durant el 2010 les seus de Montjuïc i Gràcia del Teatre Lliure han acollit 368 representacions, que han comptat amb 81.990 espectadors. També cal comptar les 81 representacions de les produccions pròpies del Teatre Lliure que s'han fet en les gires.

Seguint el seu interès pels textos teatrals que suposen un repte per a la interpretació, durant el 2010 el Teatre Lliure ha presentat com a produccions pròpies a la Sala Fabià Puigserver *Rock'n'roll*, de Tom Stoppard, i *2666*, de Roberto Bolaño, totes dues dirigides per Àlex Rigola; *La pantera imperial*, de Carles Santos; *Dictadura-Transició-Democràcia*, una proposta firmada per Xavier Albertí, Lluïsa Cunillé, Roger Bernat, Jordi Casanovas, Nao Albet i Marcel Borràs;

Vida privada, de Josep Maria de
dirigida per Xavier Albertí, i la
poètica *Només uns veïns*
Pau Carrió. A l'Espai
finals de juliol, ha
aclaparador *Amer*
Mamet, dirigida
presentat
dirigida

díptic del dramaturg i director argentí Daniel Veronese sobre l'obra d'Ibsen format per *El desarrollo de la civilización venidera* i *Todos los grandes gobiernos han evitado el teatro íntimo*, i, un any més, un Shakespeare sota la firma de Thomas Ostermeier: *Othello*.

d'Anton Txèkhov, amb direcció de Vera, i *Wild Cursive*, de I Ching Theatr de Taiwan, i *Temporada* d'obres

En l'àmbit de la més estricta creació contemporània s'ha celebrat una nova edició del cicle «Radicals Lliure». (Trobareu informació de «Radicals Lliure» en l'apartat «Festivals d'arts escèniques» del capítol 8.)

Finalment, el 2010 el Teatre Lliure ha continuat exportant diverses produccions pròpies a festivals nacionals i internacionals.

TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA. TNC

www.tnc.cat

TITULARITAT: GENERALITAT DE CATALUNYA

158.375 espectadors
73,46% d'ocupació

El Teatre Nacional de Catalunya és un centre de creació fonamentalment teatral i un instrument útil per a la creativitat dels artistes i també per a la trobada del creador i la societat.

La programació de l'any 2010 de la Sala Gran, en el marc de la temporada 2009-2010, ha començat amb *Llits*, de Lluís Danés, i ha continuat amb *Escenes d'un matrimoni* i *Sarabanda*, d'I. Bergman, amb direcció de Marta Angelat; *L'auca del senyor Esteve*, de Santiago Rusiñol, dirigida per Carme Portaceli; *La casa sota la sorra*, de Joaquim Carbó, dirigida per Joan Maria Segura; *Nit de Reis*, de William Shakespeare, amb direcció de Josep Maria Mestres; *Représ*, de Teatre Mòbil; *Platonov*,

SANT ANDREU TEATRE

www.bcn.cat/santandreuteatre

TITULARITAT: AJUNTAMENT DE BARCELONA

45.486 espectadors
43,5% d'ocupació

Durant el 2010 la programació de Sant Andreu Teatre, ha consistit en voltants dels espectacles (Familiar), la direcció de programació per espectacles

del districte de Sant Andreu enguany ha
acollit 259 funcions i ha programat 49
espectacles.

Pel que fa al teatre familiar, i en la línia de
programació de teatre contemporani i de
qualitat, el saT! ha ofert l'estrena del
darrer espectacle de l'Estaquirot Teatre,
Ploramiques, les presentacions a

Barcelona de *Zing Zing*, de la companyia

de dansa Roberto G. Alonso, i *Tortuga*,
l'illa d'en Tresot, de la Pera Llimonera. A

més, gran part dels espectacles també

han programat funcions per a escoles, en
el marc d'una forta campanya escolar de
teatre, música i dansa www.bsmsa.cat

BARCELONA TEATRE
MUSICAL BTM

TITULARITAT: AJUNTAMENT DE BARCELONA

Quant als espectacles de dansa, enguany

s'ha presentat la producció de Mercè de

les Flors *V.I.T.R.I.O.L.*, s'ha promoció

Jordi Cortés / Alta Realitat, seguint la línia

iniciada l'any 2009 d'arts escèniques Teatre Musical (BTM), anti

de dansa integrada. D'aquesta manera, va ser c

també s'ha programat l'espectacle 1955 per acollir els segon

Trespass, de la companyia anglesa Mediterrani. L'any 200

StopGAP. Lanònima Imperial ha estrenat es va configurar c

El cas Kuleshov, i Thomas Noone Dance, recinte d'edifici

que continua com a companyia associada,

ha presentat *The Room (fase III)* i *Curts*. A

l'abril s'ha celebrat la setena edició del

festival DANSAT. (Trobareu informació de
DANSAT en l'apartat «Festivals d'arts
escèniques» del capítol 8.)

En l'apartat BCN espectacle han passat
pel saT!, entre altres espectacles, *El millor
dels mons*, a càrrec de la companyia
Teatre EsSela, *Timbals a la nit*, de la
companyia Pròleg, *El sueño de Bambi*, de
la companyia Entropel, i, de la companyia
Guillem Albà i l'Always Drinking Marching
Band, *Flirt*, espectacle nominat als Premis
Max com a espectacle revelació.

Finalment, durant aquest any, i com a
promoció de les arts escèniques, s'han
tornat a celebrar el Fica't al saT!, adreçat
a les companyies d'arts escèniques

INSTITUT DEL TEATRE

www.institutdelteatre.org

TITULARITAT: DIPUTACIÓ DE BARCELONA

14.792 espectadors

71,12% d'ocupació

TEATRE OVIDI MONTLLOR I TEATRE ESTUDI

L'Institut del Teatre té a Barcelona dos espais teatrals propis amb programació al llarg de l'any. Un d'aquests és el Teatre Ovidi Montllor, concebut com una sala tradicional a la italiana i amb capacitat per a 320 espectadors; le s guies temàtiques digitals sobre Jaume Mesures i Joana Maraga entre altres propostes, el 2010 ha ofert incorporació de les col·leccions de castany i oleïnes diversos tallers i mostres de dansa.

L'altre espai és el Teatre Estudi, una petita sala experimental amb un aforament màxim de 120 espectadors, que acull diferents activitats acadèmiques, docents i culturals, i en la qual els alumnes de l'Institut del Teatre tenen l'oportunitat d'investigar amb diverses possibilitats espacials de relació espectacle-públic.

CENTRE DE DOCUMENTACIÓ I MUSEU DE LES ARTS ESCÈNIQUES

L'Institut del Teatre també acull el Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques (MAE), un servei d'informació i documentació especialitzat en teatre, dansa, òpera, sarsuela, varietats, màgia, circ i manifestacions parateatrals, que inclou un dels fons bibliogràfics i documentals més importants d'Europa i un museu amb notables col·leccions. El Club Capitol, ubicat al capdamunt de la

CLUB CAPITOL

www.grupbalana.com

Rambla, s'ha convertit en el referent barceloní de la cultura mitjana. Aquesta iniciativa és l'epicentre dels nous projectes durant anys i, a partir d'ara, en sinèrgia amb el Museu de les Arts Escèniques.

L'1 de març del 2010, coincidint amb el primer aniversari de la mort de Pepe Rubianes, la Sala 1 del Club Capitol ha passat a anomenar-se Sala Pepe Rubianes, en homenatge a l'artista.

l'apartat «Festivals d'arts escèniques» del capítol 8); la màgia del Mag La ri, i els espectacles d'humor de Los Morancos, que han atret 31.907 espectadors.

Entre altres espectacles, la Sala Pepe Rubianes del Club Capitol ha acollit l'obra

M'agrada molt el que fas i la tercera

temporada del cicle de monòlegs «Comedy

Zoo, els animals de la comèdia», amb

Ricardo Castilla, Joaquín Rey i Eugenio

Sevilla, Diego Arjona i Antonio Castelo. 1995, aquesta sala ofereix normalment

teatre per a adults durant els vint dies de cada

setmana i teatre per a escolars matinalment.

Dels espectacles que s'han pogut veure a

la Sala 2, destaquen *Verás que todo es*

mentira, de l'artista Godoy, *Petita feina*

per a pallasso vell i *L'habitació de*

Verónica.

QUASCH TEATRE

www.quaschteatre.com

COLISEUM

www.grupbalana.com

Amb més de 1.600 localitats, el Coliseum, inaugurat l'any 1923, és una de les sales més grans de la ciutat i una mostra significativa de l'arquitectura

monumentalista dels anys vint. Des de fa tres anys, el Coliseum, que durant dècades va funcionar com a cinema, ha tornat a programar teatre.

El seu escenari ha acollit activitats tan diverses com la gala dels Premis Gaudí; els ballets de Moscou i de Boston, el Ballet Corella i el Ballet Ruso; el grup Mayumana i el seu espectacle *Momentum*, amb 11 artistes de diferents nacionalitats capaços de barrejar teatre, música, percussió, acrobàcia i humor; els concerts d'Isabel Pantoja i Miguel Poveda; el flamenc de *Cayetana, su pasión* i de la primera edició del Festival de Flamenco Carmen Amaya (trobareu informació del Festival de Flamenco Carmen Amaya en

JOVE TEATRE REGINA

www.jtregina.com

El Jove Teatre Regina, continuant amb la seva política d'oferir espectacles de qualitat al públic infantil de Barcelona, llarg del 2010 ha fet 238 matineses de teatre per a nens de 3 i 14 anys, amb un total de 14.000 espectadors.

L'any s'ha iniciat la nova temporada

d'exitosa presència a la ciutat al llarg de cinc nadals consecutius.

De tota la programació de l'any, destaquen quatre espectacles: *Els tres porquets*, de la companyia Dreams Teatre, ha estat tot un èxit de públic; l'estrena

d'*Aladdí*, espectacle de la nova companyia

El Petit Fantàstic, amb coproducció del

Jove Teatre Regina, ha representat la

primera vegada que el teatre ha donat

suport a una companyia emergent, i els

resultats han estat òptims; l'estrena de

Gats, producció pròpia, ha suposat

l'unànim reconeixement de públic i

crítica i, finalment, la reestrena de

Pastorets superestel·lar, pensat per a públic

familiar, a l'abril de l'any 2010 a la sala

teatre de la plaça Urquinaona ha

presentat, entre altres espectacles,

6 classes de ballet i les

per Tàrragona

Lo

LA VILLARROEL

www.lavillarroel.cat

Fundada l'any 1972, La Villarroel sempre s'ha distingit per la seva vitalitat i pel seu compromís social. Gestionada pel Grup Focus i amb la direcció artística de Carol López, s'ha convertit en finestra per a la dramaturgia contemporània, el teatre d'autor viu, i en especial, l'autoria catalana.

L'any 2010 han passat per La Villarroel 52.177 espectadors. D'entre els espectacles que ha ofert aquesta sala cal destacar *Boulevard*, escrita i dirigida per Carol López; *Tres dones i un llop*, de Javier Daulte, dirigida per Carol López; l'espectacle *DivertidaMENT*, amb el mentalista Ramon Fauria; *L'illa dels Monzons*, amb dramaturgia i direcció de Jordi Faura, i *Pluja constant*, de Keith Huff, dirigida per Pau Miró.

Dins la programació del Festival Grec, s'han presentat les obres *La Gavina*,

d'Anton Txèkhov, dirigida per David Selvas, i *Primer amor*, de Sam

creada i dirigida per Miquel

Ollé, i interpretada per

aúnic

Fina

TEATRE BO RRÀS

www.grupbalana.com

familiar, a l'abril de l'any 2010 a la sala

teatre de la plaça Urquinaona ha

presentat, entre altres espectacles,

6 classes de ballet i les

per Tàrragona

Lo

TEATRE CONDAL

www.teatrecondal.cat

L'any 1992 Focus va assumir la gestió del

Teatre Condal i des de llavors s'ha

impulsat una línia de

fonamentalment

gran públic, però

qualitat de les

Les o

mercat, de Joan Pera, dirigida per Víctor Muñoz i Calafell i interpretada pel mateix Pera; *Brots*, de la companyia Toni Albà, dirigida per Watashi Tachi (Toni Albà); l'espectacle de dansa *Don Quixot*, de la Companyia de Ballet de Santa Coloma de Gramenet - David Campos, amb direcció i coreografia de David Campos; *Rigor mortis*, escrita i dirigida per José Luis Martín; *Reugenio*, sota la direcció de Gerard Jofra, un homenatge al còmic desaparegut el 2001, Eugenio, amb la col·laboració especial del còmic veterà Joe Rígoli, i l'espectacle musical *Geronimo Stilton*, el musical del Regne de la *Fantasia*, amb guió i lletres de les cançons d'Enric Llorc, composició i direcció musical de Manu Guix i direcció escènica d'Àngel Làcer. Finalment, el 31 de desembre s'ha fet una funció única especial de celebració de Cap d'Any, *Chin-Chin*, amb Joan Pera i Amparo Moreno, amb la col·laboració especial de Roger Pera.

Al llarg del 2010 han assistit a les diverses funcions dels espectacles del Teatre Condal un total de 103.808 espectadors.

TEATRE GOYA

www.teatregoya.cat

El Teatre Goya, amb direcció artística de Josep Maria Pou, aposta per grans títols d'autors contemporanis internacionals i per la qualitat amb la intenció d'arribar al gran públic, i busca mantenir els espectacles en cartellera durant mesos.

L'any 2010 el Teatre Goya ha atret 105.436 espectadors. La programació ha arrencat amb l'obra *Un marit ideal*, d'Oscar Wilde, amb direcció de Josep Maria Mestres i un repartiment de primer nivell, que ha estat un èxit rotund de públic. La segona

TEATRE POLIORAMA

www.teatrepoliorama.com

El Teatre Poliorama està gestionat per 3xtr3s, una empresa formada per l'associació de Tricycle, Dago i Anexa.

Durant el 2010 han

quatre anys d'absència als escenaris de la ciutat; la segona temporada de la comèdia *Dos menos*, de Samuel Benchetrit, amb José Sacristán i Héctor Alterio; l'obra *Còmica vida*, de Joan Lluís Bozzo, interpretada per la companyia Per-
Versions; l'espectacle *Non Solum*, de Sergi López, guardonat amb diversos premis, i la quarta temporada de l'exitós espectacle *El mètode Gronhöl*m, de Jordi Galceran, que sens dubte s'ha convertit en un dels fenòmens teatrals dels escenaris de la ciutat.

Dins del Grec Festival de Barcelona, la companyia T de Teatre ha estrenat l'espectacle *Delicades*, escrit i dirigit per Alfredo Sanzol.

unànime de la crítica; i *The H*
*Cir*cus, i *Angeli* n' a o
brigadier.

A l'estiu, en el
Romea ha pr
La l
Jo

TEATRE ROMEA

www.teatreromea.com

Gestionat pel Grup Focus i amb direcció artística de Calixto Bieito, el Teatre Romea té un paper molt rellevant en el panorama català, estatal i internacional, i s'ha convertit en motor de les avantguardes teatrals apostant per propostes arriscades i innovadores que tracen les línies de futur de l'escenari sense renunciar a la recuperació i revisió dels clàssics.

TEATRE TÍVOLI

www.grupbalana.com

El virtuosisme musical i el sentit de l'humor del Teatre Tívoli és, sense cap mena de dubte, un dels teatres més bonics i emblemàtics de la nostra ciutat, i té un aforament de més de 1.600 espectadors. El 2010 el Teatre Tívoli ha ofert el musical *Hoy no me acuerdo*, amb música de Músicos de los Cuatro Amigos i dos amics de Madrid.

El Teatre Victòria, gestionat per 3xtr3s, s'ha consolidat els darrers anys com una de les sales privades amb més públic de Barcelona.

El 2010 ha programat set espectacles: un de dansa clàssica, un de dansa urbana, un d'òpera, dos de teatre clàssic, un de circ cabaret i un musical; tots de procedències ben diverses: Rússia, Catalunya, Gran Bretanya, Madrid i Holanda.

Les propostes programades han estat el ballet de Russian Ballet Stars; l'espectacle de hip-hop *Brodas Bros*, de la Companyia Brodas; l'òpera *The Opera Show*; dues obres de teatre clàssiques interpretades per la Compañía Nacional de Teatro

Clásico: *¿De cuándo acá nos vino?*, un vodevil de Lope de Vega, i *El pintor de su deshonra*, un drama de Calderón de la Barca; l'espectacle de circ cabaret *Charlatans, a Comedy Show*, dels Ashton

Brothers, i el muntatge *40 El Musical*, un gran musical de les millors companyies

de l'Àrea Teatre, i inaugurat el 2009, història de l'emissora de ràdio Los 40 Principales.

Dins dels teatres privats de més de 200 butaques també cal anomenar el Teatre Apolo, ubicat al Paral·lel i amb un aforament de gairebé mil persones, que enguany ha presentat l'espectacle *A*, el musical de Nacho Cano, amb 26.848 espectadors, i el Teatreneu, un teatre que treballa per la difusió de les arts escèniques a la nostra ciutat i per oferir un lloc als creadors i als artistes, i d'aquesta manera ha esdevingut un escenari on es poden trobar les primeres figures de l'escena i els nous valors emergents.

Finalment, cal destacar que enguany l'avinguda més teatral de la ciutat, el

ALMERIA TEATRE
www.almeriateatre.com

El 2010 ha exhibit un total de 40 espectacles, ha realitzat 311 representacions i ha rebut 1.000.000 d'espectadors.

Els espectacles han estat de diverses: 8 a terme

BROSSA ESPAI ESCÈNIC

www.espaibrossa.com

SALA BECKETT

www.salabeckett.cat

El Brossa Espai Escènic, un petit local amb capacitat per a 60 espectadors, és un espai de creació a l'entorn de l'univers escènic i poètic de Joan Brossa i de totes aquelles activitats teatrals i parateatrals, que responen als principis bàsics de les avantguardes històriques i de la creació contemporània.

D'entre els espectacles que s'han pogut veure al llarg del 2010 a l'Espai Brossa, cal destacar el muntatge a partir de textos de Montserrat Roig *M de Roig: paraules d'avui*; l'espectacle *Retorn a Andratx*, al voltant de l'obra de Baltasar Porcel; l'obra *Manifest Groc*, espectacle a partir del *Manifest Groc* de Dalí, Gasch i Muntanyà; la construcció amb textos de Salvador Espriu *Amor hermètic*, en el vint-i-cinquè aniversari de la mort del poeta, i *Antígona 18100-7*, una reflexió sobre el text de Sòfocles.

A més, el Brossa Espai Escènic ha organitzat durant el 2010, i fora de la seva programació regular, quatre activitats desdoblades: «Festes de Commedia dell'Arte» a la plaça, un conjunt d'espectacles de Commedia dell'Arte, del programa de la Festa Major dels barri de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera; la tercera edició de les «12 hores de muntatge al Brossa», en el marc de la Mercè; dues noves edicions de l'«Escola de l'Espectador», amb 150 alumnes de totes les edats interessats a aprofundir en la mirada a les arts escèniques, i la vuitena edició del festival BarriBrossa, que, com en anteriors edicions, ha proposat explorar nous territoris de la poesia, de l'escena intergeneracional, de les avantguardes digerides i de les dramaturgies submergides. (Trobareu informació de BarriBrossa en l'apartat «Festivals d'arts escèniques» del capítol 8.)

Quant a les activitats formatives, el 2010 ha tingut lloc la cinquena edició de l'«Obrador d'estiu», una trobada de caràcter internacional en la qual dramaturgs, directors i actors de la talla de Simon Stephens, Neil LaBute, Enzo Cormann, Will Keen o Marco Calvani han impartit cursos i tallers en què han arribat a participar alumnes de fins a deu països diferents.

Finalment, els darrers anys la Sala Beckett / Obrador Internacional de Dramatúrgia ha potenciat la promoció de les autoritats catalans a l'estranger. Amb aquest

objectiu, el 2010 ha continuat promovent el web www.catalandrama.cat, que permet accedir a les traduccions de textos teatrals catalans a altres llengües, i ha organitzat

cicles de lectures d'obres catalanes a Grècia, Polònia i Alemanya.

En el teatre de la Sala Beckett, la Senyora del Carme, al barri del Raval, va néixer amb un bon esperit crític amb una alta exigència a l'objectiu de fer realitat. Per això primer comprom

SALA MUNTANER

www.salamuntaner.com

La Sala Muntaner, creada l'any 1995 a l'antic espai Empòrium del carrer Muntaner, va néixer amb la idea de donar suport a autors, directors, actors i altres professionals de l'escena més emergent.

Durant el 2010 a la Sala Muntaner s'han representat 21 obres, 16 de les quals són de companyies catalanes i 5 de la resta de l'Estat. S'han fet 424 representacions, a les quals han assistit un total de 22.615 espectadors. D'entre els espectacles programats destaquen: *Sopar de Nadal*, *Petita feina per a pallaso vell*, *Fígures de vidre*, *¿Quieres salir conmigo?*, *La veu dels poetes morts*, *La música, 12 (Idos)*, *El congelador*, *Els convidats*, *La majoria dels suïcidis són en diumenge*, *Callejeras* i *Cadira*. La Sala Muntaner també s'ha endinsat en el món de la dansa, de la mà

de Maria

Rovira, fundadora de companyia Trànsit Dansa, *Evangelium*.

Dels espectacles que han estat interpretats pels directors artístics resulta

popular dels contes i la tradició, i fomentar el gust i el costum pel teatre. En la programació d'aquest any aquesta sala ha apostat fortament pels espectacles de titelles. A partir de la temporada 2009-2010, el Teatre del Raval ha participat a la campanya escolar «L'escola al teatre» amb l'objectiu de facilitar a les escoles un instrument eficaç que complementés la seva tasca educativa.

Durant aquest any 2010, el Teatre del Raval també ha acollit la celebració de la 15a Mostra de Teatre de Barcelona, amb la representació de 18 espectacles.
(Trobareu informació de la Mostra de Teatre de Barcelona en l'apartat «Festivals d'arts escèniques» del capítol 8.)

TEATRE GAUDI Í BARCELONA

www.teatregaudibarcelona.com

Nascut el febrer del 2008, el Teatre Gaudí Barcelona (TGB), un equipament cultural de creació, producció i exhibició escènica i residències, vol ser un punt de referència del teatre més íntim i pròxim que es fa a la capital catalana. La seva gestió i direcció van a càrrec del mateix equip del Versus Teatre.

L'equipament posa al servei de la professió teatral dos espais escènics equipats tècnicament per a l'activitat: la Sala Gran La Claca i la Sala Petita Teresa Calafell. I proposa cultura, frescor, talent, ofici, divertiment, oci, reflexió i risc.

Entre els espectacles programats durant el 2010 al TGB destaquen *Els músics de Bremen*, dels Germans Grimm, amb dramaturgia d'Ever Blanchet i direcció d'Eles Alavedra; *Desiguals*, amb dramaturgia i direcció d'Ever Blanchet;

Desig d'òpera, amb d'Eles Alavedra; *La síntesi*

TEATRE TANTARANTANA

www.tantarantana.com

Des dels seus inicis, el Teatre Tantarantana ofereix una programació doble per a adults i per a públic familiar. El 2010 ha dividit la programació en tres blocs de facilitar-ne la comunicació i visibilitat: TANTAdansa, TANTAdans i TANTAinfantil.

TANTAdansa recull els dos blocs de dansa: el festival de dansa coproduït amb Versus Teatre i la qualitat de l'acompanyament.

una finestra oberta per presentar espectacles produïts per sales alternatives de la resta d'Espanya. Enguany han vingut espectacles del Teatre del Mar (Palma de Mallorca), del Teatro de la Estación (Saragossa), de La Fundición (Sevilla) i del Guirigay (Extremadura). Alhora, el Tantarantana ha pogut presentar dues de les seves produccions en aquests quatre espais. L'altra novetat ha estat el cicle «Parlem de mites», que ofereix quatre propostes a partir de personatges mítics: Tennessee Williams, Antoine de Saint-Exupéry, François Villon i James Dean.

Encara pel que fa al teatre, el Tantarantana ha continuat donant suport a la dramaturgia contemporània catalana amb les estrenes d'autors catalans com Carles Mallol, Miquel Àngel Raió, Pablo Ley, Jordi Silva o Victòria Szpunberg al costat de noms prestigiosos com Federico García Lorca, Miguel Hernández i Harold Pinter.

Dins de la programació per a públic familiar i per a escoles, TANTAinfantil ha presentat el treball de 12 companyies, entre les quals destaquen el Centre de Titelles de Lleida, la companyia de Jordi Bertran, la centenària Titelles Vergés i la companyia de dansa Ilacan.

VERSUS TEATRE

www.versusteatre.com

El Versus Teatre programa, crea i produeix espectacles amb dramaturgia i directors emergents, cercant i ponderant l'excel·lència i l'originalitat, amb una atenció especial pel teatre musical alternatiu, el teatre de creació i les noves tendències.

Algunes de les obres presentades aquest any han estat *Estalviats*, de Biel Perelló;

Diari d'un boig, de Nikolai V. Gógol; *Si avui és diumenge demà és dijous*, d'Isis Martín i Aleix Fauró; *La peixatera*, de Txus Estruch i Al Víctor; *Tols toi «Kreutzer Beethoven»*, de Quim Lecina; *Walls and sounds*, d'Eles Alcaide; *Las mosques 2.0*, de Compañía M...

5.2. ESPAIS SINGULARS I CENTRES D'ASSAIG

ANTIC TEATRE

www.anticteatre.com

Antic Teatre - Espai de Creació ha tornat a obrir el 2010 després d'estar tancat un temps per reformes. Les seves principals línies d'activat són dues: d'una banda, l'exhibició de diverses propostes, com ara de les estrenes resultants de les residències artístiques de creació i

producció a les quals s'ha do nat supor
d'espectacles d'al tres co mpa
d'assaigs ob erts de les
treballat un project
artística d'inv es
(Teatre),
acaba

desenvolupament de residències d'investigació o per al desenvolupament de residències de creació i producció.

Fugint dels conceptes habituals com teatre o dansa, simplement per què l'Antic Teatre no fa teatre o dansa convencional, des del 2010 anomena les disciplines o gèneres de la següent manera: noves dramatúrgies, nous llenguatges del cos i moviment, noves tecnologies, teatre d'humor / teatre d'objectes, circ, projeccions d'audiovisuals, propostes poètiques, música, performance i teatre social.

Durant el 2010 han passat per l'Antic Teatre 7.758 espectadors, representats en 253 funcions de 75 companyies o artistes diferents. A més, l'Antic Teatre ha organitzat 16 residències de creació i producció i 8 residències d'investigació, 2 cursos de formació, 1 Jornada de formació (*Podem viure sense capitalisme*) i 2 trobades de teatre social.

CÍRCOL MALDÀ
www.circolmalda.org

El Círcol Maldà, situat al cor de Ciutat Vella i amb capacitat per a 65 persones, es consolida com a espai singular de les arts escèniques a Barcelona, en aquest segon any des de la seva reobertura, després que es reformés per adaptar-se a una nova orientació en el món de les arts escèniques. Aquest espai aposta clarament pel teatre compromès amb la paraula i per la preservació de l'esperit propi de la sala, centenària, que ha combinat des dels seus orígens teatre i música en un espai per a espectacles de caràcter íntim.

La programació de teatre ha apostat per

espectacles de producció pròpia, com *Molts records per a Ivanov*, seleccionat pel Festival Iberoamericano de Teatre de Bogotà 2010, però també pels nous talents del teatre emergent amb propostes com *Les normes de la desesperació*, *La corda fl*

Pel que fa a la programació el Círcol Maldà ha organitzat figures de renom com pianistes, cantants i ha

Conservas és un projecte d'agitació cultural per a la transformació social a partir de la recerca, producció, difusió i gestió de propostes innovadores en el camp de les arts escèniques i visuals.

Entre les activitats destacades el 2010 s'han d'esmentar els cursos i el treball acollit a la sala Conservas, amb un destacat paper de la sala. Un altre exemple és el projecte «Cançons i cançons» que ha estat un dels projectes més destacats de l'any, amb eines centrades en l'experimentació

teatre per intervenir en aquest present i en aquest entorn social.

Conservas treballa també en coordinació amb altres col·lectius, amb els quals organitza activitats conjuntament. Entre els projectes que Conservas ha dut a

terme el 2010 destaca «EXGage», un

projecte de creació artística i cultural que respon a les cites contemporànies i que ha obtingut grans resultats des del seu començament, el 2008.

LA CALDERA

www.lacaldera.info

La Caldera, Centre de Creació de Dansa i Sota el títol «(D'A) Escènica i Contemporànies, és beneficiària de la cultura. Nosaltres establem de creació i nosaltres decidim», del 29 al 31 de maig de 1995 per obrir les mentes dels ministres de cultura de la Comunitat Europea, reunits a Barcelona en el marc de la presidència espanyola de la Unió Europea. S'han organitzat tres dies d'activitats de tota mena per mostrar la cultura proposada per a l'era digital.

Enguany Conservas ha organitzat la tercera edició dels oXcars, a la Sala Apolo de Barcelona, on s'han reunit desenes d'artistes amb gran èxit de públic, i el Free Culture Forum, que s'ha demostrat com un espai necessari i imprescindible per a l'actual moment històric que vivim. L'atenció internacional que genera que l'Open Society Foundation vol implicar-se en l'organització.

Aquest 2010 Barcelona Poesia ha organitzat una de les seves sessions a la sala Conservas, amb la participació de Misaluba Quintet de Fusta amb Ca Mor i altres autors.

Finalment, cal destacar que diversos artistes i col·lectius de creadors han creat a Conservas un centre per assajar produccions, com ara Julio Walter amb la seva obra *Las Listas*, una coproducció de Conservas estrenada al festival

El programa que intervé en el territori, Caldera Barri, ha programat «Fem història / Memòria 79», una activitat extraordinària en coproducció amb el Mercat de Les Flors, i diverses activitats dins els actes de la Festa Major de Gràcia, el festival Dispositiu LEM i l'InOut Festival. També s'han organitzat Dies de Nodes i *NodesCartisRes*, una proposta artística que s'articula entre totes les entitats associades a Nodes de Gràcia: tragantDansa, Experimentem amb l'Art, Gràcia Territori Sonor i S aladestar.

Enguany La Punta al ha rebut la visita de directors de teatre, festivals i companyies de titelles d' Austràlia, Itàlia, Argentina, Polònia, l'Índia, els Països Baixos i el Canadà. El setembre (Unió Internacional de Jacobins)

A més a més de les activitats que programa La Caldera, el centre acull projectes d'agents externs. El 2010 ha treballat en xarxa, entre d'altres, amb l'Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya, el Dia Internacional de la Dansa, Las Santas, la Plataforma Caníbal, tragantDansa, el Certamen Coreogràfico de Madrid, NU2'S, el Projecte Vaca, La Porta i AREAtangent.

La Nau Ivanow, situada a l'antiga fàbrica de pintures Ivanow, a la Sagrera, es perfil·la com un destacat espai per a la creació i producció, l'exhibició i la difusió amb un programa d'activitats de caràcter multidisciplinari.

LA PUNTUAL
www.lapuntual.info

La Puntual és un espai escènic que impulsa des de la seva inauguració, el setembre del 2005, línies d'activitat relacionades amb l'univers dels putxinel·lis, és a dir, presentació d'espectacles, tallers, conferències i cursos relacionats amb els titelles, les ombres xineses, les marionetes i el teatre d'objectes.

El 2010 ha portat n...
 Pe r ex

Durant el 2010 s'han fet 234 representacions de 24 espectacles diferents, que han representat 18 companyies (12 de Catalunya, 3 d'altres autonomies i 3 de l'estranger) i que han rebut més de 8.000 espectadors. Cada vegada amb més regularitat es programen espectacles en anglès.

De l'àmbit de la música cal destacar que el nombre de concerts ha estat considerable, així com la diversitat en els gèneres. S'ha continuat amb els cicles ja establerts: IV Cicle Fèrria Música!, de música de cambra, i les «Hot Jam Sessions», que ofereixen un concert mensual. A més del jazz, hi ha hagut concerts de tango, flamenc, música mexicana, música experimental i música elèctrica. Aquest any la Nau ha acollit dos concerts benèfics: un d'ajuda a Haití i l'altre a Metges Sense Fronteres.

Quant al teatre, la Nau Ivanow té la voluntat de desenvolupar i potenciar el suport a joves creadors, i això ho concreta ajudant els artistes en totes les etapes del desenvolupament dels seus projectes. Producció, assaig, exhibició i formació són els quatre grans àmbits que cobreix. Per això, el nombre d'espectacles de teatre és elevat i molt divers.

Finalment, cal esmentar que, l'any 2010, l'Ajuntament de Barcelona ha adquirit la Nau Ivanow i s'ha compromès a incorporar-la a la xarxa de Fàbriques de Creació.

PORTA 4

www.porta4.cat

Porta 4 és un espai teatral de petit format situat al barri de Gràcia. Si bé es consolida amb aquest nom des de l'octubre del 2010, ja compta amb cinc anys d'història. Els seus orígens es remunten a l'any 2006, quan s'inicia el projecte de formació teatral, i el 2009 es converteix en La Escuela Teatro i en la sala El Off. El 2010 el projecte de formació, producció i exhibició s'unifiquen amb el nom de Porta 4.

TEATR E AKADEMIA

www.teatreakademia.cat

El Teatre Akadèmia és un nou equipament polivalent de 300 metres quadrats que neix el 2010 amb la voluntat de convertir-se en un centre de trobada i de suport de companyies i projectes teatrals fonamentats en la paraula i la poesia i que troben dificultats per incorporar-se als circuits comercials de la ciutat.

La producció i exhibició d'espectacles teatrals i poètics, la formació continuada, la recerca i el debat a l'entorn del teatre i de l'ofici d'actor són alguns dels eixos d'una iniciativa que també inclou el teatre com una eina de sensibilització i integració de les persones amb discapacitat i el teatre per a nens i joves.

L'espai està situat als baixos d'un edifici de la Diagonal, a tocar de Francesc Macià, en una zona sense gaire oferta teatral, i té un aforament màxim de 110 espectadors.

El Teatre Akadèmia s'ha inaugurat com a teatre el dia 3 de març del 2010 amb *Electra*, una producció pròpia a partir de la tragèdia de Sòfocles, amb direcció escènica de Konrad Zschiedrich. Aquesta obra ha estat escollida expressament perquè representa la línia artística del teatre. També s'ha representat l'espectacle de clown *Un Ramon de Mandarines*, dirigit per Sergi Pons, i *Training*, un espectacle coreogràfic basat en la comunicació dels principis de Grinberg sobre la llibertat i la vida creativa personal en el moviment.

Aquest nou espai també ha acollit els assajos de les obres *Cuttlas, anatomia d'un pistoler* i *Cinc contes diferents*, totes dues dirigides per Sergi Pons, i *Ismene, germana d'Antígona*, dirigida per Boris
a la llum d'estes esportes tancada, ha presentat

5.3. FÀBRIGUES DE CREACIÓ

ATENEU POPULAR DE NOU BARRIS

www.ateneu9b.net

L'Ateneu és un centre referent pel seu projecte d'intervenció social a la cultura i la promoció del ciutadà. Els tres projectes de treball social, cultural i esportiu.

l'Ateneu ha participat de les activitats del barri.

Finalment, i respecte al suport a la creació i les produccions pròpies, s'ha de destacar la catorzena edició del Circ d'Hivern amb l'espectacle *Limbus*, que han pogut veure 8.200 persones, i la convocatòria de la quinzena edició d'aquest circ, amb la selecció del projecte de Ricardo Gallardo. També s'han consolidat els Comunitats de Circ en la seva edició del 2010.

europèu «Circ-que-o!»; amb el projecte de creació Espaces Catastrophe ha iniciat un nou projecte de residències de creació i una xarxa de centres de creació amb Jeunes Talents a Finlàndia.

LA CENTRAL DEL CIRC

www.lacentraldelcirc.cat

El 2010 La Central del Circ ha iniciat un període d'internacionalització i de visibilitat després de la consolidació de l'equipament en el món del circ català el 2009. Aquest va ser el primer any d'obertura completa de l'espai, i es va registrar un notable increment del nombre d'usuaris en l'activitat pròpia (entrenament, residències de creació i formació) respecte a l'any anterior. El 2010 aquest volum d'usuaris s'ha mantingut a un nivell similar al del 2009, fet que s'interpreta com que l'oferta acull des del 2009 el màxim d'usuaris que pot acollir em relació amb a les dimensions de l'espai. S'estima que aquesta xifra variarà notablement a partir del 2011 amb el trasllat a les noves instal·lacions.

Amb la confiança i seguretat que ha suposat per al projecte el reconeixement del sector català, el 2010 La Central del Circ ha establert diverses línies de cooperació amb equipaments de circ europeus i s'ha fet present en les principals xarxes de circ a escala internacional. Amb la fàbrica de creació La Grainerie (Tolosa) ha consolidat els llaços i les accions en el marc del projecte

L'any 2010 ha suposat l'execució de les obres de l'espai definitiu, amb l'elaboració del Pla d'equipament, el seguiment i la coordinació de les obres, les visites de protocol amb institucions i administracions i les visites de xarxa amb altres equipaments escènics.

Finalment, cal destacar que durant el 2010 han estat un total de 381 usuaris els que han utilitzat les instal·lacions de La Central del Circ. El ritme d'inscripció aquests projectes, s'ha mantingut amb els 9 usuaris que s'inscriu a cada projecte, fet que mostra una incorporació regular de públics, en part procedents de les escoles i que generen joves professionals (al mercat de treball) i en part dels artistes de fora de manera permanent, es van incorporar al mercat català.

ARTS ESCÈNIQUES A FABRA I COATS

Aquest any ha estat marcat per l'inici de les obres d'adequació definitiva de la fàbrica de creació Fabra i Coats, el juny del 2010, després d'una primera adequació provisional realitzada l'any 2008. Durant el primer semestre del 2010, Fabra i Coats ha anat mantenint la línia d'activitats iniciada l'any 2009 (desenvolupament de projectes de creació i residència de curta durada, i acollida d'actes i esdeveniments públics relacionats amb la creació artística).

Pel que fa al programa d'acollida de projectes d'investigació i producció cultural, s'ha dut a terme la segona convocatòria per al desenvolupament de projectes de residència artística. D'aquesta convocatòria s'han seleccionat un total de 8 propostes noves de les quals cal destacar, en l'àmbit

5.4.
CENTRES DE PRODUCCIÓ

AREATANGENT

www.areatangent.com

AREAtangent és una plataforma per a creadors d'arts escèniques i parateatral que treballa com a espai de gestació de noves propostes i com a espai de mostra.

Acull iniciatives que utilitzen la multidisciplinarietat de llenguatges i que conjuguen les diferents sensibilitats del paisatge escènic actual.

Durant l'any 2010 ha dut a terme tot un seguit d'activitats en relació amb la dansa i el teatre que han inclòs co-produccions i produccions de projectes escènics, textuais i expositius, que s'han presentat públicament en festivals i espais tant de Barcelona com de fora de la ciutat. De les activitats de Barcelona a destaquen la creació del cicle de programació «Llançar el cos a la batalla II» al Mercat de les Flors; l'estrena al Mercat de les Flors d'*Apple Love*, d'Iker Gómez; la participació al Grec amb l'estrena de *L'home estampa*, de Raquel Tomàs, i la gira de Roser López Espinosa amb *Còncau II*.

CAIXA D'EINES DEL TEATRO DE LOS SENTIDOS

www.teatrodelossentidos.com

Caixa d'Eines del Teatro de los Sentidos és una associació cultural que funciona des del 2004 i que està estretament vinculada al Polvorí de Montjuïc i a la companyia de teatre i investigació Teatro de los Sentidos. La Caixa d'Eines té projectes de formació en l'àmbit de les poètiques dels sentits i la memòria del cos, i també investiga sobre la implementació d'aquests llenguatges a altres disciplines artístiques i professionals.

Reconeguda internacionalment, la Caixa d'Eines del Teatro de los Sentidos ha acompanyat molts dels seus membres des del seu naixement, a través dels seus tallers, projectes de creació i invenció i del seu progrés, centrat en els professionals vi-

Sense anar més lluny, el 2009-2010 va ser coordinada per la Universitat de Lleida.

sobre la poètica dels sentits i la imatge sensorial, així com un taller intensiu internacional durant el mes de juny.

Aquest espai ha acollit durant el mes de juliol, i per primera vegada, la presentació d'una obra del Teatro de los Sentidos en el marc del Grec. Festival de Barcelona: La Trastienda, una nova creació d'Enrique Vargas sobre el tema de la vida, la mort i la celebració.

Per altra banda, des de la Caixa d'Eines del 1992 també es coordinen i es gestionen les diferents activitats d'investigació, artístiques i formatives no directament relacionades amb Teatro de los Sentidos que tenen lloc al Polvorí.

durant el mes de juny i a la tarda de temporada a Madrid, al Polvorí de Guerrero.

LA PORTA
www.laportabcn.com

L'any 2010 ha estat molt intens per La Perla 29

LA PERLA 29

www.laperla29.cat

La Perla 29 és un centre de creació i producció escènica fundat pels directors Oriol Broggi i Carlota Subirós amb l'objectiu de dur a terme projectes propis en tota mena de formats. Des del seu origen, La Perla 29 neix associat a Pas 29 (gestoria artística), amb la convicció que el diàleg constant entre producció i creació és la base per a un desenvolupament versàtil, eficaç i viable.

La Perla 29 ha continuat el 2010 la seva habitual col·laboració amb la Biblioteca de Catalunya, on ha presentat *Natale in casa Cupiello*, d'Eduardo de Filippo, amb direcció d'Oriol Broggi, i ha reestrenat *Hamlet*, l'èxit de la temporada anterior, també amb direcció d'Oriol Broggi.

Enguany La Perla 29 també ha dut a terme una coproducció amb el Centro Dramático Nacional i el Festival Grec: *Questi fantasmi*, d'Eduardo de Filippo, s'ha estrenat a la Biblioteca de Catalunya

artistes escènics que ha inclòs unes trobades internes de reflexió amb els artistes.

En l'àmbit internacional a principis d'any La Porta ha promogut una acció concreta per connectar creadors locals amb agents i estructures de suport belgues, amb l'objectiu de potenciar i establir noves vies de circulació de la creació que es produeix aquí per als circuits més interessants a escala europea.

Hi ha altres col·lectius que treballen a Barcelona en l'àmbit de les arts escèniques. És el cas d'Almazen, que continua mantenint el seu paper indiscutible de laboratori de creació i experimentació artística a l'Espai de Ciutat Vella, amb una sòlida aposta per nous formats escènics que conjuguen disciplines com el clown contemporani, la màgia, la narració oral, la música o el cinema.

El 2010 ha programat, entre altres activitats, el cicle «Almazan a silènci», amb quatre espectacles de creació escènica catalana, amb l'objectiu de superar qualsevol barrera lingüística, d'escenaris; o el cicle «Women», que vol donar veu a les dones creadores i transmetre emocions a través de la narració oral i la música. També ha organitzat d'aquest any diversos tallers de clown i «Clown para m...».

També existeixen diversos centres i plataformes de creació escènica que presten atenció en la dança. A Barcelona trobem l'Espai de Dança, que, a més d'ofereir cursos, és un centre d'in...

5.5. LES COMPANYIES D'ARTS ESCÈNIQUES

Diversos col·lectius de professionals de l'èmbit de les arts escèniques desenvolupen a Barcelona una tasca de connexió entre la cultura, les administracions i els diferents serveis al

CIATRE, Associació de Companyies de Teatre Professionals de Catalunya, és una associació de companyies de teatre professional que va néixer amb la finalitat d'enfortir i preservar un estil independent de creació, gestió i difusió d'espectacles teatrals. Entre altres, CIATRE ha organitzat enguany el Portada, el Cicle de Teatre

L'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya (AADPC), aglutina actors, directors i escenògrafs, i ha continuat amb diferents accions de renovació de la seva activitat, també en vert

Les comunitats de la ciutat gaudiran del prestigi i de la qualitat de

La Fura dels Baus ha volgut despertar els cinc sentits amb una nova obra basada en un clàssic de Shakespeare. *Degustació de Titus Andronicus* reprèn els elements més característics del llenguatge de la Fura. D'altra banda, ha presentat les òperes *Carmina Burana* a Zimbabue, amb artistes locals. Aquesta ha estat la primera vegada que la companyia arriba a l'Àfrica negra, després d'inaugurar els festivals d'art a les ciutats australianes de Perth i Adelaide i dirigir l'espectacle *Windows of the City* a l'Exposició Universal de Xangai.

La companyia Pepa Plana ha estat present a la Fira de Friburg amb espectacle *L'atzar*, al Festival Internazionale del teatro di Lugano amb Penèlope, ha dut una gira per Catalunya i Saragossa els espectacles *Penèlope* i *De Pe a Pa*, i ha fet una temporada a la Sala Muntaner de Barcelona amb *Penèlope*. Enguany la palleressa també ha actuat al Clove festival biennal de palleresses que celebra a Viena.

Tricycle ha presentat durant *Garrick* a Madrid i després ha portat aquest espectacle a Sevilla, Valladolid, entre altres ciutats. El 2010 ha rebut la Medalla de Belles Arts i el Premi d'Humor Gat Perich en els seus trenta anys sobrenumerats.

En l'àmbit de la dansa hi ha moltes associacions molt actives com les Companyies Professionals de Catalunya (ACPDC) i l'Associació de Professionals de la Dansa (APdC), que treballen pel desenvolupament professional al nostre país i el seu entorn.

L'ACPDC està constituïda per diverses companyies de dansa catalanes: Àngels Mudances, Cobosmik, Dansa, Erre que Erre,

que mostren perspectives diferents del seu treball al voltant de la dansa i la creació. El projecte transversal ha inclòs formació, transmissió, creació, difusió i arxiu.

Trànsit Dansa, sota la direcció de la coreògrafa Maria Rovira, també ha commemorat el seu vint-i-cinquè aniversari. Durant el 2010, la creadora ha presentat a Barcelona projectes com *Somorrostro* i *Pas diferent*, la nova obra *Désir* i la peça curta *Evangelium*. A més, ha dut de gira per Europa l'obra *El salt de Nijinski* i ha participat en diferents projectes coreogràfics a Hispanoamèrica.

Després de presentar-se en diversos teatres i festivals d'Espanya i Suècia des dels inicis del 2009, Sol Picó ha continuat enguany amb la gira de l'obra *El llac de les mosques*, que l'ha portat, entre altres indrets, al Congo. Aquest espectacle ha estat guardonat com a millor treball coreogràfic en la tretzena edició dels Premis Max.

Per la seva banda, la companyia Nats Nus, guardonats el 2009 amb el Premi Ciutat de Barcelona de dansa, enguany han presentat per Catalunya i Espanya el seu espectacle infantil *Maps i Minimaps*.

Lanòs i el seu grup ha dissenyat el projecte intercultural «Iniciar la marxa» en col·laboració amb el Taller Espiritual Barcelona (TEB) i amb el suport l'Obra Social la Caixa i l'Institut de Sabadell. Aquest projecte té com a objectiu treballar amb tallers d'expressió corporal, plàstica i musical, com a finalitat la realització de material fotogràfic inspirat en els quadres clàssics de grans mestres reinterpretats per alumnes del TEB amb discapacitat psíquica. La companyia també ha presentat el muntatge, estrenat a Buenos Aires, *El cas Kuleshov*, una autèntica barreja d'elements, com la projecció cinematogràfica, la coreografia, l'orquestració i la música en viu d'un trombó.

5.6. ACTIVITATS I INICIATIVES DIVERSES

L'acte «BCN aixeca el teló», de presentació de la temporada 2010-2011,enguany s'ha celebrat al Teatre Victòria el 6 de setembre i ha estat retransmès per TV3. Aquest any s'ha volgut fer un homenatge al Paral·lel, l'avui ciutat més vinculada al teatre i al Saló

6

MÚSICA

↖ OFFICE
↖ STUDIOS

6.1. GRANS EQUIPAMENTS MUSICALS

L'AUDITORI

www.auditori.cat

TITULARITAT: CONSORCI AJUNTAMENT DE
BARCELONA I GENERALITAT DE CATALUNYA

431.409 espectadors als concerts
a dins l'Auditori
77,03 % d'ocupació

Situat al costat de la plaça de les Glòries,
aquest és el centre polivalent dedicat a la
música més important de la ciutat.
L'Auditori té una gran sala simfònica, una
sala polivalent, una sala per a música de
cambra i acull l'Escola Superior de Música
de Catalunya (ESMUC) i, des de l'any
2007, el Museu de la Música.

L'onzè any d'activitat de L'Auditori s'ha
caracteritzat per la incorporació del nou
director titular de l'Orquestra Simfònica
de Barcelona i Nacional de Catalunya
(OBC), Pablo González, per la inauguració
de la Sala 4 Alicia de Larrocha i per
l'especial èxit d'algunes de les iniciatives
en favor de la pluralitat de la música en
viu de qualitat i la recerca de nous
públics, com per exemple el programa
L'Auditori Apropa o el de promoció i
fidelització de públic Amics de L'Auditori.

L'Orquestra Simfònica de Barcelona i
Nacional de Catalunya (OBC) és el primer
grup resident de L'Auditori i el més
destacat pel que fa a la quantitat de
concerts, volum de públic i pressupost
econòmic. Al llarg del 2010, i amb el
impuls que ha emprès el director Pablo
González, l'OBC ha programat cicles
dedicats al bicentenari del naixement
Schumann, el centenari de la mort de
Mahler i el cinquantenari de la mort a
l'exili del compositor català Robert
Gerhard. L'OBC ha tingut un total de
176.914 assistents als seus 119 concerts
dels quals s'han fet fora de L'Auditori
diferents ciutats catalanes.

39 concerts de la seva temporada a L'Auditori, amb 30.831 assistents.

visitant en el coneixement i el gaudi de la música. La col·lecció d'instruments i els audiovisuals són el punt de les visites familiars i educativa del museu i de les activitats de diversió.

El cinquè any d'existència de L'Auditori

Aprova, programa social de concerts

pioner destinat a acostar la música a un públic

reduït als col·lectius d'exclusió social, ha

rebut 7.135 assistents i ha significat la seva

ampliació al Teatre Nacional de Catalunya,

el Teatre Lliure i el Mercat de les Flors,

amb la perspectiva de fer-se extensiu als

equipaments culturals de 311 municipis de

Catalunya, gràcies a la col·laboració de

l'Institut Català d'Assistència Social de la

Generalitat, la Diputació i l'Ajuntament de

Barcelona. Ja comptava amb 659 centres

socials inscrits.

El Centre Robert Gerhard, en la seva tasca

de promocionar i difondre el patrimoni

musical català, ha organitzat un primer

cicle de concerts i ha participat en

diversos festivals (a Girona, la Seu d'Urgell

i el Vendrell) i en iniciatives de

recuperació discogràfica, tant en

producció pròpia com en col·laboració

amb altres segells.

El conjunt dels concerts i actes que han tingut lloc a L'Auditori l'han seguit 444.000 persones.

55.306 espectadors

88,88 % d'ocupació

MUSEU DE LA MÚSICA

www.museumusica.bcn.cat

54.159 usuaris

L'exposició permanent del Museu de la Música, inaugurada a L'Auditori el març del 2007, acull prop de cinc-cents instruments i documents musicals que recorren l'evolució de la música a través de la història. Presentada amb suports audiovisuals (música, imatge, text/veu), i en tres idiomes, l'exposició introdueix el

La Banda Municipal de Barcelona divideix

el seu treball en dues vessants. D'una

banda, els concerts als barris de

Barcelona, a l'aire lliure o en locals

tancats, fent una tasca de divulgació

musical popular. De l'altra

una temporada

novembre

desenvolupa

a L

Durant el 2010 la Banda Municipal de Barcelona ha estat dirigida per directors internacionals de renom, com José R. Pascual Vilaplana, Henrie Adams, Jan Cober, Robert Reynolds o Franz-Paul Decker, i ha estat acompanyada de solistes com Jordi Vilapinyó, Ricard

Borrull, Dario Mariño, Magdalena Barrera, Mireia Farrés, José Mor, Luís Parés i Albert

Guinovart. El concert de Nadal ha comptat amb la Coral Sant Jordi i la Coral Cantiga.

Entre el repertori interpretat, destaquen l'estrena d'algunes de les obres d'en carrec amb motiu del 125è aniversari de la

Banda, com *Jaume I el Conquistador* de Joan Lluís Moraleda, *Concert per a piano*

d'Albert Guinovart, i la nova versió de *Foc*

d'auell, de Joan Guinjoan. També en el marc de L'Auditori ha realitzat un cicle de

concerts a l'estiu amb programes més populars amb l'objectiu d'apropar-se a

nous públics. Dins el projecte educatiu de

L'Auditori, la Banda Municipal ha seguit

realitzant dues audicions escolars, *Va de banda* i *L'ocell de foc*.

Finalment, el 15 de juliol de l'any 1847, el Gran Teatre

Fora del marc de la seva actual, la

Banda Municipal de Barcelona ha estat la més important de

participat activament en la seva evolució. Destruït per un

terramot de la ciutat i ha intervingut en diferents moments de la

vida cultural de la ciutat i ha intervingut en diferents esdeveniments. En col·laboració amb

els Parcs i Jardins ha participat al cicle de

concerts «Música als Parcs», als parcs de

la ciutat, durant els mesos de juny i juliol.

També a l'estiu la formació ha fet un

concert al Teatre Grec, en el marc del

Festival Grec, amb un repertori d'àries de

sarsuela i òpera, acompanyada pels

cantants Marta Matheu i Jose Antonio

López, i dirigida per Salvador Brotons.

Com en altres anys, la Banda ha ofert

concerts dins el calendari festiu de la

ciutat: en el marc de la Mercè, un concert

de Festa Major a L'Auditori i altres

concerts per molts barris de la ciutat.

En col·laboració amb la companyia de dansa Gelabert-Azzopardi, la Banda ha

GRAN TEATRE DEL LICEU

www.liceubarcelona.com

TITULARITAT CONSORCI AJUNTAMENT DE BARCELONA, DIPUTACIÓ DE BARCELONA, GENERALITAT DE CATALUNYA I MINISTERI DE CULTURA

246.500 espectadors

85,57% d'ocupació

Tristan und Isolde, de Richard Wagner, amb l'escenografia que el pintor David Hockney va crear per a aquesta producció de l'Òpera de Los Angeles; *El cavaller de la rosa*, de Richard Strauss, de la mà de Michael Boder, director musical titular del Liceu, i Martina Serafin, Sophie Koch i Ofèlia Sala a càrrec dels tres papers protagonistes; *Iphigenie auf Tauris*, de Christoph Willibald Gluck, espectacle de dansa i òpera, fruit de l'aproximació a aquest gènere de la gran coreògrafa alemanya Pina Bausch; *Carmen*, de Georges Bizet, amb una relectura de Calixto Bieito i cantants de la categoria de Béatrice Uria-Monzon o Roberto Alagna, entre d'altres; *Into the Little Hill*, de George Benjamin, espectacle que s'emmarca en la política de l'Liceu d'afavorir i donar a conèixer l'òpera contemporània, i *Falstaff*, de Giuseppe Verdi, amb una producció de Peter Stein dirigida musicalment pel reconegut Fabio Luisi.

Al llarg de l'any el Gran Teatre del Liceu ha dut a terme altres activitats

relacionades amb la promoció de l'òpera, com el curs «Òpera Oberta» (amb 32 universitats d'Espanya, França, Andorra i Amèrica llatina), l'Anella Cultural (amb l'emissió d'espectacles en 8 teatres de Catalunya), la retransmissió de 3 espectacles en cinemes d'Europa i els EUA, la retransmissió en directe de la sarsuela *Doña Francisquita* a la platja de la Barceloneta, els jardins del Palau Robert i Ca l'Estruch, de Sabadell, i la recuperació del patrimoni operístic amb l'enregistrament en DVD de l'òpera *L'arbore di Diana*, del compositor valencià barroc Vicent Martín i Soler.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

www.palaumusica.org

TITULARITAT: CONSORCI AJUNTAMENT DE BARCELONA, GENERALITAT DE CATALUNYA I MINISTERI DE CULTURA

403.572 espectadors
67,22 % d'ocupació

Obra de l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner, el Palau de la Música està considerat un dels màxims exponentes del modernisme. L'any 1997 va ser declarat Patrimoni de la Humanitat per l'UNESCO i el 2008 va celebrar

Les activitats al Palau de la Música

En el terreny de la música clàssica, destaquen els cicles propis, organitzats per la Fundació Orfeó Català - Palau de la Música, tant a la sala de concerts com al Petit Palau, juntament amb els presentats per altres promotors (Ibercamera, Euroconcert, Promocionconcert, etc.).

Actualment, el Palau és una sala oberta a tots els gèneres i modalitats musicals i, en aquest sentit, ha acollit activitats programades per promotors externs, com el Festival Internacional de Jazz de Barcelona o el Festival del Mil·lenni, entre d'altres, a més de nombrosos actes institucionals, empresarials i socials.

Aquest any el Palau de la Música Catalana ha presentat, per primera vegada, activitats musicals i lúdiques durant el mes d'agost.

6.2. TEMPORADES I CICLES MUSICALS

A Barcelona hi ha diverses entitats, associacions, fundacions i formacions musicals que cada any programen temporades i cicles musicals que ofereixen concerts de qualitat per a tots els gustos: temporades de música clàssica, de música contemporània, cicles d'orgue, d'obres de compositors catalans actuals, de música de cobla o concerts de jazz, entre d'altres.

Una d'aquestes entitats, que duu a terme un ampli ventall d'activitats en el camp de la música clàssica, és Euroconcert. Entitat fundada l'any 1985 a Barcelona, actua principalment com a promotora d'uns cicles de concerts de llarga trajectòria i destacada projecció internacional: la Temporada Musical al Palau de la Música Catalana, el Cicle d'Orgue a la catedral de Barcelona i el Cicle Música i «Músics de Catalunya».

Durant el 2010 Euroconcert ha organitzat 26 concerts: 12 de la Temporada Musical al Palau de la Música Catalana (10 concerts al Palau de la Música i 2 al monestir de Pedralbes), 8 del Cicle d'Orgue a la catedral de Barcelona i 6 del Cicle «Música i Músics de Catalunya». La programació, com en anys anteriors, se circumscriu bàsicament a la música de cambra i ofereix unes seleccionades propostes portades a terme per destacats intèrprets nacionals i internacionals.

Euroconcert ha organitzat la XXV i XXVI Temporada al Palau de la Música Catalana, fet que confirma la continuïtat i solidesa d'un projecte musical definit com un segell peculiar i distintiu. Hi han destacat dos noms de prestigi de la música catalana: el Claret Piano Quartet –que, amb el seu concert, debutava a Barcelona– i el pianista Josep Colom. L'escaïença del vint-i-cinquè aniversari ha permès programar altres concerts d'elevat nivell internacional: els 12 violoncel·listes de la Filharmònica de Berlín, el Cor i l'Orquestra Barroca de Stuttgart, l'Orquestra Salzburg Solisten, el Bach

Consort Wien o l'aclamat conjunt italià i Musici. També cal destacar la presència de Barcelona de tres conjunts de reconeixement internacional: Quartett, el Quartet

Chamber Orchestra, la Filharmonica
Txeca, la Staatskapelle de Weimar amb
l'Orfeó Donostiarra i l'Orquestra Simfònica
del Teatre Mariinski de Sant Petersburg.

L'any 2010 l'Institut de Cultura de
Barcelona ha seguit donant suport a la
Cobla Sant Jordi - Ciutat de Barcelona
amb el programa de promoció i difusió de
la música de cobla. Al llarg de l'any la
formació ha ofert 21 actuacions, tres de
les quals han servit per enregistrar el CD
Rafael Ferrer. Sardanes. D'aquests 21
concerts, 20 s'han fet a Barcelona. El
programa de promoció de música per a
cobla d'aquest 2010 ha significat la
consolidació de les propostes
d'arrelament al territori exercides fins ara:
la Cobla Ciutat de Barcelona ha
present en activitats emblemàtiques
ciutat organitzades per entitats
organitzacions se sumen a
l'Aplec de Gràcia
d'altres. La programació té un
caràcter més participatiu i de
ciutadania s'ha potenciat la
voluntat de la ciutadania
al programa de promoció de
propostes artístiques de qualitat, com
enregistraments de
dues visions
enregistrament del
concert *L'Orfeó*
Comelad
Música per a
L'Auditori
cicle per a
Catalunya

Finalment, el
festiu
trobar
ciutadania
progr
ballac
multitud
Mercè

sindicalment a les figures de l'intendent i del docent de la música i vetllar per la cultura musical catalana en el sentit més ampli .

Aquest cicle incorpora un concert inaugural en el qual es ret homenatge per la seva trajectòria artística a una figura destacada del món de la música clàssica catalana. En aquesta ocasió, més de vint intèrprets han dedicat el concert al pianista i compositor Carles Santos, a l'Espai Lliure del Teatre Lliure. Els altres cinc concerts del cicle s'han ofert a la Casa Orlandai, i cadascun ha conclòs amb les trobades entre compositors i intèrprets, obertes també a la participació del públic assistent.

La programació ha inclòs obres de Salvador Brotons, Albert Guinovart, Josep Vilaprinyó, Xavier Montsalvatge i Xavier Benguerel, entre d'altres. Els intèrprets han estat Evelio Tieles i Cecilio Tielles, el Quartet Afrodisax; Elisabetta Rienzi; Josep Maria Gironell; Lluís Sintès i Damia Riera, i Chiril Maximov i Estel

Altres temporades i cicles musicals s'han celebrat a Barcelona al llarg del 2010 han estat la vint-i-cinquena edició del Cicle de Música Contemporània XX-XXI, convocat per la Fundació de Música Contemporània; la tretzena edició de la Temporada AvuiMúsica, el gran apoteosi de la música contemporània a Barcelona que organitza l'Associació Catalana de Compositors i que incideix en la difusió de les obres dels compositors catalans; i l'onzena edició del cicle de música contemporània «Nous Repertoris - XXI», organitzat pel Gremi d'Editors de Música de Catalunya i les Joventuts Musicals de Barcelona amb la col·laboració de la Societat General d'Autors i Editors (SGAE), la Universitat de Barcelona, el Gran Teatre del Liceu i l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC).

6.3. SALES DE MÚSICA EN VIU

BIKINI

www.bikinibcn.com

La sala Bikini, formada per tres espais i
amb una programació molt eclèctica,
estat sempre un referent tant a
barcelonina com a nivell internacional.
llançament de grups i presentació d'artistes
internacional.

Durant tot el
programa.

HARLEM JAZZ CLUB

www.harlemjazzclub.es

El Harlem Jazz Club és una de les sales
de jazz més antigues de Catalunya,
equivalent socioculturalment a
concerts de qualitat.

des del 1987. Amb una infraestructura coherent amb l'activitat que desenvolupa, és l'aparador d'un bon nombre de bandes que busquen obrir-se camí en l'escena musical i, alhora, és l'escenari d'artistes consolidats que presenten les seves noves propostes.

L'any 2010 la sala ha organitzat 216 concerts, amb uns 550 músics participants i uns 40.000 assistents. A més dels concerts programats, al llarg de l'any el Harlem ha participat, cedint el seu espai i la seva infraestructura, al festival BARNASANTS, a la Mercè, al Festival de Música Popular de Barcelona a MPB, al Festival Internacional de Jazz de Barcelona i al Festival Cubà de Cinema de Casa Amèrica, fet amb què es reforça com a infraestructura cultural de caràcter privat amb la qual compten tant institucions públiques com empreses privades del sector.

La idea d'espai de llibertat, creativitat i transgressió artística que és a la base del Harlem Jazz Club es reafirma any rere any i compleix amb escriure els objectius fixats.

HELIOGÀBAL

www.heliogabal.com

L'any del quinzenès aniversari, l'Associació Cultural Heliogàbal ha mantingut totes les línies de programació que ha anat consolidant al llarg dels anys. Com sempre ha fet, l'Heliogàbal ha apostat també aquest darrer any per la qualitat, la proximitat i la diversitat en l'oferta cultural. D'aquesta manera, l'associació ha continuat obrint-se a nous públics sense deixar de fidelitzar el públic més habitual.

Pel que fa a la música en directe, les línies d'activitats musicals programades al llarg

del 2010 han estat els cicles «Petits concerts», «Músiques disperses», «Concerts vermut» i «Gràcia jazz» i el Festival Heliogàbal (el festival ha tingut lloc a la Festa Major d'artistes consagrats que

JAMBOREE

www.masimas.com/jamboree

El 2010 ha estat un any molt intens i significatiu per a la sala Jamboree: es gener l'emblemàtica cava de la plaça ha complert cinquanta anys d'història això la converteix en un dels més antics de l'Estat. A s'ha celebrat a molt espe

D'una banda, hi ha hagut un record per a les grans figures del jazz. Així, per exemple, s'han preparat dos concerts homenatge a Tete Montoliu, una actuació per recordar la figura de John Coltrane, un altre concert homenatge a Lou Bennett i un tribut al bateria Elvin Jones.

A banda d'aquestes actuacions, també s'han creat dues formacions integrades per alguns dels millors jazzmen nacionals: d'una banda, The Jamboree All Stars, amb

Llibert Fortuny, Perico Samartín, Albert

Bover, Masa Kamaguchi i Marc Miralta i, de

l'altra, The Jamboree Gold Stars, amb

tòtems del jazz clàssic, com Josep Maria

Farràs, Francesc Burrull i Adrià Font. Molts

altres músics nacionals han brillat durant

l'escenari del Jamboree durant aquest

2010: el trio integrat per Carles Benavente

Des de l'any 2008, el Jamboree té l'objectiu de

Sí Club de Jazz, la contrabaixista

s'ha establert un acord amb el saxofonista Gorka El

referència al saxofonista Dani

Geisya entre d

tr anscurc o

La programació

inclòs grans n

de les nostres

saxofonistes F

Hamilton, Jerr

Miguel Zenón,

Christian Scot

Bernstein, E

els bateries

contrabaixi

Spalding, o

entre una ll

També dins

aniversari i

Mas i Mas F

Jamboree s

enmig de la

Big Acousti

Per fer arrib

febrer i el n

LUZ DE GAS

www.luzdegas.com

Inaugurada l'any 1995, Luz de Gas s'ha convertit en una de les sales de música en directe de format mitjà més consolidades de la ciutat. Ambientada encara amb l'esperit del cabaret Belle Époque que abans ocupava el local, per aquesta sala han passat artistes de renom tant nacionals com internacionals. El 2010 Luz de Gas ha celebrat els 15 anys d'existència amb una festa que ha comptat amb un concert exclusiu de Rosario i Estopa.

SALA APOLO

www.sala-apollo.com

Des del 1991 l'Apolo funciona com a sala de concerts i club nocturn, i l'any 2006 va inaugurar una segona sala, coneguda com a La [2] d'Apolo, amb una capacitat per a concerts de format mitjà convertit en espai de recital per a grups petits o individuals de prestigi. Estil s'orienta cap a les músiques alternatives.

RAZZMATAZZ

www.salarazzm.com atazz.com

Razzmatazz és una de les discoteques i de les sales de concerts més importants de Barcelona pel que fa a dimensions, prestacions i instal·lacions. Disposa de cinc sales en les quals es programen diferents tipus de música, encara que els estils que hi tenen més presència són *l'indie pop*, el rock alternatiu i la música electrònica. El 2010 aquesta mítica sala ha celebrat el seu desè aniversari amb una programació especial que reflecteix l'esperit que ha impregnat els seus escenaris durant tots aquests anys. Aphex Twin, LCD Soundsystem, Suede, Caribou, Jamaica, Yelle o Two Door Cinema Club són alguns dels noms que han passat per la sala entre el 5 de novembre i el 22 de desembre amb motiu d'aquesta celebració. Entre els concerts de tarda o nit i les sessions de clubs de cap de setmana, durant l'any s'han fet al Razzmatazz 286 concerts, que han estat seguits per 404.693 assistents.

música jazz de la mà de la banda de Dani Nel·lo.

La Sala Apolo també ha donat cabuda a festivals com Festín Caníbal, Caprichos de Apolo, Primavera Sound, Primavera Club, In-Somni, De Cajón! o el Festival de Guitarra de Barcelona, entre d'altres.

SALA MONASTERIO

www.salamonasterio.com

Aquest any 2010 la programació de la Sala Monasterio s'ha caracteritzat per l'ampliació de les actuacions de bandes nacionals i locals respecte de l'any anterior.

De les actuacions internacionals destaquen les formacions Fuzztones, The Attention, Cheap Time, Turner Cody, Explosivos, A Jigsaw, Flaming Sideburns, Los Peyotes o Carvin Jones, entre d'altres.

Dins del panorama rocker nacional han actuat grups com ara Maggot Brain, Stone Circus, Tea, Discipulos de Dionisios, Star Mafia Boy, Radioactive Kids, Haddock Orphans o la reunió exclusiva dels Basque Country Pharaons.

I pel que fa al panorama local, les actuacions més significatives han anat a càrrec de bandes com Els Trons, Biscuit, The Gurus, Mujeres, The Picos Pardos, Cancerberos o Chaqueteros i, dins del blues, A Contra Blues, Lone Rhino Club o Tota Blues Band. També cal esmentar les actuacions de Luz Verde, Gangsters of Love, Peter Loveday i Forró Afiado, els quals ja fa tres anys que toquen setmanalment al local.

Al llarg de l'any la Sala Monasterio ha continuat amb la programació de

jam-sessions de rock els dimarts i blues els dijous, estil mu
Sala és un r
blues de Ba
sessions,
de Blue
A m
pr

SIDECAR

www.sidecarfactoryclub.com

Fidel a la seva aposta per la música en directe i pels grups locals, al llarg d'aquests anys han actuat a Sidecar músics que després s'han convertit en referències nacionals i internacionals.

D'entre tots els artistes per l'escena destaca que He Mu

TARANTOS

www.masimas.com/tarantos

Altres sales de la ciutat amplien el ventall d'oferta de concerts en viu de tota mena de gèneres musicals.

La sala Tarantos és un dels tablaos flamencs més antics i amb més solera de la ciutat de Barcelona. Situat a la plaça Reial, va obrir les portes l'any 1963 i manté l'esperit inicial amb actuacions de flamenc d'alt nivell.

La sala Moogh ha presentat actuacions de discjòqueis i bandes de la ciutat com Remute, Alexander K Society, Funk o Le K, entre d'altres, girant a estat

Durant el 2010, la sala Tarantos ha seguit la línia iniciada els darrers anys, amb Els 30 Minuts de Flamenc, un format de concert pensat per arribar a un públic molt ampli, amb tres sessions diàries de mitja hora de durada, tant d'artistes emergents com de músics amb una trajectòria molt important en el terreny d'aquesta música. Així, durant el 2010 han passat per l'escenari del tablao *cantaores* tan consolidats com Sara Flores i joves promeses com Alba Carmona.

En el terreny del ball, cal destacar la presència d'artistes com Nacho Blanco, Yolanda Cortés, Iván Alcalá i Iñaki Márquez; i, en l'àmbit del *toque*, guitarristes de la talla de José Andrés Cortés i Eduardo Cortés, que formen part de la companyia de Rafael Amargo.

En el marc del San Miguel Mas i Mas Festival, per tal d'arribar a un major nombre de persones, la sala Tarantos ha doblat la quantitat de sessions diàries, de tres a sis: les tres primeres, protagonitzades per una formació encapçalada pel pianista clàssic Lluís Avendaño, i les tres últimes, amb el quadre flamenc de Pedro Córdoba, prestigiós *bailaor* del nostre país.

Fora del terreny del flamenc, cal remarcar els espectacles adreçats al públic infantil, en què diferents artistes han aprofitat els més petits al món de la música, la improvisació, els contes, la màgia i els titelles.

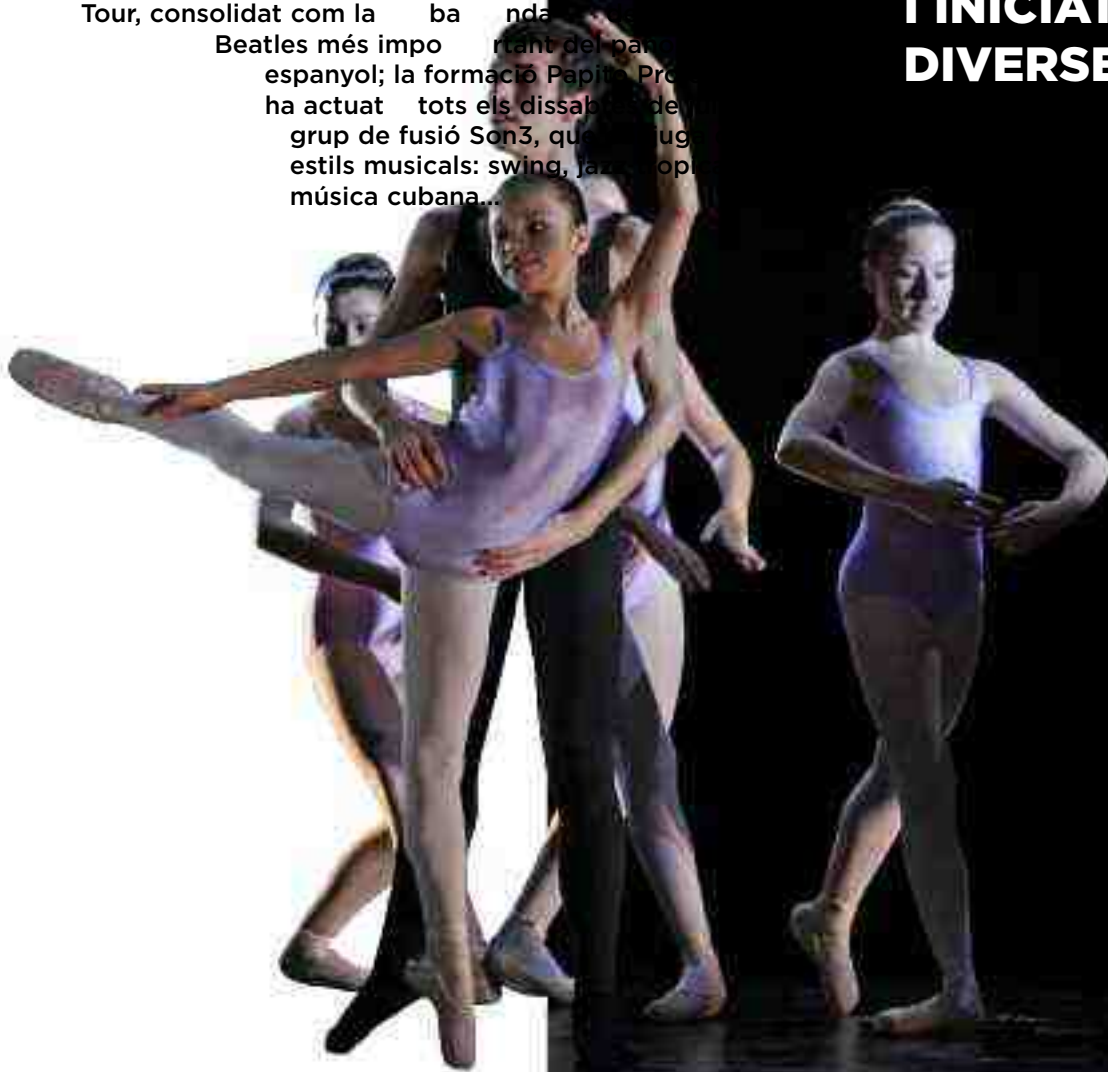
El mític bar Pastís ha presentat *Històries de tango*, amb Carolina Pereira, o la vetllada *Tangos en viu!!*, amb Romina Blanco, i ha acollit miniconcerts d'artistes tan heterodoxos com el narxarès Toni Carotone.

Finalment, la Sala Zacarías ha programat actuacions de grups com l'Abbey Road Tour, consolidat com la banda

Beatles més important del país espanyol; la formació Papito Pro ha actuat tots els dissabtes de grup de fusió Son3, que barreja estils musicals: swing, jazz i música cubana...

6.4. AC

**T IVITAT
I INICIATIV
DIVERSES**

A més d'un gran nombre de festivals de música (trobareu tota la informació referent als festivals musicals de la ciutat en l'apartat «Festivals de música» del capítol 8), Barcelona acull moltes activitats i iniciatives musicals que la posicionen internacionalment i que propicien la seva obertura cap a tota mena de tendències.

Cal destacar, per exemple, els projectes musicals realitzats a la fàbrica de creació Fabra i Coats. Fins a l'inici de les obres d'adequació, el juny del 2010, s'ha mantingut la línia d'activitats iniciada durant l'any 2009. Pel que fa a les residències en l'àmbit de la música, hi han continuat treballant l'Òpera Studio Barcelona, Scanner FM i l'Associació Internacional Music Crossroad i, de manera puntual, hi ha assajat la formació musical de Lídia Pujol. També s'hi han dut a terme projectes de formació adreçats a professionals i especialistes, entre els quals destaca la classe magistral de la Sant Andreu Jazz Band, amb la presència de Jeff Mills, un dels referents de la música electrònica internacional, i del saxofonista americà Dikko Oats.

El Taller de Músics ha continuat el 2010 amb el seu paper de promotor d'un gran nombre de cursos consolidats a força d'experiència i passió. D'entre les activitats desenvolupades anualment a Barcelona, destaquen el Festival de Flamenco Ciutat Vella i el Festival Internacional de Jazz, Flamenc i Músiques Improvisades Llaç. L'últim es realitza cada estiu amb l'objectiu de practicar i consolidar els coneixements adquirits pels estudiants d'aquesta edició hi han participat altres músics, el pianista i compositor Danilo Pérez i el percussionista riqueny Giovanni Hidalgo.

Un any més s'ha celebrat el Concurs Internacional de Música Maria Canals Barcelona, del qual ha resultat guanyador l'ucraïnès Denis Zhdanov. En segon i tercer lloc han quedat la russa Olga Kozlova i el finlandès Marko Hilpo.

D'altra banda, la Fundació Privada Francesc Viñas organitza anualment, i de manera ininterrompuda des de l'any 1963, el Concurs Internacional de Cant Francesc Viñas. El primer premi de l'edició del 2010, a la qual s'han presentat un total de 536 joves cantants dels cinc continents, ha estat per a la coreana Sun Young Seu, pel que fa a veus femenines, i per al nord-americà Russell Thomas, en veus masculines. En l'edició d'enguany tots els guardonats han estat tenors i sopranos i no hi ha hagut lloc en el palmarès per a mezzosopranos, contralts, barítons, baixos ni contratenors.

El Concurs de Cantautors d'Horsta Guinardó ha celebrat la seva catorzena edició. Organitzat pel Centre Cívic Matas Ramis, aquest mític concurs ha donat com a guanyador Ruso Sala, seguit de Calatayud i de Juan Manuel Galea. El primer premi garanteix la participació en diversos concerts, com el que s'engegarà en el BARNASANTS 2010.

Un espai de districte destacat en l'escena musical emergent de la ciutat és l'Espai Jove Boca Nord, que enguany ha organitzat, entre altres iniciatives, el Festival de Música SoloMusicos.com, de pop-rock, amb les bandes Los Seis Días, El Último Día i Klaudia, i també el Barcelona Vocal i el Festival Anxöve.

També s'ha de destacar la tasca de l'Espai Bàscula, espai de creació i experimentació musical, que enguany ha tornat a organitzar el Festival Bàscula Homenaje amb els grups Proxl & Dlo, Praxi i King-der, el discjòquei Surmano

7.1. RODATGES
A BARCELONA

7
AUDIOVISUALS

La ciutat de Barcelona ha estat, un any més, l'escenari escollit per a la realització d'un bon nombre de muntatges fotogràfics, documentals, reportatges, sèries de televisió, etc. L'any 2010 s'ha tancat constatant l'estabilitat del sector i l'activitat filmàtica a Barcelona, tot i la crisi econòmica. Amb 43 llargmetratges rodats a la ciutat al llarg de l'any, han passat per Barcelona noms tan destacats com el director Steven Soderbergh i els actors Ewan McGregor i Antonio Banderas per al rodatge de *Haywire*. També és destacable l'activitat de directors locals de renom internacional, com Jaume Balagueró (*Mientras duermes*), directors catalans de la talla de Manuel Hueriga (*Operación Malaya*) o Joaquim Oristrell (*Trinca. La biografia no autoritzada*) i nous realitzadors, com Kike Maíllo (*Eva*) o Marçal Forés (*Animals*).

Els llargmetratges rodats a Barcelona el 2010 han comptat amb la intervenció d'actors nacionals de prestigi, com Marta Etura, Mario Casas, Elsa Pataki, Amaia Salamanca, Elvira Mínguez, Miguél Ángel Silvestre o Luis Tosar, i també d'actors catalans consolidats de la talla de Lluís Homar, Pere Ponce, Sílvia Bel, Montse Guallar, Ingrid Rubio, Aina Clotet, Nausicaa Bonnín, Marina Gatell o Joel Joan, entre d'altres.

Tot i que les produccions catalanes han continuat predominant, Barcelona ha acollit rodatges de les nacionalitats més diverses, com els Estats Units (*Haywire*, de Steven Soderbergh), l'Índia, amb dos llargmetratges (*Don Seenu*, de Gopichand Malineni, i *Zindagi Na Milegi Dobara*, de Zoya Akhtar), Grècia (*Dos*, d'Eustathios Athanasiou), el Regne Unit (*Any Human Heart*, de Michael Sammuels) o els Països Baixos (*Rabat*, de Jim Taihuttu).

Algunes de les produccions que han escollit Barcelona i altres punts de

LLARGMETRA TGES RODATS A BARCELONA L'ANY 2010

LLARGMETRATGES DE FIC CIÓ PER A CINEMA

TÍTOL	PRODUCTORA	DIRECTOR	PAÍS
3 metros sobre el cielo	Zeta Cinema Antena 3 Films Globomedia	Fernan do G on zález	Moli na
88	Media Films	Jordi Mollà	Catalunya
Animals	Escándalo Films	Marça I Forés	Catalunya
De mayor quiero ser soldado	Canónigo Films	C hristian Molina	Catalunya
Dictado	Oberón Cinematog ráfica	Antonio Chavarrías	Catalunya
Don Seenu	RR Venkat	Gopichand Malineni	Índia
Dos	Yvoni Roman Films LTD	E ustathio s Athanasiou	Grècia
El gènere femení	Produccions Kilimanjaro	C ar los Benpar	Catalunya
El monje	Morena Films	Domi nik Moll	Espanya
Emergo	Versus Enterta inment	C ar les Torrens	Catalunya
En el camino	—	—	
Eva	Escándalo Films	Kike Maíllo	Catalunya
Floquet de Neu	Filmax	Andrés Schaer	Catalunya
Haywire	Relativity Media	Steven Soderbergh	Estats Units
La invasión de los anenoucos	Luis Marco	Luis Marco	Catalunya
La nieve	—	—	
Transgression	Just Films	Enric Alberich	Catalunya
Memorias de Alicia	100 por 100 Audiovisual	Rui Baptista	Catalunya
Mientras duermes	Filmax	Jaume Ba lagueró	Catalunya
Mil cretins	Els Films de la Rambla	V entura Pons	Catalunya
Molta merda	Verne Films	S antiago Lapeira	Catalunya
Open 24h	Zabris kie Films	C ar les Torras	Catalunya
Orson West	Canónigo Films	Fran Rov ira	Catalunya
Per què? Per què?*	Joaquim Herrero	Joaquim Herrero	Catalunya
Rabat	Habberkrats	Jim Ta ihuttu	
Victor D. Ponten	—	—	
Uruguay	Producciones Kaplan	Salomón Shang	Catalunya
Zindagi Melegi Na Dobara	Excel Entertainment	Zoya Akhtar	Índia

* Producció registrada el 2009 i que ha desenvolupat una part o la totalitat del seu rodatge durant el 2010.

LLARGMETRATGES DE FICCIÓ PER A TELEVISIÓ

TÍTOL	PRODUCTORA	DIRECTOR	PAÍS
Alakrana	Telecincin Cinema Fausto Produccions Zentropa Spain	Salvador Calvo	Espanya
Any Human Heart **	Celtic Films Carnival Films	Michael Samms	Guèrnsey
Barcelona ciutat neutral**	Prodigious Cinema	Sònia Sánchez	Catalunya
El camino	BackDoor Productions	Lluc Oliveras	Catalunya
El criminal	Kálida Producciones	Carles Vila	Espanya
Ermessenda**	Ovideo TV	Lluís Maria Güell	Catalunya
Felipe y Letizia**	Burta Media	Joaquim Oristrell	Catalunya
Germanes	Ovideo TV	Carol López	Catalunya
La mujer olvidada	Distinto Films	Laura Mañà	Catalunya
Las olas	Oliveo Films	Alberto Morais	Espanya
Operación Malaya	Mediapro	Manuel Hurga	Catalunya
Trinca. La biografia no autoritzada	Diagonal TV	Joaquim Oristrell	Catalunya

** Minisèrie de televisió.

LLARGMETRATGES DOCUMENTALS

TÍTOL	PRODUCTORA	DIRECTOR	PAÍS
Bicicleta, cullera, poma*	Cromosoma SA	Carles Bosch	Catalunya
Edulcorante	Cooperativa	—	Catalunya
La maleta mexicana	Mallerich Films	Trisha Ziff	Catalunya
Train of Ideas	—	—	—

* Producció registrada el 2009 i que ha desenvolupat una part o la totalitat del seu rodatge durant el 2010.

7.2. BARCELONA-CATALUNYA FILM COMMISSION

L'any 2010 la Barcelona-Catalunya Film Commission ha registrat un total de 1.682 produccions a Barcelona, un 20% més que les d'ara fa un any. D'aquelles 1.682 produccions, la BCFC n'ha registrat 400 (xifra que representa més de la meitat de totes les registrades a Catalunya de les últimes dècades).

Entre les produccions que han sol·licitat el servei de la BCFC directament els serveis d'aquesta comissió, destaca el documental "El 11 de setembre" de la BBC, sobre la ciutat, els 4 dies que van seguir a l'atac i s'han rodat a Catalunya.

Bosch (*Bicicleta, cullera, poma*) i Antonio Chavarrías (*Dictado*) i directors novells com l'actor Jordi Mollà (*88*) o Kike Maillo (*Eva*).

En aquest tipus de produccions, precisament a causa de la seva complexitat, la BCFC organitza reunions amb la productora i amb els diferents departaments de l'Ajuntament implicats en el rodatge, i duu a terme un seguiment continuat del tràmit de permisos de filmació a la ciutat de Barcelona.

En el camp de la promoció del cinema d'indústria, la BCFC ha estat promouent les principals cites cinematogràfiques de l'any, com el Festival Internacional de Cinema de Berlín, el Festival de Cinema de Santa Monica, el Festival de Cinema de Cannes, el Festival de Cinema Fantàstic de Clermont-Ferrand i el Festival Internacional de Cinema de Locarno.

Pel que fa a la xarxa d'atenció als cinemes, creixent cada any, s'han tancat l'any 2014 un total de 14 cinemes que

7.3. EL PÚBLIC I LES SALES

Segons les dades de l'Institut Català de les Indústries Culturals (ICIC), el nombre de cinemes que ha obert a Barcelona durant l'any 2014 ha estat de 194 sales de cinema en funcionament a la ciutat, un 10% més que l'any anterior. Pel que fa al nombre de cinemes que s'han tancat, la línia és

FILMOTECA DE CATALUNYA

www.gencat.cat/cultura/icic/

filmoteca

TITULARITAT: GENERALITAT DE CATALUNYA

109.346 espectadors

La Filmoteca de Catalunya, a més de difondre filmografies de qualitat d'arreu, té com a finalitat recuperar, conservar, catalogar i restaurar el patrimoni audiovisual de Catalunya per donar-lo a conèixer i gestionar el patrimoni documental especialitzat en audiovisual.

Al llarg del 2010 a la Filmoteca s'han fet

973 sessions cinematogràfiques. Les

retrospectives d'autor han estat d'una

gran amplitud: des dels clàssics del cinema

mut i sonor, com F. W. Murnau, Monta Bell,

Mikio Naruse i Jacques Tati, fins als

directors en actiu, com Werner Herzog,

Albert Serra, Gus van Sant, Joaquim

Oristrell i Nuri Bilge Ceylan, passant pels

homenatges a Eric Rohmer, Claude

Chabrol i Joseph S. Rick. Enguany també

s'ha posat una atenció especial al gènere

documental, amb D. A. Pennebaker i Chris

Hegedus, Marcel Hanoun i Claire Simon.

7.4. ACTIVITATS I INICIATIVES DIVERSES

Al llarg de l'any la Filmoteca ha organitzat diverses taules rodones i conferències,

amb la participació de 111 convidats.

Destaquem els seminaris *La llum al cinema*

i *Els oficis del cinema*, aquest últim

organitzat en col·laboració amb l'ESCAC, i

el curs «Aula de cinema», sobre la història

del cinema, curs impartit en 30 sessions i

que ha rebut 300 alumnes.

Han estat especialment interessants, pel seu valor documental, les Jornades sobre el Patrimoni Audiovisual, en què s'han programat sis sessions per presentar les restauracions i recuperacions patrimonials fetes per l'Arxiu de la Filmoteca de Catalunya.

En l'àmbit de la producció audiovisual, cal esmentar l'activitat realitzada a la fàbrica de creació Fabra i Coats, que ha acollit projectes relacionats amb el món audiovisual, com el del col·lectiu O.A.U., la producció del qual ha estat guardonada al Festival Internacional de Cinema de Tarragona REC!. D'altra banda, l'estat de conservació de la Fabra i Coats, la seva ubicació i les condicions de lluminositat l'han convertit en un espai cada cop més sol·licitat com a espai de rodatge audiovisual i de fotografia. S'hi han rodat 2 documentals, 1 curtmetratge i 5 produccions per a publicitat, 4 produccions per a televisió, 2 de videodansa i 1 de música, a més de les diferents sessions fotogràfiques que hi han tingut lloc, de les quals s'han destacat les relacionades amb la promoció d'espectacles i artistes que han estat desenvolupant la seva feina a Fabra i Coats.

D'altra banda, el cinema català, concebut majoritàriament des de Barcelona, viu en aquests moments una situació esperançadora. En els dos darrers anys, pel·lícules de producció o coproducció catalana han rebut més d'un centenar de premis en festivals de cinema d'arreu del món. Les quatre primeres cintes de l'Estat espanyol que han competit per la Concha de Oro al Festival Internacional de Cinema de Sant Sebastià han estat pel·lícules catalanes de productores amb seu a Barcelona: *Pa negre*, d'Agustí Villaronga, la guanyadora del premi del jurat *Elisa K*, de Judith Colell i Jordi Cadena, *Aïta*, de José María de Orbe i *El gran Vázquez*, d'Oscar Aibar. Catalunya es va fent forta en les creacions que aporten un important plus creatiu i al mateix temps ofereixen missatges d'intensitat global. *Pa negre* és un dels exemples d'aquest nou model. A finals del 2010 la pel·lícula d'Agustí Villaronga ja arribava als 120.000 espectadors en

33 dies i gaudia de bona distribució interna

La pel·lícula *Tres dies* dirigida per Mar C. triomfadora Premi

8

FESTIVALS

8.1. GREC 2010 FESTIVAL DE BARCELONA

GREC 2010 FESTIVAL DE BARCELONA

34a edició

www.bcn.cat/grec

ORGANITZA: INSTITUT DE CULTURA.
AJUNTAMENT DE BARCELONA

111.446 espectadors
66% d'ocupació
13/6 - 1/8

El Grec Festival de Barcelona és la principal cita de la ciutat amb el teatre, la dansa, la música i el circ. És un festival amb una llarga tradició, que ha esdevingut la principal proposta cultural de l'estiu barceloní i també una referència al calendari europeu de festivals. Pren el nom del principal espai del Festival: el Teatre Grec de Montjuïc.

El Grec ha arribat l'any 2010 a la seva 34a edició i ha estat el quart Festival consecutiu sota la direcció artística de Ricardo Szwarczer.

Al llarg de set setmanes, del 13 de juny a l'1 d'agost, el Grec ha ofert als espectadors de la ciutat un total de 63 espectacles. Entre aquestes propostes n'hi ha 21 de teatre, 12 de dansa, 24 de música i 3 de circ, a més d'un recital de poemes de Joan Maragall, al recinte del MUHBA Vil·la Joana, i la «Cerimònia del te», al Museu Picasso. De totes aquestes propostes, 21 han estat de producció pròpia. A banda dels espectacles, s'han presentat els cicles «Convèrses a les biblioteques» i «Juliol a La Cuina» de la col·laboració amb Biblioteques de Barcelona, i també s'ha renovat un més la participació del Festival a l'Obrador d'estiu de la Sala Beckett. El país convidat de l'edició d'enguany és el Japó, i, per tant, hi han tingut pes destacat les produccions de teatre, dansa i música vingudes d'aquest país.

i a l'edició del 2010 la dansa ha destacat tant pel nombre com per la qualitat dels espectacles. La Caldera s'ha reafirmat com a espai de referència per als joves artistes emergents, i Dies de Dansa ha tornat a presentar múltiples propostes en diferents espais de la ciutat (i també fora de la ciutat).

Pel que fa a la música, han acompanyat les nits d'estiu del Festival 27 propostes musicals, 10 de les quals han tingut lloc al Teatre Grec. D'entre aquestes cal destacar per l'èxit de públic, els 5 concerts de Joan Manuel Serrat per presentar el seu nou disc, *Hijo de la Luna*, com ja és habitual, la qual cosa també ha estat escenari de la música: s'hi han fet 9

concerts. Pel que fa al circ, s'han presentat 10 espectacles de circ firmats per artistes suïssos Martin Zimmermann i Dimitri de Perrot (música *Gaff Aff*, *Öper Öpis* i *Chacal*), aquest últim interpretat per l'Acrobatique de Tanger.

L'edició del 2010 del Grec ha aplegat més de 100.000 espectadors. Enguany, 15 espectacles entrades.

8.2. MÉS FESTIVALS A LA CIUTAT

8.2.1. FESTIVALS D'ARTS VISUALS

catalans, en
d'Art Jove

LOOP. VIDEOART BARCELONA 8a edició

www.loop-barcelona.com

ORGANITZA: LOOP BARCELONA

4.000 assistents

12/5 - 22/5

LOOP Barcelona és una plataforma especialitzada en la reflexió, la difusió i la comercialització de l'art en format vídeo, i això es materialitza en un esdeveniment anual de referència internacional articulats en tres eixos: festival, fira i panels d'experts. En la seva vuitena edició, el LOOP ha tornat a reunir a Barcelona

professionals i amants del videoart, i ha programat prop de 1.000 creacions de 754 artistes en 101 espais repartits per

tota la ciutat: des de museus, centres d'art i galeries fins a llibreries, botigues i hotels.

El LOOP aposta decididament per les propostes artístiques emergents procedents de l'àmbit universitari internacional. En aquesta edició ha establert una sèrie de col·laboracions i convenis amb 36 universitats de 19 països involucrades en l'ensenyament i la difusió del videoart, i ha gestat un programa de pràctiques per als alumnes centrat en la producció, investigació i documentació del vídeo.

D'entre els projectes i els programes presentats enguany destaca l'exposició «Visions remotes», a l'Arts Santa Mònica, una selecció de 50 peces de les últimes set edicions de la Fira LOOP; l'exposició a la Fundació Suñol «Looping Memories», de peces de videoart d'una col·lecció Suïssa, i el projecte experimental «Treballs forçats», una selecció de vídeos creats per l'escena més emergent de videoartistes

SWAB BARCELONA. FIRA INTERNACIONAL D'ART CONTEMPORANI 3a edició

www.swab.es/cat

ORGANITZA: ESPACIO DE ARTE
CONTEMPORÁNEO DIEZY7, S.L.

13.000 assistents

13/5 - 16/5

La tercera edició de Swab ha representat la consolidació de la fira. Després de les dues primeres edicions, Drassanes de Barcelona ha organitzat aquesta ocasió Swab de Fira de Barcelona.

realitzat en ciutats com Nova York, Berlín o Tel Aviv, ha arribat a Barcelona durant els dies de Swab i ha omplert escaletes i racons d'edificis històrics de la ciutat amb peces de LEGO.

L'èxit d'assistència, uns 13.000 visitants, i la gran presència a la premsa, tant local com nacional, deixen palesa la consolidació de Swab i n'asseguren la continuïtat els propers anys i una vinculació encara més important amb la ciutat de Barcelona.

ILU·STATION 2a edició

www.ilustation.com

ORGANITZA: ASSOCIACIÓ NOVENO A

5.000 assistents
3/6 - 13/6

Il·lu-Station és el primer festival d'il·lustració i edició independent de Barcelona, i té com a objectiu difondre la cultura de la il·lustració en totes les seves vessants a través de diverses exposicions i altres activitats.

En aquesta segona edició, coincidint amb el Mundial de Futbol de Sud-àfrica, el futbol ha estat un dels motius de les activitats del festival i el tema comú de les 8 exposicions repartides per tot Barcelona. L'exposició principal s'ha fet a la galeria Miscelanea, amb l'obra d'autors de tots els racons del món. Cal destacar els artistes de la revista *Finerats*, de l'associació Estudiosos del Tema, de la revista digital *El Estafador*, il·lustradors de l'entorn de la galeria Duduá i l'estudi de disseny valencià Tactel Graphics, entre d'altres.

A banda de les exposicions, hi ha hagut concerts, com ara el concert il·lustrat de

Love of Lesbian, juntament amb *El Estafador*, o el concert d'Inna amb el grup MegaAfonía; unes mascotes i una col·lecció de mascotes olímpiques a Duduá, i el mercat de altres objectes a tirades limitades del món.

ARQUINSET. SETMANA DE L'ARQUITECTURA 4a edició

www.arquinfad.org

ORGANITZA: ARQUINFAD I COAC

30/9 - 7/10

Arquinset té dos objectius: convertir-se en un punt de trobada del professional de la societat, i fomentar i debatre i sensibilitzar sobre la cultura arquitectònica, l'impacte públic, el paisatge i les disciplines d'arquitectura.

En aquesta ocasió s'ha bastit al voltant d'una temàtica de transformació i desenvolupament urbà.

internacional. Des d'aleshores el Bac! és un dels festivals d'art contemporani de referència i sempre ha tocat temes propers als discursos del pensament contemporani i amb la transversalitat com a element comú. d'art i objectes de disseny fets amb materials reciclables, intervencions a l'espai públic, espai de reflexió, fires d'art i tallers interculturals participat espectacles i performances, audiència, cinema del medi ambient

L'onzena edició del Festival ha dut el subtítol «El temps encapsulat». El temps ha estat el tema proposat als artistes, als quals s'ha donat total llibertat per tractar-lo. Aquest binomi i temps -art ha estat, potser, el responsable que, a diferència d'altres anys, el vídeo o, la fotografia i la performance hagin estat les disciplines escollides per la majoria dels artistes, provinents, com sempre, de diferents punts del món. El país convidat en aquesta edició per participar amb les seves propostes innovadores i investigacions artístiques i tecnològiques ha estat el Japó.

En aquesta vuitena edició tornat a buscar l'equilibri 150 artistes participants internacionals, professionals i amateurs

L'edició del 2010 s'ha desenvolupat en quatre espais diferents: la Casa Àsia, l'Arts Santa Mònica, el Nivell Zero de la Fundació Suñol i la galeria H2O.

DRAP'ART. FESTIVAL INTERNACIONAL DE RECICLATGE ARTÍSTIC

8a edició

www.drapart.org

ORGANITZA: DRAP'ART

18.514 assistents
18/12/10 - 9/1/11

El 2010 el Drap'Art, Festival Internacional de Reciclatge Artístic, s'ha celebrat, com cada any, al CCCB i als espais oberts dels voltants, i s'ha desenvolupat en vuit modalitats que ens acosten al reciclatge creatiu: exposicions col·lectives d'obres

referències de l'art d'acció a Espanya. ha celebrat la reedició de dues novel·les
L'edició d'enguany s'ha celebrat a les policiaques que Terenci Moix va escriure
Cotxeres Borrell de Barcelona a amb amb el pseudònim de Ray Sorel, ha pa
performances, projeccions de vídeo i del narco tràfic amb l'exde
altres activitats que han mostrat una escriptor Don W
àmplia varietat de tendències dins l'art ullada al cine
d'acció actual. Barcelona
una
Fil

Finalment, cal destacar la inauguració
d'un nou festival d'arts visuals, OjodePez
Photo Meeting Barcelona. Fotògrafs ,
editors i experts en fotografia docu men tal
s'han donat cita a La Virreina Centre de la
Imatge per compartir, debatre i posar
sobre la taula les tendències actuals i els
problemes amb els quals treballa el sector.
La primera edició d'aquest festival ha
programat més de 55 hores d'activitats
ha convidat 38 autors i ha atret 450
assistents.

8.2.2. FESTIVALS LITERARIS

BCNEGRA. TROBADA DE NOVEL·LA NEGRA DE BARCELONA 6a edició

www.bcn.cat/cultura/bcnegra

ORGANITZA: INSTITUT DE CULTURA.

AJUNTAMENT DE BARCELONA

3.744 assistents
1/2 - 6/2

La sisena edició de BCNegra, la Trobada de Novel·la Negra de Barcelona, ha reunit 3.068 assistents i 65 autors i especialistes de novel·la negra, i 24 editorials hi han col·laborat.

En el programa d'aquesta edició, BCNegra ha fet un homenatge al gran editor i novel·lista Mario Lacruz, s'ha incorporat a les celebracions dels 100 anys de la CNT,

«Poem Express», i la proposta «A la manera de...», un projecte fet en col·laboració amb destacats artistes de diferents disciplines, tots exponents de la creació més contemporània, que en aquesta edició han explicat històries amb un estil molt personal. Una zona de pícnic i un restaurant amb plats literaris, un mercat d'intercanvi de llibres, portes obertes durant tot el cap de setmana a MACBA i al CCCB, i un racó per conèixer i dibuixar amb els joves il·lustradors de l'Escola de la Llotja, entre altres activitats, han complementat l'oferta de Món Llibre.

consagrats, d'aquí i d'arreu, poesia per diferents de Barcelona, de Catalunya pel

BARCELONA POESIA 14a edició

www.bcn.cat/canalcultura

ORGANITZA: INSTITUT DE CULTURA.
AJUNTAMENT DE BARCELONA

5.100 assistents
13/5 - 19/5

Barcelona Poesia, que inclou el Festival Internacional de Poesia, els Jocs Florals i la Setmana de la Poesia, s'ha convertit en una cita cultural imprescindible de la ciutat. Enguany ha arribat a la catorzena edició, amb una direcció nova (Eduard Escofet, Martí Sales i Ester Xargay) que ha posat èmfasi en les pràctiques poètiques més innovadores i actuals, com *l'spoken word*, la micropoesia, la videopoesia, la performance poètica i *l'slam poetry*, i en la combinació de la poesia amb altres disciplines artístiques com la música, la dansa, el teatre, les arts visuals i les noves tecnologies. El país convidat d'enguany ha estat Ucraïna i el festival ha aplegat més de 5.000 assistents.

L'edició del 2010 ha ofert més d'un centenar de propostes de creació poètica en què han participat poetes novells i

MUNT DE MOTS. FESTIVAL DE NARRACIÓ ORAL DE BARCELONA

1a edició

www.muntdemots.org

ORGANITZA: ASSOCIACIÓ MUNT DE PARAULES

2.300 assistents
16/10 - 23/10

Del 16 al 23 d'octubre del 2010 s'ha celebrat el primer Festival de Narració Oral de Barcelona, el Munt de Mots, un projecte nou, sense precedents a la ciutat. El Festival ha portat 91 activitats relacionades amb la narració oral a diversos espais de la ciutat, especialment als centres cívics.

Munt de Mots és la culminació d'anys de col·laboració dels centres cívics i les biblioteques de Barcelona per donar suport al món dels contes. Hi han participat 42 espais entre centres cívics, biblioteques, museus, teatres i localitats de lleure o d'oci nocturn, i hi han assistit més de 2.300 persones.

Les activitats que s'han dut a terme han estat múltiples; a banda de narracions i maratons de contes, també s'han programat exposicions, xerrades, tallers, conferències, trobades de narradors i una projecció. La diversitat de la programació ha fet que Munt de Mots hagi arribat a diferents públics: adult, infantil i familiar.

Cal destacar l'èxit de públic que han tingut els actes d'inauguració i de cloenda del Festival. L'acte inaugural ha tingut lloc al Teatre Romea, i el públic, unes 500 persones, gairebé ha omplert tota la sala. A la cloenda, que s'ha fet al Centre Cívic Pati Llimona, hi han assistit 150 persones.

KOSMOPOLIS. FESTA INTERNACIONAL DE LA LITERATURA

5a edició

www.cccb.org/kosmopolis/ca

ORGANITZA: CCCB

1.876 assistents
23/10 - 23/10

Kosmopolis, Festa Internacional de la Literatura, és una trobada literària bilingüa que se celebra al CCCB. És un laboratori d'esperit innovador sobre nous temes, gèneres i formats, a través de trobades i para

L'edició de l'2010 ha estat un prelude de Kosmopolis 2011, un aforada espai s'ha dedicat al BookCamp amb conferències de Zygmunt Bauman, Lawrence Lessig, a l'exposició editada, grans llibres de Canal Alfa per moments

L'èxit central de la programació ha estat el BookCamp, una trobada en què uns 400 participants entre editors, lectors, investigadors, professors en noves tecnologies i distribuïdors

Lessig, un dels creadors de Creative Commons, ha fet una exposició sobre els drets d'autor en l'era digital i la defensa de la cultura lliure. Concentració de Titelles, que es fa des del 1999. Enguany, coincidint amb el Dia Internacional del Titella (21 de març), aquesta trobada única a la ciutat ha rebut un nou impuls i s'ha convertit en un festival, que neix amb la voluntat de ser transversal tant pel que fa a les disciplines artístiques com pel que fa a l'espectacle i la voluntat de

Durant el 2010 hi ha hagut altres festivals literaris a la ciutat, com ara el 18è Festival de Polipoesia de Barcelona, una de les més importants mostres de poesia experimental, sonora i d'avantguarda que es fan a Catalunya, Espanya i Europa. Enguany s'ha celebrat al Centre Cívic Torre Llobeta i ha ofert 11 recitals.

Un altre festival que cal destacar és el Human Book, el festival de llibre d'artista i de la petita edició. La tercera edició d'aquest festival, que ha tingut lloc a diferents espais de Barcelona, s'ha dedicat al llibre com a necessitat expressiva de l'home, i ha programat activitats i mostres que han congregat prop d'un miler d'assistents.

8.2.3. FESTIVALS D'ARTS ESCÈNIQUES

TOT. FESTIVAL DE TITELLES I TEATRE D'OBJECTES DE BARCELONA

1a edició

www.poble-espanyol.com/pemsa/ca/01-el-poble/tot-festival.html

ORGANITZA: EL POBLE ESPANYOL DE BARCELONA

1.200 assistents
21/3 - 28/3

El 2010 s'ha celebrat la primera edició del TOT, Festival de Titelles i Teatre d'Objectes de Barcelona, un festival que ha nascut de la trobada anual

BARRIBROSSA

8a edició

www.espaibrossa.com

ORGANITZA: BROSSA ESPAI ESCÈNIC

1.700 assistents

12/4 - 23/4

RADICALS LLIURE 4A EDICIÓ

www.teatrelliure.com

ORGANITZA: TEATRE LLIURE

El Barribrossa no és únicament un festival, és un conjunt d'accions relacionades amb les arts teatrals, cohesionat i vertebrat de manera que susciti nexes d'unió amb el pensament i l'art contemporani. En la vuitena edició, el BarriBrossa ha aprofundit en tres aspectes: l'oferta vehiculada a través d'un creador convidat que permet centrar el discurs conceptual de la programació; la complicitat amb el territori des de la col·laboració amb diferents equipaments culturals de Ciutat Vella, i la consolidació d'espais d'èxperiència escènica.

El creador convidat d'enguany ha estat Valère Novarina. El festival ha proposat tres posades en espai de l'obra de tres poetes catalans, Perejaume, Lluís Solà i Víctor Sunyol, que, com Valère Novarina, conviden a sentir el batec de la paraula, a explorar la veu i el llenguatge, a compartir la sensualitat del text poètic. Un altre muntatge que ha destacat en aquesta edició ha estat l'homenatge al poeta Miquel Bauçà, amb la participació de més de 30 poetes, entre els quals figuren Enric Casasses, Albert Roig, Antoni Clapés, David Ymbernon, Esther Xargay i Carles Hac Mor. Finalment, cal subratllar l'exposició «El teatre del dibuix: 2.587 personatges i 311 definicions de Déu», de l'obra plàstica de Valère Novarina.

El Barribrossa 2010 ha ofert un conjunt de 18 activitats en 8 equipaments diferents: el Museu Picasso, el MACBA, el CCCB, l'Arts Santa Mònica, el convent de Sant Agustí, el Brossa Espai Escènic, la

Universitat
a exte
carrer

Fäustino, Roger Bernat i amb la Societat Doctor Alonso.

Radicals Lliure s'ha tancat l'últim cap de setmana amb el tradicional Radicals Weekend, la mostra per a professionals que uneix artistes i programadors d'arreu en un intercanvi sempre enriquidor. Art escènic en el sentit més ampli de la paraula.

artistes professionals de la República. I s'han redefinit tallers que Dies de fa anys, amb entre la

DIES DE DANSA. FESTIVAL INTERNACIONAL DE DANSA CONTEMPORÀNIA EN PAISATGES URBANS 19a edició

www.marato.com

ORGANITZA: ASSOCIACIÓ MARATÓ DE L'ESPECTACLE

5.900 assistents
1/7 - 5/7

Dies de Dansa, Festival Internacional de Dansa Contemporània en Paisatges Urbans, és un esdeveniment artístic que es

desplega en diferents espais urbans.

Consta d'una programació de dansa amb una gran varietat de llenguatges,

tendències i procedències. En la dinovena

edició, el Festival, desenvolupat en el marc

del Grec, s'ha tornat a celebrar en quatre

ciutats diferents: Barcelona, Mataró, Sabadell i Sitges. Enguany hi han participat

35 programadors de tres continents:

Europa, Àsia i Amèrica del Sud. Gairebé

6.000 persones han assistit a les diferents

mostres de dansa només a la ciutat de

Barcelona; a aquesta xifra cal afegir-hi

2.400 persones més que han seguit Dies de Dansa a Mataró, Sabadell i Sitges.

En l'edició del 2010 s'han programat diversos espectacles de companyies i

DANSALONA 1a edició

www.bcn.cat/cultura/dansalona

ORGANITZA: MERCAT DE LES FLORS I FOCUS

El 2010 s'ha celebrat la primera edició de

Dansalona, un esdeveniment cultural

Barcelona i la dansa com a

comuns, que vol situar

costat de les capitales

referència mitjançant

dansa tant als

durant els mesos

tractats de

p

Dansalona s'ha inaugurat dins dels actes ser representats al carrer davant un públic familiar. festius de la Festa Major de Gràcia amb l'actuació de tres grups de dansa que han ofert danses tradicionals d'arreu del món. L'escenari de la cloenda del festival és el parc de la Ciutadella, on s'han representat diversos espectacles de dansa emmarcats dins La Mercè. Entremig, s'han programat cinc setmanes d'espectacles de dansa en diversos espais de la ciutat, com l'Almeria Teatre, el Gran Teatre del Liceu, La Villarroel o el Teatre Lliure, entre d'altres, i de diversos formats: s'han pogut veure danses tradicionals, hip-hop, dansa contemporània, dansa africana, jazz, dansa clàssica, flamenc, dansa visual, dansa cantada, dansa d'humor, ballet, ball sobre sorra, i també entre estils diferents: Cia. Mudar Compania ' Cia. Mudar Compania ' Tràr

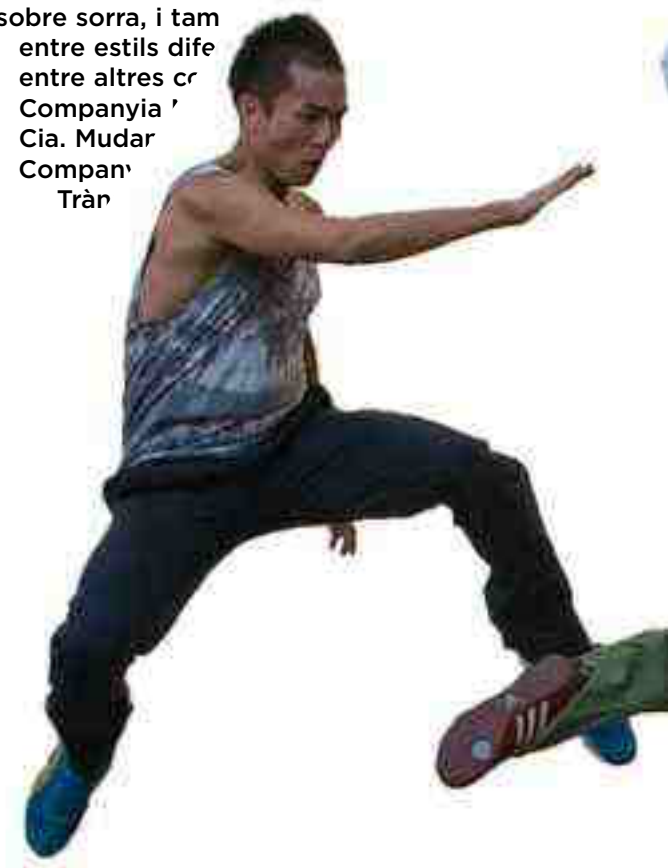
MERCÈ ARTS DE CARRER. MAC 1a edició

www.bcn.cat/merce

ORGANITZA: INSTITUT DE CULTURA.
AJUNTAMENT DE BARCELONA

153.084 assistents
23/9 - 26/9

La Mercè ha estrenat enguany el Mercè Arts de Carrer (MAC), un festival d'arts de carrer ple de creacions contemporànies per a tots els públics. El MAC ha omplert de propostes teatrals, circ, dansa i animació els espais del parc de la Ciutadella, el Castell de Montjuïc i el Canòdrom. Es tracta d'espectacles majoritàriament de nova creació, de companyies d'aquí però també de diferents països del món, i pensats per

guanyador del Premi Nacional de Circ de Catalunya del 2006, Chez Leandre, un espectacle ple de senzillesa i emocions; les propostes singulars de Guixot de 8 i la seva col·lecció de materials reciclables i estàtues mortes, o de Károlyi, un carro que amaga un espectacle encisador d'ombres xineses; l'espectacle d'humor, acrobàcies i jocs malabars *Mono A Mono B*, dels andalusos Capitán Maravilla Productions, amb dos micòs i un Mini; l'espectacle de titelles *El retorn dels putxinel·lis*, dels catalans Titelles Vergés; la dansa aèria sobre una mena de trapezi gegantí *Orbite*, de la companyia suïssa Off Off; els titelles de guinyol del britànic Rod Burnett i la veterana companyia espanyola Libélula, una de les grans renovadores del gènere a Europa, i el trapezi

MOSTRA DE TEATRE DE BARCELONA

15a edició

www.mostradeteatredebarcelona.com

ORGANITZA: ARTÍPOLIS

1.361 assistents
5/10 - 4/11

La Mostra de Teatre de Barcelona és un projecte de promoció i difusió artística que va néixer amb l'objectiu de promoure espectacles de petit format i també autors, actors i directors novells, d'acostar la col·lectivitat al teatre, de crear nous textos teatrals i d'implicar les institucions en la promoció de joves valors. Actualment s'ha convertit en un dels esdeveniments culturals més esperats a la ciutat, tant pels professionals com pel públic en general.

En cada edició la Mostra posa de manifest el gran moment que viu el teatre de creació a Catalunya, fet que es reflecteix en el gran nombre de projectes que opten a ser seleccionats. En aquesta quinzena edició, els projectes presentats han arribat als 85. D'aquests, se n'han seleccionat 18 que, com ja es va fer en l'edició anterior, s'han pogut veure al Teatre del Raval. L'índex de seguiment ha estat molt alt: hi han assistit 1.361 persones. Les 18 companyies guardonades provenen de diferents poblacions catalanes i d'altres comunitats autònomes, i tindran continuïtat dins de la programació estable del Teatre del Raval.

Cal destacar l'espectacle inaugural, *Cyrano's*, una adaptació d'Oriol Broggi de la coneguda obra d'Edmund Rostand. El muntatge, molt coral, ha tingut molta bona rebuda per part del públic. La Mostra s'ha tancat amb *Naranjas exprimidas*, de la companyia La Cantera.

ESCENA POBLENOU

9a edició

www.escenapoblenou.com

ORGANITZA: ASSOCIACIÓ ESCENA POBLENOU

5.000 assistents
14/10 - 17/10

Escena Poblenou és un festival multidisciplinari de les arts escèniques contemporàni es que t és l loc en div indrets del barri del Poblenou. C 2002 com una plataforma per a pro postes de llenguatges com la dansa, el teatre de Escena Pob l'apar

Pel que fa a les col·laboracions, en aquesta edició s'ha continuat el treball conjunt amb NIU i Hangar, i s'hi han afegit, entre d'altres, Can Framis - Fundació Vila Casas i La Central del Circ.

Escena Poblenu ha tancat la novena edició amb molt bons resultats, una gran qualitat artística i una convocatòria de públic molt satisfactòria. La nova direcció artística consolida una línia de programació més contemporània i continua apostant per la multidisciplinarietat, el risc i el suport a la creació.

L'organització de l Festival al treballa per aconseguir que el Festival de Flamenco Carmen Amaya es pugui celebrar anualment i que el 2013, anomenat en commemoració del centenari del naixement de Carmen Amaya, sigui un any aniversari.

NOVEMBRE VACA
10a edició

www.projectevaca.com

ORGANITZA: PROJECTE VACA

FESTIVAL DE FLAMENCO
IV AL DIA DE EL FLAMENCO
CARMEN AMAYA
1a edició

889 assistents
4/11 - 28/11

Novembre Vaca és una mostra de creadores escèniques que enguany arribat a la desena edició. Rotes i dies diferents, s'han activitats que l'organització

www.festivalcarmenamaya.com

ORGANITZA: EL TABLAO DE CARMEN

1.821 assistents
22/10 - 23/10

El Festival de Flamenco Carmen Amaya neix amb un doble objectiu: retre homenatge a Carmen Amaya, una catalana universal poc reconeguda i poc recordada, i conservar-ne el llegat i la seva manera de veure i sentir el flamenc.

En la seva primera edició, el Festival de Flamenco Carmen Amaya s'ha programat entres activitats diferents: un cicle d'actuacions d'El Tablao de Carmen, el I Concurs Carmen Amaya, guanyat per la bailaora Saray de los Reyes, i el festival pròpiament dit, que s'ha celebrat durant dos dies al Teatre Coliseum amb la participació de primeres figures del flamenc: Remedios Amaya, Montse Cortés, Manuela Carrasco, Tomatito y Juana Amaya, i els artistes d'El Tablao de Carmen.

amb l'objectiu d'establir-se com un esdeveniment anual que serveixi d'aparador de la feina desenvolupada per les dramaturgues catalanes. De la primera edició del cicle «Primavera Vaca» cal destacar la qualitat dels textos, el resultat amb el públic i, especialment, la tertúlia posterior entre el públic, l'equip artístic i la dramaturga.

FESTIVAL DEL MIL·LENNI 11a edició

Del 7 a l'11 d'abril, i sota www.festivaldelmileni.com/cat

a prop teu», s'ha celebrat la setena edició del DANSAT, el festival de dansa del Sant

Andreu Teatre. El DANSAT ha assistit, una vegada més, una programació d'10

heterogènia, innovadora i, sobretot, de

qualitat. Ha comptat amb un repertori de 5

catalanes de renom com Sergi Pineda i ha

guardonats amb el Premi Còc durant més de quatre mesos a

Barcelona de la Dansa i Nua, Múscic Catalana i al Gr

d'altres. Hi han assistit 665 espectadors i han programa

37 concerts amb un a o c

Com ja és habitual, el Festival de Titelles 80%. D'

al Carrer, que enguany ha arribat a la l'organitza

sisena edició, s'ha celebrat en el marc de d'hav

les festes de La Mercè. El carrer Allada - po

Vermell ha estat un any més l'escen ar i

d'actuacions i tallers de titelles adreçat

públic infantil i familiar.

El Festival Barcelona en Butoh ha arr

la tercera edició. El *butoh*, a mig cam

entre el teatre i la dansa, cada any at

més seguidors; en aquesta edició hi l

assistit 1.000 persones, que han omp

tots els espectacles. Cal destacar la

participació d'artistes novells de

Catalunya i d'Espanya i també d'artis

reconeguts, com ara Atsushi Takenou

Sabien Seume i Yuko Ota.

Altres festivals que han tingut lloc

enguany a Barcelona en l'àmbit de le

escèniques han estat el Festival de C

primera vegada a l'Estat espanyol en uns l'ampli ventall de músics dels Països
concerts que no han decebut les Catalunya, al costat dels grups a
expectatives dels seus seguidors. També del país, el Festival ha acollit
altres artistes internacionals han ofert internacional si de la M
concerts d'alta qualitat i èxit de públic: els quals cal destacar
Michael Bolton, Rufus Wainwright i Woody de França, Carlos M
Allen, entre d'altres. Nicaragua,
Gruppo Tr proced

El desembre del 2010 ha engegat la
dotzena edició del Festival del Mil·lenni,
que s'allargarà fins a finals d'abril del 2011.

En el seu primer tram del 2010, es
confirmen les bones xifres d'assistència i
d'acollida del públic.

FESTIVAL AL FOLK INTERNACIONAL TRADICIONARIUS 23a edició

www.tradicionarius.com

ORGANITZA: CAT. CENTRE ARTESÀ
TRADICIONARIUS

15/1 - 26/3

La música tradicional i d'arrel ha tornat a
l'hivern a Barcelona amb la 23a edició del
Festival Folk Internacional Tradicionari, que ha programat prop de 50 actuacions i
activitats que han omplert de folk i
músiques del món diversos espais de la
ciutat durant poc més de dos mesos.

El concert de Pepe Gimeno «Botifarra» al
Centre Artesà Tradicionari (CAT) ha
donat el tret de sortida al Festival, que
enguany ha presentat els nous treballs
d'una llarga llista de músics, com ara
Radiokuartet, Els Groullers, Bauma,
Albeniara, Ton Rulló i la Pegebanda, i Sol i
Serena, entre d'altres. Artistes com ara
Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries,
El Belda i el Conjunt Badabadoc, i El Petit
de Cal Eril, entre molts altres, formen

BARNASANTS 15A EDICIÓ

www.barnasants.com

ORGANITZA: BARNASANTS

10.033 assistents
15/1 - 28/3

El BARNASANTS es consolida en el
panorama dels concerts ens de ca
d'autor a Catalunya i a Es
seva vocació intern

d'obrir-se a les propostes dels creadors emergents, el fet d'acollir artistes consagrats i la vocació de fer possible l'intercanvi artístic i professional. I ho fa portant a escena la paraula compromesa i la música de qualitat a diversos espais de la ciutat de Barcelona i d'altres ciutats dels Països Catalans, escenaris com les Cotxeres de Sants, L'Auditori de Barcelona, el Teatre Joventut de l'Hospitalet de Llobregat, el Palau de Congressos de Girona, el Teatre Zorrilla de Badalona, l'Auditori de Sant Cugat del Vallès i el Black Note de València, entre d'altres.

El BARNASANTS 2010 ha programat 85 concerts. D'aquests, 34 han servit per presentar nou disc. Han estat més de dos mesos d'intensa programació tant d'artistes consagrats com de novells.

D'entre les veus consagrades, cal destacar Víctor Manuel, Jabier Muguruza, Ester Formosa, Joan Isaac i Luis Eduardo Aute, Javier Krahe, Javier Ruibal, Toti Soler, Carlos Mejía Godoy, Pedro Guerra, Patxi Andión, Gerard Quintana, Daniele Viglietti, Enric Hernàez, Xavier Ribalta, María Dolores Pradera i Raimon. Entre els valors emergents han actuat, entre altres cantautors, Cesk Freixas, El niño de la hipoteca, Soledad Villamil, Rebeca Jiménez, Marwan, Maria Inés Ochoa, Oliva Trencada, Dani Flaco, Maria de Medeiros i Òscar Briz.

En aquesta edició, el festival ha continuat cercant ponts amb els països llatinoamericans, i això s'ha traduït en la presència de 16 artistes d'aquest continent i en dos homenatges: l'un, dedicat a Víctor Jara, i l'altre, al centenari de la revolució mexicana.

FESTIVAL INT. DE PERCUSSIÓ DE CATALUNYA 5a edició

www.auditori.cat
ORGANITZA: L'AUDITORI

4.175 assistents
5/2 - 28/2

El Festival Internacional de Percussió de Catalunya ha anat creixent i ha arribat a la cinquena edició havent assolit dels seus objectius i dels seus objectius internacionals de músics emergents fora de

Festival, el concert de percussió de l'ESMUC.

DE CAJÓN. FESTIVAL FLAMENCO DE BARCELONA 5a edició

www.theproject.es

ORGANITZA: THE PROJECT

14.949 assistents

11/2 - 15/4

La cinquena edició del festival De Cajón, Festival Flamenco de Barcelona, ha estat la més eclèctica de la seva encara curta però intensa història, i hi han tingut cabuda tant artistes flamencs com figures provinents d'altres camps.

La programació d'enguany ha comptat amb una vintena d'actuacions amb noms

destacats com ara Rosario, Pitin go, Antonio

Canales & Amador Rojas, José «El Francés»,

La Shica i Los Planetas, entre molts altres, en

un ampli i divers ventall d'oferta musical que

s'ha pogut veure al Gran Teatre del Liceu, al

Teatre Apolo, a la sala Luz de Gas, al Palau

de la Música i a altres espais de la ciutat.

FESTIVAL DE GUITARRA DE BARCELONA 21a edició

www.theproject.es

ORGANITZA: THE PROJECT

27.391 assistents

21/2 - 20/6

Convertit ja en tot un clàssic de la temporada primaveral, el Festival de Guitarra de Barcelona ha arribat al seu 21è aniversari i ho ha fet amb una programació eclèctica i cosmopolita, que comprèn un important elenc d'artistes de primera línia vinculats al món de la guitarra.

En aquesta edició, el Festival de Guitarra amb el ferm compromís de continuar oferint bones propostes de qualitat ha ofert un total de 33 concerts diferents, es tracta d'una vert

NOUS SONS. MÚSIQUES CONTEMPORÀNIES 10a edició

www.auditori.cat

ORGANITZA: L'AUDITORI

5.935 assistents

6/3 - 28/3

Nous Sons, Músiques Contemporànies, és

un festival de músiques contemporànies

que, a més de servir de plataforma

per donar a conèixer al país artistes

compositors de prestigi i

el gènere de les músiques

contemporànies, també

tracta d'ampolit

La c

referent mentre que d'altres artistes, en un'edició d'enguany, sota l'epígraf «Europa estructura de gran complexitat; hi ha 1610: les noves músiques sorgides dels sorolls a cau d'orella i composicions que responen a especulacions matemàtiques o que s'emmirallen en la natura i l'espiritualitat.

Els encarregats d'atansar-nos aquests universos sonors han estat tant formacions amb una llarga tradició al darrere, com ara la London Sinfonietta i l'Arditti String Quartet, com joves intèrprets que ja han demostrat un negoci i una solvència idèntics, d'entre els quals han destacat SMASH ensemble, que ha inaugurat el festival, Dúo Rosado-Apellániz i B3: Brouwer Trio.

Durant gairebé un mes, el centre tament dirigit per Josep Maria Guix, amb la voluntat d'acostar la música contemporània al públic més ampli possible, també ha ofert diverses actuacions gratuïtes.

FESTIVAL DE MÚSICA ANTIGA 33a edició

www.auditori.cat
ORGANITZA: L'AUDITORI

5.570 assistents
20/4 - 10/5

El Festival de Música Antiga torna cada any a Barcelona per mostrar tot el paisatge musical europeu, tan variat i ple de contrastos, del barroc i el seu desenvolupament posterior.

El protagonista d'aquest període és, indubtablement, Claudio Monteverdi, autor de les famoses i sumptuoses Vespres, que es van publicar ara fa 400 anys a Venècia, les quals han inaugurat a L'Auditori, de la mà de Christina Pluhar i L'Arpeggiatta, la 33a edició del Festival de Música Antiga.

FESTIVAL DE FLAMENCO CIUTAT VELLA 17a edició

www.flamencociutatvella.com
ORGANITZA: TALLER DE MÚSICS, CCCB, AJUNTAMENT DE BARCELONA I MERCAT DE LES FLORS

8.200 assistents
19/5 - 22/5

El Festival de Flamenco Ciutat Vella ha esdevingut imprescindible en l'escena flamenca de Barcelona i una cita de primer ordre en el calendari de Ciutat Vella.

Enguany el Festival ofereix l'oportunitat de

de les veus, el ball i la guitarra de grans d'escenaris i artistes, i també de la duració creadors, com ara Emilio Lebrijano, Mayte de la cita musical. Amb l'objectiu d'acostar Martín, Carmen Linares, José de la música a tanta gent com sigui possible Tomasa, Rocío Molina i Pastora Galván, i l'organització ha anat engrossint descobrint noves produccions a càrrec de principal amb una programació complementària que i ha pres el nom

En aquesta dissetena edició, el festival ha fet una mirada a la poesia, a la poesia com una companya inseparable del flamenc. L'obra de Miguel Hernández, en el centenari del naixement del poeta, ha estat la poesia protagonista.

També s'ha celebrat la segona edició de Flamenc Empíric, un aparador de la creació contemporània en el marc del flamenc, pel qual han passat alguns dels creadors emergents del ball flamenc més avantguardista: s'han pogut veure mostres de peces curtes experimentals de dansa i música, documentals i un viatge fotogràfic que, en el seu conjunt, parlen d'art en evolució.

SAN MIGUEL PRIMAVERA SOUND 10a edició

www.primaverasound.com

ORGANITZA: PRIMAVERA SOUND

101.200 assistents

27/5 - 29/5

San Miguel Primavera Sound es consolida com un clar referent internacional de la música independent amb més de 100.000 assistents i 240 actuacions. En els seus deu anys de trajectòria, el festival ha programat més de 1.300 concerts i s'ha convertit en un punt de trobada entre espectadors i artistes de diverses generacions. L'increment progressiu de públic experimentat en cada edició ha anat acompanyat d'un augment del nombre

FESTIVALS 2010, PER MESOS

MES	ÀMBIT	EDICIÓ	NOM DEL FESTIVAL
GENER	Audiovisuals	9a	X cèntric
	Música	11a	Festival del Mil·lenni
	Música	6a	Caprichos de Apolo
	Música	23a	Festival Folk Internacional Trobadors
	Música	15a	BARNASANTS
FEBRER	Audiovisuals	9a	X cèntric
	Música	11a	Festival del Mil·lenni
	Música	6a	Caprichos de Apolo
	Música	23a	Festival Folk Internacional Trobadors
	Música	15a	BARNASANTS
	Literatura	6a	BCNegra. Trobadors
	Multidisciplinaris	7a	The Influence
	Audiovisuals	13a	DocuFest
	Música	5a	Fest de la Música
	Audiovisuals		
	Audiovisuals		
	Audiovisuals		
	Multidisciplinaris	14a	De Prop
MARÇ	Audiovisuals	9a	X cèntric
	Música	11a	Festival del Mil·lenni
	Música	6a	Caprichos de Apolo
	Música	23a	Festival Folk Internacional Trobadors
	Música	15a	BARNASANTS
	Música	5a	De Cajón. Festival Flamenc
	Música	5a	BCNmp7
	Música	21a	Festival de Guitarra de Barcelona
	Multidisciplinaris	14a	De Prop
	Multidisciplinaris	5a	Femelek
	Música	10a	Nous Sons. Músiques Contemp
	Música	1a	Festival Crudités
	Audiovisuals	13a	Curt Ficcions Barcelona
	Multidisciplinaris	1a	Primavera Cultural
	Literatura	6a	Literal dia. L'Euskal Herria d
Arts escèniques	1a	TOT. Festival de Titelles	
Multidisciplinaris	7a	Festival Sopos de	
Multidisciplinaris	7a	Now. Trobades en el present continu	

MES
JUNY

ÀMBIT

EDICIÓ

NOM DEL FESTIVAL

Arts visuals

16a

Fem Art

Arts escèn

ique

s

4a

bcstx

Arts visuals

2a

lu-Station

Multidisciplinaris

7a

Mostra Sonora i

Audiovisuals

2a

Me

Audiovisuals

9a

Arts escèn

ique

Audio

Só nar. Festival Inte rnacional de Música Ava

Audiovisuals

12a

Festival de Cinema J ueu de Barcelon a

JULIOL

Música

5a

BCNmp7

Audiovisuals

2a

Mecal Air

Multidisciplinaris

34a

Grec 2010 Festival c

Audiovisuals

12a

Festival c

Arts escèn

ique

M

Música

8a

San Miguel Mas i Mas Festival

AGOST

Audiovisuals

2a

Mecal Air

Multidisciplinaris

34a

Grec 2010 Festival de Barcelona

Audiovisuals

8a

Sala Montjuïc

Multidisciplinaris

2a

nunOff. Festival de Creació Emergent de Bar

Música

8a

San Miguel Mas i Mas Festival

Audiovisuals

9a

Gandules

Multidisciplinaris

1a

Festhum

Música

2a

Barcelona Summer Week

Música

6a

Busker's Festival Barcelona

Música

1a

Barcelona Music Conference

Música

5a

Festigàbal

Arts escèniques

1a

Dansalona

MES	ÀMBIT	EDICIÓ	NOM DEL FESTIVAL			
NOVEMBRE	Audiovisuals Música	10a	X	cèntric		
			2a	Catalunya	Arte Fla	menco
		Música		42	a	Voll-Damm Festival I
				Audiovisuals	5a	Flux. F e
					Arts escèn	ique s 1
						Música
						Multidis
DESEMBRE	Audiovisuals	1a		MIRADOCS. Barcelona Mir	ades Do cum	
		Audiovisuals	10a	X	cèntric	
		Música		2a	Catalunya Arte Flamen	
		Música		42a	Voll-Damm Festival Int	
		Audiovisuals		5a	Flux. Festival de Vídeo	
		Música		13a	EH SONA! Festival d	
		Arts visuals		11a	BAC! Festival I	
		Audiovisuals		1a	MIRADOCS. Ba	
					12a	Festival Els
				11a	Zeppeli	
				12a	Festiv	
				2a	No H	
				1a	Off C	
	Arts visuals	8a		Drap'Art. Festival Internacion	al de Reciclat	

Font: cada festival.

Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

SÓNAR. FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA AVANÇADA I ART MULTIMÈDIA

17a edició

www.sonar.es

ORGANITZA: ADVANCED MUSIC

84.070 assistents

17/6 - 19/6

El Sónar, Festival Internacional de Música Avançada i Art Multimèdia, ha esdevingut un festival de gran prestigi internacional que va més enllà de l'estricta faceta musical i s'endinsa en la cultura electrònica.

La dissetena edició del Sónar s'ha desenvolupat al llarg de tres dies d'activitat frenètica: s'han programat 145 activitats, entre concerts, sessions de DJ, exposicions i projeccions, d'un total de 301 artistes de 24 països diferents.

En aquesta edició, el Festival ha aconseguit presentar espectacles exclusius que s'han organitzat per primer cop a Espanya amb la presentació del nou treball de formacions som ara Chemical Brothers, LCD Soundsystem, Plastikman, 1/Air, 3/7, Dizzee Rascal, Hot Chip, Jónsi, 2manydjs, Broadcast, Matthew Herbert, The Pinker Tones i Booka Shade, entre d'altres.

El Sónar 2010 ha centrat la mirada en l'efervescent i polièdrica escena musical del Regne Unit. Grans noms de l'electrònica de les illes britàniques hi han estat presents amb els seus nous treballs, com Dizzee Rascal, Matthew Herbert i Hot Chip. El Festival també ha posat especial atenció a l'*underground* britànic. D'aquesta escena provenen artistes tan

interessants com Joy Orbison, Zomby, King Midas i Mohawke, Speech del prestigi Gold

FESTIVAL FLAMENCO A NOU BARRIS

11a edició

www.festivalnoubarri.cat/noubarris

ORGANITZADORA: DISTRICTE DE NOU BARRIS.

ADONANTAMENT DE BARCELONA

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

16/06/2010

primeres figures amb els valors catalans més joves. Entre els artistes participants hi ha hagut Antonio Reyes, Antonio Canales & Amador Rojas, Cañizares, Juana «La del Pipa», La Macanita, Dolores Agujetas, Manuel Jiménez «Bartolo» i Israel Galván.

l'espera
tr
e
els bar
exem
exclu

ELS CONCERTS DE L'ESTIU AL POBLE ESPANYOL 2a edició

www.theproject.es
ORGANITZA: THE PROJECT

16.999 assistents
8/7 - 28/7

El festival Concerts de l'Estiu al Poble Espanyol, un cicle de concerts polièdric i molt atractiu que proposa actuacions a l'aire lliure durant les nits d'estiu a la ciutat, ha repetit l'experiència iniciada el juliol del 2009. S'han mantingut els espais amplis i la grada numerada permanent als concerts, però la programació ha aportat novetats en l'enfocament, de caràcter més contemporani, pensat per a una audiència jove.

Però la gran novetat d'aquesta segona edició ha estat l'agermanament de grans noms tant nacionals com internacionals amb grups de referència de l'escena musical catalana. El resultat ha estat una variada oferta musical de gran qualitat, que s'ha inaugurat amb el doble cartell integrat per Els Pets i Els Amics de les Arts i que s'ha anat desplegant amb concerts que combinaven formacions catalanes amb grups no catalans: el grup català Gossos amb el pop internacional i estilitzat de Milow, el pop-folk dels noruecs Kings of Convenience amb Mishima com a teloners de veritable luxe, el pop-rock d'Antonio Orozco amb el tribut Lo Mejor de El Último de la Fila i

CRUÏLLA BCN 3a edició

www.cruillabarcelona.com
ORGANITZA: VISUALSONORA SCCL - AA COMPANY

18.000 assistents
16/7 - 17/7

El festival Cruïlla BCN busca la qualitat musical, vingui d'on vingui, i dibuixa una programació basada a tenir un contacte amb el públic i aconseguir que gaudeixi d'una festa musicals. L'objectiu és aconseguir un concepte de festa musicals que viui tota la nit.

SAN MIGUEL MAS I MAS FESTIVAL

8a edició

www.masimas.com/festival

ORGANITZA: GRUP MAS I MAS

29/7 - 31/8

El San Miguel Mas i Mas Festival és una suggerent alternativa a la minsa oferta de concerts que hi ha a la ciutat de Barcelona durant el mes d'agost i vol introduir en aquest període la música de qualitat menys comercial.

Des de l'excel·lència dels 30 Minuts de Clàssica fins a la negritud del jazz, passant per la fogositat del flamenc, la força hipnòtica dels ritmes electrònics i les sonoritats més ballables del funk, l'R&B, el

gospel o el hip-hop, hi ha hagut música per a tothom i tots els gustos repartida en

escenaris tan diversos com La Pedrera, L'Auditori i les sales Luz de Gaudí, Moog, Jamboree i Tarantos.

Com a gran novetat d'enguany, els 30 Minuts de Música al Palau han obert la sala de cambra per regalar al públic petites però intenses dosis de jazz, fado, flamenc, cançó d'autor, música clàssica i altres sons cada dia d'agost.

Han estat molt especials els concerts d'inauguració i cloenda del Festival: el primer, amb la maliana Rokia Traoré, diva de la música africana, i el segon, amb una de les veus més personals del pop espanyol, Sole Giménez, que s'ha acostat amb mestria al món del jazz i la música llatina. Entremig s'han anat desgranant una bona colla de concerts. D'entre els intèrprets de música clàssica han destacat el Trio Arriaga, Jean-François Dichamp, Alí Jorge Arango, Maria Escobar i Alan Branch, Alexey Lebedev i Ensemble Gaudí. La resta d'estils musicals han estat representats per

artistes com Sílvia Pérez Cruz i Raül Fernández «Rafree», Llibert Fortuny Camp, The Minstrels, Luc Molina Quartet, Al Kamaguchi i Nel-lo 4, Pe Hardflo

BARCELONA SUMMER WEEK

2a edició

www.barcelonasummerweek.com

ORGANITZA: QUAKESOUND PRODUCCIONES

11.000 assistents
4/8 - 8/8

Del 4 al 8 d'agost, Barcelona ha acollit la segona edició del festival de música dance Barcelona Summer Week que s'ha celebrat a la ciutat. Pel B

11.000

BUSKER'S FESTIVAL

BARCELONA

6a edició

www.buskersfestivalbarcelona.org

ORGANITZA: LA CASA AMARILLA

40.000 assistents
5/8 - 8/8

El Busker's Festival Barcelona és un festival a l'inter nacional de músics d'orquestra que converteix la ciutat en la

mediterrània del circuit europeu de festivals Busker's. Està pensat per a tota la família i es desenvolupa sempre el primer cap de setmana del mes d'agost al barri de la Barceloneta.

El Busker's Festival Barcelona és un festival de música solidari organitzat per La Casa Amarilla, una entitat cultural sense ànim de

lucres que porta a terme molts altres projectes d'àmbit sociocultural, de difusió artística i de cooperació internacional. El

Festival funciona com a plataforma per

donar a conèixer músics de carrer amb propostes molt interessants. Enguany el

Festival ha comptat amb l'apadrinament dels Ojos de Brujo, que s'han unit a la causa dels músics de carrer.

www.heliogabal.com

En la sisena edició del Festival hi han

participat bandes de músics de carrer

professionals procedents de França,

Suïssa, Itàlia, Argentina, Austràlia,

Equador i Alemanya, entre altres països.

La cinquena edició del Festival hi ha estat

confeccionat una oferta musical

qualitat en el si de la

Gràcia. El programa

fuig d'estil

i és

BARCELONA MUSIC CONFERENCE

1a edició

www.barcelonamusicconference.com

ORGANITZA: GRUPO COSTA ESTE

10.000 assistents

6/8 - 7/8

L'any 2010 neix el festival Barcelona Music Conference (BMC) amb l'objectiu de convertir-se en l'epicentre de la música i la cultura dance a Europa, i per aconseguir-ho ha anat a buscar els millors i més coneguts artistes d'arreu.

El BMC pretén convertir-se en un festival anual que reuneixi els millors discjòqueis del món, i ha començat amb bon peu. La

primera edició del festival s'ha celebrat durant dos dies i ha reunit diversos discjòqueis internacionals, entre els quals hi ha un gran nombre de noms del món, Armin Van Buuren, DJ Tiesto, David Guetta, i també Above & Beyond, Paul Oakenfold, Markus Schulz i molts altres.

programació del BMC a discjòqueis obrint

EL FESTIVAL
5a edició

quinze músics, ha fet un recorregut a través dels grans riffs de guitarra de la història del rock des de la seva òptica, sempre personal i desconcertant.

Els concerts de tarda han ensenyat la cara més jazzística i experimental de la programació. La guitarra sarda de Paolo Angeli i els ritmes d'Oriol Roca, les improvisacions dels IED'08 i el jazz més acadèmic del Dani Pérez Trio han fet gaudir un públic de totes les edats a mitja tarda. Una hora que, generalment, queda força desatesa pels programadors de la Festa Major.

La nit, com sempre, ha tornat a marcar la diferència. Allunyat de les propostes més massificades i artísticament menys arriscades, el Festigàbal ha presentat, com ja és habitual, concerts memorables. Des dels loops esquizofrènics de Za!, les atmosferes de Pony Bravo o les genialitats de Josep Puntí i Joan Colomo, passant pels enormes solos d'Els Trons i la reivindicació pseudofolk d'Esperit!, fins a arribar a les delícies pop de Charades i d'Inspira i als estirabots tardolaietans dels grans Les Ancians, tota l'oferta del Festigàbal ha tornat a ser una demostració de personalitat pròpia d'un festival que tot just ha celebrat la cinquena edició.

FESTIVAL L'HORA DEL JAZZ. MEMORIAL TETE MONTOLIU 20a edició

www.amjm.org

ORGANITZA: ASSOCIACIÓ DE MÚSICS DE JAZZ I
MÚSICA MODERNA DE CATALUNYA

7.000 assistents
3/9 - 30/9

Després de vint anys, el Festival l'Hora del Jazz s'ha consolidat com un festival de

FESTIVAL DE BLUES DE BARCELONA

8a edició

www.festivalbluesbarcelona.com

ORGANITZA: ASSOCIACIÓ CAPIBOLA
BLUES

8.500 assistents
10/9 - 20/9

El Festival de Blues de Barcelona arriba a la vuitena edició amb un augment significatiu de públic, tant als concerts i a les diverses activitats, com a les classes magistrals. Ha aconseguit atraure 8.500 persones que han assistit a espectacles d'altíssima qualitat.

Aquesta cita anual amb el blues té una marcada voluntat social, no només pel seu caràcter gratuït, que permet l'accés obert als seus concerts, sinó també per la seva programació de naturalesa solidària, amb concerts a l'Hospital de la Vall d'Hebron i a les presons de Wad-Ras i la Model.

El Festival de Blues de Barcelona ha presentat en aquesta vuitena edició un programa amb figures de blues nacionals i internacionals, entre les quals destaquen: Atomic Boy Blues, Black Cat Bone, Big Mama Montse, James Harman, Gumbo, Bernat Font Trio, Al Copley, Barcelona Blues Big Band, George Bedard & The Kingpins i Philippe Le Jeune. El Festival s'ha obert a diversos locals emblemàtics de la ciutat: Jamboree, Harlem, Honky i Luz de Gas, i ha aconseguit omplir-los.

BAM. BARCELONA ACCIÓ MUSICAL 18a edició

www.bcn.cat/bam

ORGANITZA: INSTITUT DE CULTURA.
AJUNTAMENT DE BARCELONA

167.920 assistents
23/9 - 25/9

El festival BAM, Barcelona Acció Musical, arriba a la seva majoria d'edat mantenint-se fidel als seus inicis: oferir als ciutadans una programació musical gran i oberta a les últimes tendències musicals, tant de l'escena local com de la internacional.

Celebrat com cada any en el marc de La Mercè, el BAM 2010 ha tornat a portar el millor de l'escena musical, amb artistes consagrats i amb noves promeses, i

amb un ampli ventall d'estils musicals representats: pop, folk, rock, música experimental, tradicional, electrònica, alternativa, tropical, soul, rumba catalana, ska, reggae, jazz, blues, funk, country, hip-hop, swing, rap, techno, músiques del món...

El festival Catalunya Arte Flamenco és un festival que gira entorn de l'escena catalana ha vingut carregada de flamenc i que té un gran objectiu: banda, donar a conèixer el flamenc i, de l'altra banda, pro-mocionar les divinitats andaluses.

L'escena catalana ha vingut carregada de flamenc i que té un gran objectiu: banda, donar a conèixer el flamenc i, de l'altra banda, pro-mocionar les divinitats andaluses.

Pel que fa a les formacions d'àmbit estatal que han participat a l'edició d'enguany del BAM, cal destacar Aqeel & Mental People, Speak Low, Hyperpotamus, Tulsa, Monkey Brothers, Arizona Baby i Vinila von Bismark & The Lucky Dados, entre d'altres.

El panorama internacional
repre ser
Se

Lucía, Mayte Martín, Cañizares i Esperanza Burkina Faso o el Marroc. És el cas de
Fernández, han fet les de lícies de tot el Lokua Kanza (Congo), Victor Démé
públic català en diferents escenaris, com (Bu rkina Faso), Don B igg (Marroc)
ara el Barcelona Teatre Mu sical, el Liceu, Galissa (Guinea Bissau) i Bi
l'Auditori de Girona i els teatres de Verd).
localitats com Badalona, San ta Coloma de
Gramenet, L'Hospitalet, Granollers, Lleida
o Manresa.

Aquesta segona edició ha inclòs diverses
activitats paral·leles als concerts, com ara
conferències il·lustrades, actualitzacions de
flamenc a les entitats, exposicions,
presentacions de discos, classes
magistral i altres activitats, amb l'objectiu
de consolidar-se com el Festival flamenc
de referència de tot Catalunya.

VOLL-DAMM FESTIVAL INTERNACIONAL DE JAZZ DE BARCELONA 42a edició

www.voll-damm.com

22.062 assistents
2/10 - 2/12

FESTIVAL DE MÚSIQUES DEL MÓN 15a edició

www.auditori.cat
ORGANITZA: L'AUDITORI

1.274 assistents
1/10 - 16/10

Ja fa 15 anys que va néixer a Barcelona el Festival de Músiques del Món, un esdeveniment que durant els últims quatre anys ha obert les portes de L'Auditori a grups de músics de tot el planeta, amb la voluntat de crear vincles entre realitats diferents i de fer conèixer, a través de les melodies i els ritmes, trets culturals que ens són llunyans.

Així, seguint la línia iniciada l'any passat amb un canvi de direcció, el Festival s'ha dedicat a una regió específica, l'Àfrica negra, a la qual enguany s'hi ha sumat el Magrib, la part més septentrional d'aquest gran continent. El Festival ha convidat algunes de les figures més emblemàtiques procedents de països com el Congo,

L'històric Festival Internacional de Jazz a Barcelona, de ressò mundial, sempre per una línia de tot i que té en compte les figures de renom i també s'endin més avan

En

«Jam Session», els sopars als Jardinetes de Gràcia amb Isma Prados, Joan Anton Cararach i alguns dels músics més rellevants del Festival i les conferències a la Biblioteca Jaume Fuster, entre d'altres.

DISPOSITIU LEM. ENCONTRE INTERNACIONAL DE MÚSICA EXPERIMENTAL 15a edició

www.gracia-territori.com

ORGANITZA: GRÀCIA TERRITORI SONOR

10.825 assistents

14/10 - 30/10

MPB. FESTIVAL DE MÚSICA POPULAR DE BARCELONA 3a edició

www.festivalmpb.com

ORGANITZA: ZINGARIA PRODUCCIONS

6.500 assistents

9/10 - 7/11

El Festival de Música Popular de Barcelona, MPB, s'ha consolidat com un dels esdeveniments culturals de la ciutat amb personalitat pròpia, ja que presenta una oferta musical de qualitat en la qual coexisteixen grups consolidats amb propostes noves o emergents, alhora que la programació inclou un compromís amb la societat i el moment en què es desenvolupa. A més a més, amb la voluntat d'acabar amb els guetos culturals i alliberar espais de la capital catalana, els concerts es reparteixen per tota la geografia de Barcelona.

De la tercera edició del Festival cal destacar la presentació en exclusiva de deu temes inèdits de Serge Gainsbourg, musicalitzats per Jean Paul Wabotai en el disc *AmourS Gainsbourg*, en un concert que va despertar l'interès dels mitjans de comunicació de diversos països europeus; l'homenatge al pianista Francesc Burrull, que va fer 76 anys tocant rodejat d'un bon nombre de músics de renom; el concert de rap en homenatge a la fundació de la CNT fa 100 anys, i la inauguració de nous espais musicals.

Des dels seus inicis, la voluntat del festival LEM ha estat presentar al públic de totes les edats espectacles musicals innovadors i inusuals, de risc, inèdits.

L'edició del Dispositiu LEM d'aquesta edició ha estat més profunda i ha aprofundit en algunes de les línies de treball que des de fa temps s'han desenvolupat per potenciar el Dispositiu i el seu treball.

FESTA DE TARDOR
RIBERMÚSICA
15a edició

www.ribermusic.org

ORGANITZA: FUNDACIÓ RIBERMÚSICA

8.000 assistents

14/10 - 17/10

La Gran Festa de la Música de la Ribera del 1995 va ser l'embrió d'un

esdeveniment que va marcar un nou punt

de partida en l'escena ciutadana: el

Festival de Tardor Ribermúsica. Aquest

festival ha esdevingut un model de

cohesió social amb la música com a

catalitzador; tot el barri de la Ribera

convertit en escenari: totes les músiques

tots els espais, tots els públics.

Ara ha recuperat els orígens i s'ha reinventat per

donar lloc a la Festa de Tardor

Ribermúsica, el lema de la qual ha estat

«Compromís social amb excel·lència

artística».

EH SONA! FESTIVAL
DE MÚSICA BASCA A
BARCELONA
13a edició

www.ehsona.com

ORGANITZA: CENTRE CULTURAL EUSKAL ETXEA

8.000 assistents

14/10 - 17/10

30/10/12

El festival de música basca EH SONA! té

com a objectiu fer de plataforma a grup

En aquesta edició torna la nit de bascos de qualitat i apropar al públic

divendres com la nit de música i copar el í tot el ventall de les

bars de la Ribera, evocant els primers propostes musicals

anys del festival. L'acte central, que cada Herria.

any té Santa Maria del Mar com a auditori

privilegiat i que enguany s'ha dedicat a

memòria de Raimon Panikkar, ha dut per

títol *Ribermúsica 15 anys: Art-Ciència-*

Espiritualitat, un poema escènic d'alt

refinament artístic, protagonitzat per

l'actor Sergi Mateu, les formacions

Hirundo Maris i Annuwas, els ballarins

Alejandro Altamirano, Julia Koch i Rachida

Aharrat, i el grup d'infants Tantarantan!

Es tracta d'un

ciu

El projecte «Música, Art i Comerç», que ha

desplegat més de setanta propostes

interdisciplinàries de joves intèrprets i

altres de música comunitària, ha tingut el

punt culminant a «Cultures en ritme», amb

tots els grups infantils i juvenils que

treballen dins de l'àrea social de

Músics consagrats, com Gose, Oreka TX, Gari i Sorkun, i nous grups, com Malenkonia, Ze esatek, Napoka Iria, Aupa Quartet i Bide Ertzean, han representat amb una qualitat molt alta els diferents estils de música en eusquer a que es fa avui en dia.

La música d'Iparralde (les províncies del País Basc del nord) també ha tingut el seu racó en aquesta edició a través del pop d'Amaia Riouspeyrous i la música de corda d'Andoni Agirre.

Una de les novetats d'enguany ha estat la primera edició del concurs EH SONA! Els guanyadors, Sokaide, han actuat, juntament amb Ze esatek, a l'Espai Jove La Fontana.

actuar en els 32 punts disponibles a la xarxa i en el festival Músics al Metro de Barcelona.

De l'11 al 13 de novembre ha tingut lloc al vestíbul principal de l'Espai Jove d'Universitat del Baix Gironès el vuitè festival de Música de Barcelona, amb 150 concerts.

MÚSICS AL METRO DE BARCELONA

8a edició

www.musicsalmetro.tmb.cat i

www.xarxabcn.net/amuc

ORGANITZA: TMC I AMUC BCN

11/11 - 13/11

Ja fa deu anys, el 2001, Transports Metropolitans de Barcelona (TMB) i l'Associació de Músics de Carrer (AMUC BCN), amb la col·laboració del Districte de Ciutat Vella de l'Ajuntament de Barcelona, van iniciar un projecte pioner per regular la presència de músics en punts concrets i senyalitzats de les instal·lacions de la xarxa de metro.

El resultat del projecte al llarg d'aquest temps de col·laboració ha estat molt satisfactori per a tothom. Actualment, són més de 200 les formacions musicals registrades per l'AMUC BCN que poden

SAN MIGUEL PRIMAVERA CLUB

5a edició

www.primaveraclub.com

ORGANITZA: PRIMAVERA SOUND

8.000 assistents
24/11 - 28/11

La versió hivernal del Primavera Sound ha tornat a tenir lloc de forma simultània a Madrid i Barcelona. L'esdeveniment musical ha arribat a la cinquena edició, marcada per la recerca de grups nous i noves promeses. El balanç dels resultats ha estat molt positiu en termes artístics.

8.000 persones han assistit als diversos concerts de Barcelona.

San Miguel Primavera Club ha brindat actuacions excel·lents, com les de Dä M Funk & Master Blazter, a la Sala Apolo, Tweak Bird, al Moog, o els dos concerts magistrals, rotunds i emocionants de la llegenda del pop Edwyn Collins a Bikini, al Casino de l'Aliança del Poble Nou.

FESTIVAL ELS GRANS DEL GOSPEL 12a edició

www.theproject.es

ORGANITZA: THE PROJECT

6.426 assistents
6/12 20/12

Els Grans del Gospel aposta per la qualitat com a principal premi. Però la llista de notables artistes continua a augmentar. Triàngulo de Amor Bizarro han demostrat això incorporant ara a la seva discografia artistes més internacionals en una Sala Apolo plena a vessar per que s'han convertit en un dels grups del moment amb el seu segon disc, i els barcelonins Seward han oferit un directe brillant.

També cal destacar la presència dels escocesos Teenage Fanclub i el seu preciosista pop de guitarres, el líder de Sebadoh i component de Dinosaur Jr. Lou Barlow, l'electrònica orgànica dels canadencs Holy Fuck, The Jim Jones Revue i seu rock hipervitaminat, els sets acústics de Sophia, la presentació del nou disc de Wavves i l'estrena al nostre país de John Grant amb el seu disc *Queen Of Denmark*, entre altres propostes.

D'entre els grups, tant nacionals com internacionals, encara per descobrir, han actuat els foscos britànics S.C.U.M, la revelació pop Yuck des dels Estats Units, el folk d'accent anglès de Smoke Fairies, el pop d'exuberants arranjaments dels finlandesos Rubik, el noise dels barcelonins Der Ventilator i molts altres artistes.

Al febrer ha tingut lloc la quarta edició de l'IN-SOMNI, Festival Itinerant de Música Independent de Catalunya, que enguany ha comptat amb formacions com ara Els Amics de les Arts, Affoniks, Piano Magic o The Cinematiks, entre d'altres. Han assistit als concerts 3.200 persones.

DOCSBARCELONA 13a edició

www.docsbarcelona.com
ORGANITZA: PARALEL 40

Un dels festivals de música nous del 2010 ha estat el Festival Contemporàni, un aparador de les noves propostes a cavall

de la música tradicional i del jazz, la DocsBarcelona, el festival internacional de improvisació experimental, la música documental, és una trobada de debat, cambra... 218 assistents han pogut gaudir d'entreteniment, de projeccions de grans artistes com Marce i Casellas amb les xerrades que se celebren seu grup Estramp Jaç, el quartet Folkincats, creadors de recitals documentals. De Marc Egea amb Kaulakau i els Domini Màgic. ineludible aquell

Un altre festival nou d'enguany ha estat el PalauJazz, un curt però intens tast del millor jazz barceloní i internacional. Els concerts s'han fet al Petit Palau, hi han

assistit 1.380 persones, i hi han actuat intèrprets d'una qualitat excepcional, com ara el trio Fly, el pianista dominicà Michel Camilo, i el saxofonista Chris Potter i el seu quartet Underground.

La quarta edició del festival internacional de música «no lògica» No-No-Logic ha ofert una barreja d'estils musicals i actuacions que es fa estrany de veure sota una mateixa programació. En aquesta edició hi han participat artistes com ara Holger Hiller, Macromassa, Nad Spiro, Ergo Phizmiz, Bonne Humeur Provisoire, Carles López i Jim Avignon, entre d'altres, que han atret 920 assistents.

Per concloure la secció de festivals de música, cal esmentar el festival Caprichos de Apolo, el cicle de música popular contemporània BCNmp7, el Festival Crudités, el festival jove de la Guineueta Simbiruta, el Barcelona Festival of Song, el festival de projectes sonors Zeppelin i el festival indie contra la fam No Hunger Festival.

CURT FICCIONS BARCELO

13a edició

www.curtficcions.org

ORGANITZA: CURT FICCIONS

1.578 assistents

12/3 - 18/3

Al llarg dels anys, el festival Curt Ficcions

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

La tretzena edició del festival s'ha traslladat als cinemes Alexandra de Barcelona. Les activitats més importants s'han desenvolupat al voltant de les projeccions dels curtsmetratges a concurs, un total de 24 peces distribuïdes en tres programes. Els premis als curts

guanyadors, que s'han lliurat en l'acte de cloenda, han estat: *La dama y la muerte*, de Javier Recio, *Amona Putz*, de Telmo Esnal, *La historia de siempre*, de José Luis Montesinos, i *Serendipia*, de María Sanz.

Com a activitat paral·lela i en col·laboració amb Portugal i Mèxic, s'han projectat dos programes de curtsmetratges: el primer, «Tan cerca, tan lejos», ha recollit 19 curtsmetratges entorn del concepte de cultura global; el segon programa, «¡A la viva México!», l'han format 8 curtsmetratges que mostren la particular manera d'interpretar la realitat dels mexicans. A més a més, el festival ha passat dues projeccions matinals de curts per als estudiants de secundària i batxillerat, anomenat «No te duermas!», amb els millors curts d'edicions anteriors.

NAMECAL. FESTIVAL INTERNACIONAL DE CURTMETRATGES DE BARCELONA

12a edició

www.mecalbcn.org

ORGANITZA: ASSOCIACIÓ MECAL

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Barcelona ha anat ampliant la seva activitat a nous camps i noves ciutats, oferint els millors curts al màxim nombre possible d'espectadors i s'ha convertit en un festival de referència.

Rossellini, s'ha pogut visionar en pantalla gran; l'univers femení ha tingut el seu espai amb Womart; curtmetratges catalans i d'escoles de cinema de Barcelona també han tingut secció pròpia; hi ha hagut sessions matinals infantils per als més menuts; a l'apartat de videoclips s'ha dedicat una retrospectiva sobre els anglesos Blur, un recull del millor de l'actualitat internacional i un especial 8bits, i altres formats de curts, com la publicitat creativa i els motion-graphics, han acabat de completar una programació que abraça totes les formes audiovisuals als en format de curtmetratge.

història del cinema contemporani com amb obres d'alguns dels directors marcat l'eclosió del nou cinema país, com Kim Ki-duk, H Park Chan-woo, J Chan-dong. L creació del fe

Entre les activitats paral·leles, s'han organitzat trobades de realitzadors europeus a escoles de cinema de la ciutat, una batalla de programadors i un concert de la banda belga Das Pop a la Sala City Hall.

BAFF. FESTIVAL DE CINEMA ASIÀTIC DE BARCELONA 12a edició

www.baff-bcn.org

ORGANITZA: 100.000 RETINAS

30/4 - 9/5

El BAFF, Festival de Cinema Asiàtic de Barcelona, és un festival de característiques úniques a tot Espanya, dedicat exclusivament a les cinematografies asiàtiques, i des del seu naixement ha experimentat un creixement espectacular en tots els àmbits.

En aquesta dotzena edició, el BAFF ha projectat un total de 70 llargmetratges, i també ha ofert diversos programes de curtmetratges.

Les novetats d'aquest any han estat, d'una banda, la secció especial dedicada a la

pel·lícula *Mother* de Bong Jon g-h o
(Corea del Sud, 2009).

L'edició del 2010 del BAFF és l'última
edició que es farà d'aquesta
Cinema Asiàtic.

MOSTRA INTERNACIONAL DE FILMS DE DONES DE BARCELONA 18a edició

www.mostrafilmsdones.cat
ORGANITZA: COOPERACIÓ PROMOTORA
MITJANS AUDIOVISUALS

MECAL AIR 2a edició

www.mecalbcn.org

ORGANITZA: ASSOCIACIÓ MECAL I EL POBLE
ESPANYOL

5.000 assistents
4/6 - 10/9

4.777 assistents
10/6 - 20/6

La Mostra Internacional de Films de Dones de Barcelona té per objectiu promoure el cinema dirigit per dones, fer visible la cultura audiovisual femení i donar a conèixer pel·lícules de directors internacionals.

De l'èxit de l'edició del Mecal, el Festival Internacional de Curtmetratges de Barcelona, va néixer la proposta de fer

un festival de curtmetratges a l'aire lliure els nits dels divendres d'estiu i de dies especials, com la revetlla de Sant Joan o el dia de portes obertes d'El Poble Espanyol. De principis de juny a

setembre, la plaça del Baluard del Poble Espanyol de Barcelona es converteix en una sala de cinema a la fresca. Es tracta d'un esdeveniment audiovisual que combina projeccions de curtmetratges, que es poden visionar des d'hamaques, amb una barra de begudes i barbacoa.

La segona edició de Mecal Air ha confirmat l'èxit de la proposta. Aquest esdeveniment audiovisual i ludicogastronòmic ha ofert 17 sessions de curtmetratges, videoclips i fins i tot publicitat creativa, al voltant d'idees temàtiques, amb títols com *Terror al bosc* (especial terror), *Toca'm aquí. No, aquí no. Aquí* (especial sexe) o *Sóc estrany, en comptes de parlar canto* (especial musicals).

ti), de Diana Fabiánová. En l'acte de clausura, també a l'aire lliure, a l'Espai Francesca Bonnemaison, s'ha visió documental *The Heretics*, de la realitzadora Joan Braderman. La programació s'ha estructurat en diverses seccions: secció oficial, de clàssics, documentals i curts. Dins la secció oficial cal destacar la pel·lícula de Barcelona *Gainsbourg*, de Patrice Leconte, i la pel·lícula *Cinco días* de

Amb l'objectiu de difondre l'obra de cineastes poc reivindicades, l'edició del 2010 ha dedicat un monogràfic a Bette Gordon amb el nom «Imatges del desig: el cinema de Bette Gordon». Gordon, figura indispensable del cinema experimental i l'avantguarda del Nova York d'entre els anys setanta i vuitanta, ha estat convidada al festival i ha presentat dues de les seves pel·lícules: *Variety* i *Handsome Harry*, aquesta última estrenada en primícia al nostre país.

A més a més, les realitzadores convidades han presentat els seus films i han dinamitzat la Mostra a través de diverses activitats, com tallers, visites guiades a exposicions, taules rodones i debats.

FESTIVAL DE CINEMA JUEU DE BARCELONA 12a edició

www.fcjbarcelona.org

ORGANITZA: ASSOCIACIÓ FESTIVAL DE CINEMA JUEU A BARCELONA

4.500 assistents
30/6 - 10/7

La dotzena edició del Festival de Cinema Jueu de Barcelona ha portat al Cinema Maldà i a la plaça Sant Felip Neri una programació cinematogràfica de luxe, amb un gran nombre de produccions guardonades en certàmens internacionals. S'han projectat films llargs i curts, tant de ficció com documentals, que en alguns casos el Festival ha tingut l'honor d'estrenar a l'Estat espanyol.

FIRE!! MOSTRA INTERNACIONAL DE CINEMA GAI I LESBIÀ 15a edició

www.lambdaweb.org

ORGANITZA: CASAL LAMBDA

6.620 assistents
1/7 - 10/7

La Mostra Internacional de Cinema Gai i Lesbià vol ser una referència en l'àmbit filmic de temàtica gai i lesbiana a tot tipus de públics. La qüestió s'ha engegat uns dies abans del festival oficial amb un cicle educatiu organitzat a FNAC, amb diverses activitats.

L'acte d'inauguració, ja dins del programa del festival pròpiament dit, ha tingut lloc a l'Institut Francès, amb l'estrena de la pel·lícula *El refugi*, de François Ozon, i amb una festa a la Sala Apolo, amb l'actuació del grup Hydrogenesse i de diversos discjòqueis.

La programació d'enguany ha ofert un total de 18 pel·lícules (6 més que l'any anterior), 7 documentals i 5 curtmetratges, i s'ha dividit en diferents seccions (Secció Oficial, La Mirada de..., Som família, A l'Est de l'Edèn) i dues sessions especials (Sessió Experimental i Sessió Clàssica). Les projeccions s'han emès a l'Institut Francès i a Casa Àsia. D'entre totes, 11 han estat estrenes a l'Estat espanyol (9 a Barcelona).

clase; s'han restaurat cintes clàssiques, com *La naranja mecànica*, i s'han homenajejat mestres del cinema com Luis García Berlanga amb *El Verdugo*, i amb *Las vacaciones de...*

Aquests títols s'han començat a emetre a comèdi es m besc

SALA MONTJUÏC

8a edició

www.salamontjuic.org

ORGANITZA: ASSOCIACIÓ CULTURAL MODIBAND

33.500 assistents
5/7 - 6/8

Sala Montjuïc és un festival que té lloc cada estiu al fossar del Castell de Montjuïc i que té la vocació d'oferir una mostra de cinema de qualitat a l'aire lliure per gaudir del cinema d'una manera diferent, en un entorn privilegiat i en un ambient popular de trobada social.

La vuitena edició del festival ha programat durant 15 nits d'estiu concerts, curts i llargmetratges amb un seguiment de públic superior a altres edicions. En aquesta ocasió Sala Montjuïc ha apostat per un cinema més arriscat i minoritari, en clau de comèdia, drama, thriller o documental. S'han projectat films amb una clara vocació de denúncia social, com *Gomorra* o *La*

GANDULES

9a edició

www.cccb.org

ORGANITZA: CCCB

7.860 assistents
3/8 - 26/8

Gandules s'ha consolidat com al millor que s'ha fet mai a Catalunya. És una cosa més que un cicle de cinema d'estiu

èxit. El públic de Barcelona continua desbordant l'aforament del pati del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, amb més de 600 persones per sessió, i les pel·lícules programades fas cinen any rere any. Gandules s'ha convertit en un punt de trobada i una plataforma des de la qual s'explora un conc epte de cinema obert i integrador que barreja gèneres, llenguatges i èpoques.

FLUX. FESTIVAL DE VÍDEO D'AUTOR 5a edició

www.fluxfestival.org

ORGANITZA: HABITUAL VIDEO TEAM

250 assistents
4/10 - 12/12

El festival Flux, Festival de Vídeo d'Autor, Cada any Gandules articula la seva vol ofer ir una pl atafoma per als autors de programació seguint un tema, i enguany vídeo vinculats a la ciutat de Barcelona han estat els laberints, en paral·lel a que treballen en e l c amp del vídeo l'exposició homònima del CCCB. Gandules creació (videoart, documental o 2010 ha estat plena, més que mai, de videoinstal·lacions, etc.). ficcions de deambulacions de personatges perduts i sense rumb, rec erques sense fi, Els autors centra ls de la cin del Flux han est at Nora Congost, Nú ria Ruido i Mire estrenat i inèc viatges cap al desconegut; per això s'ha titulat «Lost, Lost, Lost».

La novena edició de Gandules ha volgut reflectir un cinema obert, que permeti una àmplia gamma de materials i noves propostes. Amb aquest objectiu s'h an mostrat films que van des dels híbrids experimentals fins als grans del cinema clàssic, passant pel cinema independent. D'entre els clàssics cal destacar *Alphaville*, *El ángel exterminador*, *El sirviente de Losey* o *Lost Highway*. S'han pogut visionar peces no tan clàssiques però d'autors de renom, com *Toute la mémoire du monde*, *La ley del más fuerte*, *Toby Dammit* o *Sans Soleil*. També s'han projectat dos curtmetratges de producció pròpia: *Pieza pluma para asuntos graves* i *Shaban i Subhan*. El festival ha tingut l'ocasió d'estrenar pel·lícules com *Le père de mes enfants* o *White Mate rial* i de recuperar-ne algunes que no havien estat estrenades, com *Wanda* o *Little Fugitive*.

Gairebé 8.000 persones han passat pel CCCB al llarg de les 12 sessions del cicle. Aquesta xifra confirma de nou que Gandules és una activitat que té molt bona acollida entre el públic.

vídeo de Barcelona, que ha tingut lloc a l'Anti c Teatre. Han estat vuit sessions de periodicitat setmanal amb projeccions, col·loquis i videoperformances que han permès presentar el treball d'autors molt diversos, com Alberto Merino, Nikka i Alba G. Corral, Léos Ator i Josep M. Jordana, Jacobo Sucari i Llorenç Soler, entre d'altres.

demostren les xi fres
que en algunes s
entra

MOSTRA DE CINEMA COLOMBIÀ 7a edició

www.imagobarcelona.org

ORGANITZA: ASSOCIACIÓ IMAGO BARCELONA

3.132 assistents
11/10 - 26/10

La Mostra de Cinema Colombià continua mantenint els con tinguts que l'han caracteritzat des de la primera edició: la solitarietat, la pau, la resolució de conflictes, el diàleg intercultural i la convivència, entre altres valors, han estat presents en els diferents audiovisuals que s'han

SUBTRAVELLING 2a edició

subtravellingfestival.tmb.cat

ORGANITZA: TMB

18.000 assistents
15/10 - 24/10

Prenent com a eix central el conflicte

polític i social que viu a Colòmbia (i a altres conflictes d'arreu del món), diversos autors participants de la mostra d'enguany, cadascun des del seu gènere que ha tingut lloc a l'estació de visió, han intentat reflectir fragments de la realitat colombiana en diferents èpoques, llocs i circumstàncies. També s'ha pogut debatre sobre el paper del cinema en situacions com les del conflicte colombià amb dos dels directors colombians més prestigiosos: Harold Trompetero i Luis Alberto Restrepo.

La setena edició del festival, com cada any, ha apostat per oferir projectes cinematogràfics que es troben fora del corrent comercial i que han tingut molta bona acollida entre el públic, com ho

dividits en 15 històries de ficció i 15 d'animació, amb un premi també diferenciat per a cada tipologia. De la categoria Campus s'han escollit 12 curtmetratges realitzats per alumnes de les escoles i universitats de Catalunya.

El film *The adults in the room*, d'Andy Blubaugh, un documental sobre la relació que el mateix director va mantenir deu anys amb un home que l'edat, ha obert la de mostra d'aque entre llarg

En aquesta edició, TMB ha col·laborat amb l'Acadèmia del Cinema Català i també ha projectat alguns curts seleccionats per als Premis Gaudí 2009 al minicinema d'Universitat. Aquesta estació, a banda de convertir-se en sala de cinema, també ha estat el centre neuràlgic de debat sobre el món del curtmetratge. A la taula rodona «Difusió del curtmetratge: els nous reptes» hi han participat ponents d'una trajectòria àmpliament reconeguda dins l'àmbit del cinema, com directores de festivals, distribuïdors europeus, realitzadors i productors especialitzats en curtmetratges.

L'èxit d'aquesta segona edició del Subtravelling ha estat indiscutible: el web del festival ha rebut més de 32.000 visites, i 18.000 usuaris han gaudit en directe del minicinema de l'estació de metro d'Universitat.

FESTIVAL INTERNACIONAL DE CINEMA GAI I LÈSBIC DE BARCELONA

10a edició

www.barcelonafilmfestival.org

ORGANITZA: ASSOCIACIÓ FICGLB

6.320 assistents
15/10 - 24/10

El Festival Internacional de Cinema Gai i Lèsbic de Barcelona té com a objectiu la promoció, la difusió i l'impuls del cinema de qualitat de temàtica homosexual, bisexual, transgènere i intersexual.

IN-EDIT FESTIVAL LÈSBIC I GAI 8a edició

www.in-edit.beefeater.es

ORGANITZA: IN-EDIT PRODUCCIONES

27.000 assistents
28/10 - 7/11

In-Edit Festival és l'únic festival de cinema documental musical que hi ha a l'Es

espanyol i un dels pocs que hi ha al món, i ha tancat la vuitena edició celebrant de nou la gran acollida per part del públic, amb una programació que ha omplert sales amb el millor del cinema i el documental musical.

ARTFUTURA 21A EDICIÓ

www.artfutura.org
ORGANITZA: ARTFUTURA

3/11 - 9/11

Durant 11 dies, els cinemes Aribau Club i

Aribau Multisales i l'Auditori B de l'ArtFutura, en el festival de cultura i

han acollit la vuitena edició d'un festival digital de referència a l'Estat

que, per primera vegada, ha deixat espai a Espanya i ha creuat fronteres. Per

un festival només pensat per a veïdors, la conferència i els

oberts un nou apartat per a professionals se celebraran

el Mercat Internacional de Documental i Musical. Alhora, ArtFutura

Musical de Barcelona. quinze ciutats

Barcelona

De l'edició d'enguany destaqueix la Marató

Nocturna London's Backstage, una

selecció de concerts històrics de bandes

britàniques, i el cicle «Pennebaker &

Hegedus» a la Filmoteca, un homenatge

als documentalistes D. A. Pennebaker i

Chris Hegedus, dels quals, gràcies a la

col·laboració de la Filmoteca de

Catalunya, s'han programat diversos

documentals, incloses obres de caràcter

no musical.

Un any més l'In-Edit ha complementat les

projeccions amb una sèrie d'activitats

paral·leles a l'Auditori Blanquerna, com la

trobada amb Jorge Tur Moltó (director

del documental *Si yo fuera tú me*

gustarían los Cicatriz), Kikol Grau i

Virginia García del Pino; la conferència

espectacle amb Venga Monjas, i la classe

magistral amb dos dels grans noms del

documental musical: D. A. Pennebaker i

Chris Hegedus.

El film guanyador del premi Beefeater

In-Edit a la secció Oficial Internacional ha

estat *High on Hope*, dirigit per Piers

Sanderson. L'obra *Venid a las cabañas*

(*La historia de la Banda Trapera del Río*),

dirigida per Daniel Arasan, ha guanyat el

premi de la secció Oficial Nacional i el

premi Beefeater del públic.

extraordinari film sobre les xarxes socials i la privacitat a internet, guanyador de la passada edició del Sundance. Hi ha hagut tres exposicions que també han tingut un paper rellevant en aquesta edició: l'exposició dels treballs de Peter Candeland, el director dels clips revolucionaris del Gorillaz; l'exposició de Tim Hope, que ha treballat en els clips de Coldplay i de One Giant Leap, i l'exposició «Futura Graphics», d'especialistes en la creació d'il·lustracions gràfiques per a publicitat. De l'edició d'enguany d'ArtFutura també cal destacar les projeccions de Jonathan Wells.

La secció Retrospectiva d'aquest any s'ha dedicat als autors clau d'africà i s'ha ofert una programació, tan com de Sembène, Diop La

MOSTRA DE CINEMA AFRICÀ DE BARCELONA 15a edició

www.ullanonim.org

ORGANITZA: ASSOCIACIÓ CULTURAL L'ULL ANÒNIM

3.200 assistents
5/11 - 11/11

L'Associació Cultural L'Ull Anònim ha dissenyat i promou des del 1996 el projecte Mostra de Cinema Africà de Barcelona, com a punt de trobada i canal de difusió del cinema i l'audiovisual del continent africà a Catalunya i l'Estat espanyol.

Aquest any la Mostra de Cinema Africà de Barcelona ha tingut lloc als Cinemes Méliès, on s'han pogut visionar un total de 32 pel·lícules (9 llargmetratges, 12 curtmetratges i 11 documentals) procedents d'Algèria, Burkina Faso, el Camerun, la Costa d'Ivori, Madagascar, el Marroc, el Senegal i Sud-àfrica, i de països amb població afrodescendent, com l'Argentina i Mèxic.

L'ALTERNATIVA. FESTIVAL DE CINEMA INDEPENDENT DE BARCELONA 17a edició

www.alternativa.cccb.org

ORGANITZA: LA FÀBRICA DE CINEMA ALTERNATIU DE BARCELONA

9.349 assistents
12/11 - 20/11

L'Alternativa és un festival de referència imprescindible per als professionals del sector cinematogràfic i un dels més importants del cinema independent

l'Estat espanyol i Europa. El festival de Cinema Independent de Barcelona ofereix un panorama de la cinematografia independent contemporània, testimoni d'una comunitat efervescent al marge del circuit comercial.

La dissetena edició de l'Alternativa s'ha celebrat en diversos espais de la ciutat: el CCCB, l'Institut Francès, la Casa Amèrica Catalunya, la Filmoteca de Catalunya i el Cinema Maldà. L'èxit de convocatori ha estat clar: només pel CCCB hi han passat 9.349 amants del cinema independent.

MARATÓ DE CINEMA FANTÀSTIC I DE TERROR DE SANTS
22a edició

Enguany, després de rebre 2.020 sol·licituds, s'han seleccionat 79 pel·lícules de 15 països per participar a la Marató de Sants. www.cinebarcelona.org/marato

La competició es divideix en tres seccions oficials: Llargmetratge de ficció, Llargmetratge documental i Curtmetratge.

A més, s'han presentat cinc seccions paral·leles, cadascuna de les quals ha descobert filmografies insòlites o de circulació molt limitada, incloent-hi una sessió de cinema d'animació i una de cinema fantàstic i de terror.

Per taules rodones, una jornada de professionals, un seminarell de cinema i una masterclass. Curts, que s'ha esdevingut una plataforma per

En aquesta edició el Festival s'ha afegit als aficionats al gènere amb la presència d'un dels més importants directors de cinema documental més prestigiosos del panorama cinematogràfic francès d'avui. D'altra banda, aquesta edició també ha estat marcada per la visita d'un dels personatges més importants de la renovació del cinema contemporani a l'Estat espanyol: Lluís Miñarro. Miñarro ha ofert una classe magistral, que ha tingut una participació molt alta, i ha presentat la seva darrera pel·lícula, *Blow Horn*.

Els guanyadors de les seccions oficials han estat: *Viajo porque preciso*, (*Volto porque te amo*), film brasiler de Marcelo Gomes i Karim Aïnouz, en Llargmetratge

EL MEU PRIMER FESTIVAL 3a edició

www.elmeuprimerfestival.com

ORGANITZACIÓ: MODIBAND

6.040 assistents
20/11 - 28/11

XCÈNTRIC 9a edició

www.cccb.org

ORGANITZACIÓ: CCCB

2.548 assistents
3/12/09 - 30/6/10

El Meu Primer Festival és una mostra de cinema experimental, documental i d'assaig que té l'objectiu d'acostar als més petits i grans espectadors al programa d'obres cinematogràfiques d'arreu del món i al programa audiovisual estable del CCCB. El programa de tots els temps que no tenen cabuda a les sales de cinema comercials és posicionat a l'Estadipantalla de cinema dividit.

La tercera edició de la mostra ha continuat creixent pel que fa als espectadors, que han estat 6.040, repartits de forma equitativa entre escolars i públic familiar. També ha crescut el nombre de projeccions, seccions i espais. A les cinc seccions de les edicions anteriors, enguany se n'hi han afegit dues de noves: Petits Experiments, per al festival l'Alternativa, i Competició Internacional, un concurs internacional de curtmetratges en què els més petits han votat la seva peça preferida.

El Meu Primer Festival ha projectat 63 obres de temàtiques, formats, gèneres i èpoques diferents, la majoria inèdites a tot l'Estat, i amb França com a país convidat. Cal destacar, dins la secció Animació Francesa, l'estrena de *La Mida i el Migú*, i, dins Una Finestra al Món, *El secret de Kells*, estrenada en català gràcies a la col·laboració de TV3.

Els espais de projecció d'aquesta edició han estat els Cinemes Verdi Park, la Filmoteca de Catalunya, el CCCB i l'Institut Francès de Barcelona. Aquest últim, a banda d'acollir la programació de País Convidat i la Competició Internacional, també ha ofert espais per als tallers «Ombres Xineses», «Parlant amb el Gest» i «Stop Motion».

El treball de recerca més complet sobre cinema experimental espanyol ha donat com a resultat un ciclle i una publicació en DVD amb les pel·lícules experimentals espanyoles més significatives dels anys 50 fins ara: *DEL ÈXTASIS AL ARREBATO. 50 años del otro cine español*. Cal destacar que aquest any s'ha presentat a l'Anthology Film Archives de Nova York, la National Gallery de Washington, la Cinematheque de Praga, el Centro de Arte Reina Sofía de Madrid, el Festival de Cine Sinfronteras de Colombia i l'Ibrahim Theater de Philadelphia.

Al llarg del 2010 s'han pogut veure altres festivals d'audiovisuals a Barcelona, com ara el Zinemaldia, un festival que té com a finalitat difondre la diversitat de propostes cinematogràfiques que es desenvolupen actualment al País Basc. La cinquena edició del Zinemaldia ha projectat 7 pel·lícules, molt diverses, i hi han assistit 500 persones.

Un festival nou d'enguany ha estat el BCN Sports Film Festival, una finestra oberta a les produccions audiovisuals sobre l'esport i la seva relació amb el medi ambient, el respecte a la diversitat i els valors culturals. S'han projectat 30 hores de produccions recents del gènere documental, de ficció i d'animació, entre les quals hi ha pel·lícules guanyadores de festivals de renom. Hi han assistit unes 700 persones.

QUINQUÈNARI DE FESTIVALS DE 7a edició

El Festival Internacional de Audiovisual de Barcelona (FIAB), després de catorze edicions, ha demostrat que la producció audiovisual de valors i sentit humanitari és un fet universal. Enguany hi han participat més de 100 produccions, organitzades en diferents categories, s'han guardat després de la selecció i el premi UNICEF més de 600 persones que han passat per les pantalles de la Ciutat de Barcelona.

presenta projectes independents que juguen amb les cultures populars globals, s'infiltra en la comunicació de masses i sotmeten a mutació les modes, el consum i el fetitxisme tecnològic.

MINIFESTIVAL DE MÚSICA I CULTURA INDEPENDENT DE BARCELONA

15a edició

La setena edició del festival s'ha celebrat principalment al CCCB, i algunes activitats s'han fet a l'edifici Fabra i Coats i en diversos espais públics de la ciutat, com ara el Parc de les Tres Xemeneies.

www.minifestival.net
ORGANITZA: ASSOCIACIÓ MINIFESTIVAL DE MÚSICA INDEPENDENT
1.230 assistents
20/2 - 27/2

D'aquesta edició destaca la presentació de 8 artistes i col·lectius internacionals procedents dels Estats Units, França, Itàlia i Catalunya, i la projecció de dues pel·lícules: *Strange Culture* i *The Yes Men Fix The World*. També s'han fet activitats paral·leles, com la intervenció en l'espai visual urbà amb Zevs, la intervenció en l'espai mediàtic amb els col·lectius Locose i Carpintería Social, i el taller de reciclatge i autoconstrucció de bicicletes liderat per col·lectius de la ciutat i el col·lectiu Black Label Bike Club, de Nova York. Hi han participat, entre altres artistes i col·lectius, The Yes Men, James Acord, Dónkijote, Joan Leandre, Critical Art Ensemble i Locose.

L'Espai Love La Fontana ha estat l'escenari de la part més musical del festival, que ha estat la millor dels últims del festival, el 2004. Gràcia gairebé vuit hores de concerts amb actuacions com la del compositor anglès Luke Haines, Gardner o les de les bandes Mujeres, The Last 3 Lines, M i Dead Cat, entre d'altres.

Els concerts també han para l·leles, com Reflexió al mu

PRIMAVERA CULTURAL

1a edició

www.primaveracultural.tmb.cat

ORGANITZA: TMB

17/3 - 22/6

La primera edició del festival Primavera

Cultural ha presentat una programació

cultural que, al llarg de tota la primavera,

ha omplert les instal·lacions del metro i

dels autobusos d'una multitud de

propostes musicals, teatrals, de

videocreació, de moda, literàries, etc.,

amb l'objectiu de fomentar els valors

socials i culturals de

i l'À

edició B 2010. Aquesta iniciativa s'ha estructurat al

transport públic i la cultura mòbil i la massa

crítica. Aquests tres elements han

Aquesta iniciativa ha estat el punt de partida del nou projecte TMB Cultural, la

plena que expressa el compromís de TMB amb la promoció i la democratització de

la cultura i que pretén aproximar-la als

usuaris per enriquir l'experiència del

viatge i donar un valor afegit al transport

públic.

Entre les activitats que s'han emmarcat

dins el programa de la Primavera Cultural

del 2010, hi ha hagut propostes habituals,

com les activitats dels músics al metro,

però també s'han presentat moltes

propostes culturals noves i pioneres, com

ara una desfilada de moda a

l'intercanviador de metro de Diagonal,

diverses passejades de vehicles històrics

de bus i metro, l'obertura d'un nou espai

d'exposició per a la creativitat amb el nom

d'Espai Mercè Sala, una actuació de

ballarins i percussionistes a l'estació

d'Universitat, mostres de teatre dalt d'un

itinerari per commemorar la passejada

poètica que el 1979 va fer Joan Brossa per

Barcelona dins el festival BarriBros i una

nova edició del Concurs de Relats Curts de

TMB per Sant Jordi, entre altres iniciatives.

NOW. TROBA DES EN EL

PRESENT CONTINU

7a edició

www.cccb.org/now

ORGANITZA: CCCB

1.400 assistents

25/3 - 27/3

Now és un projecte focalitzat en

transformacions i innovacions

tecnològiques

espirituals

XXI.

edició B 2010. Aquesta iniciativa s'ha estructurat al

transport públic i la cultura mòbil i la massa

crítica. Aquests tres elements han

Aquesta iniciativa ha estat el punt de partida del nou projecte TMB Cultural, la

plena que expressa el compromís de TMB amb la promoció i la democratització de

la cultura i que pretén aproximar-la als

usuaris per enriquir l'experiència del

viatge i donar un valor afegit al transport

públic.

Entre les activitats que s'han emmarcat

dins el programa de la Primavera Cultural

del 2010, hi ha hagut propostes habituals,

com les activitats dels músics al metro,

però també s'han presentat moltes

propostes culturals noves i pioneres, com

ara una desfilada de moda a

l'intercanviador de metro de Diagonal,

diverses passejades de vehicles històrics

de bus i metro, l'obertura d'un nou espai

d'exposició per a la creativitat amb el nom

d'Espai Mercè Sala, una actuació de

ballarins i percussionistes a l'estació

d'Universitat, mostres de teatre dalt d'un

itinerari per commemorar la passejada

poètica que el 1979 va fer Joan Brossa per

Barcelona dins el festival BarriBros i una

nova edició del Concurs de Relats Curts de

TMB per Sant Jordi, entre altres iniciatives.

performance teatral audiovisual que connectava a una actuació presencial a Barcelona amb una actuació virtual que s'estava realitzant al Brasil.

organitzat
atret
mus

MARROCFEST T 1a edició

www.marrocfest.com

ORGANITZA: ORÍGENS

4.000 assistents
14/6 - 20/6

MarrocFest és un festival que s'ha creat amb l'objectiu d'apropar les cultures marroquina i catalana a través de la primera setmana cultural del Marroc a Barcelona, una setmana cultural que vol fer conèixer als ciutadans de qualsevol origen la cultura marroquina des de totes les seves vessants: socioeconòmica, gastronòmica, espiritual, literària, musical, de pensament... Una proposta d'entesa catalano-marroquina adreçada al cos, la ment i l'ànima.

FESTIVAL ÀSIA 9a edició

Per assolir els seus objectius propers, el MarrocFest ha ofert múltiples activitats que han tingut molt bona acollida entre el públic: el tatouatge de tinta, el cuscús i la variada oferta gastronòmica de la cuina marroquina, la calligrafia àrab i tiffinag, els productes típics de Àsia, el festival de les cultures personal, les imatges satèl·lites organitzat cada any des de la fotògrafa Rhoda Moreno i 2001 per a Casa Àsia, reuneix espectacles, concursos, exposicions i a les taules rodones del cicle «Diàlegs precedents de tots els MarrocFest», en són alguns exemples.

L'altra gran descoberta d'aquest MarrocFest ha estat el sufisme, la via espiritual de l'islam. La primera Trobada Sufi de Catalunya ha comptat amb la presència de Sidi Moulay Mounir, responsable per a Europa i Amèrica de la Qadiriya Boutchichiya. Els actes que s'han

En la novena setmanes, gaudit d' difer

de la programació s'ha desenvolupat dins les festes de La Mercè, i l'altra s'ha repartit entre l'Ateneu Barcelonès, el MACBA, el CCCB i la Biblioteca Nacional de Catalunya.

El festival ha acollit conferències, tallers, com el curs de producció musical i el d'escriptura hip-hop, i molts concerts de grups com DJ Qbert, SFDK, Chacho Brodas i Crew Cue d'altres.

Els assistents al Festival han pogut gaudir d'un grapat d'activitats programades amb l'objectiu de descobrir l'Àsia amb els cinc sentits. S'ha pogut participar, entre altres propostes, en una cerimònia del te amb Chadu Raku, al recital de Katy Evogh li, a la Passarel·la dels Vestits i dels Costums, a les Paraules d'Orient, a l'Aula dels Sabors i dels Sabers i a la Plaça dels Jocs i les Pràctiques.

ULLS FESTIVAL BARCELONA CULTURA 4a edició

De tots els concerts que s'han ofert, cal destacar el de música tradicional coreana del grup Paris Simban; el de la banda de rock xinesa Shan Ren Band, que ha aplegat més de 180 persones; el de

Leonard Eto, que ha fet un concert amb la percussió dels seus instruments; Ulls és un festival que promou manifestacions artístiques innovadores a través de l'art i la música. Aproximada

HIPNOTIK FESTIVAL 7a edició

www.hipnotikfestival.com

ORGANITZA: HIPNOTIK FAKTORY

4.500 assistents
18/9 - 18/9

L'Hipnotik és un esdeveniment multidisciplinari que engloba les quatre formes principals d'expressió del hip-hop: dansa (breakdance), música (discjòqueis), escriptura (rap) i arts plàstiques (grafit). També hi tenen cabuda altres vies d'expressió com el cinema, l'audiovisual o la fotografia.

activitats d'exhibició, s'han fet espectacles de teatre, com l'obra *Donde comienza el día*, de la formació argentina Intimoteatro, i *Terror visió*, un espectacle de teatre gestual de la Cía. Laluepe; de poesia, com el del poeta Gonzalo Escarp, que ha ofert un combat poètic improvisat; de circ, com el de la veneçolana Judith Perozo o el de Camille Grog, una barreja de clown, pantomima i comèdia física, i de dansa contemporània, com el dels ballarins Borucki-Cardona, entre d'altres.

Jean-Charles Fitoussi, la primera instal·lació a Barcelona del videoartista brasiler Cícero Dias, la instal·lació sonora del francès Arnaud Desjardins, intervencions espacials de la danesa Anette Kjaer, quioscos coberts i acor...

FESTIVAL LILLIPUT 2a edició

festivallilliput2010.blogspot.com

ORGANITZA: PATRÍCIA CIRIANI I INSTITUT CATALÀ D'ANTROPOLOGIA

5.000 assistents
15/10 - 13/11

RAVAL(S) 8a edició

www.totraval.org

ORGANITZA: FUNDACIÓ TOT RAVAL I 97 ORGANITZACIONS DEL RAVAL

El Festival Lilliput és una proposta cultural original que vol mostrar una Barcelona diferent a partir d'un recorregut pels

quioscos d'escala que es transformen, a l'oportunitat, en llocs d'exposició i actuacions artístiques.

En l'edició 2010 s'han escollit 9 quioscos Lilliput en ple centre històric, entre els més de 100 inventariats, majoritàriament ubicats al nucli antic.

Els artistes, seleccionats a Barcelona, França, Alemanya, Dinamarca i el Brasil, han proposat obres i accions compromeses amb l'art actual: l'activisme, la globalització i la política, sempre sota una capa poètica.

D'entre les obres i activitats que s'han pogut veure als quioscos, cal destacar l'estrena mundial del segon llargmetratge rodat amb mòbil del cineasta francès

10.014 assistents
12/11 - 13/11

parvuitena edició del festival de cultura Raval(s) ha ofert un total de 77 activitats de caràcter molt divers: tallers, espectacles de ball, dansa, música, teatre d'animació, exposicions, itineraris per conèixer el barri i visites guiades, equipaments culturals i d'altres.

Enguany s'ha apr...
desè aniversari...
reali...

Aquest any s'ha volgut donar més protagonisme a les activitats artístiques produïdes des del Raval. Així, s'han inclòs al programa iniciatives de diferents col·lectius artístics presents al barri, com el Col·lectiu Lluna Vivent, l'Associació el Arco de la Virgen, el Taller de Idees i ZZZINC, entre d'altres.

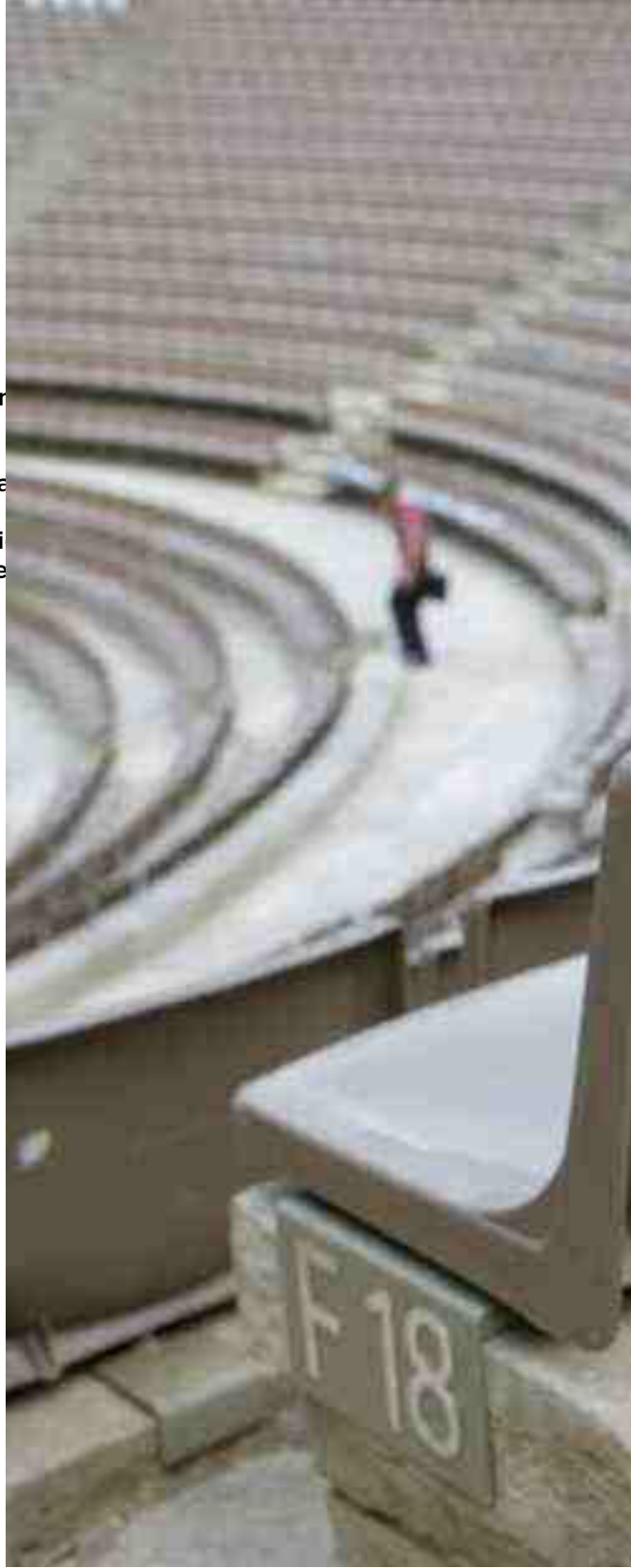
El festival ha estat una oportunitat per reflectir la diversitat existent al barri del Raval a partir de les diferents activitats realitzades. Un exemple d'això ha estat el concert de cant coral celebrat a l'església de Sant Agustí, una actuació conjunta de diverses corals del barri: coral de l'Escola de Músics i JPC, CMGG Josep Tarradellas, CMGG Josep Trueta, Món Raval, Agrupació Coral Recreativa Les Flors de Maig i Coral de Colònies Jordi Turull.

D'altra banda, un gran nombre d'associacions africanes de Catalunya i d'entitats de solidaritat amb Àfrica s'han unit per preparar la tercera edició del BarnÀfrika Afrofestival de Catalunya, que s'ha celebrat del 22 al 25 de maig al parc de l'Estació del Nord i al Centre Cívic Parc-Sandaru. Amb la voluntat d'apropar i donar a conèixer les cultures africanes i afroamericanes al públic català, enguany BarnÀfrika ha programat taules rodones sobre temes quotidians i ha volgut gaudir amb els barcelonins de les expressions culturals africanes a través de degustacions, jocs, concerts i tallers.

El 21 de març s'ha celebrat amb gran èxit, a la marquesina de la Via Júlia, el setè Festival de Sopes del Món Mundial, organitzat per la Xarxa 9 Barris Acull i la Xarxa d'Intercanvi de Coneixements. Com en els anys anteriors, tothom que ha elaborat una sopa ha pogut participar en el concurs de dos viatges, a Lille i a Bolonya, per conèixer en persona els

El convent de Sant Agustí ha acollit la setzena edició del Pulgas Mix, Festival de Cultura en Acció, una festa que parteix de la idea que l'art popular hauria d'estar més present en la vida diària dels habitants del planeta. Enguany hi han participat més de 100 artistes de diferents àrees i hi han assistit 3.000 persones. Hi ha hagut un mercat ambulant, cinema alternatiu, sessions de discjòqueis, espectacles interactius amb pe r forman i tallers educatius sobre medi ambient i reciclatge creatiu.

Al llarg del 2010 Barcelona ha ofert a festivals multidisciplinaris: De Prop; Femelek; Mostra Sonora i Visual ; Ci Teatre Físic, Dansa i Perf ormance Lancelona.

9

**FESTES I
TRADICIONS**

9.1. FESTES D'ÀMBIT DE CIUTAT

F

1

LA MERCÈ

www.bcn.cat/merce

ORGANITZA: INSTITUT DE CULTURA.
AJUNTAMENT DE BARCELONA

1.418.292 assistents
23/9 - 26/9

Pels volts del dia de la Mercè, el 24 de setembre, Barcelona celebra la seva festa major. Com a darrera celebració prèvia a la tardor, La Mercè és un festival de festivals, que concentra en pocs dies centenars d'activitats de tota mena.

L'edició de La Mercè del 2010 ha tingut lloc del 23 al 26 de setembre. Durant aquests dies de celebració s'han ofert més de 500 propostes entre concerts, espectacles de dansa, circ, arts de carrer i activitats relacionades amb la cultura popular i tradicional, que han aplegat al voltant d'1.400.000 persones. La Mercè d'enguany ha aconseguit consolidar un nou model de festa, pensat per a l'conjunt de ciutadans, i amb una aposta per la qualitat de les propostes artístiques.

Pel que fa als espais, en aquesta edició s'han incorporat a la festa el Canòdrom, l'avinguda Maria Cristina i el recinte de Ponent del Castell de Montjuïc. Aquests escenaris s'han sumat a la trentena d'espais principals de La Mercè.

Una altra novetat d'enguany ha estat la primera edició del Mercè Arts de Carrer (MAC), un festival d'arts de carrer ple de creacions contemporànies per a tots els públics. El MAC ha omplert de propostes teatrals, circ, dansa i animació els espais del parc de la Ciutadella, el Castell de Montjuïc i el Canòdrom.

Com cada any, la música ha estat un dels plats forts de La Mercè: s'han ofert un

total de 1 30 c
gustos . S'
objectiu
de la ci
do

LA CAVALCADA DE REIS

www.bcn.cat/canalcultura

ORGANITZA: INSTITUT DE CULTURA.

AJUNTAMENT DE BARCELONA

350.000 assistents

5/1

La tarda del 5 de gener del 2010, com cada any, han arribat al port de Barcelona, a bord del pailebot *Santa Eulàlia*, Ses Majestats els Reis d'Orient, Melcior, Gaspar i Baltasar, acompanyats del seu seguici.

Com en els darrers anys, la Cavalcada del 2010 ha apostat per la creació artística, amb companyies i artistes professionals del món del teatre, la dansa i la música. S'ha concebut una cavalcada espectacular: totes les carrosses que acompanyaven les dels Reis han estat un escenari en moviment. Un equip d'escenògrafs, artistes plàstics, músics i coreògrafs han treballat plegats per aconseguir que la Cavalcada de Reis 2010 fos l'espectacle de carrer més gran de Barcelona. Uns 350.000 ciutadans han seguit la Cavalcada pels carrers de la ciutat.

La Cavalcada d'enguany, que ha estat retransmesa per BTV, s'ha estructurat en 7 grans blocs, integrats per 286 professionals, 840 metres d'espectacle itinerant, 5 quilòmetres de recorregut, 15.000 quilos de caramels (amb caramels aptes per a diabetics) i un centenar de voluntaris de l'Associació Voluntaris 2000.

Hi han intervingut associacions i col·lectius diversos, com l'Associació Catalana de Residents Senegalesos, l'Associació Media Àfrica, la Coordinadora de Colles de Diables i Bestiari de Foc de Barcelona i la Coordinadora de Gegants de Barcelona. El Carnaval del 2010, mercat per un fort de Barcelona, component de proximitat, ha volgut presència al nou entrament a

Un any més la Crida ha sol·licitat configuren la ciutat de Barcelona col·laboradors per a la Cavalcada. De la L'A juntament

Crida Ci
ciu
28
t

festa mitjançant un treball de dinamització i una campanya de subvencions per a grups i entitats de la ciutat. Els protagonistes, grups i col·lectius que realitzen activitats a la ciutat, han constituït la primera part de la rua del Carnaval representant, cadascun d'ells, el barri al qual pertanyen.

El dissabte 13 de febrer la gran rua del Carnaval ha desfilat a ritme de rumba, com ja és habitual, i enguany per l'avinguda del Paral·lel. Hi han participat més de 3.000 persones i 55 comparses, de les quals 34 han estat representatives de diferents barris. La comparsa oficial, coreografiada per l'escola de dansa Varium, ha encapçalat la festa fent un homenatge al Ballet Zoom i a la televisió dels anys setanta i vuitanta.

Enguany, amb l'aprovació del protocol festiu el desembre del 2009, els gegants vells de la Casa de la Caritat o del Carnaval, anomenats Rodanxó i Rodanxona, han obert la rua del Carnaval i així es preveu que ho facin cada any.

Per tal d'incentivar la participació de les entitats i grups, aquest any s'ha afegit un nou premi especial del jurat a la millor comparsa de barri. Les comparses del Carnaval poden optar a un total de 8 premis, amb una dotació econòmica global de 20.000 euros. L'acte de lliurament de premis ha tingut lloc al Museu Marítim el dimecres 17 de febrer, coincidint amb l'enterrament de la sardina, i l'ha encapçalat l'actuació del grup FuFü-Ai. Aquest grup ha estat el creador de la música i la lletra de la rumba del Carnaval d'enguany.

FESTES DE SANTA EULÀLIA

www.bcn.cat/cultura/santaeulalia

ORGANITZA: INSTITUT DE CULTURA.

AJUNTAMENT DE BARCELONA

12/2 - 14/2

Des de ja fa uns anys, el programa d'activitats de les Festes de Santa Eulàlia —la Festa Major d'hivern de Barcelona— inclou un ampli ventall d'espectacles de qualitat adreçats al públic infantil. A aquestes festes hi destaquen les activitats tradicionals o relacionades amb el Carnaval popular i d'altres destinats a la família, i en què participen tots els nens.

Les

màgiques que, amb el seu art, han fet de mestres de cerimònies de les diverses actuacions programades.

20 dels festivals més importants de la ciutat (Sónar, Vull D'Art, Primavera Internacional de Música, Festi

L'autora del cartell d'enguany ha estat Sonja Wimme. La Laia que hi ha representat convida els ciutadans a viure la màgia d'una Barcelona plena de color, espectacles, jocs i cultura.

MONTJUÏC DE NIT

3a edició

www.bcn.cat/cultura/montjuicnit

ORGANITZA: INSTITUT DE CULTURA.

AJUNTAMENT DE BARCELONA

90.000 assistents

3/7

L'èxit de les dues primeres edicions de Montjuïc de Nit ha fet repetir l'experiència d'ofrir als barcelonins un a nit d'accés lliure i popular dedicada a les arts i la cultura. El 3 de juliol, de les vuit del vespre a les dues de la matinada, teatres, museus, jardins, equipaments esportius i altres espais de la muntanya de Montjuïc han obert les seves portes per presentar sis hores ininterrompudes de música i una oferta cultural paral·lela que han portat unes 90.000 persones fins a la muntanya.

9.2. ALTRES FESTES A LA CIUTAT

9.2. 1. FESTES MAJORS DE BARRI

Un exemple de la diversitat cultural de la ciutat són les festes majors dels diferents barris que la integren. Aquestes han esdevingut amb els anys una celebració de l'identitat de Barcelona.

La Festa Major de Gràcia és celebrada d'1 al 10 d'agost i inaugura el període de festes.

El carrer Finlàndia ha triat l'hegemonia del carrer d'Alcòlea de Dalt, guanyador en les darreres tres edicions, i s'ha emportat el primer premi del concurs de guarniments de carrers, seguit del carrer Rosés.

Però hi ha molts altres barris de la ciutat que es vesteixen de festa durant uns dies per celebrar la seva identitat:

Festa Major de Sant Antoni
(mitjan gener)

Festes de Sant Medir
(principi de març)

Festa de Sant Josep Oriol / el Pi
(segona quinzena de març)

Festa Major de Porta
(primera quinzena de juny)

Festa Major del Coll
(primera quinzena de juny)

Festa Major de Fort Pienc
(primera quinzena de juliol)

Festa Major del Raval (mitjan juliol)

Festa Major del Poble Sec (segona quinzena de juliol)

Festa Major de Santa Maria de Vallvidrera
(mitjan agost)

Festes de Sant Roc / Barri Gòtic
(mitjan agost)

Festa Major al Park Güell
(mes de setembre)

Festa Major del Camp d'en Grassot
(primera quinzena de setembre)

Festa Major d'Horta
(primera quinzena de setembre)

Festa Major de...
(primera quinzena de...)

Festa Major de...
(primera quinzena de...)

Festa Major de...
(primera quinzena de...)

El públic familiar gaudeix a Barcelona i durant tot l'any d'un gran nombre de festes de temàtiques diverses que generalment tenen lloc en cap de setmana.

En el marc de la celebració del Dia Mundial de l'Aigua, l'Agència Catalana de l'Aigua ha organitzat la dotzena edició de la Festa de l'Aigua, que s'ha celebrat el 21 de març.

Una de les novetats d'enguany ha estat «El Mural de l'Aigua», un taller de dibuix en què infants i joves han pogut expressar el seu punt de vista sobre la importància de l'aigua. La festa també ha comptat amb l'actuació musical dels SP3 i la cerca vila Somnis de l'Aigua, entre altres actes.

D'altra banda, al parc de la Ciutadella i al passeig Lluís Companys el 24 i 25 d'abril s'ha celebrat la quinzena edició de la Fira per la Terra, dedicada al naixement de la «generació verda, la generació que ha de repensar la nostra vida respectant més el planeta». Aquesta fira reuneix cada any artistes, terapeutes, artesans, massatgistes, elaboradors de productes agroalimentaris i cuiners de diferents regions del país.

El parc de la Ciutadella també ha tornat a acollir una nova jornada de la tradicional Tamborinada, el 30 de maig. Enguany la Tamborinada ha volgut llançar un missatge de sensibilització respecte a les persones amb discapacitats físiques, sensorials i intel·lectuals i el dret que tenen de gaudir en igualtat de condicions de les activitats lúdiques i educatives, i ho ha fet amb el lema «Belluguem-nos tots». Organitzada per la fundació de lleure La Roda, aquesta festa ha proposat 30 espectacles i 60 tallers.

Finalment, cal fer referència a la trentanovena edició de la Feria de Abril de

Illes Balears a Catalunya. Aquest 2010 ha acollit, entre altres activitats, l'exposició «Cabrerera», d'Andreu Terrades; diferents taules rodones, com la de la novel·la negra mallorquina; concerts, com el del grup L'Atelier, i presentacions de llibres, com *La col·lecció de pintura del Museu Diocesà de Mallorca*. També ha presentat els poemaris *Sema*, de Jordi Mas, XXIX Premi Senyoriu d'Ausiàs Marc, i *Boscós*, d'Enric Umbert, guanyador del II Premi Miquel Costa i Llobera per a poetes inèdits.

L'Espai Mallorca també ha participat, junt amb El Pen Català, el col·lectiu Pèl Capell i la Casa de l'Est, en els actes del Dia Internacional de la Traducció, celebrat el 30 de setembre i dedicat aquest any a la literatura sèrbia.

Enguany també s'han tornat a celebrar a Gràcia els ja tradicionals Foguerons de Sant Antoni. La festa, que l'organitza l'Associació Albopàs de sa Pobla, forma part del festival Tradicional i inclou diferents activitats, com el càrrec de les formacions de Martorell i Cundordia a La tradicional encesa de foguerons a les places del Diamant, la Verge dels carrers Verdi del Migjorn, Joan Blanques, Torres, Tancada, una cercavila i els balls i danses amb l'actuació musical i els grups Carumbau, Abeniamar i les colles de xeremiers.

Altres comunitats establertes a Mallorca també celebren a diferents punts de la ciutat les seves festes i celebracions. Es tracta de celebracions de caràcter calendaris musulmà i hindú, festivitats budista, hindú i cristianes i les diferents tradicions i costums entre d'altres.

És el cas de la Festa de la Novena, que enguany el 16 de nov

grups folklòrics, com Perú Ritmos y Costumbres, Alma Peruana i Takyllacta, així com la de la cantant peruana Brenda Mau i les orquestres Foc Latino i Grupo America. La gastronomia peruana ha tingut un paper destacat a la festa: gairebé 20 estands de restaurants s'han instal·lat al recinte per a l'ocasió.

Per la seva banda, la comunitat xilena resident a la Ciutat Comtal ha preparat per al Dia Nacional de Xile dos dies de celebració, el 18 i 19 de setembre, a les Cotxeres de Sants. A la festa hi han participat Lucybell, Dj Raf, Dj Nayeke, Circ d'Alma, Alex Peralta, Lloro Chorro i Mario Fariás, entre altres artistes.

Els ciutadans bolivians també han celebrat el seu dia a Barcelona. Més de 5.000 persones s'han reunit per celebrar el bicentenari de la independència de Santa Cruz de la Sierra. La Festa de Bolívia ha comptat amb la participació de Limber Ortiz, declamador de poesia costumista, entre altres actes.

El 8 d'agost s'ha celebrat al Parc del Fòrum la Festa Nacional de l'Ecuador, que ha programat diverses activitats culturals i gastronòmiques en commemoració de la independència de l'Ecuador.

Així mateix, i per quart any consecutiu, la MusiCultural Associación Oriental en Catalunya ha organitzat la commemoració del 185è aniversari del Dia de la Independència de l'Uruguai. La festa s'ha fet al moll de la Marina, al Port Olímpic, el dissabte 28 d'agost.

Malauradament, enguany, per manca de suport econòmic de patrocinadors i institucions mexicanes, no s'ha pogut celebrar la Setmana de Mèxic a Barcelona.

9.3. ACTIVITATS I INICIATIVES DIVERSES

Inaugurada el setembre del 2009, la Casa dels Entremesos ha anat consolidant-se aquest 2010 com a referent de la producció, difusió i prestació de serveis en l'àmbit de la cultura popular d'arrel tradicional a Barcelona.

la Casa dels
fe

La Casa dels Entremesos ha ofert un extens ventall d'activitats, com a organitzadora o com a col·laboradora, com ara festes populars, tallers, cursos, conferències, concerts, presentacions de llibres i discos i programes didàctics a les escoles. i projeccions de documents inèdits de Carles Mas, o el taller «Cafetea», de l'Esbart Català. D'entre totes aquestes activitats, cal destacar la Jornada de Portes Obertes dedicat a jotes i altres

A banda de la Casa dels Entremesos, són moltes les entitats de cultura popular que durant aquest 2010 han dut a terme una important tasca de difusió i projecció de la cultura d'arrel tradicional.

També ha programat un curs de formació de grups de foc.

L'Agrupació Bestiari Festiu i Popular Catalunya també ha tingut actuacions durant el qual cal destacar la Planeta Cultura Popular Grup

La Coordinadora de Geganters de Barcelona, que aplega les 27 colles de geganters en actiu de la ciutat, ha celebrat el seu 25è aniversari, ha tornat a coordinar durant La Mercè tots els actes geganters de la festa i ha organitzat la X Mostra de Gegants de Barcelona. En aquest marc, cal destacar la presentació, el 22 de setembre, dels gegants Chopin i George Sand, apadrinats pels gegants de la Ciutat.

La Coordinadora també ha coorganitzat l'Any Geganter 2010 junt amb l'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya, la Coordinadora de Colles de Geganters de les Comarques Meridionals de Catalunya i el Cercle Internacional d'Amics dels Gegants.

Per la seva banda, els Castellers de Barcelona han actuat en celebracions tan diverses com la festa de celebració del seu 41è aniversari, el Festival de la Infància, les Festes de Santa Eulàlia, La Mercè o la recepció del 20è Campionat Europeu d'Atletisme.

La Coordinadora de Colles de Diables i Bestiari de Foc de Barcelona engloba una seixantena d'entitats amb diables adults i infantils, amb bestiari i amb tabalers, tant de Barcelona ciutat com de la seva àrea metropolitana. Al llarg del 2010 la Coordinadora ha participat en múltiples activitats; en són un exemple el Cau de Bruixes de Centelles, el Correfoc de Santa Eulàlia, el 20è Aniversari dels Diables de Sant Cugat del Vallès, la Trobada de Trabucaires, el Concurs de Percussió Malignes del Guinardó i les diferents activitats de foc de La Mercè.

**BARCELONA
INTERNACIONAL**

10

**10.1. EL MÓN
A BARCELONA**

10.1.1. CENTRES D'ESTUDIS INTERNACIONALS

CENTRE D'ESTUDIS I DOCUMENTACIÓ INTERNACIONALS A BARCELONA. CIDOB

www.cidob.org

El Centre d'Estudis i Documentació Internacionals a Barcelona (CIDOB) és una comunitat dinàmica d'analistes

i documentalistes que treballa per elaborar i oferir a tots els actors polítics, des de la ciutadania fins a les organitzacions internacionals, i informació i idees per formular i impulsar polítiques que reverteixin en un món més segur, lliure i equitable per a les persones.

El 2010 el CIDOB ha posat en marxa el Pla director quadriennal (2010-2013), aprovat pel seu patronat al desembre del 2009. La programació per al 2010 ja ha tingut en compte les línies mestres d'aquest Pla director, que suposa, a més, una adaptació que va més enllà dels continguts i l'orientació de la programació, ja que afecta la manera de treballar, d'investigar, de comunicar, de finançar les activitats, etc.

L'adaptació de les metodologies de treball per poder aconseguir els objectius del Pla a mitjà termini ha estat el factor determinant durant l'any: en funció d'això, les descripcions dels llocs de treball han estat redefinides, i els productes, tant les publicacions com les activitats, s'han revisat a la llum de les noves orientacions estratègiques.

La posada en marxa d'un projecte de recerca de quatre anys, amb caràcter transversal i implident a la Mediterrània, és una de les noves activitats que s'han iniciat a l'Institut. L'Institut també està treballant en la capacitat de treballar el 2010. d'Afers Estrangers

l'Ajuntament de Barcelona. Creat inicialment per la Generalitat com una entitat de caràcter fonamentalment cultural, l'Institut s'ha anat adaptant al sorgiment i l'evolució de la política d'associació euromediterrània fins a constituir una institució europea de referència per al seguiment i l'impuls de les relacions d'Europa amb la Mediterrània i del Procés de Barcelona en tots els seus vessants: polític, econòmic, social i cultural.

L'acció de l'Institut Europeu de la Mediterrània durant el 2010 s'ha orientat a contribuir a la posada en funcionament de la Unió per la Mediterrània (UpM) i la seva secretaria permanent amb seu a Barcelona, a impulsar els seus projectes prioritaris i a propiciar l'apropament d'Europa, Espanya i Catalunya a la realitat mediterrània a través d'una presència creixent en diferents xarxes euromediterrànies, el foment del debat i la reflexió al voltant de les principals qüestions i processos regionals o la sensibilització o mobilització de la ciutadania. El treball coordinat amb les institucions que formen el consorci que governa l'IMed ha estat decisiu, un any més, per dur a terme aquests objectius centrals, i ha consolidat l'Institut com a referent de primer ordre en el seguiment i impuls de les relacions d'Europa amb la Mediterrània.

El llarg del 2010 l'IMed ha organitzat un centenar d'activitats, entre altres, que han consistit en seminaris propis i internacionals, tallers d'experts, cicles d'illustracions i debats, fotografies, concerts i exposicions. A més, l'Agència d'EEIP ha publicat diferents edicions de publicacions que han tingut diferents formats. D'entre la Mediaterrània. D'altre costat, i pel que fa a l'àmbit de l'exposició a la Mediterrània, són destacables les diferents iniciatives: l'organització del III Congrés Mundial WOCMES Barcelona 2010, que ha aplegat a Barcelona més de 2.700

asiàtic i internacional de conèixer el cresol cultural que és la Mediterrània amb motiu de l'Exposició Universal de Xangai.

Els formats musicals complementen l'oferta cultural que l'IE Med posa a disposició de la ciutadania amb, d'una banda, el cicle «Músiques de la Mediterrània», que durant el 2010 ha portat a Barcelona intèrprets i músics de Grècia, Croàcia, Turquia, el Marroc o Palestina que tenen com a comú denominador la fusió de diferents tradicions musicals mediterrànies, i, d'altra banda, la tercera edició de Nits del Ramadà, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona, una festa oberta a tothom, que apropa als barcelonins la cultura àrab (trobareu informació de les Nits del Ramadà en l'apartat «Festivals multidisciplinaris» del capítol 8).

Finalment, aquest 2010 l'IE Med ha editat publicacions d'àmbit cultural, com la revista semestral *Quaderns de la Mediterrània*, les edicions d'*Els amazics avui, la cultura berber a Barcelona i el gran comerç d'Orient a l'edat mitjana*, el catàleg *La Mediterrània del segle*

o l'antologia de contes i relats *Un mar de paraules*.

10.1.2. ENTITATS INTERNACIONALS DE PROMOCIÓ CULTURAL

CASA AMÈRICA
CATALUNYA

www.americat.net

La Casa Amèrica Catalunya és una institució que genera, impulsa, organitza i col·labora en actes, projectes i programes per difondre i intercanviar coneixements sobre les realitats culturals,

econòmiques i històriques dels diferents països de l'Amèrica Llatina amb la finalitat d'ampliar, enfortir i aproximar, des dels diversos àmbits de la cooperació, les relacions entre la comunitat hispanoamericana i Catalunya.

Durant el 2010, la Casa Amèrica Catalunya organitzat i impulsat més de 200 activitats de promoció de la cultura.

Alberto Barrera Tyszka o el mexicà Elmer Mendoza, que han intervingut en les jornades «Narcocultura», sobre la influència del fenomen narco en les manifestacions

CASA ÀSIA BARCELONA

www.casaasia.cat

La Casa Àsia té com a objectiu promoure i desenvolupar projectes i activitats que contribueixin a aconseguir millor el desenvolupament asiàtic i impulsar les relacions entre Espanya i els països d'Àsia i el Pacífic, especialment a través d'instàncies internacionals.

El 2010 ha estat l'any del bicentenari de les independències de Mèxic, Xile, Veneçuela, l'Argentina i Colòmbia. Casa Àsia i Catalunya se n'ha fet ressò a través de les

jornades «Cròniques de bicentenaris», amb intervencions d'intel·lectuals, artistes, escriptors, representants de les comunitats indígenes i historiadors. En el mateix

context, l'entitat ha albergat l'exposició

«Liberando al Libertador», en què artistes llatinoamericans dissecquen la figura de Simón Bolívar, també protagonista de la

lectura que s'ha ofert per Sant Jordi al pati del Museu Frederic Marès: durant 9 hores, 80 voluntaris, entre actors, periodistes, representants del consolat

latinoamericà, artistes i anònims amants de la literatura han llegit *El gran laberinto*, recreació dels últims dies de la vida de Bolívar, obra de Germán Márquez.

En el capítol audiovisual, s'ha presentat la quarta edició a Barcelona del Festival de Cine Pobre Humberto Solís (Cuba). Enguany, el certamen ofereix un càlid homenatge al muntador cubà Nelson Rodríguez.

El V Premi Casa Àsia de Llibertat d'Expressió a l'Espanya del any s'ha concedit al rotatiu *Co Latino*. I en el capítol

ofert la col·lecció d'imatges catalanodominicà Wifredo «Peculiaris obsessions» de l'exposició fotogràfica «El colla», el registre audiodiàleg processat d'arrels catalanes que es presenta cada any a la ciutat de

BUREAU DU QUÉBEC À BARCELONE

www.quebec-espanya.es

L'Oficina del Quebec a Barcelona (BQB) és, des del 1999, la representació oficial del Quebec a Espanya. El BQB ofereix uns serveis diversificats en els sectors de l'economia, els afers públics i culturals i supervisa l'aplicació de la cooperació bilateral entre el Quebec i Catalunya. La seva activitat s'estén a tota la península Ibèrica amb la finalitat de promoure els valors del Quebec, de les seves institucions i dels seus professionals, de donar suport a la promoció i a la difusió de la cultura quebequesa a Espanya i de promoure el comerç i les inversions.

L'any 2010 el BQB ha organitzat la primera edició de la Mostra de Cinema del Quebec, en què ha presentat una selecció de les obres més significatives de la creació cinematogràfica quebequesa recent, en col·laboració amb l'Associació Mecal, la Societat per al Desenvolupament de les Indústries Culturals del Quebec i el festival Prens ça court!, de Mont-real.

La marioneta quebequesa ha ocupat un lloc d'honor al TOT Festival, amb l'espectacle *Punzelle*, de la companyia canadenca Poupées (K)rinkées, i amb la presentació de l'exposició inèdita «Una finestra oberta als titelles del Quebec», de l'Associació Quebequesa de Marionetes, que retrata l'evolució de l'art de la marioneta al Quebec.

Pel que fa al circ, s'ha d'esmentar el molt aclamat *Projecte Fibonacci*, presentat pel BQB i la companyia quebequesa Les 7 Doigts de la Main. Una iniciativa ambiciosa de col·laboració internacional que ha contribuït a la creació d'un espectacle multidisciplinari i inusual, basat en el treball col·lectiu de 13 artistes quebequesos i catalans.

La Festa Nacional del Quebec, organitzada al Palau Moja al juny, ha comptat amb l'actuació de dos músics excepcionals: Boson Mo, guanyador del premi Joseph-Roulet, i el compositor musical internacional de Mont-real, Louise-Andrée.

El BQB ha donat suport a l'organització i desenvolupament de l'estiu Mont-real.

INSTITUT FRANCÈS DE
BARCELONA

www.institutfrances.org

L'Institut Francès de Barcelona (IFB) vol ser un punt d'intercanvi cultural entre França i Catalunya, i de manera general, d'Espanya i Catalunya, a través d'activitats interculturals de presentació d'obres i nombrosos cursos i tallers.

El 2010 ha estat un any d'obertura i d'intercanvis amb els col·laboradors catalans. Tant per les residències d'artistes com per la col·laboració amb el Mercat de les Flors i el Bureau du Québec de Barcelona, amb el *Projecte Fibonacci*, acollit per La Central del Circ, l'IFB ha sabut seguir el seu camí, enlluernat per una cooperació fructuosa amb les institucions artístiques barcelonines. Dins d'aquest context, cal recordar l'espectacle de funambulisme de la companyia Les Colporteurs al Mercat de les Flors.

Al maig l'IFB ha coorganitzat amb l'Arts Santa Mònica les jornades filosòfiques «Què se n'ha fet de la veritat? Què se n'ha fet de la revolució?», que proposen analitzar la societat actual amb una visió crítica i inconformista. A banda d'aquestes jornades revolucionàries, al llarg de l'any l'IFB ha presentat diverses activitats trencadores de les normes acceptades.

Finalment, cal destacar les festes estacionals que ha organitzat l'Institut Francès de Barcelona a al carrer Mojà que han acollit milers de persones.

GOETHE-INSTITUT

www.goethe.de/barcelona

El Goethe-Institut és l'institut de cultura d'Alemanya i és present arreu del món. El seu objectiu és la promoció del coneixement de la llengua alemanya a l'estranger, la cooperació internacional en el camp de la cultura i el foment de la cooperació amb els agents culturals locals.

Al llarg del 2010 el Goethe-Institut ha promogut actes culturals de tota mena. Pel que fa al setè art, ha organitzat els cicles «Europa riu», sobre el xoc cultural,

en clau d'humor, i la «Setmana alemanya» al Cinema veure pel·lícula que estat estrenada ha col·laborat Jueu de tres El C seu Hau

cultural amb els Estats Units des de Catalunya. La seva activitat principal és l'ensenyament de la llengua i la cultura nord-americanes i actua com a pont cultural amb els Estats Units amb una gran varietat d'activitats que inclouen projeccions de llargmetratges, actuacions musicals, exposicions d'arts visuals, seminaris i conferències.

L'Istituto Italiano di Cultura és un organisme oficial d'Itàlia que té l'objectiu de promoure i difondre la llengua i la cultura italianes al nostre país a través de l'organització d'esdeveniments culturals que afavoreixin la circulació de les idees.

Finalment, The British Council treballa conjuntament amb socis espanyols i britànics per mostrar el millor de l'educació, la innovació i la creativitat britàniques. De fet, és el principal canal de la diplomàcia pública del Regne Unit a la nostra ciutat i posa en contacte personalment institucions locals amb persones i institucions britàniques mitjançant els seus programes de ciència, societat, art i educació.

Barcelona és reconeguda internacionalment com a ciutat de cultura, i per això la cultura d'arreu dels cinc continents ve a Barcelona. Organismes i entitats culturals o d'estudis internacionals tenen seu a la ciutat, cultures d'arreu del món hi organitzen festivals, cicles, congressos, celebracions festives, concerts, exposicions... per donar a conèixer la seva riquesa cultural, creadors d'arreu del món troben a Barcelona un espai per presentar les seves obres, per desenvolupar les seves tasques culturals... Barcelona manté, doncs, una infinitat de relacions culturals internacionals i atrau la cultura que es fa arreu.

unes cançons que parlen de la problemàtica social del continent.

I el Grec 2010 Festiva l de Barcelona ha dedicat en l'edició d'enguany la seva mirada internacional al Japó. A quest país, a través del cicle «Panorama Japó», ha donat a conèixer al públic barceloní algunes de les propostes més innovadores dels creadors nipons contemporanis, com ara les actuacions de Ryoji Ikeda *test patter [live set]* i *spe ctra [barcelona]*; les obres *La càmera lúcida*, de Shiro Takatani, i *Air C onditioner and t he Farewell Speech*, de Toshiki Okada; el muntatge de dansa *Ki*, una coproducció del Grec 2010 Festival de Barcelona i el Yachiyoza Centenary Committee amb concepte i direcció de Frederic Amat i Cesc Gelabert i interpretada per Cesc Gelabert i els ballarins japonesos Katsura Kan i Tomohiko Tsujimoto; els espectacles *Dead 1* i *Quick Silver*, de Ko Mu robushi, un dels màxims exponents actuals del *butoh*; la creació *Mirror and Music*, del ballari i coreògraf Saburo Teshigawara, i *Shinbaï, le vol de l'âme*, e specta cle de la mestra d'ikebana Seiho Okudaira i la ballarina contemporània Emmanuelle Huyn.

Les actuacions internacionals del Grec no s'han limitat a les propostes japoneses. El Teatre Grec ha estat l'escenari de la producció teatral *Bolívar, fragmentos de un sueño*, dels colombians Omar Porras i William Ospina. El teatre europeu hi ha estat representat aquest any pel director britànic Bijan Sheibani i la companyia ATC, que ha interpretat *Eurydice*, una revisió del mite clàssic a càrrec de Sarah Ruhl. Pel que fa a la dansa, el Teatre Grec ha acollit dues de les propostes de creadors estrangers: *Dunas*, fruit de la col·laboració entre el ballari i coreògraf belga d'arrels àrabs Sidi Larbi Cherkaoui i la bailaora flamenca María Pagés, i *En attendant*, la creació 2010 de la companyia belga Rosas dirigida per Anne Teresa De Keersmaeker.

Dansa, el Festival del Mil·lenni, el Festival Folk Internacional Tradicionari, el Primavera Sound, el Sónar, el Festival de Blues de Barcelona, el Festival Internacional de Jazz de Barcelona, el Mecal, l'In-Edit Festival, The Influencers i el Festival Lilliput, entre molts altres. (Trobareu informació de tots els festivals de Barcelona en l'apartat «Més festivals a la ciutat» del capítol 8.)

La ciutat de Barcelona ha estat, un any més, l'escenari escollit per diversos directors de cinema per rodar-hi les seves pel·lícules. Al llarg de l'any Barcelona ha acollit rodatges de les nacionalitats més diverses, com ara dels Estats Units (amb la pel·lícula *Haywire*, de Steven Soderbergh), l'Índia, amb dos llargmetratges (*Don Seenu*, de Gopichand Malineni, i *Zindagi Na Milegi Dobara*, de Zoya Akhtar), Grècia (amb el film *Dios*, d'Eustathios Athanasiou), el Regne Unit (amb *Any Human Heart*, de Michael Sammuels) o els Països Baixos (amb el llargmetratge *Rabat*, de Jim Taihuttu).

També museus, centres i associacions culturals, companyies i sales d'arts escèniques i temporades de música i teatre han portat grans artistes dels cinc continents a Barcelona durant l'any 2010. És el cas, per exemple, del Teatre Romea, que ha estrenat *People, cars & oil*, un espectacle en català i en alemany format per dues obres amb la mateixa escenografia i dirigit per la jove directora alemanya Anette Pullen i per Josep Galindo. O la Sala Beckett, que ha estrenat textos internacionals de referència, com ara (*Salvatges*) *Home d'ulls tristos*, de Händl Klaus, *Reacció*, de Lutz Hübner, *Bashir Lazhar*, d'Evelyne de la Chenelière, i *Coses que deïem avui*, de Neil LaBute, un dels grans èxits de crítica i públic de la darrera edició del Festival Grec. En el camp de la formació, enguany la Sala Beckett ha organitzat la cinquena

edició de l'«Obra de
de caràcter in
te
dramaturg
de Simo
Corman
impart
pa

d'arreu, com ara les companyies Les Slovaks, Toujours après minuit, Batsheva Dance Company o Dan z a Contemporánea de Cuba, entre d'altres, i ha realitzat el projecte de creació *Projecte Fibo nacci* amb la companyia quebequesa

Les 7 Doigts de la Main i amb La Central del Circ. Però el que més destaca de les iniciatives que ha dut a terme el Mercat de les Flors en l'àmbit internacional és que ha liderat el programa Modul-dance, un projecte europeu de suport a la creació, la producció i la difusió en què participen 22 cases de dansa de 15 països diferents i que inclou més de 400 treballs artístics. És la primera vegada que una entitat espanyola dirigeix un projecte de dansa d'aquest abast, i per al Mercat representa un reconeixement a la seva tasca de suport i difusió de la dansa a escala europea.

Continuant en l'àmbit de la dansa, cal destacar la participació del Grup Estable de l'Aula de Dansa de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) durant aquest curs acadèmic, juntament amb la Universitat de Tolosa i la Cie. Taffanel de Montpellier, en el projecte euroregional de dansa «La vibració de les metamorfosis». Els estudiants de les dues universitats, barrejats amb ballarins professionals de la Cie. Taffanel, sota la direcció artística de Jackie Taffanel i el videoasta David Olvari, han presentat la peça *La même la peau* al teatre de la UAB.

Finalment, cal fer esment que a l'octubre Barcelona va ser l'escenari de Dansa, una trobada professional transfronterera sobre dansa contemporània organitzada per la plataforma Convivencia Pyrénées Méditerranée i l'Institut Català de les Indústries Culturals, en col·laboració amb l'Institut Culturel Français, l'Institut del Teatre de Barcelona, el Sant Andreu Teatre i el Mercat de les Flors. La trobada s'inscriu dins d'una dinàmica d'intercanvi

5 del Regne Unit i d'Irlanda, 2 de la República Txeca, 1 del Japó i 1 de Sèrbia. S'hi han pogut veure les actuacions de 14 grups catalans que han mostrat el més representatiu i actual de les músiques del món catalanes. Entre els grups i artistes que hi han actuat hi ha noms com ara Sabor de Gràcia, La Troba Kung-Fú, D'Callaos, Companyia Elèctrica Dharma, Folkincats, Costo Rico, Residual Gurus o Ginesa Ortega.

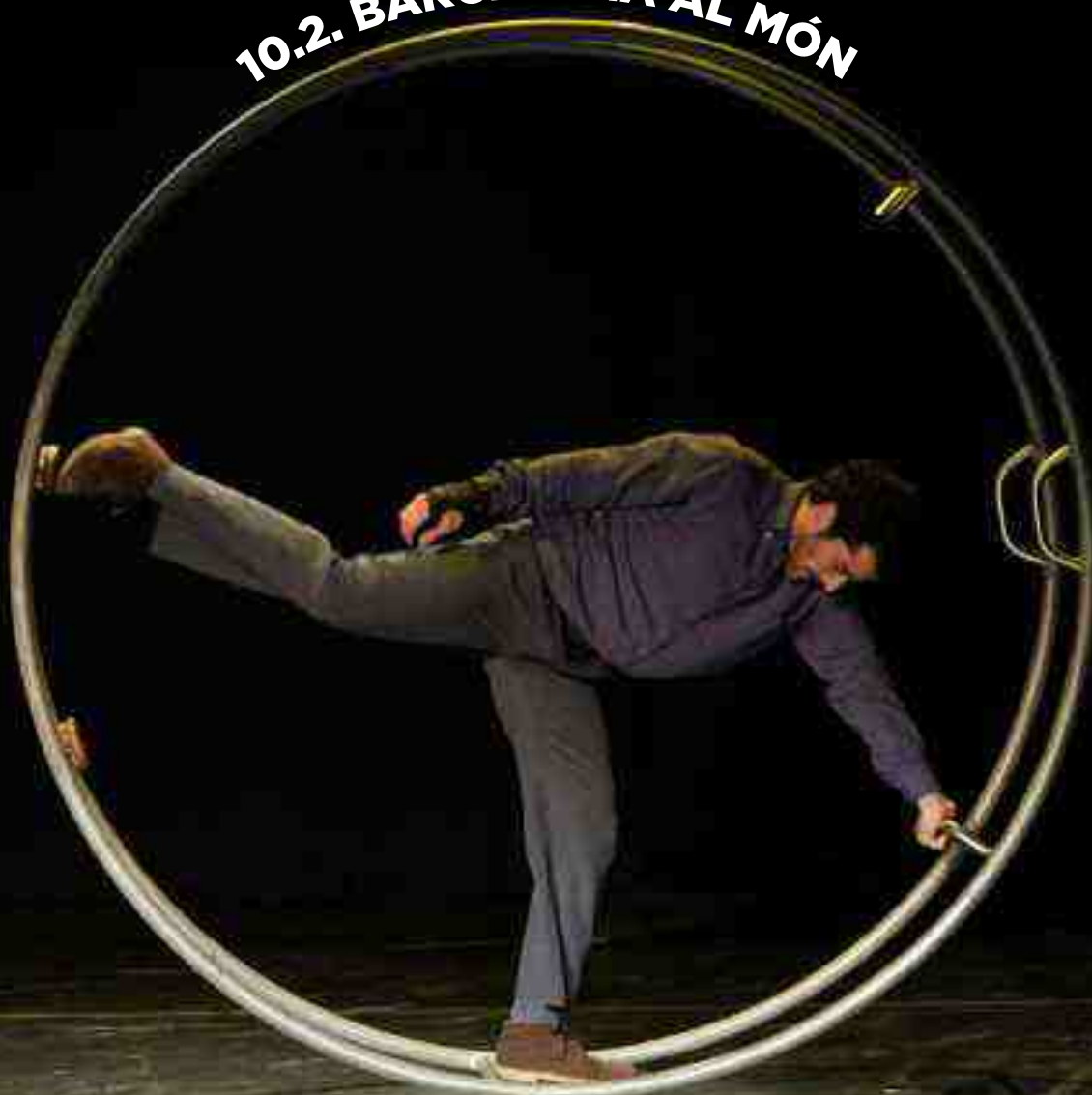
Barcelona també ha estat el punt de trobada de les jornades internacionals sobre el futur de les biblioteques que han portat experts mundials en la matèria a la ciutat. Les jornades «Els futurs de la biblioteca pública» s'han desenvolupat del 13 al 15 d'octubre a la Biblioteca Jaume Fuster. Els continguts de les jornades s'han concretat en una sèrie de debats al voltant de tres grans eixos: Usuaris i serveis, Continguts digitals i Espais. S'han convidat professionals de diversos països del nord d'Europa, dels Estats Units i d'Espanya perquè aportessin la seva experiència en aquests debats. El resultat ha estat molt satisfactori: més de 400 inscrits han assistit a les diverses sessions de debat.

Una altra trobada cultural internacional que cal destacar és el Consell informal de ministres de Cultura, que s'ha celebrat el 31 de març. Els ministres de Cultura dels 27 estats membres de la Unió Europea i la comissària europea d'Educació, Cultura, Multilingüisme i Joventut, Androulla Vassiliou, s'han reunit a Barcelona en el marc de la presidència espanyola de la UE. Els ministres han acordat un document final en què es reivindica el pes tant econòmic com creatiu de les indústries culturals europees, i en què es demana que la cultura sigui un dels eixos centrals de la nova «Estratègia UE 2020» per aconseguir una economia més competitiva. Aquesta reunió ha estat

«Accommodating Creative Knowledge (ACRE) - Competitiveness of European Metropolitan Regions within the Enlarged Union». Aquest esdeveniment ha ofert l'oportunitat als responsables polítics,

investigadors i professionals de tot Europa d'unir-se per compartir les experiències i coneixements a foment de la creativitat i la ciutats i regions metropolitanes.

10.2. BARCELONA AL MÓN

El món és a Barcelona, però també
Barcelona es projecta al món amb tot un
ventall d'iniciatives culturals que viatgen
arreu amb el segell indiscutible de la
ciutat que les ha vist néixer. Són molts els
artistes amb seu a Barcelona que es
mouen pels cinc continents, i també són
moltes les entitats, col·lectius i
organismes que, a partir de xarxes
internacionals, es projecten i es reforcen
més enllà de la ciutat. Els museus, els
teatres i altres centres culturals també
exporten exposicions, concerts, obres i
mostres significatives de tot el que es
mou en l'àmbit de la cultura a la Ciutat
Comtal.

Pel que fa a les arts escèniques, s'ha de
destacar la promoció que la Sala Beckett
fa dels autors catalans a l'estranger. Amb
aquest objectiu, el 2010 ha contractat
promovent el web www.catalandrama.cat,
que permet accedir a les traduccions de
textos teatrals catalans a altres llengües, i
ha organitzat cicles de lectures
dramatitzades de textos catalans a Grècia,
Polònia i Alemanya.

El Teatre Lliure manté la seva presència a
festivals nacionals i internacionals amb les
produccions pròpies. Aquest any han
destacat les gires de *Nixon-Frost*, de Peter
Morgan, *2666*, de Roberto Bolaño, i
Rock'n'Roll, de Tom Stoppard, totes sota
la direcció d'Àlex Rigola; *American
Buffalo*, de David Mamet, dirigida per
Julio Manrique, i els espectacles *Piturrino
fa de músic* i *La pantera imperial*, de
Carles Santos. Els espectacles *2666* i
Piturrino fa de músic s'han presentat al
teatre MC93 Bobigny de París, dins del
cicle «Balade Catalane», una mostra de
literatura, música i teatre català que s'ha
celebrat paral·lelament a la fira
Expolangues, que enguany ha tingut la
llengua catalana com a convidada d'honor.
A banda del teatre MC93 Bobigny de
París, el Lliure ha trepitjat els escenaris

direcció musical de Manfred Honeck i els cantants Andrew Richards i Gregg Baker; l'oratori contemporani *Stemmer*, al Festival Internacional de Bergen (Noruega), amb dramaturgia del mateix Bieito i Marc Rosich, inspirat en la *Passió segons sant Mateu*, de Bach, i en textos de diferents escriptors i filòsofs contemporanis, així com en la música d'artistes contemporanis com Nick Cave, PJ Harvey, Abba o el pop nòrdic. L'espectacle és una coproducció del Festival Internacional de Bergen i el prestigiós Betty Nansen Teatret de Copenhaguen, on es representarà posteriorment durant la temporada 2010-2011. Bieito també ha estrenat amb gran èxit l'òpera *Aïda*, de Verdi, al Teatre de Basilea (Suïssa), amb la soprano Ángeles Blancas en el paper protagonista, i, per primer cop, ha debutat a l'Òpera Estatal de Baviera (Bayerische Staatsoper), a Munic, amb una nova producció de *Fidelio*, de Beethoven.

També el Grec 2010 Festival de Barcelona ha establert un arc extens de col·laboracions i coproduccions, tant a escala nacional com internacional. En aquest sentit destaca la Xarxa de Festivals Mediterranis Kadmos, constituïda el 2008 i formada per quatre festivals europeus (Barcelona, Avinyó, Atenes i Istanbul).

El circ barceloní també viu una etapa important pel que fa a la projecció internacional. El 2010 La Central del Circ ha establert diverses línies de cooperació amb equipaments de circ europeus i s'ha fet present en les principals xarxes de circ a escala internacional. Amb la fàbrica de creació La Grainerie (Tolosa) ha consolidat els llaços i les accions en el marc del projecte europeu Circ-que-o!; amb el centre de creació Espace Catastrophe (Brussel·les) ha iniciat un nou projecte internacional de residències de creació itinerants; amb la xarxa de centres

de creació i
Cirque (a F
Cro

l'any, com el Festival Internacional de Cinema de Berlín, el Locations Trade Show de Santa Monica, el Festival Internacional de Cinema de Cannes, el Festival de Cinema Fantàstic de Catalunya i el Sevilla International Locations Expo.

Al festival Xcèntric, al CCCB, s'ha pogut conèixer el treball de recerca més complet sobre cinema experimental espanyol, que ha donat com a resultat un cicle i una publicació en DVD amb les pel·lícules experimentals espanyoles més significatives des dels anys cinquanta fins ara: *Del éxtasis al arretrato. 50 años del otro cine español*. Aquest treball s'ha presentat a l'Anthology Film Archives de Nova York, la National Gallery de Washington, la Cinematheque de Praga, el Centro de Arte Reina Sofía de Madrid, el Festival de Cine Sinfronteras de Colòmbia i l'Ibrahim Theater de Philadelphia.

Un altre festival també ha creuat fronteres: ArtFutura, el festival de cultura i creativitat digital de referència a l'Estat espanyol. Per primera vegada, les conferències i exposicions principals del festival s'han celebrat a Buenos Aires. Ahora, ArtFutura ha ampliat l'abast a quinze ciutats: Alacant, Andorra, Barcelona, Gijón, Granada, Huarte-Pamplona, Madrid, Múrcia, Palma de Mallorca, Segòvia, Tenerife, Valladolid i Saragossa.

Entrant ja de ple en l'àmbit de la música, del 9 al 11 de setembre s'ha celebrat la primera edició de Sónar Chicago, una edició germana de format reduït del festival Sónar de Barcelona, que neix gràcies a la iniciativa de l'Institut Ramon Llull, el Chicago Department of Cultural Affairs, Advanced Music -creador del festival de Barcelona- i AC Entertainment. Sónar Chicago ha tingut lloc en espais singulars de primer nivell de la cultura nord-americana amb una programació

Clark Art Institute, a William Stowen (EUA); presenta 8 peces de gran escala de
«Dans l'atelier de Picasso», que s'ha al present i altres instal·lats
presentat al Graphik Museum, a Münster, per l'artista per a
Alemanya, i «Centenary Exhibition Pablo Picasso», primera exposició
mostrada al Kunsthaus Zürich, a Zuric. Nasher

La Capella, amb el projecte «Rondabout Encounter Program», s'ha centrat a ajudar a potenciar els intercanvis que ja existeixen en el teixit artístic. En la setena entrega d'aquest projecte, l'exposició «L'un i el múltiple» ha permès mostrar el fruit dels intercanvis que diverses institucions artístiques de l'Estat espanyol, encapçalades per Hangar, mantenen amb Egipte. Aquesta exposició s'ha presentat a finals del 2010 i principis del 2011 a el Caire.

La Fundació Joan Brossa ha prestat obres de Joan Brossa per a exposicions d'altres institucions de Barcelona, de l'Estat espanyol i d'Europa, exposicions com ara «Magic Show», que ha voltat per Anglaterra al llarg de tot un any, «Escrito está», que s'ha exposat al Museo Patio Herreriano de Valladolid, «Dau al set», que ha seguit la seva itinerància i s'ha presentat a Madrid, i «Homo Ludens», que s'ha mostrat a la Fundación Museo Jorge Oteiza de Alzuza, a Navarra.

Al llarg de quatre mesos l'escultor barceloní Jaume Plensa ha exposat la mostra «Genus and Species» al Nasher Sculpture Center de Dallas. Aquest Museu és un recorregut de primera qualitat per tota l'escultura del segle

xx. Dins d'aquest context històric, Plensa ha sabut situar la seva pròpia idea de l'escultura. L'artista fa servir l'entrada, les galeries, el jardí i el mateix carrer per instal·lar la seva obra, que és una reflexió de com cal acostar-se al problema de l'escultura des de diferents perspectives i com es poden combinar diverses aproximacions intentant trobar solucions innovadores. L'exposició

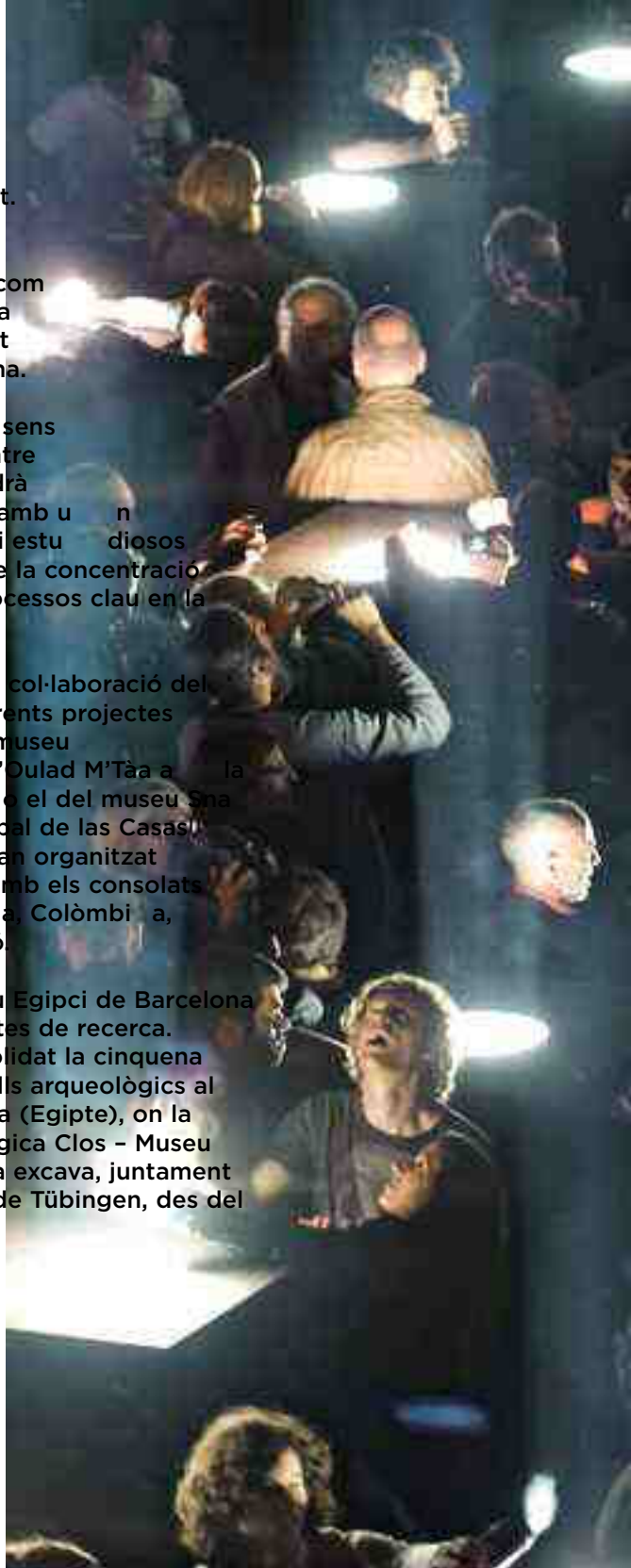
estable amb altres ciutats. En primer lloc, amb la creació de la Xarxa de Museus d'Història de Ciutat d'Europa, en la qual ja s'han integrat 18 museus i centres d'interpretació urbana de tot el continent.

En segon lloc, amb l'inici dels contactes amb les ciutats xineses, on ara es comença a plantejar el problema de com modernitzar les ciutats sense fer taula rasa, amb la mateixa força que aquest debat va tenir en el passat a Barcelona.

Aquest salt endavant en la projecció internacional del Museu es beneficia, sens dubte, de la consolidació del seu Centre de Recerca i Debat, que aviat podrà comptar amb un consell científic amb un ampli espectre d'historiadors i estudiosos del patrimoni, i també de la concentració d'esforços en aquells processos clau en la trajectòria de la ciutat.

D'altra banda, destaca la col·laboració del Museu Etnològic en diferents projectes externs, com el del nou museu d'etnografia del Douar d'Oulad M'Tàa a la Hauss de Marràqueix o el del museu Sna Jolobil de San Cristóbal de las Casas (Chiapas). A més, s'han organitzat activitats conjuntes amb els consolats generals de Veneçuela, Colòmbia, Guatemala i el Japó.

Finalment, el Museu Egipci de Barcelona duu a terme projectes de recerca.enguany s'ha consolidat la cinquena campanya de treballs arqueològics al jaciment de Sharuna (Egipte), on la Fundació Arqueològica Clos - Museu Egipci de Barcelona excava, juntament amb la Universitat de Tübingen, des del 2006.

11

**LA CULTURA DES DE L'ÒPTICA
I L'ACTUACIÓ MUNICIPALS**

La política municipal en matèria de cultura a Barcelona està enfocada, des de fa uns anys, a posar en valor la cooperació entre el sector públic i el sector privat, un sector format per un teixit creatiu, social i associatiu d'una gran riquesa, que ha estat i segueix sent clau per entendre la realitat cultural de la nostra ciutat.

Així mateix, en termes generals, la ciutadania valora positivament els resultats de l'actuació del consistori en temes de cultura, tal com es reflecteix en els resultats de l'Enquesta de Serveis Municipals que regularment fa l'Ajuntament de Barcelona als barcelonins: les biblioteques (com a servei i més ben valorat), les festes populars (com La Mercè) i les activitats culturals en general estan entre els cinc serveis més ben valorats pels ciutadans.

11.1. LA POLÍTICA CULTURAL DES DE L'INSTITUT DE CULTURA DE BARCELONA

L'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB) va ser creat l'any 1996 per tal de gestionar de manera més àgil i efectiva l'activitat cultural de la ciutat i, des d'aleshores, ha treballat amb la voluntat de cooperar amb el sector artístic i creatiu, l'associatiu i el privat. La participació en els grans equipaments culturals, a través de fundacions o consorcis, l'establiment d'acords de col·laboració per a grans esdeveniments o festivals, el suport a la creació o a la música en viu a través de subvencions, o el programa Fàbriques de Creació, són exemples d'aquesta cooperació.

Durant els seus primers anys de vida, l'Institut es va anar consolidant com l'agent públic articulador de les polítiques culturals a la ciutat i, en els darrers cinc anys, ha anat adaptant la seva estructura i

l'àmbit cultural que formen part del Ple del Consell (Jordi Balló, Jordi Jané, Anna Maria Moix, Toni Miró, Ramon Muntaner i Joan Oller, entre d'altres).

En aquest marc, s'ha obert un procés que ha continuat amb les reunions de les onze comissions del Consell (Arts Visuals, Ciència, Cinema, Circ, Cultura Popular i Tradicional, Dansa, Disseny, Lletres, Música, Patrimoni i Teatre), fetes durant la tardor del 2010, i que han permès aportar sensibilitats i elements valoratius a la redacció del segon *Informe anual de la cultura*. Més de 250 persones, representatives de la diversitat de mirades i de plantejaments de tots els sectors de la vida cultural de Barcelona, han contribuït a destacar aspectes i amb caràcter es tracta el patrimoni cultural de la ciutat que l'Executiu ha tingut en compte a l'elaboració del segon *Informe anual de la cultura 2010*.

Encara en l'àmbit de la cultura, també cal destacar que a l'abril de 2011 s'ha iniciat el Seguiment de la cultura de Barcelona. Fes clic aquí per saber més sobre aquest projecte i ha tingut en compte d'altres aspectes.

Una altra de les atribucions del Consell de la Cultura de Barcelona és la d'escollir els membres dels jurats dels Premis Ciutat de Barcelona, selecció de la qual s'encarrega el Comitè Executiu del Consell. Els guardonats en l'edició 2010 d'aquests premis han estat:

ARTS VISUALS: a l'exposició «Antifotoperiodisme», comissariada per Carles Guerra i Thomas Keenan.

DISSENY: al Col·lectiu Surtido, per l'exposició «Cualquier cosa menos un zapato».

ARQUITECTURA I URBANISME: a la nau del Temple de la Sagrada Família d'Antoni Gaudí, portada a terme per l'equip de la Direcció Facultativa (Jordi Bonet i Armengol, Carles Buxadé i Ribot, Jordi Coll Grifoll, Jordi Faulí i Oller, Josep Gómez Serrano i Joan Margarit i Consarnau).

AGUSTÍ DURAN I SANPERE D'HISTÒRIA DE BARCELONA: a Antoni Dalmau i Ribalta, per l'obra *El procés de Montjuïc. Barcelona al final del segle*.

INVESTIGACIÓ CIENTÍFICA: al treball conjunt de Niek van Hulst i Romain Quidant.

INNOVACIÓ TECNOLÒGICA: a Bestiario, pel projecte *Impure*.

LITERATURA CASTELLANA: a Luis Magrinyà, per l'obra *Habitación doble*.

LITERATURA CATALANA: a Ponç Puigdevall, per l'obra *Un dia tranquil*.

ASSAIG: a Rafael Argullol per *Visión desde el fondo del mar*.

TRADUCCIÓ EN LLENGUA CATALANA: a Joan Fontcuberta Gel, per la traducció de

l'alemany del llibre *La impaciència* de Stefan Zweig.

EDUCACIÓ: al projecte «Bandes d'Institut Joan d'Àustria» de les tutores Gemma C

TEATRE: a Pe interpretació Samuel B Ma

El tret definitori de l'any 2010 en parlar del programa Fàbriques de Creació és l'inici de les obres de rehabilitació en la major part dels espais que integren aquest programa. La Central del Circ al gener, La Seca al març, Fàbrica i Coats i El Graner Illa Philips al juny, Hangar al juliol i l'Ateneu Popular de Nou Barris al desembre han iniciat les obres de remodelació integral o d'ampliació, segons els casos. Per aquest fet, bona part de l'activitat dels espais s'ha vist paralitzada o, si més no, fortament condicionada per unes obres que han comportat una inversió total de prop de 19 milions d'euros.

Al llarg del primer semestre de l'any 2011 es preveu l'obertura de la major part d'aquests equipaments (excepte el cas de l'Ateneu Popular de Nou Barris, en què les obres s'allargaran fins a finals de l'any 2012). El projecte que quedarà pendent de rehabilitació serà el de La Escocesa, que caldrà afrontar durament els propers anys.

Cal destacar l'adquisició, per part de l'Ajuntament de Barcelona, de l'edifici central de la Nau Ivanow, equipament gestionat per la Fundació Sagrera i que ha passat a formar part del programa Fàbriques de Creació a partir del mes de novembre.

El 2010 ha estat, per tant, un any de trànsit per reformular els projectes de cara a la represa de l'activitat el 2011, que tindrà lloc en un nou escenari d'espais millors i més ben condicionats, però també en un context econòmic poc favorable i de disminució de recursos.

De fet, una de les percepcions més àmpliament compartides per les diferents entitats gestores de les Fàbriques de Creació és la necessitat de relacionar la producció i creació cultural amb altres àmbits, tant per oferir noves alternatives

de música en viu. Han estat 6 els espais de creació privats que enguany s'han pogut beneficiar d'aquesta convocatòria (Almazen, Atrium, La Caldera, Miscelanea, Nau Ivanow i tragantDansa), amb un import total de 96.617 euros. Es tracta d'espais multidisciplinaris, que reflecteixen l'evolució de les manifestacions artístiques emergents, i que donen lloc a creacions que superen les definicions artístiques clàssiques.

Pel que fa al suport a les sales de música en viu, aquest any 2010 s'ha tornat a fer la convocatòria anual de subvencions, que aquest any s'han atorgat a les sales Apolo, La [2] d'Apolo, Bikini, Harlem Jazz Club, London Bar i Sidecar.

Aquestes línies de subvencions complementen la convocatòria ordinària, la qual no està destinada al finançament d'obres o a l'adquisició d'equipament tècnic. És voluntat de l'Institut de Cultura donar suport a aquells espais de creació i sales de música que requereixen aquest tipus d'inversions, per tal que puguin dur a terme la seva tasca de suport a l'artista en les millors condicions possibles.

Finalment, en l'apartat de les aportacions extraordinàries per a obres de remodelació, trobem les que s'han fet a través de convenis amb entitats com la Sala Beckett, l'Associació d'Artistes Visuals - Hangar i el Taller de Músics (Car Fabra).

11.1.3. ACTUACIONS EN L'ÀMBIT DEL PATRIMONI

Pel que fa al conjunt del patrimoni de la ciutat, l'Institut de Cultura de Barcelona ha treballat en diferents línies d'actuació: la projecció pública dels museus, la potenciació de les tasques de recerca i

Pedrera, de la Fundació CatalunyaCaixa). Sota la direcció tècnica de la Direcció d'Estudis i Avaluació de l'Ajuntament de Barcelona, s'ha seleccionat una mostra de 4.200 persones entre el públic dels museus i centres participants, a qui s'ha realitzat l'enquesta. Com a dada significativa cal remarcar el nivell de satisfacció dels enquestats amb la visita al centre, que, de mitjana, se situa en un 8,4 sobre 10.

En el camp de la recerca i estudi, el 2010 s'ha realitzat un esforç molt destacat per posar a l'abast del públic la consulta de les col·leccions dels museus a través d'internet, amb el desenvolupament d'un aplicatiu informàtic especialitzat, l'eMuseumPlus. Properament, els catàlegs dels fons de totes les biblioteques dels museus municipals també seran consultables per internet. Des de finals de desembre del 2010 ja està disponible en línia el catàleg de les biblioteques del Museu Picasso, el Museu de la Música, el Museu Frederic Marès, el Museu d'Etnologia i el Museu d'Història de Barcelona, accessibles a través dels seus respectius webs. El catàleg col·lectiu d'aquestes biblioteques també es consultarà des del web del can

El 2010 ha estat també l'any en el qual s'ha iniciat noves propostes en la gestió del patrimoni cultural de la ciutat de Barcelona impulsat l'acord i la cooperació amb la Generalitat de Catalunya per a la gestió d'aquest patrimoni. En concret, s'ha iniciat el projecte de restauració i sis enormes sàbats de patrimoni cultural a mitjan de l'any. Així mateix, el 29 de juliol de 2010 s'ha inaugurat el Centre d'Estudis i Recerca del Patrimoni Cultural de la Ciutat de Barcelona a través de la creació d'una nova entitat pública, el Centre d'Estudis i Recerca del Patrimoni Cultural de la Ciutat de Barcelona, amb la creació, gestió i manteniment del patrimoni cultural i l'adopció de mesures oportunes per evitar

obres de rehabilitació de l'antic Mercat del Born, que acollirà el Centre Cultural del Born.

Per la seva banda, les obres d'ampliació del Museu Picasso, amb la creació d'un edifici de nova planta de 1.600 metres quadrats, permetran consolidar el paper d'aquest Museu en l'àmbit de la recerca i el coneixement del llegat de Picasso. Al primer pis del nou edifici s'hi han d'ubicar la biblioteca, l'arxiu i el centre de documentació i, a la planta baixa, els espais destinats als serveis educatius i científics. L'objectiu és convertir aquest nou edifici en un centre d'estudis picassians de referència internacional. La inauguració d'aquest nou espai està prevista per als primers mesos del 2011.

Finalment, les obres de la futura seu del Disseny Hub Barcelona han seguit endavant a la plaça de les Glòries.

11.1.4. COMUNICACIÓ AMB LA CIUTADANIA

Amb relació a la comunicació amb la ciutadania, des de l'Institut de Cultura s'ha continuat treballant en diverses línies d'actuació amb el doble objectiu de millorar la proximitat amb el públic usuari de la cultura i d'arribar a nous públics.

Una d'aquestes línies d'actuació ha estat l'ampliació d'horaris i l'establiment de noves polítiques de preus. Si l'esforç que s'havia fet fins ara s'havia centrat en l'ampliació dels horaris del conjunt de biblioteques —amb què s'ha assolit una mitjana d'horari d'obertura per centre superior a la de qualsevol dels països europeus—, aquest 2010 s'ha estat treballant en l'anàlisi dels preus i els horaris dels museus municipals. S'han fet noves propostes de programes de nit,

renovació de webs, presència a nous mitjans i a xarxes socials.. També s'han engegat noves propostes, com les maletes didàctiques o els expositors amb informació sobre l'oferta cultural, ubicats als centres cívics de la ciutat.

Finalment, cal destacar el treball realitzat en el marc del Pla de Sistemes impulsat per l'Institut, que ha permès coordinar i orientar les accions relacionades amb els sistemes d'informació —tant interns com de relació amb l'exterior— i del qual ja s'han començat a veure alguns fruits, com ara les eines de gestió de públics o de gestió de col·leccions dels museus, o les eines d'interrelació, com l'Anella Cultural.

11.1.5. PRESENCIA INTERNACIONAL

La internacionalització i la projecció exterior de la cultura feta a la nostra ciutat és una realitat des de ja fa anys. Alguns dels projectes que han tingut ressò internacional durant el 2010 — quals ja s'ha parlat a bastament al capítol 10— han rebut suport municipal i sentit destaquen la presència a Sónar a Chicago i el Contemporani de Barcelona també ha trobada de les jornades sobre el futur de la ciutat portat experts municipals a la ciutat.

Pel que fa a l'Agenda de la qual l'Institut de les principals impulsors 410 el nombre de associacions i institucions vinculats. El text de cultura ja està disponible. També és destacable el major nombre d'iniciatives explícitament s'hi

document representa una fita important en la cooperació del desenvolupament sostenible i en la formulació de les polítiques culturals locals.

D'altra banda, les relacions internacionals de l'Institut de Cultura s'han complementat amb l'atenció institucional a ajuntaments, empreses i universitats que han sol·licitat entrevistes o informació sobre les polítiques culturals de Barcelona o sobre els programes o projectes de l'ICUB en la seva dimensió internacional. Anualment s'atenen unes 120 consultes d'aquest estil. També s'ha donat suport als programes i projectes culturals de l'Ajuntament de Barcelona en temes internacionals, com la proposta del MUHBA per a la declaració de Barcelona com a patrimoni gòtic de la humanitat, la visita dels experts del Consell Internacional dels Monuments i Llocs Historicoartístics (ICOMOS) a la Sagrada Família, la presència de Barcelona a l'Exposició Universal de Xangai 2010 o l'atenció protocol·lària a les visites coordinades per Barcelona Solidària (grups de Mali, Moçambic, Colòmbia, etc.).

11.1.6. RELACIÓ AMB EL SECTOR PRIVAT: LA FUNDACIÓ BARCELONA CULTURA

Bona part de les actuacions esmentades no haurien estat possibles sense l'aportació i la participació del sector privat. En aquest sentit, l'any 2010 ha continuat sent clau per a l'Institut de Cultura la vinculació a la Fundació Barcelona Cultura (FBC), el principal òrgan per a la promoció i projecció de la cultura barcelonina amb el suport del sector privat. L'objecte de la Fundació Barcelona Cultura és la promoció i el conreu de la cultura en totes les seves manifestacions, vetllant pel foment de la

2011 i que han estat possibles gràcies a les aportacions d' AGBAR. També ha estat clau el suport de Gas Natural, que ha permès l'adquisició de dos quadres per al MUHBA. Altres aportacions com les de *El Periódico*, Abacus, Canon o Ju lià han ajudat al finançament del conjunt de les activitats del Museu d'Història de Barcelona.

11.1.7. RECURSOS PER A LA CULTURA

L'Institut de Cultura de Barcelona gestiona una bona part de la despesa total que l'Ajuntament de Barcelona dedica a cultura. Concretament, el pressupost del 2010 de l'Institut ha estat de 117 milions d'euros.

Pel que fa als ingressos és important destacar que s'ha renovat el conveni anual per al finançament d'institucions amb el Ministeri d'Economia i el Ministeri de Cultura, en el marc de l'Ajuntament Municipal de Barcelona. També són importants les aportacions re-

ALGUNES DADIES DE LES ENTITATS DEPENDENTS DEL PRESSUPOST DE L'ICUB, 2010

DESPESES

APORTACIONS A ALTRES ENTITATS

Aportacions per funcionament a consorcis i fundacions .....

Aportacions

INGRESSOS

APORTACIONS D'ALTRES ENTITATS

Patrocinis! .....

1 S'inclouen les aportacions de la Fundació Barcelona Cultura.

Font i elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

En l'àmbit de la gestió dels recursos, s'ha de destacar l'esforç que ha fet l'Institut de Cultura aquest 2010 per adaptar-se a la Llei 15/2010 de mesures contra la morositat en les operacions comercials. L'aplicació de diverses mesures correctores en la gestió econòmica de l'Institut ha fet possible reduir el termini de pagament de factures: mentre que la mitjana de pagament del tercer trimestre de l'any era de 63 dies, a 31 de desembre (abans del termini establert legalment per

fer-ho) la mitjana de dies de pagament en les factures s'ha situat en 37 dies.

Finalment, cal destacar la importància del capital humà que treballa en l'àmbit de la cultura. Aquesta és una de les principals fonts de recursos i, per tant, és essencial que sigui gestionada de manera adequada i que els seus membres siguin valorats i reconeguts.

11.2. LA POLÍTICA CULTURAL DES DELS DISTRICTES DE LA CIUTAT VELLA

rigor i compromís
d'influència de
Rib

L'altra àrea d'atenció municipal a la cultura és la que es fa des dels districtes. A continuació es presenta la visió dels regidors dels districtes de la ciutat sobre el més destacat de l'any 2010 al territori.

CIUTAT VELLA

Assumpta Escarp Gibert

REGIDORA DEL DISTRICTE

Durant l'any 2010 la cultura ha continuat sent un element clau per la cohesió social i l'equilibri territorial dels barris de Ciutat Vella.

Seguint les línies estratègiques establertes al Pla d'Actuació del Districte (PAD), s'han impulsat actuacions per potenciar la participació de la ciutadania, incrementar la demanda cultural i augmentar l'oferta d'equipaments.

En aquest sentit durant l'any 2010 es va completar el mapa de biblioteques de Ciutat Vella amb la inauguració de la Biblioteca Gòtic - Andreu Nin, la quarta biblioteca pública del Districte i la trentasena de tot Barcelona. D'aquesta manera el Districte ha aconseguit l'objectiu de tenir una biblioteca per barri.

Així mateix es va reobrir la Biblioteca Sant Pau i Santa Creu completament remodelada després de realitzar-s'hi les obres de modernització de serveis com la climatització, la instal·lació elèctrica i l'accessibilitat.

La col·laboració amb el teixit social va continuar sent un dels eixos bàsics de l'aposta per la dinamització cultural del territori i es va concretar amb el suport a algunes de les iniciatives que, pel seu

apropar la dansa als alumnes de primària de les escoles del barri.

Finalment, el foment de la cultura popular s'ha concretat amb el suport a les activitats que han dut terme la Coordinadora de Colles de Gegants i Bestiari de Ciutat Vella, l'Esbart Català de Dansaires i els Falcons de Barcelona.

A través d'aquestes actuacions Ciutat Vella ha fet palès que la promoció i la difusió de la cultura és un eix fonamental de la convivència quotidiana.

contacte de més de 100 joves amb el procés creatiu i artístic.

Amb la seva onzena edició, els Relats Curts del Centre Cívic Sagrada Família es manté renovada i completa la biblioteca de néixer.

EIXAMPLE

Ramon Nicolau Nos
REGIDOR DEL DISTRICTE

L'any 2010 ha estat un any de continuïtat al Districte de l'Eixample, que ha basat la seva acció principal en la difusió, divulgació i creació de nova activitat cultural.

Cal destacar la feina feta des del Centre Cívic Cotxeres Borrell, un centre entregat a les arts escèniques en què el teatre i la dansa són les disciplines que li donen identitat. El Laboratori vinculat a l'Espai Escènic Tísner, un projecte de suport a nous creadors, ha col·laborat en la producció de més de 10 espectacles que hem pogut veure a la mostra que el mateix centre realitza cada tardor i també a les cartelleres d'algunes sales de la xarxa de sales alternatives de la ciutat.

En la seva cinquena edició, CreArt s'ha consolidat com a projecte de sensibilització i formació en arts plàstiques adreçat a les nenes i als nens de les escoles de primària del barri de Fort Pienc i ja forma part dels projectes destacats de Barcelona Ciutat Educadora; a més ha assolit l'objectiu de fidelitzar el

No podem deixar de banda la important tasca que en el camp de la divulgació cultural i la formació de públics fan els nostres cinc centres cívics fortament implicats al territori, amb una programació, aquest any, de més de 282 espectacles de petit format, amb 35.188 espectadors en la programació estable i la celebració del desè aniversari del cicle «A la fresca» com a festival especial d'estiu.

SANTS-MONTJUÏC

Imma Moraleda Pérez

REGIDORA DEL DISTRICTE

El Districte de Sants-Montjuïc és un districte ric en cultura tradicional i popular, caracteritzat per un dens i ric teixit associatiu i per les diferents activitats socials i culturals que s'hi realitzen.

De les activitats programades a terme al llarg del 2010, en destacaria les següents:

Les matinals infantils, Matinals, iniciades amb molt èxit de públic al Casinet d'Hostafrancs, una activitat que des de fa anys s'ha organitzat al Centre Cívic El Sortidor i a la Sala Pepita Casanellas; ara, la programació al Casinet d'Hostafrancs ha fet possible que s'ampliï aquesta oferta cultural adreçada als infants dels nostres barris.

La Cuina del Món. Durant dos dies, el carrer s'omple de colors, sabors i olors d'arreu del món i es transforma en un espai participatiu on es realitza un diàleg entre cultures mitjançant les pràctiques culinàries que ens mostren un tast de la cultura d'altres països.

A més, participades de les Corts hi ha una llarga tradició de treball conjunt entre els veïns i veïnes. Així mateix, el programa d'activitats i la programació regular de gastronomia al barri. Gràcies a la cultura, que des del Centre Cívic El Sortidor s'organitza.

i festives. Us presentem una mostra
d'algunes de les propostes realitzades
durant l'any 2010.

El Concurs Internacional de Música de les
Corts, música de cambra i solistes, té com
a finalitat estimular els joves intèrprets i
donar-los suport en la seva carrera
musical. A la sisena edició del 2010 hi van
participar 20 solistes i 13 grups. D'entre
els 57 participants van ser escollits per a
la semifinal 10 intèrprets (5 solistes i 5
grups), cadascun dels quals va realitzar un
concert al Centre Cívic Can Deu durant el
28 i 29 de maig de 2010. El dia 21 de juny,
a l'Auditori Axa va tenir lloc la final i el
lliurament de premis. Els guanyadors van
ser, en la categoria de solista, la saxòfon
Fàtima Hidalgo, i en la categoria de
cambra, el duet de clarinet i piano Joan
Sampere i Joan Francesc.

Amb la intenció d'arribar a nous públics es
van ampliar les modalitats de la
convocatòria dels Jocs Florals 2010. Hi
havia les modalitats següents: poema
d'una pàgina, recull de poemes, premi de
poesia i fotografia poètica.

Es continua treballant en la línia de
consolidar els cicles culturals dels centres
cívics: jazz, clàssica, diumenges musicals,
dansa i teatre. Un dels programes que cal
destacar és el de dansa a les escoles, que
en l'edició del 2010 ha comptat amb 880

Sarrià de Ter, Guanyador primària i secundària.
REGIDORA DEL DISTRICTE

Amb motiu del desè aniversari de la
Biblioteca de les Corts-Miquel Llongueras, alltiple
carrefonament és van organitzar més
diverses activitats durant els mesos del nostre Districte
d'octubre, amb l'objectiu de realitzar una proposta m
escènica, música i arts literàries en forma e
i innovadores

L'octubre del 2010, dins del marc de la Festa Major de les Corts, es va presentar
el llibre *La presó de dones de Barcelona. Les Corts, 1939-1959*, de Maria Pilar

Maragall, s'ha fet, conjuntament amb l'Arxiu Maragall, un cicló poètic, «Els dimarts de Maragall», en record de l'insigne poeta de Sant Gervasi. També s'ha retut homenatge a altres figures de la cultura lligades al Districte: al fotògraf Agustí Centelles, testimoni de la Guerra Civil a Barcelona, amb una placeta commemorativa al seu estudi, al carrer de Ciutat de Balaguer, 31; i a l'escultor Martí Llauredó, amb la col·locació d'una escultura, *Alba*, a la plaça del barri de les Tres Torres que porta el seu nom.

Com cada any, els artistes dels barris de Sarrià i Farró han obert els seus tallers per compartir amb el veïnat les seves obres.

Ha estat el vuitè any a Sarrià i el quart al Farró. Els artistes han omplert els barris amb les seves obres i han animat persones de totes les edats a contemplar-les.

Gràcies al territori cultural de les plaques es creatives, el primer any, la iniciativa s'ha organitzat a la Vella, com a iniciativa de ciutat i suport del FAD.

També ha estat un any de recuperació de la gràfica del Districte de persones i entitats que hi han aportat pel·lícules, etc., i creació d'un fons d'un miler d'imatges. ha aprofitat al pas urbans, ha refermat i ha incrementat del Districte.

Els equipaments diverses propostes d'acollida entre el veïnat ha celebrat el desènim oferta adaptada a centres cívics han

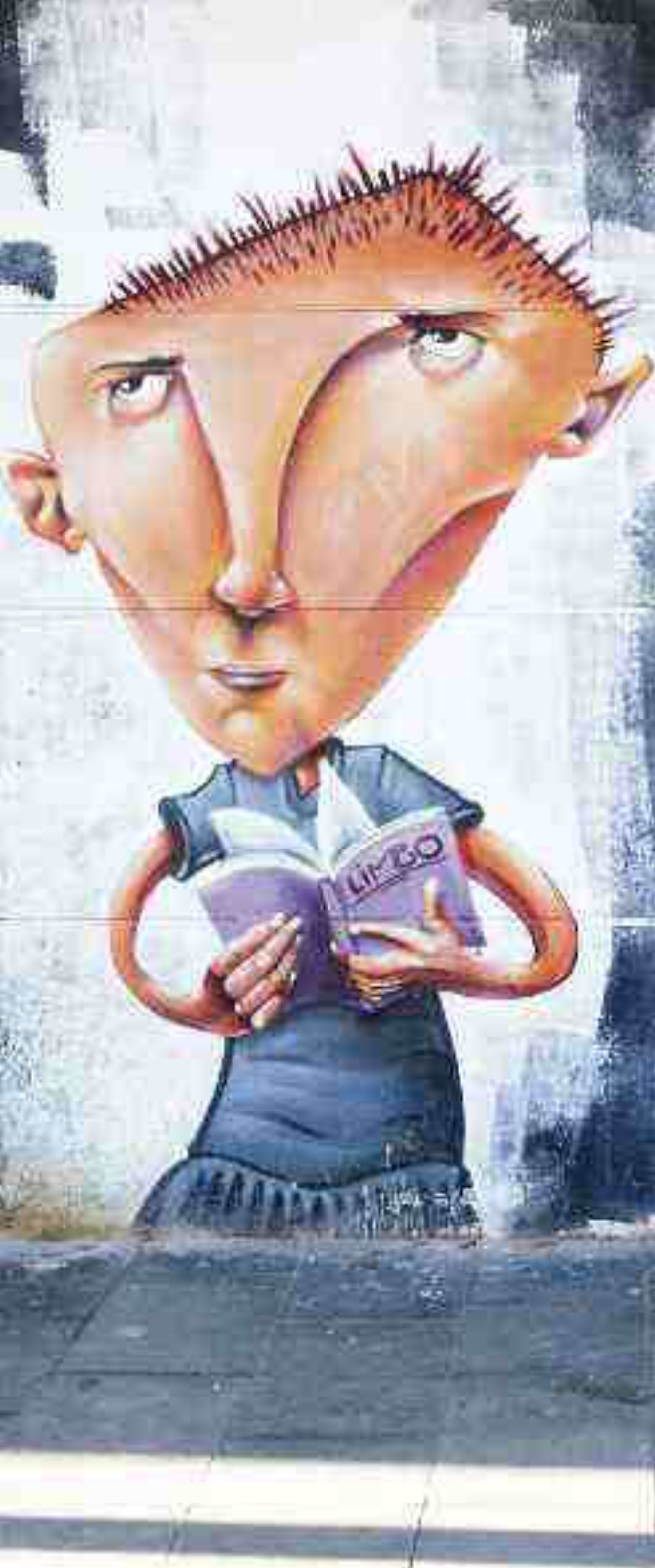
commemora la sublevació de les quintes a Gràcia l'abril de 1850. I entre totes aquestes hi ha les Festes de Gràcia, festa d'interès nacional, que entre el 15 i el 21 d'agost aglutinen milers de visitants i centenars de festers al voltant de l'essència dels guarniments de carrers i places i el desenvolupament de les tradicions en una festa, la primera constància de la qual data de 1827.

Pel que fa a la producció cultural, Gràcia compta amb desenes de Fàbriques de Creació artística, de petita escala i iniciativa privada. En aquest sentit, el Districte de Gràcia dona suport a aquestes iniciatives que es vertebren molt sovint en el treball en xarxa, amb l'espai públic com a escenari i o els espais de nova creació que van sorgint en el territori i que se sumen a les entitats històriques que conformen el G-6 (Centre Moral, Cercle Catòlic, Lluïsos de Gràcia, Fundació Festa Major, Federació de Sant Medir i Federació de Colles de Cultura Popular).

Gràcia no s'explicaria sense iniciatives culturals com la de la xarxa Nodes de Gràcia, amb projectes de residències d'artistes, que aglutina disciplines com dansa, el teatre, la música experimental i les arts visuals. Nous espais de creació i difusió com la Sala El Off de Porta 4, l'Almeria Teatre, el Lliure de Gràcia, o la reobertura de les seves portes el 2010, o la proposta de teatre radiat de les entitats de teatre amateur de Gràcia amb la col·laboració de Ràdio Gràcia, se sumen al conjunt de l'oferta teatral reconeguda històricament.

En la línia de la difusió cultural s'organitzen també la Setmana de la Dansa a Gràcia que consolida una programació cultural voltant del Dia Internacional de la Dansa i la Trobada d'Il·lustradors, pe

HORTA-GUIN ARDÓ

Elsa Blasco Riera

REGIDORA DEL DISTRICTE

Des del Districte d'Horta-Guinardó, l'afany i la voluntat de dur a terme polítiques de proximitat que hem apostat per potenciar dinàmiques culturals que impliquen associacions

En

- La Tarima és un cicle que aposta per una programació musical més mensual de tots els estils durant tot l'any.

Cicles i programes del Districte a equipaments i entitats:

- Cicle d'espectacles infantils: més de 30 espectacles infantils als equipaments de proximitat.

- Clàssica a Horta-Guinardó: actuacions musicals de clàssica als equipaments culturals del Districte amb altres activitats complementàries de visites guiades i una actuació final el Dia de la Música, a diferents parcs, de les escoles de música ubicades al Districte.

- Zona Flamenca: durant els mesos d'octubre i novembre al Districte es promou la música flamenca de joves intèrprets (concerts i grups de flamenc, exposicions, documentals i divulgació).

- Mostra de Teatre: diferents grups de teatre amateur posen en solfa la creació escènica.

- Stripart, la mostra de joves creadors que ja és un clàssic a la ciutat de Barcelona, es desenvolupa del 1 al 7 de juliol al Centre Cívic de casa Grogà.

- El Festival Barroc de referència a Horta-Guinardó.

Cicles i programes singulars:

Desenvolupats des dels centres cívics, l'Espai Jove Boca Nord i les biblioteques, donen resposta a les inquietuds i propostes culturals del Districte, i assoleixen la doble funció de prestació interna i externa.

- Desplaçat. Referent de les arts de carrer desenvolupat des del Centre Cívic Casa Grogà.

- El Concurs de Cantautors al Centre Cívic Matas i Ramis. Referent de la cançó d'autor a escala estatal.

- El Cel del Carmel, al Centre Cívic del Carmel, proposa una barreja de cinema, literatura, tallers, fotografia i un concurs de bandes sonores.

Cicle del calendari festiu, popular i tradicional:

- La Cavalcada de Reis d'Horta-Guinardó.

- Les diverses festes majors dels diferents barris del Districte.

- L'imaginari festiu popular (diablers, dracs, gegants, capgrossos) representat per les associacions de cultura popular.

Quan estigueu llavors al Districte haureu d'equi-

n'enriquiran encara més les dinàmiques socioculturals: el Casal d'Entitats Mas Guinardó i el casal de barri Casal Font d'en Fargues.

NOU BARRIS

Carmen Andrés Añon

REGIDORA DEL DISTRICTE

Els diferents fluxos de població que s'han anat arribant a la ciutat al llarg dels anys han anat modelant tant l'espai urbà com el teixit social de Nou Barris. És un tret distintiu que influeix decisivament en el seu calendari festiu i es fa palpable en cada acte cultural, en cada trobada veïnal. El Districte de Nou Barris ha prestat el seu suport a la majoria dels projectes culturals que han sorgit del seu entramat social i ha col·laborat amb el moviment associatiu per desenvolupar iniciatives i gestionar la xarxa d'equipaments i propostes que es generen en els diferents epicentres culturals dels seus tretze barris, molts dels quals acullen activitats de ressò i repercussió d'abast general de la ciutat.

D'entre les festes populars de més arrelament social en destaquen les múltiples festes majors dels barris. La Festa Major de Nou Barris (al maig) acull en el seu calendari tant activitats de gran poder de convocatòria, com ara el mercat al carrer (primerament de regust medieval i actualment de regust modernista), i un gran nombre d'activitats i propostes generades per les entitats del Districte. A Nou Barris també tenen lloc algunes grans manifestacions d'àmbits més concrets, com l'Aplec de Tardor de les Roquetes, capaç de reunir tot el sector sardanista del país al parc de la Guineueta, les Festes de San Froilán, veritable punt de reunió de la comunitat gallega de Catalunya, el Festival Sopes, trobada multitudinària dels gustos interculturals, el Festival Flamenco

fa al cinema, a Nou Barris és present bàsicament a través del Cicle de Cinema de Can Basté i del festival Sòlo para Cortos, l'expressió més celebrada i de més repercussió nacional i internacional.

Un calendari atapeït i divers que fa dels barris de Nou Barris una de les àrees més inquietes i innovadores de la ciutat, amb regust de tradició i amb apostes de futur que generen una personalitat culturalment única.

SANT ANDREU

Gemma Mumbrú Moliné

REGIDORA DEL DISTRICTE

El Districte de Sant Andreu està esdevenint un espai notable en el camp cultural. I això és el fruit d'una aposta.

És per això que ja disposem dels espais emblemàtics amb les reformes o els projectes de rehabilitació o bé molt avançats o bé enllestits.

Tot de propostes per tal de rehabilitar el recinte de la Fabra i Coats ja estan en marxa i amb les obres engegades. La Fàbrica de Creació està molt avançada; a hores d'ara, hi ha dos projectes de persones del Districte desenvolupant-s'hi i s'ha posat en marxa el programa de residències Pinotxo 2010 dins del Sant Andreu Contemporani, que facilita als guanyadors del concurs l'espai per desenvolupar-hi el seu projecte d'arts visuals. L'edifici d'entitats ja s'ha acabat i la sala polivalent arrencarà aquesta mateixa tardor. Han començat els treballs a l'edifici de planta baixa del carrer Sant Adrià per habilitar-lo com a seu d'entitats de referència a escala superior del Districte.

Una altra joia cultural del Districte és el Canòdrom, que situarà el barri de

Congrés-Indians al mapa cultu
ciutat amb el Centre d'Art
de Barcelona, que
director al c

Però el Dist
revalo
cu

adquirida, en propietat, per l'Ajuntament (Noves Formes Escèniques), i s'ha de la ciutat i continua amb un gran èxit contribuït a crear la companyia de de programació; el Sant Andreu de càrrer Kamchàtka, actualment Contemporani cada cop té més companys i a res participants i de diferents països, i ofereix també hi ha c un ventall més gran de propostes i serveis d'Art Cont —una dada: a l'edició d'enguany, hi prendran part més de 300 artistes de disciplines d'arts escèniques ue el Centre Municipal de Cultura Popular trobem el cicle en format de cab acull entitats i iniciatives de gran interès... «FragMenTs», en què tenen c Cal anotar, com a novetat, que s'estan fent de disciplines: teatre, mú obres d'adequació per a l'ús com a seu organitzat pe l Ce d'activitats i projectes de la coneguda entitat Taller de Música. També en el Centre Cívic Parc-Sandarú es desenvolupa el programa «SOS tenibi En definitiva, tenim ben què aplegar projectes al voltant del per apropar la cultura a tots els barris i per l'any 2010 es va fer del Districte un dels eixos del cicle de las. Barcelona metropolitana.

El Centre Cívic Sant Martí va trefetze na fira de te de Sant Martí, julio l, de

SANT MARTÍ

Francesc Narváez Pazos
REGIDOR DEL DISTRICTE

De nou volem destacar la celebració al Districte de la novena edició del festival d'arts escèniques Escena Poblenou, que es va realitzar del 14 al 17 d'octubre, que va oferir 25 actuacions i va aplegar més de 4.000 persones en els diversos espais en què es desenvolupaven les actuacions, espais teatrals de molta tradició al barri i espais exteriors. Aquest festival està organitzat per l'Associació Escena Poblenou amb la participació cabdal del Centre Cívic Can Felipa. En 8 anys s'hi han afegit dies de programació: dels 2 dies del primer festival s'ha passat als 4 dies de les darreres edicions. S'ha col·laborat amb diverses entitats i associacions culturals de la ciutat de Barcelona i de l'estranger; s'han organitzat tallers de caràcter internacional; s'ha engegat un projecte euroregional amb festivals francesos; s'han fet coproduccions; s'ha engegat la beca d'ajut als processos de creació NOF

Al juliol es va realitzar la tercera edició de la mostra Besmina, celebrada en espais del barri del Besòs i el Maresme, de Barcelona, i el de la Mina, de Sant Adrià de Besòs. Uns 100 joves artistes, amb la intervenció del Centre Cívic Besòs i l'Espai Jove La Mina, van oferir més de 20 mostres artístiques, que van ser visitades per 400 persones, aproximadament.

Cal destacar també el cicle de música negra «Say it Loud» i el còmic urs Emmaketam, realitzats al Centre Cultural La Farinera del Clot.

També convé assenyalar l'organització per part del Districte de Sant Martí, i les associacions i entitats dels diferents barris, d'un seguit de propostes lúdiques festives i culturals, emmarcades en la vint-i-unena edició de l'Estiuàs de Sant Martí, amb activitats ben diverses: música, cinema, teatre, dansa, circ, gastronomia, tradició i noves propostes, accions solidàries... i tot dins del marc de la sostenibilitat.

El nombre de participants als 20 actes va ser d'unes 3.000 persones. Es mereix una menció a banda una de les activitats centrals de l'Estiuàs, la cantada d'havaneres a la platja, que coincideix amb la Festa Major de la Vila Olímpica i se celebra el primer cap de setmana de juliol. Es tracta d'una actuació de diversos grups d'aquest gènere musical, a més d'activitats lúdiques adreçades als més petits. Va aplegar una gran afluència de públic, al voltant de 3.500 persones.

Durant el 2010 s'ha desenvolupat l'objectiu de treballar la vinculació al territori de les Fàbriques de Creació. Aquest treball s'ha realitzat en 6 accions:

- La creació de la Taula de cultura de Sant Martí, amb la participació de 8 centres d'arts visuals del Districte.

- La implementació a l'Inst... Hanga r i el Pla Besòs, N

- El suport a la recerca sobre «fronteres» en l'espectador de teatre, d'Escena Poblen... També convé assenyalar l'organització per part del Districte de Sant Martí, i les associacions i entitats dels diferents barris, d'un seguit de propostes lúdiques festives i culturals, emmarcades en la vint-i-unena edició de l'Estiuàs de Sant Martí, amb activitats ben diverses: música, cinema, teatre, dansa, circ, gastronomia, tradició i noves propostes, accions solidàries... i tot dins del marc de la sostenibilitat.

A banda, cal esmentar intervencions:

- La quaranta-vuitena de Sant Martí, que va del teixit a s

- El segon c

DADES GENERALS

La cultura en xifres, 2007-2010

Altres dades de Barcelona

MUSEUS I ALTRES CENTRES D'EXPOSICIONS

Dades globals

Centres municipals i consorciats

Centres d'altres institucions públiques

Centres privats

Exposicions temporals d'arts visuals i disseny

Exposicions temporals d'història

Exposicions temporals de ciències

ARXIU I BIBLIOTEQUES PATRIMONIALS

Dades globals

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

Dades globals

Dades per centre

ARTS ESCÈNIQUES

Dades globals

Obres de més de 25.000 espectadors

Dades d'ocupació en sales de més de 200 localitats

Dades d'ocupació en sales de menys de 200 localitats

Dades d'ocupació en teatres especials

MÚSICA

Dades globals

Grans auditoris i formacions musicals estables

Macroconcerts

Sales de música en viu

AUDIOVISUALS

Principals produccions a Barcelona

Cinemes del circuit comercial

FESTIVALS

Dades globals

Dades per àmbits

Grec 2010 Festival de Barcelona

FESTES DE CIUTAT

Dades globals

La Mercè

DADES GENERALS

La cultura en xifres, 2007-2010

	2007	2008	2009	2010	% VARIACIÓ 2010/2009
MUSEUS I ALTRES CENTRES D'EXPOSICIONS					
Equipaments	41	41			
Usuaris					
ESPAIS D'INTERÈS ARQUITECTÒNIC¹					
Equipaments	5	6	7	7	
Usuaris					3.970.467.....
ARXIUS²					
Equipaments	2	2	3	3	
Usuaris					18
BIBLIOTEQUES DE BARCELONA (xarxa pública)					
Equipaments	31	32			
Visites.....					
ARTS ESCÈNIQUES					
Sales.....	45	45			
Espectadors.....					5
MÚSICA³					
Equipaments	6	28			
Espectadors					2
CINEMES DEL CIRCUÏT COMERCIAL					
Sales	201	198	198		
Espectadors			9.514.453	9.023.373	
Pel·lícules exhibides				834	
FESTIVALS					
Nombre	91	113	128		

1. L'any 2009 s'han començat a comptabilitzar les visites al castell de Montjuïc.

2. El 2010 no es disposen de les dades de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, però s'han afegit les dades de l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona.

3. Inclou les dades dels tres auditoris de la ciutat (Gran Teatre del Liceu, L'Auditori i Palau de la Música Catalana), els concerts amb més de 5.000 espectadors i, a partir del 2008, les sales de música en viu.

Fonts: dades de les biblioteques: Biblioteques de Barcelona; dades d'arts escèniques: ADETCA; dades de les sales de música en viu: ASACC; dades d'audiovisuals: Institut Català de les Indústries Culturals (ICIC); resta de dades: cada centre o programa.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

DADES GENERALS

Altres dades de Barcelona, 2010

Població de la ciutat .....

Fonts: dades de població: Departament d'Estadística, Ajuntament de Barcelona; dades de turisme: Turisme de Barcelona.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

MUSEUS I ALTRES CENTRES D'EXPOSICIONS

Dades globals, 2010

	NOMBRE D'EQUIPAMENTS	VISITANTS	USUÀRIES
Arts visuals i disseny			
Museus i col·leccions.....	14	3	00
Centres d'exposicions			6.941
Història i memòria			
Museus i col·leccions.....	13	3	20
Arxius			1.295
Ciències			
Museus i col·leccions.....	4	3	37
			2.000
TOTAL	46	17.541.004	22.757.105

Font: cada centre.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

MUSEUS I ALTRES CENTRES D'EXPOSICIONS

Centres municipals i consorciats, 2010

		VISITES VISITANTS	A EXPOSICI ONS	U D'ACT I SERVEIS	SUARIS IVITATS	TOTAL D'USUAR
MUSEUS I COL·LECCIONS	4.785.749				7.124.144	
Arts visuals i disseny						
Museu Picasso	1.065.388	1.344.897			1.369.187	4.290
Museu Frederic Marès ¹	—	—			5.946	
Museu Barbier-Mueller d'Art Precolombí	32.704	32.704		1.349 ...	34.053	
Disseny Hub Barcelona. DHUB	101.864			18	101.864	
Museu de Ceràmica	45.538	82.930		2.413 ...	85.343	
Museu d'Art Contemporani de Barcelona. MACBA	369.918			65	369.918	
Museu Nacional d'Art de Catalunya. MNAC	456.059			82	456.059	
Fundació Joan Miró	561.217	1.039.456			1.102.558	3.102
Fundació Antoni Tàpies ²	81.727	71.244			81.727	0.483
Història i memòria						
Museu d'Història de Barcelona. MUHBA ³	535.412			60	535.412	
Museu Etnològic	20.448	43.167		4.231 ...	47.398	
Museu dels Autòmats del Tibidabo	99.939	99.939		—	99.939	
Museu Marítim de Barcelona. MMB	181.737			36	181.737	
Museu de la Música	33.823	33.755			33.823	
Museu Olímpic i de l'Esport Joan Antoni Samaranch	63.882			12	63.882	
Ciències						
Museu de Ciències Naturals de Barcelona. MCNB ⁴	81.208	93.421			113.881	20.460
Parc Zoològic	1.054.885	1.000.526			1.054.885	4.359
CENTRES D'EXPOSICIONS	500.367				503.462	
La Virreina Centre de l'Imatge	84.775	84.775		1.578 ...	86.353	
La Capella	55.628	55.628		1.517 ...	57.145	
Centre de Cultura Contemporània de Barcelona	359.964			20	359.964	
ARXIUS	23.736				24.156	
Arxiu Fotogràfic de Barcelona	23.736	23.736			24.156	
ESPAIS D'INTERÈS ARQUITECTÒNIC	1.590.586				1.693.441	
Castell de Montjuïc	1.200.000	—		—	1.302.855	
Temple d'August (MUHBA)	307.026	—		—	307.026	
Pavelló Mies van der Rohe	83.560	—		—	83.560	

1. El Museu Frederic Marès està tancat des de l'octubre del 2009.

2. La Fundació Antoni Tàpies va reobrir el març del 2010.

3. El maig del 2010 es va reobrir la Casa del Guarda del Park Güell.

4. Les seus del Museu de Ciències Naturals de Barcelona de la Ciutadella estan tancades al públic des del juny del 2010.

Font: cada centre.

Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

MUSEUS I ALTRES CENTRES D'EXPOSICIONS
Centres d'altres institucions públiques, 2010

	VISITANTS	VISITES A EXPOSICI ONS	USUARIS D'A CTIVIT I SE	TOTAL ATS D'USUAR RVEIS
MUSEUS I COL·LECCIONS	280.297			332.268
Història i memòria				
Museu d'Arqueol ogi a de C atalunya	26.012	26.012	—	26.012
Museu d'Història de Catalunya	254.285	254.285	51.971	306.256
CENTRES D'EXPOSICIONS	703.060			770.929
Arts Santa Mònica	196.703	246.848	17.724	264.572
Palau Robert.....	506.357	506.357	—	506.357
ESP AIS D'INTERÈS ARQUITECTÒNIC	62.103			62.103
Palau Güell ¹	62.103	—	—	62.103

1. El Palau Güell està tancat al públic des del juny d el 2 010 per obres de millora.

Font: cada centre.

Elaboració: Institut d e C ultura. Ajuntament de Barcelona.

MUSEUS I ALTRES CENTRES D'EXPOSICIONS
Centres privats, 2010

		VISITES VISITANTS	A EXPOSICI	U ONS	SUARIS D'ACT	TOTAL IVITATS I SERVEIS	TOTAL D'USUAR
MUSEUS I COL·LECCIONS	4.514.190					6.268.416	
Arts visuals i disseny							
Fundació Fran Daurel.....	237.971	391.878			315	392.193	
Fundació Suñol	9.414	12.488			1.232	13.720	
Fundación Francisco Godia	15.239	15.239			1.555	16.794	
Fundació Vila Casas.....	16.902	16.902			2.710	19.612	
Museu del Modernisme Català.....	13.000	13.000			—	13.000	
Història i memòria							
Museu de la Xocolata	141.292	141.292			38.626	179.918	
Museu Egipci	305.128	277.183			27.945	305.128	
Museu del FC Barcelona	1.311.638	1.311.638			—	1.311.638	
Museu de Cera de Barcelona.....	198.972	198.972			—	198.972	
Museu de l'Eròtica.....	28.727	28.727			—	28.727	
Ciències							
CosmoCaixa.....	721.337	1.707.803			420.650	1.28.453	
L'Aquàrium.....	1.514.570	1.514.570			145.691	1.660.261	
CENTRES D'EXPOSICIONS	1.677.727					2.574.997	
CaixaForum	733.945	1.241.572			310.538	1.552.110	
La Pedrera de CatalunyaCaixa.....	943.782	973.603			49.284	1.022.887	
ESPAIS D'INTERÈS ARQUITECTÒNIC	3.403.189					3.403.189	
Temple Expiatori de la Sagrada Família	2.317.349	—			—	2.317.349	
Casa Museu Gaudí.....	412.054	—			—	412.054	
Casa Batlló.....	673.786	—			—	673.786	

Font: cada centre.

Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

MUSEUS I ALTRES CENTRES D'EXPOSICIONS
Exposicions temporals d'arts visuals i disseny, 2010

	DATES	VISITES ¹
MUSEU PICASSO		
		342.190
Imatges secretes. Picasso i l'estampografia japonesa.....	05/11/09 - 14/02	
Picasso vs. Rusiñol.....		Picasso davant
MUSEU BARBIER-MUELLER D'ART PRECOLOMBÍ		
		32.704
Obres mestres de l'art precolombí a les col·leccions		
Barbier-Mueller.....	27/11/08 - 01/05	
Rastres del Nord. La Nord-amèrica antiga.....		
DISSENY HUB BARCELONA. DHUB		
		92.827
Espai 0		
Helvetica. Una nova tipografia?.....	01/12/09 - 07/03	/10
Imatges de moda. Galeria d'estudi.....		Papers p
Espai 1		
Outumuro LOOKS. Vint anys fotografiant moda (1990 -2010).....	21/01/10 - 25/04	/10
Joost Swarte i Javier Mariscal: Alternatives de paper.		(FAB). BOT
MUSEU DE CERÀMICA		
		37.392
Confluències en el fang. Terrissa tradicional africana		
i ceràmica contemporània occidental.....	24/02/10 - 06/06	/10
Maria Bofill i l'art de la porcellana. 1980-2010.....		Zoomania.
MUSEU D'ART CONTEMPORANI DE BARCELONA. MACBA		
		489.404
Modernologies. Artistes contemporanis investiguen		
la modernitat i el modernisme.....	23/09/09 - 17/01/10	6.561
L'anarquia del silenci. John Cage i l'art experimental.....	23/10/09 - 10/01/10	
Ray Johnson. Completa-ho i retorna-ho si us plau.....	06/11/09 - 10/01/10	
El mal d'escriptura. Un projecte sobre text		
i imaginació especulativa.....	20/11/09 - 25/01	
Rodney Graham. A través del bosc.....	30/01/10	
La Ricarda i Renata Lucas.....		0
John Baldessari. Pura bellesa.....		
Armando Andrade Tudela. Ahir, demà.....		
Amb la probabilitat de ser vist. Dorothee i Conrad		
Arxiu d'una actitud.....		
Paralel Benet Rossell.....		
Gil J. Wolman. Sóc immortal i estic		
Latifa Echakhch. La ronda.....		
Zero TV.....		
Esteu a punt.....		

MUSEUS I ALTRES CENTRES D'EXPOSICIONS

Exposicions temporals d'arts visuals i disseny, 2010

	DATES	VISIT ¹ ES
MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA. MNAC		476.867
Els ibers, cultura i moneda.....	2 1/05 / 09 - 02 / 05/10.....	
La princesa sàvia. Les pintures de santa Caterina de la Seu d'Urgell		Convid
FUNDACIÓ JOAN MIRÓ		487.901
Frantisek Kupka.....	2 2/11 / 09 - 24 / 01/10.....	
Nadala 09. Tere Recarens		It's embarrass l've on
FUNDACIÓ ANTONI TÀPIES		71.244
Antoni Tàpies. Els llocs de l'art	0 4/03 / 10 - 02 / 05/10.....	
La Fundació Antoni Tàpies. Procés de reforma.....		
Eva Hesse. Treballs d'estudi.....		
Alma Matrix. Bracha L. Ettinger.....		
Antoni Tàpies.....		
Antoni.....		
FUNDACIÓ SUÑOL		12.488
Joan Hernández Pijuan.....	04/ 02/10 - 29/05/10	4.100
ACTE 15: Àngel Jové	11/ 03/10 - 08/05/10	
Looping Memories.....	12/ 05/10 - 05/06/10	
Signes i Escriitures. Col·lecció Josep Suñol	10/ 06/10 -	
ACTE 16: Lupe Pérez García	01/	
Luis Gordillo. Sense títol (provisional).....		
En residència. Creadors als instituts de Barcelona.....		

MUSEUS I ALTRES CENTRES D'EXPOSICIONS
 Exposicions temporals d'arts visuals i disseny, 2010

	DATES	VISITES ¹
LA VIRREINA CENTRE DE LA IMATGE		84.775
Virreina Exposicions		
Noh Suntang. Estat d'excepció	04/11/ 09 - 2 4/ 01 /10.....	
	Guia secreta de la Rambla. Instantànies del carrer	Antifotoperio
Virreina LAB		
Sojour íntim. Fotogrames de la intimitat familiar.		
Frédéric Nauczyciel.....	19/11/ 09 - 1 4/ 02 /10.....	
	Xavier Ribas . La Catalana	Fotomercè 2009 .....
LA CAPELLA		55.628
Ketubah: Contratos familiares de Brooke Borg	10/12/ 09 - 1 0/ 01 /10.....	
	Geòrgia & altres qüestions. Xavier Ristol	BCNegra. Trobada de N
CENTRE DE CULTURA CONTEMPORÀNIA DE BARCELONA. CCCB		201.524
Cerdà i la Barcelona del futur. Realitat versus projecte	2 0/10/09 - 28/02/10	20.913
BAC! 09. Pandora's Boxes (Dona/art/avui)	0 1/12/09 - 03/01/10	
Drap'Art 09. 6è Festival Internacional de Reciclatge Artistic.....	1 8/12/09 - 10/01/10	
Local, local! La ciutat que ve.....	2 2/02/10 - 25/0	
Atopia. Art i ciutat al segle xxi	2 4/02/10	
Barcelona - València - Palma. Una història de confluències i divergències.....	2 5	
Per Laberints.....		
World Press Photo 2010.....		
El d'efecte barrocs. Polítiques de la imatge a Drap'Art		

MUSEUS I ALTRES CENTRES D'EXPOSICIONS

Exposicions temporals d'arts visuals i disseny, 2010

	DATES	VISIT ¹ ES
ARTS SANTA MÒNICA		
		246.848
Societats virtuals. Gamer's edition	2 7/01 / 10 - 11 / 04/10.....	
La col·lecció de col·leccions de Guy Selz.....		Mireya M a
FUNDACIÓ FRAN DAUREL		
		153.907
Premi Ibercaja - Pintura Jove 2009	2 1/01 / 10 - 14 / 03/10.....	
Una finestra oberta als titelles del Quebec.....		Grupo Pórtic l'inici de l'ab
FUNDACIÓN FRANCISCO GODIA		
		—
Zeng Fanzhi.....	27/ 10/09 - 13/02/10	—
De Luca Giordano A Goya. Pintura del segle XVIII a Espanya.....		27/ 10/10 - 28/02/11 .....
FUNDACIÓ VILA CASAS		
		16.902
Gabriel. Plectops.....	21/ 01/10 - 20/03/10	—
Joaquim Chancho. Seqüències 2006-2009.....		21/ 01/10 - 20/03/10 .....
Guerrero Medina. La retirada. Exilis.....		01/ 03/10 - 17/07/.....
L'art de col·leccionar (El món de les col·leccions privades):		
Rafael Tous		08/ 03/10
L'art de col·leccionar (El món de les col·leccions privades):		
Felip Massot		24/.....
Antoni Taulé. La magie du silence.....		
L'art de col·leccionar (El món de les col·leccions		
Sisita Soldevila		

MUSEUS I ALTRES CENTRES D'EXPOSICIONS
 Exposicions temporals d'arts visuals i disseny, 2010

	DATES	VISITES ¹
CAIXAFORUM		1.241.572
Els mons de l'islam.....	02/01/10 - 17/01/10.....	17.541
FotoPres "la Caixa" 09.....	02/01/10 - 21/02/10.....	57.836
Cambodja, terra d'esperança.....	02/01/10 - 28/02/10.....	41.558
Cosmètica dogmàtica.....	02/01/10 - 11/04/10.....	73.082
Modernisme-modernitat.....	02/01/10 - 31/12/10.....	114.210
Es compta darrere de l'os - Espai de dolor, de Joseph Beuys.....	02/01/10 - 31/12/10.....	36.748
Federico Fellini. El circ de les il·lusions.....	17/02/10 - 13/06/10.....	107.201
Objectes desclassificats.....	12/03/10 - 22/08/10.....	135.928
Infància. Fotografies d'Isabel Muñoz.....	17/03/10 - 29/08/10.....	122.202
Un món flotant. Fotografies de Jacques Henri Lartigue.....	05/05/10 - 03/10/10.....	128.491
Giu Anxiong. La temptació de la terra.....	12/05/10 - 09/06/10.....	6.325
L'atletisme. L'esport més humà.....	08/07/10 - 08/08/10.....	11.742
Miquel Barceló 1983-2009.....	16/07/10 - 31/12/10.....	217.429
Humà, massa humà.....	16/09/10 - 31/12/10.....	106.607
Rutes d'Aràbia.....	12/11/10 - 31/12/10.....	64.672
LA PEDRERA DE CATALUNYACAIXA		29.821
Aristides Maillol.....	19/10/09 - 31/01/10.....	7.500
Fortuny, el mag de Venècia.....	02/03/10 - 27/06/10.....	8.500
Marina Abramovic. The Kitchen. Homage to Saint Therese.....	13/05/10 - 26/05/10.....	3.000
Mariscal en la Pedrera.....	29/09/10 - 30/01/11.....	9.000
Perico Pastor: la Bíblia il·luminada.....	22/12/10 - 20/01/11.....	1.821

1. Dades corresponents als dies oberts durant l'any 2010.

Font: cada centre.

Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

MUSEUS I ALTRES CENTRES D'EXPOSICIONS

Exposicions temporals d'història, 2 010

	DATES	VISIT ¹ ES
MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA. MUHBA		73.775
Barcelona i els Jocs Florals, 1859. Modernització i romanticisme.....	1 7/07 /	09 - 14 / 03/1
Barcelona-Madrid. 40 anys d'acció veïnal		
MUSEU ETNOLÒGIC		26.254
Guerra i fam a Catalunya	0 4/07 /	09 - 30 / 11/10.....
Real Expedición Botánica.....		Sant Petersburg i la R
MUSEU MARÍTIM DE BARCELONA. MMB		40.941
El Marítim entre bombes	0 1/01 /	10 - 31 / 12/10.....
MUSEU OLÍMPIC I DE L'ESPORT JOAN ANTONI SAMARANCH		63.882
Passió pel futbol	0 4/02 /	10 - 29 / 03/10 .....
Els orígens del beisbol a Espanya	3 0/03 /	10 - 27
I Premi Internacional d' Aquarel·la Esportiva.....	2 8/	
L'esport és il·lusió		
Vías Verdes.....		
ARXIU FOTOGRÀFIC DE BARCELONA		23.736
1909: fotografia, ciutat i conflicte	1 7/06 /	09 - 30 / 01/10 .....
Frederic Ballell. La Rambla 1907-1908.....		Eug
CASTELL DE MONTJUÏC		288.424
Barcelona té Castell	01/ 01/10 -	31/12/10 .....199.424
Canvi de rumb	06/ 05/10 -	15/08/10 .....
Henry Durant.....	15/ 06/10 -	31/08/10
Europa 2020	09/ 09/10 -	
Pobles harmonia	27/	
MUSEU D'ARQUEOLOGIA DE CATALUNYA		—
Visions d'Egipte. Oxirinc, ahir i avui.....	01/ 10/09 -	10/01/10 .....
Projecte Monthemhat. Les mòmies oblidades	05/ 05/10 -	05/09/10 .....
Ànimes de vidre. Les col·leccions Amatller	28/ 10/10 -	22/05/
75 imatges / 75 anys	04/	11/10

MUSEU D'HISTÒRIA DE CATALUNYA**120.935**

Colònies industrials	01/12/	09 - 0	7/	04	/10	.....
Catalunya terra pagesa	09/12/	09 - 2	4/	01		.....
Jaume Vicens i Vives i la nova història 1910-1960.....	11/02/	10				.....
Santes Creus. De monestir a monument 1821-192	1.....					.....
Nous Genis.....						.....
La Nova Cançó. La veu d'un poble						.....
La Costa Brava abar						.....
Fotografi es de la C						.....

MUSEU EGIPCI**58.429**

Art funerari precolombí. La passió d' e Tórtola	Valencia	01/01/	10 - 3	0/	05	.....
Secrets del Museu Egipci.....						.....

1. Dades corresponents als dies oberts durant l'any 2010.

Font: cada centre.

Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

MUSEUS I ALTRES CENTRES D'EXPOSICIONS**Exposicions temporals de ciències, 2010**

DATES

VISITES¹**MUSEU DE CIÈNCIES NATURALS DE BARCELONA. MCNB****32.895**

Exploradors: aventura i biodiversitat	2	9/	10/09 - 30/05/10.....			.....
Descobrir Eugeni Sierra. Les passes d' un il·lustrador internac io						.....

PARC ZOLÒGIC DE BARCELONA**—**

Zoo Natura. Exposició fotogràfica dels treballadors del Zoo	20/06/10 - 31/12/10	.....	—
35è aniversari del Departament d'Educació del Zoo	15/12/10 - 31/12/10	.....	.....

COSMOCAIXA**1.132.773**

Nombres de bona família	16/07/08 - 18/04/10	.....	121.438
Parlem de drogues	15/01/09 - 31/01/10	.....	12.68
Darwin observador. Darwin naturalista.....	20/10/09 - 15/11/10	.....	2
Abracadabra. Il·lusionisme i ciència.....	18/11/09 - 09/01/11	.....	.....
Reciclatge	03/06/10 - 07/11/11	.....	.....
Aire. Respiració i salut infantil.....	14/10/10 - 16/10/11	.....	.....

1. Dades corresponents als dies oberts durant l'any 2010.

Font: cada centre.

Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

ARXIUS I BIBLIOTEQUES PATRIMONIALS

Dades globals, 2010

	USUARIS				CONS	ULTES
BIBLIOTEQUES PATRIMONIALS	69.589				59.752	
Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès..... ¹	2	2	5	27	Biblioteca Pública Arús	
Biblioteca de Catalunya.....	4	5	2	39		
ARXIUS	15.894				147.306	
Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.....	1	2	4	74	Arxiu fotogràfic de Barcelo	

---

1. La Biblioteca Pública Arús no compta i no estabilitza les consultes.

Font: cada centre.

Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

Dades globals, 2010

Equipaments.....

Font: Biblioteca de Barcelona.

Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

Dades globals, 2010

	SUPERFÍCIE 2 XIM	F DOC	ONS UMENTAL	PUNTS DE L ECT	URA	VISITES	PRÉST
DISTRICTE DE CIUTAT VELLA							
Biblioteca Barceloneta - La Fraternitat.....	836	44	.24	0	.....		87
Biblioteca Francesca Bonnemais on.....							
1.....	950		54.765	124	135.428		78.403
DISTRICTE DE L'EIXAMPLE							
Biblioteca Fort Pienc.....	1.091	48	.51	9	.....		97
Biblioteca Infantil i Juvenil Lola Anglada.....							
DISTRICTE DE SANTS-MONTJUÏC							
Biblioteca Francesc Candel.....	2.091	47	.35	9	.....		183
Biblioteca Poble Sec - Francesc Boix.....							539
DISTRICTE DE LES CORTS							
Biblioteca Can Rosés.....	770	43	.40	8	.....		111
Biblioteca Les Corts - Miquel Llongueras.....							1.431
DISTRICTE DE SARRIÀ-SANT GERVASI							
Biblioteca Clarà.....	762	50	.66	6	.....		102
Biblioteca Collserola - Josep Miracle.....							460
DISTRICTE DE GRÀCIA							
Biblioteca Jaume Fuster.....	5.636		101.920		325		734.698
Biblioteca Vila de Gràcia.....					1.024	48.594	153
DISTRICTE D'HORTA-GUINARDÓ							
Biblioteca El Carmel - Juan Marsé.....	2.392		83.174		314		192.399
Biblioteca Guinardó - Mercè Rodoreda.....			2.060		89.805		214
Biblioteca Horta - Can Mariner.....					2.170		39.399
Biblioteca Montbau - Albert Pérez Baró.....							5
DISTRICTE DE NOU BARRIS							
Biblioteca Canyelles.....	450		29.484		68		13.913
Biblioteca Les Roquetes.....			1.193		29.837		129
Biblioteca Nou Barris.....					2.010		80.452
Biblioteca Torre Llobeta.....							108
Biblioteca Zona Nord.....							

DISTRICTE DE SANT ANDREU

Biblioteca Bon Pastor	1.574	44.13	4	109
²	700	46.51	10	86
Biblioteca Ignasi Iglésias - Can Fabra	3.000	124.040		

Biblioteca La Sagrera - Marina Clo

DISTRICTE DE SANT MARTÍ

Biblioteca Poblenou - Manuel Arranz	1.550	37.46	3	184
Biblioteca Ramon d' Alòs-Moner				380

TOTAL.....49.835.....1.942.233.....5.688.....5.982.936....4.439.460

-
1. La Biblioteca Sant Pau i Santa Creu ha estat tancada per obres de remodelació del 04/05/09 al 30/04/10.
  2. La Biblioteca Garcilaso ha estat tancada per obres de manteniment del 19/07 al 10/09/10.

Font i elaboració: Biblioteques de Barcelona.

ARTS ESCÈNIQUES

Dades globals, 2010

	SALES DE TEATRE DE +200 LOCALITAT	SALES DE TEATRE S DE -200 LOCALITATS	SA ESPECIALS	LES DE TEATRE ESPECIALS	TOTAL
Sales.....	30	17			

Espect

1. Espais singulars de la ciutat on s'han fet representacions teatrals.

Font: ADETCÀ.

Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

ARTS ESCÈNIQUES

Obres de més de 25.000 espectadors, 2010

TÍTOL	SALA	FUNCIONS	ESPECTADORS	AFORAMENT D' OCUP.	%
Hoy no me puedo levantar.....Teatre Tívoli		3	17		187.808
					Pel davant i pel darrera.....Teatr
L'auca del senyor Esteve.....Teatre Nacional de Catalunya		48	30.141		40.752
Carmen	Gran Teatre del Liceu		13		29.463
	Disney Live				Palau Sant Jordi

Font: ADETCÀ.

Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

ARTS ESCÈNIQUES

Dades d'ocupació en sales de més de 200 localitats, 2010

SALA	NOMBRE D'ESPECTA	CLE	S	ES	PECTADORS	% D'OCUPACIÓ
------	------------------	-----	---	----	-----------	--------------

Alexandra Teatre	4	.....	.....	.....	.....	.....
------------------------	---	-------	-------	-------	-------	-------

---

TOTAL	436	2.247.509	54
--------------------	------------------	------------------------	-----------

---

Font: ADETCÀ.

Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

ARTS ESCÈNIQUES

Dades d'ocupació en sales de menys de 200 localitats, 2010

SALA	NOMBRE D'ESPECTACLES	E	SPEC	TADORS	%	D	'C
Almeria Teatre	21						

Antic Te

TOTAL.....410.....211.835.....44

Font: ADETCA.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

ARTS ESCÈNIQUES

Dades d'ocupació en teatres especials, 2010

SALA	NOMBRE D'ESPECTACLES	ESPECTADORS	% D'OCUPACIÓ
Centre Cívic Convenció de Sant Agustí	1		

TOTAL.....34.....79.552.....82

Font: ADETCA.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

MÚSICA

Dades globals, 2010

	NOMBRE D'EQUIPAMENTS	CONCERTS	ESPECTADORS	ESPECTADORS / CONCERT
Grans auditoris	3			
1	16	3.169	1.0	24.637

1. Sales de música en viu de les quals es disposa de dades d'assistència.

Font: cada centre; SGAE. Societat General d'Autors i Editors i ASACC.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

MÚSICA

Grans auditoris i formacions musicals estables, 2010

	CONCERTS	ESPECTADORS	AFORAMENT	% D'OCUPACIÓ
GRANS AUDITORIS				
L'Auditori	507	43.140	9	
			Palau de la Música Catalana	
FORMACIONS MUSICALS ESTABLES				
Banda Municipal de Barcelona	77	55.306		
			Orquesta Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya. OBC	

Font: cada centre.
Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

MÚSICA
Macroconcerts, 2010

	DAT A	LLOC	ESPE	CTADORS
El Barrio		22/01/2010 i 23/01/2010		Palau de la Música Catalana Lady Gaga .....

TOTAL.....239.913

Font: SGAE. Societat General d'Autors i Editors.
Elaboració: Institut d'Estadística de Catalunya. Ajuntament de Barcelona.

MÚSICA

Sales de música en viu, 2010

	NOMBRE	D	E CONCERTS	ASSISTENTS
Bikini			112	

TOTAL **1.024.637**

Font: ASACC.

Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

AUDIOVISUALS

Produccions audiovisuals, 2010

Llargmetratges de ficció .....

TOTAL **1.682**

Font: Barcelona-Catalunya Film Commission.

Elaboració: Institut d'Estadística de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

AUDIOVISUALS

Cinemes del circuit comercial, 2010

Sales .....

Font: Institut Català de les Indústries Culturals (ICIC).

Elaboració: Institut d'Estadística de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

FESTIVALS

Dades globals, 2010¹

	NOMBRE DE FESTIVALS	ASSISTENTS
Arts visuals	10	76.23
Literatura	8	30.67
Arts escèniques	17	
Música	41	
Audiovisuals	29	
Multidisciplinaris (inclou el Grec)	16	
TOTAL	121	1.366.175

---

1. Dades dels festivals dels quals es disposa de dades d'assistència.

Font: cada festival.

Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

FESTIVALS

Dades per àmbits, 2010

ÀMBIT / EDICIÓ I NOM DEL FESTIVAL

INICI

ARTS VISUALS

8a LOOP. Videoart Barcelona.....

LITERATURA

6a BCNegra. Trobada de Novel·la Negra de Barcelona.....

ARTS ESCÈNIQUES

1a TOT. Festival de Titelles i Teatre d'Objectes de Barcelona.....

INICI

FIN AL

ASSISTENT S

EN TITAT O

RG

ANITZADORA

76.239

3a Sw ab

30.670

6a L iteraldia. L'Eus kal Herria d'avui, en la literatura ...

202.993

7a DANSAT..... 21/03

FESTIVALS

Dades per àmbits, 2010

ÀMBIT / EDICIÓ I NOM DEL FESTIVAL

INICI

MÚSICA

11a Festival del Mil·lenni .....

INICI

FIN AL

ASSISTENT S

EN

TITAT O

RG

ANITZADORA

706.276

FESTIVALS

Dades per àmbits, 2010

ÀMBIT / EDICIÓ I NOM DEL FESTIVAL

INICI

AUDIOVISUALS

9a Xcèntric .....

INICI

FIN AL

ASSISTENT S

EN

TITAT O

RG

ANITZADORA

168.741

FESTIVALS

Dades per àmbits, 2010

ÀMBIT / EDICIÓ I NOM DEL FESTIVAL

INICI

MULTIDISCIPLINARIS

7a The Influencers.....

TOTAL

Font: cada festival.

Elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

INICI

FIN AL

ASSISTENT S

EN

TITAT O

RG

ANITZADORA

181.256

1.366.175

FESTIVALS

Grec 2010 Festival de Barcelona

	ESPECTACLES	AFORAMENT	ESPECTADORS	% D'OCUPACIÓ
Teatre	20.....	95.200.....		
TOTAL	63	168.820	111.446	66 .....

Font i elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

FESTES DE CIUTAT
Dades globals, 2010

ESPECTADORS

La Mercè.....

Font i elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.

FESTES DE CIUTAT
La Mercè, 2010

ESPECTADORS

Piromusical.....

TOTAL 1.418.292

Font i elaboració: Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona.